

De omgevingswet: eenvoudig of ingewikkeld?

Auteur:	D. Pluis
Studentnummer:	292750
Afstudeerorganisatie:	Gemeente Leeuwarden
Praktijkbegeleider:	ing. G. Hendriksma, stedenbouwkundige AvB
Opleiding:	HBO-Rechten, Instituut voor Rechtenstudies Hanzehogeschool Groningen
Afstudeerdocent:	mr. J.O. Visser
Verschijning:	Leeuwarden, mei 2015

Titelpagina

De omgevingswet: eenvoudig of ingewikkeld?

Auteur

D. Pluis
Student
292750

Afstudeerorganisatie

Gemeente Leeuwarden
Team Mobiliteit en Ruimte
Cluster Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting

Opdrachtgever

drs. I. van Berkel

Praktijkbegeleider

ing. G. Hendriksma, stedenbouwkundige AvB

Opleiding

HBO-Rechten
Instituut voor Rechtenstudies
Hanzehogeschool Groningen

Afstudeerdocent

mr. J.O. Visser

Verschijningsdatum

Leeuwarden, 29 mei 2015

Trefwoorden

Omgevingswet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, uitgebreide procedure, reguliere procedure

Samenvatting

Opdrachtgever

Opdrachtgever voor dit onderzoek naar de Omgevingswet is de gemeente Leeuwarden in de persoon van mevrouw I. van Berkel, teamleider van het team Mobiliteit en Ruimte. Aan haar team zullen de aanbevelingen die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen gedaan worden. Begeleider vanuit de gemeente Leeuwarden is de heer G. Hendriksma.

Aanleiding onderzoek

Aanleiding voor dit onderzoek is dat per 1 januari 2018 veel ‘losse wetten’ met betrekking tot het omgevingsrecht worden ondergebracht in één nieuwe wet: de Omgevingswet. Vanaf dat moment zal er veel gaan veranderen voor het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden op het gebied van de omgevingsvergunning. Om zich goed op deze veranderingen voor te bereiden is er een onderzoek uitgevoerd, waarin is gekeken naar de veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving, de problemen die door die veranderingen kunnen ontstaan voor het afgeven van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik, de problemen die door die veranderingen kunnen ontstaan in het huidige werkproces¹ en de consequenties van de verruiming van de kruimelregeling voor de gemeente Leeuwarden. Daarnaast is ook gekeken op welke manier (pilot)gemeenten het vergunningsproces doorlopen en welke organisatorische kansen de Omgevingswet het team Mobiliteit en Ruimte biedt. Doordat er expliciet naar de voorgenoemde punten is gekeken, is voor het team Mobiliteit en Ruimte duidelijk geworden aan welke punten zij extra aandacht dient te besteden voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Met de kruimelregeling wordt artikel 4 bijlage II van het Besluit omgevingsrecht bedoeld. Middels de kruimelregeling kan er voor een uit te voeren activiteit buitenplannen van het geldende bestemmingsplan worden afgeweken, maar dan dient het wel te gaan om een activiteit die genoemd is in artikel 4 bijlage II Besluit Omgevingsrecht.²

Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik. Reden hiervan is, dat het team Mobiliteit en Ruimte alle aanvragen voor een omgevingsvergunning die in strijd met het planologisch gebruik zijn behandelt. Bij de eerste theoretische deelvraag is de omgevingsvergunning breder getrokken en is naar alle activiteiten gekeken waarvan op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning nodig is. Bij de vierde praktijkvraag is gekeken op welke manier het vergunningsproces bij de gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden doorlopen wordt. Op welke manier dit vergunningsproces doorlopen wordt is niet alleen van belang voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik, maar ook voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die bij recht past. Dit heeft als reden dat het vergunningsproces voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die bij recht past, op dezelfde manier wordt doorlopen als een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik.

Doelstelling

Het inzichtelijk maken aan het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden welke gevolgen en kansen de invoering van de Omgevingswet meebrengt voor haar bedrijfsvoering.

Door

¹ Het werkproces geeft aan welke stappen een aanvraag voor een omgevingsvergunning dient te doorlopen.

² P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010 (p.181)

- Het in kaart brengen van de veranderingen voor een omgevingsvergunning voor alle activiteiten op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning voor alle activiteiten op grond van de Omgevingswet.
- Het in kaart brengen van de veranderingen voor een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet.
- Het in kaart brengen van de veranderingen in het vergunningsproces dat de gemeente Leeuwarden doorloopt voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik.
- Het in kaart brengen van de veranderingen die de Omgevingswet ten aanzien van het huidige werkproces voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met zich meebrengt.
- Het in kaart brengen welke consequenties de verruiming van de kruimelregeling voor de gemeente Leeuwarden met zich meebrengt.
- Het in kaart brengen hoe (pilot)gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) zijn omgegaan met de aankomende veranderingen op het gebied van toetsing en verlening van een omgevingsvergunning.

Centrale vraag

Welke gevolgen kan de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning meebrengen voor de gemeente Leeuwarden?

Theorievragen

De theorievragen waarop in wordt gegaan zijn:

1. Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor alle activiteiten met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?
2. Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?

Onderzoekspunten

Uit het theoretisch kader zijn de volgende zes onderzoekspunten naar voren gekomen:

- onderzocht zal moeten worden of het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik voldoet aan de procedurele bepalingen uit de Omgevingswet.
- onderzocht zal moeten worden of er problemen in doorlooptijd ontstaan wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de reguliere procedure wordt voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden of er problemen in doorlooptijd ontstaan wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de uitgebreide procedure wordt voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden of het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte voldoet aan de bepalingen uit de Omgevingswet.
- onderzocht zal moeten worden of de gemeente Leeuwarden sinds inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure heeft voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden op welke manier andere gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) het vergunningsproces doorlopen.

Praktijkvragen

De praktijkvragen die voortvloeien uit de onderzoekspunten zijn:

1. Hoe is op dit moment het afgeven van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik geregeld binnen de gemeente Leeuwarden?
2. Hoe heeft het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden op dit moment haar werkproces omtrent de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik opgesteld?
3. Voor welke activiteiten heeft de gemeente Leeuwarden een aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling verleend of geweigerd?
4. Op welke manier doorlopen (pilot)gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden het vergunningsproces?

Analysevragen

De analysevragen die voortvloeien uit de praktijkvragen zijn:

1. Wat levert de vergelijking op tussen een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet?
2. Wat levert de vergelijking op tussen het werkproces op grond van huidige wetgeving- en regelgeving en het werkproces op grond van de Omgevingswet?
3. Wat levert de vergelijking op tussen aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de oude kruimelregeling en aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de herziene kruimelregeling?
4. Wat levert de vergelijking op tussen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden en de werkwijze van de gemeente Leeuwarden?

Conclusies

Uit de uitkomsten van de vergelijkingen die op basis van de analysevragen zijn uitgevoerd, zijn conclusies voortgevloeid. Hieronder zal volstaan worden met de belangrijkste conclusies van dit onderzoek³:

- indien de reguliere procedure vaker van toepassing zal zijn en de uitgebreide procedure minder, heeft dat tot gevolg dat de gemiddelde hoogte van de leges per aanvraag minder zal bedragen en dat heeft weer tot gevolg dat de gemeente Leeuwarden minder inkomsten uit de leges zal ontvangen.
- ten aanzien van de herziene kruimelregeling zijn er in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 vijf aanvragen met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid. Voor deze aanvragen heeft de gemeente Leeuwarden minder leges en dus minder inkomsten ontvangen.
- onder de Omgevingswet zullen de beslistermijnen nog belangrijker worden, omdat zowel op de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure de dwangsom bij niet tijdig beslissen van toepassing zal zijn. Op dit moment wordt niet op elke aanvraag binnen de beslistermijn een beslissing genomen, worden adviezen niet binnen de adviestermijn gegeven, hanteren verschillende teams verschillende adviestermijnen, is de exacte adviestermijn niet bij iedereen bekend en bestaan er geen toereikende werkafspraken tussen het team Bouwen, Milieu en Monumenten en de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting. Als aan voorstaande niks wordt gedaan, kan dit problemen opleveren voor de vergunningverlening en kan de kwaliteit van de vergunningverlening misschien wel verslechteren.
- de gemeente Leeuwarden doorloopt het vergunningsproces volledig op papier en niet digitaal. De gemeente Leeuwarden zal binnen de organisatie aan de digitalisering moeten werken, anders zal zij niet kunnen voldoen aan de eisen die de Omgevingswet stelt.

³ De andere conclusies kunt u lezen in paragraaf 6.1

Aanbevelingen

Hieronder zullen in het kort de aanbevelingen met bijbehorende kansen worden weergegeven die uit het onderzoek volgen en die aansluiten op de verkorte weergave van de conclusies zoals die hierboven zijn weergegeven⁴:

- maak werkafspraken met het team Bouwen, Milieu en Monumenten over adviestermijnen. Doe dit zo snel mogelijk, zodat adviestermijnen in de toekomst vaker gehaald zullen gaan worden en zodat de gemeente Leeuwarden de omgevingsvergunning binnen de beslistermijn kan verlenen. Kijk tegen de tijd dat de Omgevingswet en bijbehorende AMvB's in werking treden of de werkafspraken voldoen aan de bepalingen uit de Omgevingswet en bijbehorende AMvB's.
- treedt in overleg met de teams Vergunningen en Leefomgeving en Bouwen, Milieu en Monumenten om te kijken welke systemen er op dit moment binnen de gemeente gebruikt worden voor de vergunningverlening, welke systemen er aangeschaft moeten worden en welke systemen daarvoor het beste in aanmerking komen. Maak daarbij gebruik van de informatie die uit de afgenomen interviews (bijlage F) volgt.
- zorg ervoor dat er een bestuurlijk besluit verkregen wordt die het digitaal ondertekenen mogelijk maakt. Hierdoor kan digitaal met de aanvrager gecommuniceerd worden.
- werk waar mogelijk intern meer met digitale adviezen.
- een andere aanbeveling is dat er gezorgd moet worden dat de problemen die zich nu aan de voorkant van de vergunningverlening met betrekking tot het Omgevingsloket online voordoen worden opgelost.⁵ Gezien het vergunningsproces dat in paragraaf 4.1 is beschreven kan deze aanbeveling beter aan het team Vergunningen en Leefomgeving worden gedaan dan aan het team Mobiliteit en Ruimte. Vanwege de eerste aanbeveling die ten aanzien van dit punt is gedaan, kan dit punt daarin worden meegenomen.

Kansen

Wanneer de eerste aanbeveling wordt opgevolgd zal dit ten goede komen aan de vergunningverlening binnen de gemeentelijke organisatie, zullen adviestermijnen in de toekomst vaker gehaald worden en kan de kwaliteit van de vergunningverlening misschien (nog) beter worden.

Wanneer de tweede aanbeveling wordt opgevolgd moeten de teams Vergunningen en Leefomgeving en Bouwen, Milieu en Monumenten samen kijken hoe de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Leeuwarden het beste gerealiseerd kan worden, kunnen er gerichte en verantwoorde keuzes gemaakt worden over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Leeuwarden.

⁴ De andere aanbevelingen kunt u lezen in paragraaf 6.2

⁵ Deze problemen volgen uit een afgenomen interview en zijn te lezen in bijlage F nummer één.

Voorwoord

Voor u ligt het afstudeeronderzoek dat ik ter afsluiting van de studie HBO-Rechten aan de Hanzehogeschool Groningen heb geschreven.

In dit afstudeeronderzoek staat de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik onder de Omgevingswet centraal. Het afstudeeronderzoek is uitgevoerd voor het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden. In dit afstudeeronderzoek is gekeken naar de gevolgen en kansen die de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning met zich meebrengt. Aan het afstudeeronderzoek is in de periode februari 2015 tot en met mei 2015 gewerkt.

Tijdens de stage die ik in het derde jaar van de opleiding bij het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden heb gelopen, kwam ik erachter dat ik het omgevingsrecht erg leuk en interessant vind. Ik vind het erg fijn dat ik mijn kennis ten aanzien van het omgevingsrecht met dit onderzoek enorm heb kunnen uitbreiden en dat ik de medewerkers van het team Mobiliteit en Ruimte kan adviseren over de Omgevingswet.

Allereerst wil ik Gerard Hendriksma, praktijkbegeleider vanuit de gemeente Leeuwarden, bedanken voor de begeleiding, inzet en feedback voor en tijdens het afstudeeronderzoek. Ten tweede wil ik Joris Visser, afstudeerdocent vanuit de Hanzehogeschool Groningen, bedanken voor de begeleiding en feedback voor en tijdens het afstudeeronderzoek. Ten derde wil ik Inge van Berkel bedanken voor de mogelijkheid die zij mij heeft geboden om het afstudeeronderzoek voor haar team uit te voeren. Ten vierde wil ik alle medewerkers van de gemeente Leeuwarden bedanken voor de bijdrage die zij aan dit onderzoek hebben geleverd. Ten vijfde wil ik alle geïnterviewde medewerkers van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden bedanken voor de bijdrage die zij aan dit onderzoek hebben geleverd.

Daniëlle Pluis
Leeuwarden, mei 2015

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding	11
1.1 Opdrachtgever	11
1.2 Onderzoekskader en interventiecyclus	11
1.3 Doelstelling	12
1.4 Centrale vraag	13
1.5 Theorievragen	13
1.6 Praktijkvragen	13
1.7 Analyse vragen	13
1.8 Onderzoeksubjecten	14
1.9 Onderzoeksmethoden	14
1.10 Leeswijzer	14
 Hoofdstuk 2. Methodologische verantwoording	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Theoretisch kader	15
2.3 Praktijkonderzoek	17
2.4 Analyse	20
2.5 Onderzoeksubjecten	20
2.6 Betrouwbaarheid en validiteit	21
2.7 Reflectie	21
 Hoofdstuk 3. Theoretisch kader	22
3.1 Inleiding	22
3.2 Inleiding Omgevingswet	23
3.3 Omgevingsvergunning	29
3.3.1 Omgevingsvergunning onder de Wabo en andere wet- en regelgeving	29
3.3.2 Omgevingsvergunning in strijd met bestemmingsplan	36
3.3.3 Tijdelijke omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan	49
3.3.4 Omgevingsvergunning op grond van de kruimelregeling	51
3.3.5 Leges omgevingsvergunning	54
3.4 Samenvatting en onderzoekspunten	55

Hoofdstuk 4. Praktijkonderzoek	58
4.1 Route omgevingsvergunning binnen de gemeente Leeuwarden	58
4.2 Werkproces team Mobiliteit en Ruimte	68
4.3 De kruimelregeling	70
4.4 Werkwijzen gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden	71
4.4.1 Werkwijze binnen de gemeente Delft	71
4.4.2 Werkwijze binnen de gemeente Heerenveen	72
4.4.3 Werkwijze binnen de gemeente Woerden	73
4.4.4 Werkwijze binnen de gemeente Leeuwarden	73
Hoofdstuk 5. Analyse	75
5.1 Vergelijking omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik	75
5.2 Vergelijking werkproces	80
5.3 Vergelijking kruimelregeling	83
5.4 Vergelijking werkwijzen gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden	88
Hoofdstuk 6. Conclusies en aanbevelingen	90
6.1 Conclusies	90
6.2 Aanbevelingen	91
Afkortingenlijst	94
Begrippenlijst	95
Literatuurlijst	97
Bijlagen	101
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 1	102
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 2	104
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 3	105
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 4	107
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 5	110
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 6	110
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 7	111
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 8	111
Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 9	111

Bijlage B. Knipformulier	112
Bijlage C. Verklaring van geen bedenkingen binnen de gemeente Leeuwarden	113
Bijlage D. Interview praktijkvraag 4.2	114
Bijlage E. Tabel met aanvragen voor een omgevingsvergunning die in de periode 1 november 2014 tot 15 april met toepassing van de kruimelregeling zijn verleend of geweigerd	116
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 1	124
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 2	127
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 3	130
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 4	132
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 5	135
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 6	140
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 7	143
Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 8	147
Bijlage G. Onderzoeksmodel	150

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Opdrachtgever

Opdrachtgever voor dit onderzoek naar de Omgevingswet is de gemeente Leeuwarden in de persoon van mevrouw I. van Berkel, teamleider van het team Mobiliteit en Ruimte. Aan haar team zullen de aanbevelingen die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen gedaan worden. Begeleider vanuit de gemeente Leeuwarden is de heer G. Hendriksma.

1.2 Onderzoekskader en interventiecyclus

Aanleiding voor dit onderzoek is dat per 1 januari 2018 veel ‘losse wetten’ met betrekking tot het omgevingsrecht worden ondergebracht in één nieuwe wet: de Omgevingswet. Vanaf dat moment zal er veel gaan veranderen voor het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden op het gebied van de omgevingsvergunning. Om zich goed op deze veranderingen voor te bereiden is er behoefte aan een onderzoek, waarin gekeken wordt naar de veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving, de problemen die door die veranderingen kunnen ontstaan voor het afgeven van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik, de problemen die door die veranderingen kunnen ontstaan in het huidige werkproces⁶ en wat de consequenties zijn van de verruiming van de kruimelregeling voor de gemeente Leeuwarden. Daarnaast zal er ook gekeken worden op welke manier (pilot)gemeenten het vergunningsproces doorlopen. Als laatste wil het team Mobiliteit en Ruimte ook graag weten of de Omgevingswet organisatorische kansen biedt. Door expliciet naar bovengenoemde punten te kijken, zal voor het team Mobiliteit en Ruimte duidelijk worden aan welke punten zij extra aandacht dient te besteden voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Met de kruimelregeling wordt artikel 4 bijlage II van het Besluit omgevingsrecht bedoeld. Middels de kruimelregeling kan er voor een uit te voeren activiteit buitenplannen van het geldende bestemmingsplan worden afgeweken, maar dan dient het wel te gaan om een activiteit die genoemd is in artikel 4 bijlage II Besluit Omgevingsrecht.⁷

Het onderzoek richt zich voornamelijk op een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik. Reden hiervan is, dat het team Mobiliteit en Ruimte alle aanvragen voor een omgevingsvergunning die in strijd met het planologisch gebruik zijn behandelt. Bij de eerste theoretische deelvraag zal de omgevingsvergunning breder getrokken worden en zal naar alle activiteiten gekeken worden waarvan op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning nodig is. Bij de vierde praktijkvraag zal gekeken worden op welke manier het vergunningsproces bij de gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden doorlopen wordt. Op welke manier dit vergunningsproces doorlopen wordt is niet alleen van belang voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik, maar ook voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die bij recht past. Dit heeft als reden dat het vergunningsproces voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die bij recht past, op dezelfde manier wordt doorlopen als een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik.

Het onderzoek kan in de fase ‘probleemsignalering’ van de interventiecyclus⁸ worden geplaatst. Op 17 juni 2014 is het wetsvoorstel Omgevingswet naar de Tweede Kamer gestuurd, hiermee zijn het

⁶ Het werkproces geeft aan welke stappen een aanvraag voor een omgevingsvergunning dient te doorlopen.

⁷ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010 (p.181)

⁸ P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p.48-49

wetsvoorstel en de memorie van toelichting openbaar geworden.⁹ Voorgenoemde stukken geven veel algemene informatie over veranderingen die gaan gelden voor Rijk, provincies, gemeenten en burgers. De medewerkers van het team Mobiliteit en Ruimte zijn op dit moment nog onvoldoende op de hoogte van de veranderingen en problemen die de Omgevingswet met zich meebrengt in de uitvoering van haar werkzaamheden. Doordat het op dit moment voor het team Mobiliteit en Ruimte nog niet duidelijk is welke veranderingen en problemen zich in de uitvoering van haar werkzaamheden kunnen voordoen, bevindt het onderzoek zich in de fase 'probleemsignalering'.

Om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren zal goed gekeken moeten worden naar het wetsvoorstel van de Omgevingswet, de memorie van toelichting behorende bij het wetsvoorstel Omgevingswet, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet ruimtelijke ordening, de Wet milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht, het Besluit ruimtelijke ordening en de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze wet- en regelgeving zullen namelijk geheel, grotendeels of op onderdelen opgaan in de Omgevingswet.¹⁰

De Omgevingswet is in juni 2014 aan de Tweede Kamer gestuurd, waarna de wet naar verwachting in 2016 in het Staatsblad zal worden gepubliceerd en vervolgens in 2018 in werking zal treden.¹¹ Aandachtspunt is wel dat veel uitvoeringsmaatregelen die mede bepalend zijn voor het praktische gebruik van de wet nog niet duidelijk zijn, omdat die worden uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur die nog niet openbaar zijn.

Op dit moment is er nog geen informatie uit eerdere onderzoeken bekend die bruikbaar is voor dit onderzoek. Wel zijn er op dit moment al diverse pilotgemeenten die op grond van de Omgevingswet diverse ruimtelijke planfiguren hebben opgesteld. Een voorbeeld hiervan is 'Digitale dossierkast Delft'.¹² Ook zijn er diverse publicaties die naar aanleiding van de Omgevingswet zijn opgesteld. Deze publicaties geven informatie over specifieke onderwerpen of zijn uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, die de uitkomsten heeft gebruikt voor het opstellen van het wetsvoorstel.¹³

1.3 Doelstelling

Het inzichtelijk maken aan het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden welke gevolgen en kansen de invoering van de Omgevingswet meebrengt voor haar bedrijfsvoering.

Door

- Het in kaart brengen van de veranderingen voor een omgevingsvergunning voor alle activiteiten op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning voor alle activiteiten op grond van de Omgevingswet.
- Het in kaart brengen van de veranderingen voor een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet.

⁹ Daniëlla Altman, 'Kamerstukken', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Kamerstukken*), geraadpleegd op 16 februari 2015

¹⁰ 'Vernieuwing omgevingsrecht', *Rijksoverheid*, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Inhoud*), geraadpleegd op 6 mei 2014

¹¹ *Kamerstukken II* 2014/15, 33 118, nr. 17

¹² Daniëlla Altman, 'Digitale dossierkast Delft', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Nu al eenvoudig beter* en klik op *Voorbeeldprojecten* en klik op *Digitale dossierkast Delft*), geraadpleegd op 30 december 2014

¹³ Daniëlla Altman, 'Publicaties', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties*), geraadpleegd op 30 december 2014

- Het in kaart brengen van de veranderingen in het vergunningsproces dat de gemeente Leeuwarden doorloopt voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik.
- Het in kaart brengen van de veranderingen die de Omgevingswet ten aanzien van het huidige werkproces voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met zich meebrengt.
- Het in kaart brengen welke consequenties de verruiming van de kruimelregeling voor de gemeente Leeuwarden met zich meebrengt.
- Het in kaart brengen hoe (pilot)gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) zijn omgegaan met de aankomende veranderingen op het gebied van toetsing en verlenen van een omgevingsvergunning.

1.4 Centrale vraag

Welke gevolgen kan de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning meebrengen voor de gemeente Leeuwarden?

1.5 Theorievragen

De theorievragen waarop in wordt gegaan zijn:

1. Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor alle activiteiten met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?
2. Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?

1.6 Praktijkvragen

De praktijkvragen die voortvloeien uit de onderzoekspunten zijn:

1. Hoe is op dit moment het afgeven van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik geregeld binnen de gemeente Leeuwarden?
2. Hoe heeft het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden op dit moment haar werkproces omtrent de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik opgesteld?
3. Voor welke activiteiten heeft de gemeente Leeuwarden een aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling verleend of geweigerd?
4. Op welke manier doorlopen (pilot)gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden het vergunningsproces?

1.7 Analyse vragen

De analysevragen die voortvloeien uit de praktijkvragen zijn:

1. Wat levert de vergelijking op tussen een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet?
2. Wat levert de vergelijking op tussen het werkproces op grond van huidige wetgeving- en regelgeving en het werkproces op grond van de Omgevingswet?
3. Wat levert de vergelijking op tussen aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de oude kruimelregeling en aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de herziene kruimelregeling?
4. Wat levert de vergelijking op tussen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden en de werkwijze van de gemeente Leeuwarden?

1.8 Onderzoeksubiecten

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende onderzoeksubiecten:

- huidige wet- en regelgeving.
- de Omgevingswet en bijbehorende memorie van toelichting.
- medewerkers van de gemeente Leeuwarden, werkzaam in de teams Vergunningen en Leefomgeving, Bouwen, Milieu en Monumenten, Advies en Ontwikkeling en de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting.
- het huidige werkproces binnen het team Mobiliteit en Ruimte.
- omgevingsvergunningen die met toepassing van de kruimelregeling verleend en geweigerd zijn in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015.
- medewerkers van (pilot)gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden.

1.9 Onderzoeksmethoden

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende onderzoeksmethoden:

- bestaand materiaal: literatuur (handboeken en tijdschriften), rechtsbronnen (wet- en regelgeving en jurisprudentie), documenten en media.^{14,15}
- interviews en inhoudsanalyse.¹⁶

In hoofdstuk twee zullen de gekozen onderzoeksmethoden uitgebreid worden toegelicht. Het onderzoeksmodel is in bijlage G opgenomen.

1.10 Leeswijzer

Allereerst zal in hoofdstuk twee de methodologische verantwoording worden beschreven. Vervolgens zal in hoofdstuk drie het theoretisch kader worden beschreven. In hoofdstuk vier zal de praktijk worden beschreven. In hoofdstuk vijf zal de analyse worden beschreven. In hoofdstuk zes zullen de conclusies en aanbevelingen worden beschreven. Na de conclusies en aanbevelingen zullen achtereenvolgens de afkortingenlijst, de begrippenlijst en de literatuurlijst worden beschreven. Als laatste zullen de bijlagen worden beschreven.

¹⁴ P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p. 201

¹⁵ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 83-87

¹⁶ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 87-89.

Hoofdstuk 2. Methodologische verantwoording

2.1 Inleiding

In de methodologische verantwoording zal worden beschreven welke onderzoeksmethoden voor de beantwoording van de theorievragen, de praktijkvragen en de analysevragen zijn gebruikt en uiteindelijk hebben bijdragen aan een antwoord op de centrale vraag. Dit onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek en een praktijkonderzoek.¹⁷ In het literatuuronderzoek zal ten eerste worden gekeken naar de omgevingsvergunning onder de huidige wet- en regelgeving en onder de Omgevingswet. Ten tweede zal in het literatuuronderzoek gekeken worden naar de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik onder de huidige wet- en regelgeving en onder de Omgevingswet. Bij de eerste vraag in het literatuuronderzoek zal dus heel algemeen naar de omgevingsvergunning gekeken worden en bij de tweede vraag zal specifiek gekeken worden naar de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik. In het praktijkonderzoek zal vervolgens gekeken worden naar een drietal facetten die een relatie met het strijdig gebruik hebben, te weten: het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt, het werkproces voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning dat met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid en activiteiten waarvoor in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 omgevingsvergunningen met toepassing van de kruimelregeling verleend of geweigerd zijn. Als vierde zal er ook nog gekeken worden hoe andere gemeente zijn omgegaan met de digitale vergunningverlening die onder de Omgevingswet centraal zal staan. De digitale vergunningverlening geldt voor alle omgevingsvergunningen en niet specifiek voor de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik.

Hieronder zal worden aangegeven welke onderzoeksmethoden zijn gebruikt voor het literatuuronderzoek en het praktijkonderzoek, zal worden aangegeven waarom is gekozen voor de geraadpleegde bronnen binnen het literatuuronderzoek en zal de betrouwbaarheid en validiteit van de bronnen worden aangegeven. Daarnaast zal ook worden aangegeven waarom is gekozen voor de gebruikte onderzoeksmethoden.

Allereerst zal in paragraaf 2.2 de verantwoording voor het literatuuronderzoek plaatsvinden. Deze verantwoording zal per gekozen categorie van de onderzoeksmethode plaatsvinden. Ten tweede zal in paragraaf 2.3 de verantwoording voor het praktijkonderzoek plaatsvinden. Deze verantwoording zal per praktijkvraag plaatsvinden. Ten derde zal in paragraaf 2.4 de verantwoording voor de analyse plaatsvinden. Ten vierde zal in paragraaf 2.5 de verantwoording van de onderzoeksobjecten plaatsvinden. Ten vijfde zal in paragraaf 2.6 worden ingegaan op de betrouwbaarheid en de validiteit van dit onderzoek en als laatste zal in paragraaf 2.7 een reflectie worden gegeven.

2.2 Theoretisch kader

Voor het theoretisch kader is gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode deskresearch. Om de deskresearch goed te kunnen uitvoeren is er gebruik gemaakt van materiaal dat door anderen is opgesteld en openbaar is gemaakt. Er is gebruik gemaakt van de volgende categorieën bestaand materiaal: literatuur (handboeken en tijdschriften), rechtsbronnen (wet- en regelgeving en jurisprudentie), documenten en media.^{18,19}

¹⁷ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 79-81

¹⁸ P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p. 201

¹⁹ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 83-87

Literatuur

Er is gebruik gemaakt van literatuur in de vorm van handboeken en tijdschriften. Gekozen is voor handboeken, omdat deze bronnen de geldende wet- en regelgeving uitleggen. De volgende zeven handboeken zijn gebruikt: L.J.A. Damen e.a., *Bestuursrecht deel 1*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013, F.D. Driijff e.a., *Module Monumenten en Archeologie (UA)*, Kluwer 2012, M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijs en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010., P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdpijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, A.Z.R Koning, *Praktijkids milieuregelgeving in het bouwproces. Milieuregelgeving voor de ontwikkelings- en bouwpraktijk*, Stichting Instituut voor Bouwrecht 2014, M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning*, Kluwer 2010 en Van den Broek, *Tekst & Commentaar Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Kluwer 2010. Voorgenoemde handboeken zijn gebruikt om informatie te verzamelen over de geldende wet- en regelgeving. De betrouwbaarheid en validiteit van de handboeken is hoog, omdat alle schrijvers van de boeken inhoudsdeskundig zijn en omdat er alleen boeken zijn gebruikt die na de inwerkingtreding van de huidige wet- en regelgeving zijn gepubliceerd. Daarnaast zijn een drietal boeken ook gebruikt tijdens de opleiding.

Gekozen is voor tijdschriften, omdat deze bronnen zowel de geldende wet- en regelgeving uitleggen als de nieuwe wet- en regelgeving. Vooral voor de uitleg van de nieuwe wet- en regelgeving is gekozen voor tijdschriftartikelen, omdat de nieuwe wet- en regelgeving in tijdschriften over het algemeen duidelijk en helder wordt weergegeven. De volgende drie artikelen uit tijdschriften zijn geraadpleegd: K.J. de Graaf, 'Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht, De verhouding Awb-Wabo beoordeeld', NTB 2010, 30, R. Uylenburg, 'Milieu & Recht, De omgevingsvergunning in het wetsvoorstel Omgevingswet. Voorlopig beoordeeld', M en R 2014/123 en C. van Oosten, 'Bouwrecht, Het Besluit pChw nader beschouwd: meer mogelijkheden, meer vragen', BR 2015/3. De betrouwbaarheid en validiteit van de tijdschriftartikelen is in principe hoog, omdat alle schrijvers van de artikelen inhoudsdeskundig zijn. Kanttekening is alleen dat de nieuwe wet- en regelgeving zich in het ontwerptraject bevindt. Hierdoor kan er in de toekomst nog van alles veranderen.

Rechtsbronnen

Er is gebruik gemaakt van rechtsbronnen in de vorm van de wet en jurisprudentie. Gekozen is voor wet- en regelgeving, omdat de bepalingen uit de huidige wet- en regelgeving en de bepalingen uit het wetsvoorstel Omgevingswet een goede vergelijking opleveren tussen hoe het nu gaat en hoe het in de toekomst zal gaan. De volgende wet- en regelgeving is geraadpleegd: de Algemene wet bestuursrecht, het Besluit omgevingsrecht, het Besluit permanent maken van de Crisis- en herstelwet, het Besluit ruimtelijke ordening, de Flora- en faunawet, de Ministeriële regeling omgevingsrecht, de Natuurbeschermingswet 1998, de Wet tot het permanent maken van de Crisis- en herstelwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening. Ook is er gebruik gemaakt van het wetsvoorstel Omgevingswet. De betrouwbaarheid en validiteit van wet- en regelgeving is hoog. Kanttekening is ook hier weer dat de nieuwe wet- en regelgeving zich nog in het ontwerptraject bevindt. Hierdoor kan er in de toekomst nog van alles veranderen.

Gekozen is voor jurisprudentie, omdat in de jurisprudentie bepalingen uit de huidige wet- en regelgeving zijn uitgelegd. Er zijn uitspraken van de rechtbank en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geraadpleegd. De betrouwbaarheid en validiteit van jurisprudentie is hoog. Kanttekening is wel dat de jurisprudentie met de nieuwste rechtsregel geraadpleegd en gebruikt dient te worden, maar dat is in dit onderzoek gebeurd.

Documenten

Er is gebruik gemaakt van documenten en wel in de vorm van Kamerstukken. De volgende Kamerstukken zijn gebruikt: het wetsvoorstel Omgevingswet, de memorie van toelichting behorende bij het wetsvoorstel Omgevingswet en een brief van de minister van Infrastructuur en Milieu waarin

is ingegaan op de uitvoeringsregelgeving. Gekozen is voor voorgenoemde Kamerstukken, omdat deze stukken een goede weergave geven over hoe het Omgevingsrecht er in de toekomst zal uit komen te zien. De betrouwbaarheid en validiteit van de Kamerstukken is hoog, omdat het in dit geval rechtstreeks van de wetgever afkomstig is en de informatie uit die stukken in de tussentijd nog niet veranderd is.

Media

Er is gebruikt van media en wel in de vorm van internet. Gekozen is voor internet, omdat de geraadpleegde informatie een hoge informatiedichtheid aangeeft en vanwege de actualiteit van de internetpagina's.²⁰ De websites die geraadpleegd zijn betreffen websites van de Rijksoverheid, ministerie van Infrastructuur en Milieu, InfoMil, Centraal Bureau voor de Statistiek, gemeente Leeuwarden, de rechtspraak en van Stibbe (een advocatenkantoor). Doordat de informatie afkomstig is van websites die zich bezighouden met ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving kunnen de websites als betrouwbaar en valide worden aangemerkt.

2.3 Praktijkonderzoek

Voor het praktijkonderzoek is gebruik gemaakt van twee onderzoeksmethoden, namelijk interviews en inhoudsanalyse.²¹ Reden van de verschillende onderzoeksmethoden is dat uit elke praktijkvraag en bijbehorende analysevraag een ander soort informatie naar voren dient te komen. Voor het beantwoorden van de praktijk- en analysevragen zijn interviews afgenomen, is een werkproces geanalyseerd en zijn verleende en geweigerde omgevingsvergunningen geanalyseerd. Hieronder zal per praktijkvraag worden aangegeven waarom voor welke methode is gekozen.

Praktijkvraag één

Voor de eerste praktijkvraag is gebruik gemaakt van interviews. Voor interviews is gekozen, omdat op deze manier het vergunningsproces binnen de gemeente Leeuwarden voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik duidelijk is geworden. Er is geen gebruik gemaakt van enquêtes, omdat door het afnemen van een enquêtes meetbare gegevens worden verzameld terwijl voor deze praktijkvraag het vergunningsproces duidelijk moest worden.²²

In totaal is bij negen medewerkers binnen de gemeente Leeuwarden een interview afgenomen. Negen mensen interviewen voor het vergunningsproces is best veel, maar de reden van dit aantal is logisch te verklaren. Vijf van de medewerkers zijn niet inhoudelijk met het vergunningsproces bezig, maar geven alleen advies op een aanvraag. De andere vier medewerkers houden zich volledig bezig met de vergunningverlening. Deze vier medewerkers zitten verdeeld over verschillende teams. Welk team zich bezighoudt met de vergunningverlening is afhankelijk van de complexiteit van de aanvraag.

Het team Vergunningen en Leefomgeving houdt zich bezig met aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen die bij recht past en voor de activiteit bouwen die strijdig is met de bouwvoorschriften en die met een binnenplanse afwijking verleend kan worden. Deze aanvragen kunnen alleen met de reguliere voorbereidingsprocedure verleend worden.

Het team Bouwen, Milieu en Monumenten houdt zich bezig met aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen die strijdig is met de bouwvoorschriften en die met een binnenplanse of buitenplanse afwijking verleend kan worden. Deze aanvragen kunnen zowel met de reguliere procedure als de uitgebreide procedure worden voorbereid.

²⁰ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 86.

²¹ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 87-89.

²² G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 79-80.

Het team Mobiliteit en Ruimte houdt zich bezig met aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit strijdigheid met de gebruiksvoorschriften en die met een buitenplanse afwijking verleend kunnen worden. Deze aanvragen kunnen zowel met de reguliere procedure als de uitgebreide procedure worden voorbereid.

Alle geïnterviewde medewerkers zijn aan te merken als informant en als deskundige. De medewerkers zijn aan te merken als informant, omdat zij door het afnemen van het interview informatie over het vergunningsproces binnen de gemeente Leeuwarden hebben gegeven. De medewerkers zijn aan te merken als deskundige, omdat zij binnen het vergunningsproces bepaalde werkzaamheden verrichten.²³

Zoals hierboven al te lezen was, zijn er in totaal negen interviews afgenomen. Van deze negen interviews hebben alle negen interviews andere vragen. Reden van de verschillende vragen heeft te maken met het feit dat niet elk team/elke medewerker dezelfde werkzaamheden verricht en niet elk team/elke medewerker dezelfde aanvragen voor een omgevingsvergunning behandelt.

Het nadeel van interviews is dat misschien niet alle informatie verkregen wordt die nodig is om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren. De inhoud van de afgenomen interviews is betrouwbaar en valide, omdat gesproken is met de mensen die zich bezighouden met het vergunningsproces binnen de gemeente Leeuwarden en de uitgewerkte interviews door de geïnterviewde medewerkers is gecontroleerd.

Praktijkvraag twee

Voor praktijkvraag twee is gebruik gemaakt van het werkproces dat het team Mobiliteit en Ruimte hanteert voor de behandeling van de aanvraag voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid en van een interview. Gekozen is voor de methode inhoudsanalyse, omdat op deze manier duidelijk is geworden hoe het werkproces is opgesteld. Voor de methode interview is gekozen, omdat op deze manier onduidelijkheden en vragen die tijdens het analyseren waren ontstaan zijn beantwoord.

Er is gebruik gemaakt van een interview en niet van een enquête, omdat door het afnemen van een enquête meetbare gegevens worden verzameld terwijl voor deze praktijkvraag onduidelijkheden en vragen moesten worden beantwoord.²⁴

Het interview is afgenomen met een medewerker van het team Mobiliteit en Ruimte die zich bezighoudt met aanvragen voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid en daarom met het werkproces werkt. De medewerker is aan te merken als informant en als deskundige. De medewerker is aan te merken als informant, omdat zij door het afnemen van het interview vragen en onduidelijkheden over het werkproces heeft weggenomen. De medewerker is aan te merken als deskundige, omdat zij met het werkproces werkt.²⁵

De inhoud van het afgenomen interview is betrouwbaar en valide, omdat gesproken is met de medewerker die met het werkproces werkt en omdat de medewerker het interview heeft gecontroleerd.

Praktijkvraag drie

Voor praktijkvraag drie is gebruik gemaakt van de omgevingsvergunningen die in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 met toepassing van artikel 4 bijlage II Bor zijn verleend en

²³ P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p. 217.

²⁴ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 79-80.

²⁵ P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p. 217.

geweigerd. Gekozen is voor de methode inhoudsanalyse, omdat op deze manier duidelijk is geworden hoeveel aanvragen voor een omgevingsvergunning in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 met toepassing van artikel bijlage II Bor zijn verleend en geweigerd.

Er zijn vijftig dossiers met omgevingsvergunningen die in de periode tussen 1 november 2014 en 15 april 2015 zijn aangevraagd en verleend of geweigerd zijn geanalyseerd. Reden van de analyse van vijftig dossiers is dat uit het systeem niet te herleiden was of de aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 4 bijlage II Bor was verleend of geweigerd. Er was alleen aangegeven dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning strijdig was met de gebruiksvoorschriften (artikel 2.1 lid 1 sub c Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Van de vijftig dossiers met omgevingsvergunningen die geraadpleegd zijn, zijn er negentien omgevingsvergunningen verleend of geweigerd met toepassing van artikel 4 bijlage II Bor. Deze negentien omgevingsvergunningen zijn gebruikt voor het onderzoek.

Gekozen is voor de aanvragen voor een omgevingsvergunning in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015, omdat op 1 november 2014 de herziene kruimelregeling van kracht is geworden. Aan de herziene kruimelregeling zijn meer activiteiten toegevoegd die strijdig zijn met het bestemmingsplan en die met de reguliere procedure kunnen worden voorbereid in plaats van met de uitgebreide procedure.²⁶ Door specifiek te kijken naar de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 kan in de analyse duidelijk worden of het team Mobiliteit en Ruimte in voorgenoemde periode ook al daadwerkelijk aanvragen heeft behandeld die met de reguliere procedure zijn voorbereid en die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid.

De inhoud van de analyse is betrouwbaar en valide, omdat alle dossiers die in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 zijn verleend of geweigerd geanalyseerd zijn.

Praktijkvraag vier

Voor de vierde praktijkvraag is gebruik gemaakt van interviews. Voor interviews is gekozen, omdat op deze manier duidelijk is geworden op welke manier het vergunningsproces binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden doorlopen wordt en op welke manier de omgevingsvergunning binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden wordt afgegeven. Er is geen gebruik gemaakt van enquêtes, omdat door het afnemen van enquêtes meetbare gegevens worden verzameld terwijl voor deze praktijkvraag duidelijk moest worden op welke manier het vergunningsproces doorlopen wordt en op welke manier de omgevingsvergunning wordt afgegeven.²⁷

In totaal is bij acht medewerkers van zowel de gemeente Leeuwarden als van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden een interview afgenomen. Bij de gemeente Leeuwarden zijn interviews afgenomen met een procesregisseur omgevingsvergunning, een teamleider en een inspecteur omgevingsvergunning. Op deze manier is zowel de werkwijze van de vergunningverleners als van de toezichthouders duidelijk geworden.

Bij zowel de gemeente Heerenveen als de gemeente Woerden is een interview afgenomen met een vergunningverlener. Bij de gemeente Delft is een interview afgenomen met een binnen-inspecteur, een buiteninspecteur en een opdrachtgever bouw- en milieutoezicht. Reden dat bij de gemeente Delft met meer medewerkers een interview is afgenomen, heeft te maken met het feit dat de gemeente Delft een pilot met betrekking tot digitale vergunningverlening²⁸ heeft uitgevoerd. Eén

²⁶ Stb. 2014, 333.

²⁷ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 79-80.

²⁸ Daniëlla Altman, 'Digitale dossierkast Delft', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Nu al eenvoudig beter* en klik op *Voorbeeldprojecten* en klik op *Digitale dossierkast Delft*), geraadpleegd op 14 april 2015.

geïnterviewde medewerker werkt nu niet meer met de systemen, maar was wel actief betrokken bij de pilot.

Alle medewerkers zijn aan te merken als informant en als deskundige. De medewerkers zijn aan te merken als informant, omdat zij door het afnemen van het interview informatie over de manier waarop het vergunningsproces binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden doorlopen wordt hebben gegeven. De medewerkers zijn aan te merken als deskundige, omdat zij binnen het vergunningsproces bepaalde werkzaamheden verrichten.²⁹

Zoals hierboven al te lezen was zijn er in totaal acht interviews afgenomen. Niet alle interviews binnen de gemeente Leeuwarden hebben dezelfde vragen en ook de vragen die aan de medewerkers van de gemeente Leeuwarden en de medewerkers van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden zijn gesteld, zijn verschillend. Eerste reden hiervan is, dat er binnen de gemeente Leeuwarden zowel bij mensen die zich met het vergunningsproces bezighouden als met het toezicht een interview is afgenomen. Hierdoor zijn de vragen soms net iets anders gesteld. Tweede reden hiervan is, dat de vergunningverlening binnen de gemeente Leeuwarden anders verloopt dan binnen de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden. De interviewvragen voor de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden komen wel overeen. Sommige vragen zijn bij de gemeenten wel net iets anders gesteld, omdat de vragen zijn toegepast op het systeem die voornoemde gemeenten gebruiken voor de vergunningverlening.

Het nadeel van interviews is dat misschien niet alle informatie verkregen wordt die nodig is om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren. De inhoud van de interviews is betrouwbaar en valide, omdat gesproken is met de mensen die zich binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden bezighouden met het vergunningsproces en het toezicht en de uitgewerkte interviews door de geïnterviewde medewerkers zijn gecontroleerd.

2.4 Analyse

In de analyse zijn de onderzoeksresultaten van het theoretisch kader en het praktijkonderzoek met elkaar vergeleken en geanalyseerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van dezelfde onderzoeksmethoden als voor het literatuuronderzoek en het praktijkonderzoek.

De verzameling en verwerking van de gebruikte onderzoeksmethoden wordt als positief beoordeeld. Door de bovenstaande onderzoeksmethoden te hebben gebruikt is de juiste informatie verzameld en is de informatie op een correcte wijze verwerkt in de praktijk en analyse.

2.5 Onderzoeksubjecten

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van zes onderzoeksubjecten. Allereerst is er gekozen voor de onderzoeksubjecten huidige wet- en regelgeving, de Omgevingswet en bijbehorende memorie van toelichting, omdat deze onderzoeksubjecten duidelijk aangeven hoe de wet nu in elkaar zit en hoe de wet straks in elkaar zal zitten. Door deze twee onderzoeksubjecten met elkaar te vergelijken is er een goed beeld ontstaan van de aankomende veranderingen. Ten tweede is er gebruik gemaakt van het werkproces dat het team Mobiliteit en Ruimte hanteert voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid. Door gebruik te maken van het werkproces is duidelijk geworden hoe het werkproces nu in elkaar zit en welke veranderingen de Omgevingswet ten opzichte van het werkproces met zich meebrengt. Ten derde is gebruik gemaakt van omgevingsvergunningen die met

²⁹ P. Verschuren en H. Doorewaard, Het ontwerpen van een onderzoek, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010 p. 217.

toepassing van de kruimelregeling verleend en geweigerd zijn in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015. Door gebruik te maken van de omgevingsvergunningen in voorgenoemde periode is duidelijk geworden dat de herziene kruimelregeling zich binnen de gemeente Leeuwarden al heeft ontwikkeld. Ten vierde is er gebruik gemaakt van medewerkers binnen de gemeenten Leeuwarden, werkzaam in de teams Vergunningen en Leefomgeving, Bouwen, Milieu en Monumenten, Advies en Ontwikkeling en de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting. Door specifiek deze medewerkers als onderzoeksobject te nemen is het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt duidelijk geworden. Als laatste is er gebruik gemaakt van medewerkers binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden. Door specifiek deze medewerkers als onderzoeksobject te nemen is duidelijk geworden op welke manier het vergunningsproces in voorgenoemde gemeenten doorlopen wordt.

Door bovenstaande onderzoeksobjecten te gebruiken zijn alle praktijkvragen beantwoord.

2.6 Betrouwbaarheid en validiteit

Het onderzoek als geheel kan als betrouwbaar en valide worden aangemerkt. Het onderzoek is valide, omdat er meerdere bronnen zijn geraadpleegd voor het onderbouwen van het theoretisch kader en voor het praktijkonderzoek. Voor de onderbouwing is onder andere gebruik gemaakt van boeken, tijdschriftartikelen en jurisprudentie. Het onderzoek is betrouwbaar, omdat alle gebruikte bronnen op een correcte wijze zijn weergegeven in het onderzoek en omdat opvattingen van de wetgever, de rechtbank, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en auteurs van boeken, tijdschriften en internetpagina's op een correcte wijze zijn weergegeven.³⁰

2.7 Reflectie

Het onderzoek is op zich goed verlopen. In het begin was het lastig om een duidelijk onderscheid te maken tussen alle activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning aangevraagd kan worden en de omgevingsvergunning voor de activiteit planologisch strijdig gebruik. Reden hiervan is dat het wetsvoorstel Omgevingswet erg ingewikkeld en complex is, waardoor het lastig was om een duidelijk en helder beeld te krijgen van de informatie die voor het onderzoek van belang was.

Daarnaast was het in het begin tekstueel gezien ook lastig om een goed onderscheid te maken tussen huidige wet- en regelgeving en de Omgevingswet. Hierdoor is het theoretisch kader na feedback van de praktijkbegeleider en de afstudeerdocent compleet veranderd. Dit heeft best veel tijd gekost en deze tijd was in de onderzoeksplanning niet ingepland. Hierdoor is de onderzoeksplanning aangepast. Uiteindelijk heeft dit niet geleid tot problemen, omdat de tijd in de onderzoeksplanning ruim was en omdat de praktijk sneller ging dan verwacht.

Het praktijkonderzoek en de analyse zijn goed verlopen. Door het afnemen van interviews is veel informatie verkregen die voor dit onderzoek van belang is. Voor de praktijkvragen één en vier is alleen gebruik gemaakt van interviews. Door deze interviews zijn zowel het vergunningsproces als de manier waarop het vergunningsproces doorlopen wordt duidelijk geworden. Alle interviews zijn face-to-face afgenomen en aan het einde van elk interview is aan de geïnterviewde medewerker gevraagd of het uitgewerkte interview ter controle toegestuurd mocht worden. Alle geïnterviewde medewerkers waren erg enthousiast en behulpzaam.

³⁰ G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011 p. 112

Hoofdstuk 3. Theoretisch kader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de theoretische deelvragen:

- Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor alle activiteiten met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?
- Welke veranderingen brengt de Omgevingswet voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met zich mee ten opzichte van de huidige wet- en regelgeving?

Door te kijken naar bovenstaande theoretische deelvragen zal in het theoretisch kader een begin worden gemaakt met het antwoord op zowel de centrale vraag, *‘Welke gevolgen kan de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning meebrengen voor de gemeente Leeuwarden?’*, als de doelstelling, *‘Het inzichtelijk maken aan het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden welke gevolgen en kansen de invoering van de Omgevingswet meebrengt voor haar bedrijfsvoering.’*

De theoretische deelvragen zullen een informatiebron gaan vormen voor de praktijkvragen en de analysevragen. Uit de resultaten van de analysevragen zullen conclusies voortvloeien. De conclusies geven vervolgens antwoord op de centrale vraag. De aanbevelingen die uit de conclusies voortvloeien zullen uiteindelijk een antwoord geven op de doelstelling.³¹

De eerste theoretische deelvraag zal ingaan op alle activiteiten die op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht omgevingsvergunningplichtig zijn, alle activiteiten die op grond van andere wet- en regelgeving (omgevings)vergunningplichtig zijn en alle activiteiten die op grond van de Omgevingswet omgevingsvergunningplichtig zijn. Onder de Omgevingswet zullen meer activiteiten omgevingsvergunningplichtig zijn, dan op grond van de huidige wet- en regelgeving het geval is. Daarnaast zal ook worden aangegeven op grond van welke huidige wet- en regelgeving een activiteit (omgevings)vergunningplichtig is, wie als bevoegd gezag is aan te merken en de (omgevings)vergunning verleent. De gemeente Leeuwarden heeft hier op dit moment geen zicht op en wil dit, als voorbereiding op de Omgevingswet, graag helder hebben.

De tweede theoretische deelvraag zal specifiek ingaan op een activiteit die strijdig is met het gebruiken van gronden en bouwwerken op grond van het bestemmingsplan. Alle aanvragen voor een omgevingsvergunning die in strijd zijn met het bestemmingsplan komen bij het team Mobiliteit en Ruimte terecht. Wanneer er strijdigheid is met de gebruiksvoorschriften wordt de aanvraag in zijn geheel afgehandeld door het team Mobiliteit en Ruimte, maar wanneer er strijdigheid is met de bouwvoorschriften geeft zij alleen advies en wordt de aanvraag afgehandeld door het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

In paragraaf 3.2 zal allereerst een korte weergave van de Omgevingswet worden gegeven. In subparagraaf 3.3.1 zal worden ingegaan op de eerste theoretische deelvraag. In subparagraaf 3.3.2 zal worden ingegaan op de tweede theoretische deelvraag. In subparagraaf 3.3.3 zal worden ingegaan op de omgevingsvergunning om tijdelijk van het bestemmingsplan af te wijken. In subparagraaf 3.3.4 zal worden ingegaan op de omgevingsvergunning die met toepassing van de kruimelregeling wordt verleend. In subparagraaf 3.3.5 zal worden ingegaan op de hoogte van de leges. Tenslotte zal in paragraaf 3.4 een samenvatting worden gegeven en zal worden aangegeven welke onderzoekspunten uit het theoretisch kader voortvloeien.

³¹ P. Hoekman e.a. ‘Afstudeerhandleiding HBO-Rechten voltijd (versie 9.4)’, geraadpleegd op 1 april 2015.

Door bovengenoemde volgorde te hanteren zal eerst algemene informatie worden weergegeven en vervolgens zal er steeds specifiekere worden ingegaan op de omgevingsvergunning. Uiteindelijk zal er specifiek worden ingegaan op één omgevingsvergunning, namelijk de omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik. De omgevingsvergunningen waarop in de subparagrafen 3.3.3 en 3.3.4 zal worden ingegaan, vormen een onderdeel van de omgevingsvergunning die voor het planologisch strijdig gebruik wordt verleend. Om het theoretisch kader overzichtelijk en begrijpelijk te houden, zal in twee aparte subparagrafen worden ingegaan op die omgevingsvergunningen.

3.2 Inleiding Omgevingswet

Op dit moment kent Nederland ongeveer veertig wetten, honderdtwintig algemene maatregelen van bestuur (hierna: AMvB's) en een paar honderd ministeriële regelingen op het gebied van het omgevingsrecht. De regels uit deze wet- en regelgeving zijn door de jaren heen aangepast aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Dit heeft tot gevolg dat het huidige omgevingsrecht verbrokkeld en verdeeld is over veel wet- en regelgeving. Doordat wet- en regelgeving zich richt op eigen deelbelangen en haar eigen systematiek en terminologie heeft spreekt wet- en regelgeving elkaar soms tegen, met als gevolg dat nieuwe ontwikkelingen onder het huidige omgevingsrecht vertraging oplopen of nieuwe ontwikkelingen onmogelijk worden gemaakt. Daarnaast is het huidige omgevingsrecht opgebouwd uit deelbelangen en bevordert het nauwelijks een samenhangende benadering. Met de nieuwe Omgevingswet moeten nieuwe, duurzame ontwikkelingen in de samenleving mogelijk gemaakt worden en wettelijk ondersteund worden. Om die ontwikkelingen mogelijk te maken is volgens het ministerie van Infrastructuur en Milieu een integrale benadering, waarin de diverse belangen in onderlinge samenhang worden beschouwd, essentieel. De eerste stappen op weg naar een stelselherziening van het omgevingsrecht zijn in 2011 gezet door het toenmalige kabinet. De stelselherziening van het omgevingsrecht kent vijf uitgangspunten:

1. Het moet eenvoudiger, efficiënter en beter.

Projecten moeten in samenhang en per gebied worden aangepakt en niet meer vanuit deelbelangen. Voorts kunnen de onderzoekslasten aanzienlijk worden verminderd, mogen procedures niet meer eindeloos duren en moet regelgeving voorspelbaar, betaalbaar en transparant zijn.

2. Zekerheid en dynamiek.

Een belangrijk doel van het omgevingsrecht blijft de bescherming van burgers. Daarnaast moet het omgevingsrecht ook uitnodigen tot nieuwe initiatieven en ontwikkelingen en juist niet initiatieven en ontwikkelingen van de hand wijzen.

3. Ruimte voor duurzame ontwikkeling.

Veel regels uit huidige wet- en regelgeving zijn verouderd en staan innovatieve ontwikkelingen, gericht op duurzaamheid, in de weg. Het nieuwe omgevingsrecht ondersteunt en stimuleert de overgang naar een duurzame samenleving.

4. Ruimte voor regionale verschillen.

In tegenstelling tot het huidige omgevingsrecht is het nieuwe omgevingsrecht flexibel, waardoor provincies en gemeenten regionaal en lokaal maatwerk kunnen leveren.

5. Actieve en kwalitatief goede uitvoering.

Het huidige omgevingsrecht is gericht op het beschermen van deelbelangen en daardoor defensief. Het nieuwe omgevingsrecht is juist flexibel en biedt transparante en doelmatige procedures. Hierdoor worden bestuurders tot actief gedrag geprikkeld dat gebaseerd is op vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid.³²

Op basis van het bovenstaande is op 17 juni 2014 het wetsvoorstel Omgevingswet naar de Tweede Kamer gestuurd. Het motto van de Omgevingswet luidt als volgt: 'ruimte voor ontwikkeling,

³² Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet in het kort. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *2014 - Omgevingswet in het kort*), geraadpleegd op 9 februari 2015.

waarborgen voor kwaliteit.’ Dat motto is vertaald in twee maatschappelijke doelen, welke zijn genoemd in artikel 1.3 van het wetsvoorstel:

‘Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en*
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.’³³*

Met artikel 1.3 aanhef en onder a wordt bedoeld dat de kwaliteit van de fysieke leefomgeving gewaarborgd wordt en dat de mens beschermd wordt tegen invloeden van het milieu. Met artikel 1.3 aanhef en onder b wordt bedoeld dat de beschikbare gebruiksruimte zo verdeeld moet worden over de verschillende maatschappelijke functies dat dit maatschappelijk het meest efficiënt is.³⁴ Wat het meest efficiënt is hangt af van de geldende omgevingsvergunning(en), de omgevingswaarden, de instructieregels, het programma, de algemene regels en de andere beschermingsdoelen van de fysieke leefomgeving.^{35,36}

Volgens de memorie van toelichting zijn bovenstaande doelen richtinggevend bij de uitvoering van de wet en de uitvoeringsregelgeving. De Omgevingswet stimuleert een cultuur waarbij de doelen in samenhang worden gezien en waarbij een oplossing wordt gekozen die het meest recht doet aan alle betrokken belangen. Voor burgers en bedrijven geven de doelen onder meer richting aan de zorgplicht, welke in artikel 1.6 wetsvoorstel wordt genoemd, en voor overheden geven de doelen richting aan de bevoegdheden die bij of krachtens de Omgevingswet worden toegekend, tenzij andere delen van de wetgeving meer specifiek richting geven.³⁷

Het toepassingsgebied van de Omgevingswet, zoals hierboven ook al naar voren kwam, omvat de fysieke leefomgeving en activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving (artikel 1.2 lid 1 wetsvoorstel). De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed (artikel 1.2 lid 2 wetsvoorstel). De Omgevingswet stelt dan ook alleen regels ten aanzien van deze negen onderdelen. Of iets wel of niet tot de fysieke leefomgeving behoort, is altijd afhankelijk van de omstandigheden in het specifieke geval.³⁸ Hierin heeft het bestuursorgaan beoordelingsruimte.³⁹ De Omgevingswet laat ruimte aan de gemeente om in het omgevingsplan⁴⁰ regels op te nemen die gedeeltelijk de fysieke leefomgeving aangaan.⁴¹ Hier komt het bestuursorgaan beleidsvrijheid toe.⁴²

In artikel 1.4 wetsvoorstel is de ‘lex specialis derogat legi generali’ opgenomen. Dit houdt in dat de bijzondere wet voor de algemene wet gaat.⁴³ In dit geval zal de Omgevingswet terugtreden indien een andere wet op het gebied van de fysieke leefomgeving voorziet in een specifiekere regeling. Hierop geldt één uitzondering: de ‘lex specialis derogat legi generali’ geldt niet ten aanzien van de

³³ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, ‘Omgevingswet in het kort. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit’, Ministerie van Infrastructuur en Milieu juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *2014 - Omgevingswet in het kort*), geraadpleegd op 9 februari 2015.

³⁴ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.62-63 (MvT).*

³⁵ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.285-286 (MvT).*

³⁶ Een definitie van de begrippen is opgenomen in de begrippenlijst.

³⁷ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.62-63 (MvT).*

³⁸ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.60 (MvT).*

³⁹ L.J.A. Damen e.a., Bestuursrecht deel 1, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013, p. 335.

⁴⁰ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁴¹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.60 (MvT).*

⁴² L.J.A. Damen e.a., Bestuursrecht deel 1, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013, p. 335-336.

⁴³ K.J. de Graaf, ‘Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht, De verhouding Awb-Wabo beoordeeld’, NTB 2010, 30.

bepalingen in de Omgevingswet die voorzien in de mogelijkheid tot afwijking of aanvulling van andere wetten.⁴⁴

In de huidige wet - en regelgeving is een dergelijke bepaling niet opgenomen. De wetgever heeft er voor gekozen om de bepaling wel in het wetsvoorstel op te nemen, omdat binnen het toepassingsgebied van de Omgevingswet ook andere wetten van toepassing blijven. Gedacht moet worden aan wetten die via wetswijzigingen op een later moment onder de reikwijdte van de Omgevingswet zullen vallen en wetten die bepaalde aspecten van de fysieke leefomgeving reguleren of specifieke belangen borgen. Daarnaast moet ook gedacht worden aan de verhouding tussen de overheid en de private actoren die publieke diensten verrichten, zoals spoorbedrijven, drinkwaterbedrijven en energiebedrijven. Deze bedrijven vallen niet binnen het toepassingsgebied van de Omgevingswet.⁴⁵

De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten⁴⁶:

1. De omgevingsvisie.

De omgevingsvisie is de opvolger van de gemeentelijke structuurvisie⁴⁷ (artikel 2.1 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro)). De omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied, alsmede de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid (artikel 3.2 aanhef en onder a en b wetsvoorstel). Onder de Wro was het voor de gemeente wel verplicht om een structuurvisie vast te stellen, maar stond er geen sanctie op als de gemeente geen structuurvisie had opgesteld (artikel 2.1 lid 2). In het wetsvoorstel is het vaststellen van een omgevingsvisie voor de gemeente niet verplicht gesteld (artikel 3.1 lid 1 wetsvoorstel).

2. Programma.

Een programma komt op dit moment onder de Wet milieubeheer (hierna: Wm) al voor, maar niet onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) of de Wro. Het programma is een nadere uitwerking van de omgevingsvisie en bevat voor één of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan, alsmede maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden⁴⁸ te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken (artikel 3.4 aanhef en onder a en b wetsvoorstel). Het opstellen van een programma is in beginsel niet verplicht, tenzij de gemeente in een agglomeratie gelegen is. Deze verplichting is ook in de huidige Wm opgenomen (artikelen 11.11 tot en met 11.15).⁴⁹ De gemeente Leeuwarden kent deze verplichting ook, omdat zij in een grootstedelijke agglomeratie⁵⁰ gelegen is.⁵¹

3. Decentrale regelgeving.

De gemeente dient al haar regels omtrent de leefomgeving onder te brengen in één gebiedsdekkende regeling. Dit dient zij te doen in een omgevingsplan⁵², de opvolger van het bestemmingsplan.⁵³ Uitgangspunt is volgens artikel 2.4 lid 1 wetsvoorstel dat er één omgevingsplan wordt vastgesteld voor het gehele grondgebied van de gemeente. Artikel 2.4 lid 2 wetsvoorstel geeft

⁴⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.64 en 394 (MvT).

⁴⁵ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.64 en 394 (MvT).

⁴⁶ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.51-54 (MvT).

⁴⁷ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁴⁸ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁴⁹ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.446 (MvT).

⁵⁰ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁵¹ 'Indeling van Nederland in 22 grootstedelijke agglomeraties en stadsgewesten. Gemeentelijke indeling van Nederland op 1 januari 2014', Centraal Bureau voor de Statistiek, www.cbs.nl (zoek op *Agglomeratie* en klik op *Grootstedelijke agglomeratie*), geraadpleegd op 25 februari 2015.

⁵² Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁵³ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

de gemeente nog wel de mogelijkheid om meerdere omgevingsplannen voor haar grondgebied vast te stellen, met als voorwaarde dat er slechts één omgevingsplan op één locatie van toepassing is.⁵⁴

4. Algemene rijksregels voor activiteiten.⁵⁵

Het Rijk kan uit het oogpunt van de bescherming van de fysieke leefomgeving aan bepaalde activiteiten algemene regels stellen (artikel 4.3 lid 1 en lid 2 wetsvoorstel). Het is mogelijk dat die algemene regels tot problemen of beperkingen leiden in de fysieke leefomgeving of de fysieke leefomgeving onvoldoende bescherming bieden. Voor die gevallen kent de Omgevingswet een aantal mogelijkheden waarmee maatwerk geleverd kan worden. Ten eerste biedt artikel 4.5 wetsvoorstel de mogelijkheid van maatwerkvoorschriften. Met maatwerkvoorschriften kan het bevoegd gezag de algemene regels voor specifieke onderwerpen nader invullen of van de algemene regels afwijken. Ten tweede biedt artikel 4.6 wetsvoorstel de mogelijkheid van maatwerkregels. Met maatwerkregels kan het bevoegd gezag de algemene regels voor aangewezen gevallen of voor aangewezen gebieden nader invullen. Als laatste biedt artikel 4.7 wetsvoorstel de aanvrager de mogelijkheid om een andere maatregel te nemen dan is aangegeven in de algemene regels, mits daarmee dezelfde mate van bescherming van de fysieke leefomgeving wordt gerealiseerd (gelijkwaardigheid).^{56,57}

5. Omgevingsvergunning.⁵⁸

De omgevingsvergunning toetst vooraf of bepaalde activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving wel of niet uitgevoerd mogen worden. Er wordt alleen getoetst aan aspecten die betrekking hebben op de activiteiten waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd.⁵⁹

6. Projectbesluit.⁶⁰

Het projectbesluit biedt het Rijk, provincie en waterschap bij de uitvoering van projecten de mogelijkheid om het geldende omgevingsplan zodanig te wijzigen dat het project gerealiseerd en in stand kan worden gehouden. Ook kan het projectbesluit in de plaats komen van de omgevingsvergunning voor activiteiten die deel uitmaken van het project en van andere toestemmingen die nodig zijn. De minister van Infrastructuur en Milieu kan een projectbesluit vaststellen als er sprake is van een nationaal belang, gedeputeerde staten kunnen een projectbesluit vaststellen als er sprake is van een provinciaal belang en een waterschap kan een projectbesluit vaststellen als er sprake is van het beheer van watersystemen of onderdelen daarvan dat bij omgevingsverordening aan het waterschap is toegedeeld. De gemeente kent het instrument projectbesluit niet.⁶¹

Het projectbesluit treedt in de plaats van het inpassingsplan uit de Wet ruimtelijke ordening, het tracébesluit uit de Tracéwet, het projectplan uit de Waterwet, de coördinatieregelingen van de Wet ruimtelijke ordening, de Tracéwet, de Waterwet en de Ontgrondingenwet. De gemeente kan niet afwijken van het projectbesluit. Wanneer de gemeente het op onderdelen niet eens is met het projectbesluit, dient zij in bezwaar en eventueel in beroep te gaan. De gemeente kan niet het omgevingsplan aanpassen voor zover dat de uitvoering, het in werking hebben of het in stand houden van het project belemmert.^{62,63}

⁵⁴ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.402 (MvT).*

⁵⁵ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁵⁶ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.53 (MvT).*

⁵⁷ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'De zes instrumenten van de Omgevingswet. Algemene rijksregels', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *Informatieblad inzake algemene rijksregels*), geraadpleegd op 16 maart 2015.

⁵⁸ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁵⁹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.53 (MvT).*

⁶⁰ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁶¹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.54 en 510-511 (MvT).*

⁶² *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.54 (MvT).*

⁶³ Daniëlla Altman, 'Projectbesluit', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Instrumenten* en klik op *Projectbesluit*), geraadpleegd op 10 februari 2015.

Bovenstaande kerninstrumenten zijn de belangrijkste kerninstrumenten van de Omgevingswet. De Omgevingswet kent ook nog ondersteunende instrumenten om besluiten te nemen en uit te voeren. Gedacht dient te worden aan procedurebepalingen en regelingen voor toezicht en handhaving.⁶⁴

De volgende wetten gaan op in de Omgevingswet:

- volledig: Belemmeringenwet Privaatrecht, Crisis- en herstelwet, Interimwet stad-en-milieubenadering, Ontgrondingenwet, Planwet verkeer en vervoer, Spoedwet wegverbreding, Tracéwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet inzake de luchtverontreiniging, Wet ammoniak en veehouderij (wordt te zijner tijd ingetrokken), Wet geurhinder en veehouderij (wordt te zijner tijd ingetrokken), Wet hygiëne veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en Wet ruimtelijke ordening.
- grotendeels: Monumentenwet 1988, Waterwet, Wet beheer rijkswaterstaatswerken, Wet milieubeheer en Woningwet.
- één of enkele bepalingen: Gaswet, Elektriciteitswet 1998, Mijnbouwwet, Spoorwegwet, Spoorwegwet 1875, Wet bereikbaarheid en mobiliteit, Wet lokaal spoor, Wet luchtvaart, Wet natuurbescherming (nu nog: Boswet, Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998).
- volledig, zoals het nu lijkt, via latere wetswijzigingen: Onteigeningswet, Waterwet (resterende delen), Waterstaatswet 1900, Wegenwet, Wet beheer rijkswaterstaatswerken (resterende delen), Wet bodembescherming, Wet geluidhinder, Wet herverdeling wegenbeheer (meeste artikelen vervallen), Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken, Wet inrichting landelijk gebied, Wet milieubeheer (resterende delen), Wet natuurbescherming (nu nog: Boswet, Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998), Wet voorkeursrecht gemeenten en Wrakkenwet.⁶⁵

De volgende AMvB's vervangen de huidige honderdtwintig AMvB's;

1. Het Omgevingsbesluit.

In het Omgevingsbesluit worden de instrumenten van de Omgevingswet uitgewerkt in procedures en algemene bepalingen. Het Omgevingsbesluit geeft aan welke voorbereidingsprocedure van toepassing is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning en wie het bevoegd gezag is. Ook stelt het Omgevingsbesluit regels voor onder meer grondexploitatie en de milieueffectrapportage⁶⁶. Het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro), het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) en het Besluit milieueffectrapportage gaan (deels) op in het Omgevingsbesluit.

2. Besluit kwaliteit leefomgeving.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) brengt alle inhoudelijke regels voor bestuursorganen over de leefomgeving bij elkaar. Het overgrote deel betreft het stellen van instructieregels omtrent de uitoefening van taken of bevoegdheden door bestuursorganen. Het gaat onder meer om inhoudelijke eisen aan omgevingsplannen, verordeningen en programma's, om regels over de uitoefening van taken en om beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening gaan op in het Bkl.

3. Besluit activiteiten leefomgeving.

Het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) brengt de regels over activiteiten die in de regel door bedrijven worden verricht bij elkaar. Daarnaast worden ook de milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten in het besluit uitgewerkt.

4. Besluit bouwwerken leefomgeving.

⁶⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.8 (MvT).

⁶⁵ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.infomil.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Factsheet Omgevingswet*), geraadpleegd op 10 maart 2015.

⁶⁶ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl) geeft regels over activiteiten die door veelal bedrijven en burgers worden uitgevoerd, namelijk de regels over bouwwerken. Daarnaast worden ook de bouwactiviteiten in het besluit uitgewerkt.⁶⁷

In dit onderzoek zal specifiek worden ingegaan op de omgevingsvergunning.

De omgevingsvergunning wordt geregeld in hoofdstuk vijf en zestien van het wetsvoorstel. Hieronder wordt kort weergegeven waar, wat geregeld wordt.

- Hoofdstuk 5
 - Afdeling 5.1: De omgevingsvergunning.
 - Paragraaf 5.1.1: De verbodsbepalingen.
 - Artikelen 5.1 tot en met 5.6. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit, Bbl en het Bal.
 - Paragraaf 5.1.2: Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag.
 - Artikelen 5.7 tot en met 5.15. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.
 - Paragraaf 5.1.3: De beoordeling van de aanvraag.
 - Artikelen 5.16 tot en met 5.31. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Bkl.
 - Paragraaf 5.1.4: Inhoud en werking.
 - Artikelen 5.32 tot en met 5.35.
 - Paragraaf 5.1.5: Actualisering, wijziging, intrekking en revisievergunning.
 - Artikelen 5.36 tot en met 5.41.
- Hoofdstuk 16
 - Afdeling 16.2 : Coördinatie en betrokkenheid en andere bestuursorganen.
 - Paragraaf 16.2.3: Betrokkenheid van andere bestuursorganen.
 - Artikelen 16.14 tot en met 16.20. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.
 - Afdeling 16.5: De omgevingsvergunning.
 - Paragraaf 16.5.1: Algemeen.
 - Artikelen 16.52 tot en met 16.59. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.
 - Paragraaf 16.5.2: Reguliere voorbereidingsprocedure.
 - Artikelen 16.60 tot en met 16.62. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.
 - Paragraaf 16.5.3: Toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht
 - Artikelen 16.63 tot en met 16.66. Daarnaast zal nog het een en ander worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.
 - Afdeling 16.7: Beslistermijn, inwerkingtreding en beroep.
 - Paragraaf 16.7.1: Beslistermijn.
 - Artikel 16.75.
 - Paragraaf 16.7.2: Inwerkingtreding.
 - Artikelen 16.76 tot en met 16.80.
 - Paragraaf 16.7.3: Beroep.^{68,69}

⁶⁷ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

⁶⁸ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 2.

⁶⁹ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

3.3 Omgevingsvergunning

In de hoofdstukken vijf en zestien van het wetsvoorstel wordt de omgevingsvergunning geregeld. Uitgangspunt van het wetsvoorstel is dat in de Omgevingswet en de bijbehorende AmvB's zoveel mogelijk algemene regels worden gesteld ten aanzien van activiteiten, waarvoor de aanvrager geen voorafgaande toestemming middels een omgevingsvergunning nodig heeft. Indien nodig kunnen de algemene regels worden aangevuld met een meldingsplicht. Een omgevingsvergunning is alleen nog vereist indien in heel Nederland dezelfde regels toegepast dienen te worden, indien dat nodig is met het oog op de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting, vanwege de grootte van het gebied dat mogelijk nadelige gevolgen kan ondervinden van een activiteit en indien niet alleen kan worden volstaan met algemene regels.^{70,71} Op grond van de Omgevingswet dient een omgevingsvergunning eerder een uitzondering dan een gewoonte te worden. Het voorstaande brengt met zich mee dat voor meer activiteiten een meldingsplicht zal gaan gelden en dat meer activiteiten dan nu vergunningsvrij kunnen worden uitgevoerd.⁷²

3.3.1 Omgevingsvergunning onder de Wabo en andere wet- en regelgeving

Zoals in paragraaf 3.2 al te lezen was gaan er wetten volledig of grotendeels op in de Omgevingswet en gaat er uit een aantal wetten een aantal bepalingen op in de Omgevingswet. In paragraaf 3.3.1.1 zal worden ingegaan op de activiteiten waarvoor nu op grond van de Wabo een omgevingsvergunning vereist is. Vervolgens zal in paragraaf 3.3.1.2 worden ingegaan op de activiteiten waarvoor onder de Omgevingswet een omgevingsvergunning vereist is. Daarbij zullen ook activiteiten worden genoemd waarvoor nu nog geen omgevingsvergunning op grond van de Wabo vereist is, maar op grond van andere wet- en regelgeving en hoe die vergunningverlening straks zal verlopen.

3.3.1.1 Omgevingsvergunning Wabo

De Wabo kent de volgende vergunningen:

- de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo).
- de omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten (artikel 2.1 lid 1 sub b Wabo).
- de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan (artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo).
- de omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik (artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo).
- de omgevingsvergunning voor het oprichten, het veranderen of het veranderen van de werking of het in werking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk (artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo).
- de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten aan een beschermd monument (2.1 lid 1 sub f Wabo).
- de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten aan een bouwwerk (artikel 2.1 lid 1 sub g Wabo).
- de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten in een beschermd stads- of dorpsgezicht (artikel 2.1 lid 1 sub h Wabo).
- de omgevingsvergunning voor activiteiten die in een gemeentelijke of provinciale verordening zijn opgenomen (artikel 2.2 lid 1 sub a tot en met k Wabo).

⁷⁰ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'De zes instrumenten van de Omgevingswet. Algemene rijksregels', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *Informatieblad inzake algemene rijksregels*), geraadpleegd op 9 maart 2015.

⁷¹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 157 (MvT).

⁷² Aaldert ten Veen, 'De Omgevingsvergunning in de Omgevingswet' *Stibbe Blog* 23 oktober 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingsvergunning Omgevingswet* en klik op *De Omgevingsvergunning in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 9 maart 2015.

- het slopen of herstellen van een gemeentelijk of provinciaal monument (sub b).
- het slopen van een bouwwerk dat krachtens een gemeentelijke of provinciale verordening gelegen is in een stads- of dorpsgezicht (sub c).
- voor het aanleggen van een weg of voor het aanbrengen van veranderingen in de wijze waarop de weg wordt aangelegd, voor zover daarvoor ook een verbod geldt op grond van artikel 2.1 lid 1 sub b (sub d).
- het aanleggen, het hebben van, het veranderen of het veranderen van het gebruik van een uitweg (sub e).
- het in, op of aan een onroerende zaak een alarminstallatie te hebben die een voor de omgeving opvallend geluid of lichtsignaal kan produceren (sub f).
- houtopstand vellen of te doen vellen (sub h).
- op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging, of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats (sub i).
- als eigenaar, beperkt zakelijk gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toe staan of gedogen dat op of aan die onroerende zaak handelsreclame wordt gemaakt of gevoerd met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats (sub i).
- in een daarbij aangewezen gedeelte van de provincie of de gemeente roerende zaken op te slaan (sub j).
- als eigenaar, beperkt zakelijk gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak in een daarbij aangewezen gedeelte van de provincie of gemeente toe te staan of te gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen (sub k).
- de omgevingsvergunning voor andere activiteiten dan hierboven en die voortvloeien uit de provinciale, gemeentelijke of waterschapsverordening (artikel 2.2 lid 2 Wabo).

Het is ook mogelijk dat er één omgevingsvergunning wordt afgegeven met verschillende van de hierboven genoemde deelaspecten.

3.3.1.2 Omgevingsvergunning Omgevingswet

Artikel 5.1 wetsvoorstel geeft aan dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning de activiteiten te verrichten die in lid 1 tot en met 3 zijn genoemd. Ten aanzien van lid 1 worden in het Omgevingsbesluit gevallen aangewezen die zonder omgevingsvergunning uitgevoerd kunnen worden. Ten aanzien van lid 2 zal uit het Omgevingsbesluit duidelijk worden welke uit te voeren activiteiten omgevingsvergunningplichtig zijn. Lid 3 betreft activiteiten waarvoor alleen een omgevingsvergunning nodig is, als de activiteiten samenlopen met één of meer activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning vereist is.^{73,74}

Artikel 5.1 lid 1 sub a: bouwactiviteit

Huidige wet- en regelgeving

Voor het uitvoeren van een bouwactiviteit is een omgevingsvergunning verplicht (artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo), tenzij de bouwactiviteit vergunningsvrij is op grond van artikel 2 of artikel 3 bijlage II Bor. Daarnaast geeft het Bouwbesluit 2012 weer voor welke activiteiten een melding gedaan moet worden.⁷⁵

⁷³ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.484-486 (MvT).*

⁷⁴ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.*

⁷⁵ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 167-173.

Omgevingswet

Welke bouwactiviteiten onder de Omgevingswet omgevingsvergunningplichtig zijn en welke vergunningsvrij zijn, is op dit moment nog niet bekend en zal blijken uit het nader op te stellen Omgevingsbesluit. Op grond van artikel 4.3 lid 1 sub a wetsvoorstel wordt in het Bbl aangegeven voor welke bouwactiviteiten, sloopactiviteiten en het in standhouden van bouwwerken een meldingsplicht geldt.⁷⁶

Artikel 5.1 lid 1 sub b: afwijkactiviteit

De afwijkactiviteit krijgt onder de Omgevingswet een ruimere reikwijdte dan op dit moment op grond van de Wabo het geval is. Onder de afwijkactiviteit zullen de volgende omgevingsvergunningplichtige activiteiten vallen:

- artikel 2.1 lid 1 sub b Wabo, de omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten.
- artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo, de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan.
- artikel 2.1 lid 1 sub g Wabo, de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten aan een bouwwerk.
- artikel 2.1 lid 1 sub h Wabo, de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten in een beschermd stads- of dorpsgezicht.
- artikel 2.2 lid 1 sub a tot en met k Wabo, de omgevingsvergunning voor activiteiten die in een gemeentelijke of provinciale verordening zijn opgenomen.⁷⁷

Huidige wet- en regelgeving

De omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit is vereist, indien in het bestemmingsplan een verbod is opgelegd om zonder omgevingsvergunning een dergelijke activiteit te verrichten (artikel 3.3 onder a Wro.) De omgevingsvergunning om af te wijken van de regels uit het bestemmingsplan is vereist, indien de activiteit in strijd is met de regels omtrent het gebruiken van gronden en bouwwerken zoals neergelegd in het bestemmingsplan (artikel 3.1 lid 1 Wro). Een sloopvergunning voor bouwactiviteiten is vereist, indien in het bestemmingsplan een verbod is opgelegd om zonder omgevingsvergunning een bouwwerk te slopen (artikel 3.3 onder b Wro.) Een omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten aan een beschermd stads- of dorpsgezicht is verplicht op grond van artikel 35 jo. 36 Monumentenwet 1988 (hierna: Monw 1988). Daarnaast is er voor het slopen ook een melding bij de gemeente verplicht, indien er bij de sloop meer dan 10 m³ afval vrijkomt en/of als er asbest verwijderd moet worden. De activiteiten waarvoor op grond van artikel 2.2 lid 1 sub a tot en met k Wabo een omgevingsvergunning is vereist, vloeien voort uit de algemene plaatselijke verordening en/of de provinciale verordening.^{78,79}

Omgevingswet

Voor welke afwijkactiviteiten precies een omgevingsvergunning vereist is, wordt in het Omgevingsbesluit nader uitgewerkt. Welke activiteiten meldingsplichtig zijn, is op dit moment nog niet bekend en wordt nader uitgewerkt in het Bbl.⁸⁰

Artikel 5.1 lid 1 sub c: rijksmonumentenactiviteit

Huidige wet- en regelgeving

Op grond van artikel 2.1 lid 1 sub f Wabo is een omgevingsvergunning vereist voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een beschermd monument of het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een beschermd monument op een wijze waardoor het wordt

⁷⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

⁷⁷ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 484-485 (MvT).

⁷⁸ 'Checken of vergunning nodig is voor (ver)bouwen', *Rijksoverheid*, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Meldingsplicht bouwen* en klik op *Checken of vergunning nodig is voor (ver)bouwen*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

⁷⁹ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofddlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 187-225.

⁸⁰ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

ontsied of in gevaar gebracht. Daarnaast is op grond van artikel 11 Monw 1988 een omgevingsvergunning nodig voor het slopen, het verstoren, het verplaatsen of het in enig opzicht wijzigen van een beschermd archeologisch monument en/of voor het herstellen, het gebruiken of het laten gebruiken op een wijze, waardoor een beschermd archeologisch monument wordt ontsied of in gevaar wordt gebracht.⁸¹

Omgevingswet

Op grond van artikel 5.1 lid 1 sub c wetsvoorstel is een omgevingsvergunning vereist voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsied of in gevaar gebracht.⁸² Uit de memorie van toelichting behorende bij het wetsvoorstel blijkt dat de wetgever voornemens is om de omgevingsvergunningplichtige activiteit van artikel 11 Monw 1988 te integreren met de omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit.⁸³ Voor welke uit te voeren activiteiten een omgevingsvergunning nodig is, zal nader worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.⁸⁴

Artikel 5.1 lid 2 sub a: brandveilig gebruiksactiviteit

Huidige wet- en regelgeving

In het Bouwbesluit 2012 zijn de brandveiligheidseisen neergelegd. Alle gebouwen moeten aan deze gebruikseisen voldoen. De gebruikseisen geven ook aan of er een omgevingsvergunning brandveilig gebruik (artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo jo. artikel 2.2 Bor) of een gebruiksmelding (artikel 1.18. tot en met artikel 1.22. Bouwbesluit 2012) nodig is.⁸⁵

Omgevingswet

Het Bouwbesluit 2012 zal met de inwerkingtreding van de Omgevingswet opgaan in een nieuwe AMvB, namelijk het Bbl. Het Bbl zal technische voorschriften aan bouwwerken per deelaspect bevatten. Hierbij zal gewerkt gaan worden met een doelvoorschrift⁸⁶ (een te bouwen bouwwerk kan bij brand binnen redelijke tijd worden verlaten en doorzocht) en daarmee samenhangende middelvoorschriften⁸⁷ (een deur is dertig minuten brandwerend). De regels die in het Bbl omtrent het gebruik van bouwwerken worden gesteld, betreffen regels over brandveilig gebruik. In het omgevingsplan kan de gemeente zelf regels stellen over andere aspecten van het gebruik, zoals voorschriften omtrent de zindelijke staat van een bouwwerk. Met zindelijke staat wordt bedoeld dat het bouwwerk geen hinder en gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van personen oplevert (artikel 7.21 Bouwbesluit 2012). In het Bbl zal ook worden aangegeven voor welke activiteiten een meldingsplicht bestaat. In het Omgevingsbesluit wordt vervolgens uitgewerkt voor welke activiteiten een omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1 lid 2 sub a Omgevingswet vereist is. Wanneer de activiteit niet in voorgenoemde besluiten is genoemd, kan de activiteit zonder voorafgaande melding of omgevingsvergunning worden uitgevoerd. Op grond van het Omgevingsbesluit zal voor minder activiteiten een omgevingsvergunning brandveilig gebruik nodig zijn. Dit komt omdat in het Omgevingsbesluit veel met algemene regels zal worden gewerkt. Wanneer aan de algemene regels wordt voldaan kan de aanvrager direct aan de slag en hoeft de aanvrager niet eerst een procedure voor een omgevingsvergunning te doorlopen.⁸⁸

⁸¹ F.D. Druijff e.a., *Module Monumenten en Archeologie* (UA), Kluwer 2012.

⁸² Wetsvoorstel Omgevingswet, *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 2, p.95.

⁸³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.485 (MvT).

⁸⁴ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

⁸⁵ 'Bouwbesluit 2012', Omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik', *Rijksoverheid* 27 april 2012, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Bouwbesluit 2012* en klik op *Inflobladen Bouwbesluit 2012* en klik op *Bouwbesluit 2012. Omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

⁸⁶ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁸⁷ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

⁸⁸ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

Artikel 5.1 lid 2 sub b: milieubelastende activiteit

Huidige wet- en regelgeving

Op grond van artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo is een omgevingsvergunning nodig voor het oprichten, het veranderen of veranderen van de werking of het inwerking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk. Artikel 1.1 lid 3 Wabo bepaalt dat alleen voor de inrichtingen die op grond van het Bor vergunningplichtig zijn een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo nodig is. Die omgevingsvergunningplichtige inrichtingen worden uitgewerkt in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, beter bekend als het Activiteitenbesluit milieubeheer op grond van artikel 2.1 lid 1 sub i Wabo. Daarnaast geldt voor de activiteiten die niet omgevingsvergunningplichtig zijn een meldingsplicht op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Activiteitenbesluit milieubeheer maakt nu onderscheid tussen drie typen inrichtingen: type A- inrichtingen, type B- inrichtingen en type C- inrichtingen. Voor type A- inrichtingen is geen omgevingsvergunning vereist en geldt ook geen meldingsplicht, voor type B- inrichtingen is geen omgevingsvergunning vereist, maar wel een meldingsplicht en voor type C- inrichtingen is alleen een omgevingsvergunning vereist.⁸⁹

Omgevingswet

Artikel 5.1 lid 2 sub b wetsvoorstel vervangt artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo. In artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo wordt op dit moment nog een verschil gemaakt tussen inrichting en mijnbouwwerk. In het wetsvoorstel is dit verschil niet meer nodig, omdat het begrip inrichting komt te vervallen.⁹⁰ Een milieubelastende activiteit wordt in het wetsvoorstel als volgt gedefinieerd: 'Activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit.'^{91,92} Hierdoor is de activiteit het uitgangspunt en niet meer het type inrichting.⁹³ Het Rijk gaat bij het opstellen van algemene regels uit van de best beschikbare technieken. Er worden geen algemene regels meer gesteld met betrekking tot activiteiten die geen significante milieueffecten met zich meebrengen en met betrekking tot activiteiten die op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer nu niet meldingsplichtig zijn. De gemeente kan op grond van lokale gevolgen bepalen of milieuregels nodig zijn en deze opnemen in het omgevingsplan. Voor veel milieubelastende activiteiten zal een voorafgaande meldingsplicht gaan gelden. Voor welke activiteiten een melding vereist is, zal worden uitgewerkt in het Bal. Voor welke activiteiten een omgevingsvergunning vereist is, zal worden uitgewerkt in het Omgevingsbesluit.⁹⁴

Artikel 5.1 lid 2 sub f: beperkingengebiedactiviteit

Huidige wet- en regelgeving

Een beperkingengebied is een gebied waar vanwege de aanwezigheid van een werk of object regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk of object. Een beperkingengebiedactiviteit is een activiteit binnen een beperkingengebied die niet in overeenstemming is met de functie van het aanwezige werk of object.⁹⁵ Op dit moment verleent de minister van Infrastructuur en Milieu een vergunning om in deze gebieden een activiteit te mogen uitvoeren. Dit doet zij, afhankelijk van de activiteit, op grond van de volgende wet- en regelgeving: Wet luchtvaart, Luchthavenbesluit, Regeling veilig gebruik luchthavens, Luchthavenindelingsbesluit,

⁸⁹ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijs en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 181-183.

⁹⁰ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.485(MvT).

⁹¹ Wetsvoorstel Omgevingswet, *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 2, p.97.

⁹² Voor het uitvoeren van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit is een omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1 lid 2 sub c wetsvoorstel vereist.

⁹³ Daniëlla Altman, 'Omgevingsvergunning', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.veelgesteldevragenomgevingswet.pleio.nl (klik op *Instrumenten* en klik op *Omgevingsvergunning*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

⁹⁴ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

⁹⁵ Wetsvoorstel Omgevingswet, *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 2, p.95.

Besluit beperkingengebied buitenlandse luchthavens, Spoorwegwet, Wet lokaal spoor, Besluit spoorweginfrastructuur, Waterwet, Waterbesluit, Waterregeling, Wet beheer rijkswaterstaatswerken en Mijnbouwwet.^{96,97}

Omgevingswet

Onder de Omgevingswet treedt het college van burgemeester en wethouders (hierna: college van B en W) als bevoegd gezag op, als de aanvraag voor een beperkingengebiedactiviteit gelijktijdig met een aanvraag voor een andere activiteit wordt ingediend bij het college van B en W. De minister van Infrastructuur en Milieu dient dan wel om een advies met instemming gevraagd te worden (artikel 16.14 jo. artikel 16.15 wetsvoorstel). De minister van Infrastructuur en Milieu of gedeputeerde staten treedt als bevoegd gezag op als er een omgevingsvergunning voor alleen een beperkingengebiedactiviteit wordt aangevraagd.^{98,99} In subparagraaf 3.3.2.2 zal uitgebreid worden ingegaan op het bevoegd gezag.

Artikel 5.1 lid 3: Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit

Huidige wet- en regelgeving

Op dit moment kent de Natura 2000-activiteit een vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998) en de Flora- en faunawet (hierna: Ffw) een ontheffing. Naar verwachting zullen voorgenoemde wetten in 2015 opgaan in de Wet natuurbescherming. Als bevoegd gezag voor het verlenen van de vergunning respectievelijk ontheffing treden of gedeputeerde staten of de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie op. Indien er op grond van een aangevraagde omgevingsvergunning een vergunning op grond van de Nbw 1998 of een ontheffing op grond van de Ffw nodig is, dient het college van B en W een verklaring van geen bedenkingen (hierna: vvgb) aan te vragen bij of gedeputeerde staten of de minister (artikel 2.27 jo. 2.20a Wabo).^{100,101}

Omgevingswet

Artikel 5.1 lid 3 wetsvoorstel geeft aan dat er een omgevingsvergunning nodig is voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit, maar dit geldt alleen wanneer die activiteiten in verband staan bij de uitvoering van een activiteit die op grond van artikel 5.1 lid 1 of lid 2 of artikel 5.3 of 5.4 wetsvoorstel verboden is. Houdt de activiteit geen verband met die artikelen, dan is voor de Natura 2000-activiteit of de flora- en fauna-activiteit een afzonderlijke vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist. De reden voor deze afzonderlijke vergunning is dat in 2018, het jaar waarin zoals het nu lijkt de Omgevingswet in werking treedt, slechts één of enkele bepalingen uit de Wet natuurbescherming opgaan in de Omgevingswet en dat via latere wetwijzigingen de gehele Wet natuurbescherming opgaat in de Omgevingswet.^{102,103}

Op grond van artikel 5.10 lid 1 sub e wetsvoorstel is de hoofdregel dat de provincie als bevoegd gezag optreedt, behalve wanneer het gaat om Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten die van nationaal belang zijn. Indien er een aanvraag voor één activiteit is ingediend, is duidelijk dat of de provincie of het Rijk als bevoegd gezag optreedt. Indien er een aanvraag voor

⁹⁶ Kamerstukken II 2014/15, 33962, nr. 12, p. 195 en 320 – 323.

⁹⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 423, 481-482, 486 (MvT).

⁹⁸ Artikel 5.8 jo. artikel 5.10 jo. artikel 5.11 Wetsvoorstel.

⁹⁹ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁰⁰ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijse en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 288-316.

¹⁰¹ Annemarie Drahmman, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

¹⁰² Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.infomil.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Factsheet Omgevingswet*), geraadpleegd op 10 maart 2015.

¹⁰³ Annemarie Drahmman, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

meerdere activiteiten is ingediend, geldt als hoofdregel dat het bestuursorgaan dat ook bevoegd gezag zou zijn als er één activiteit aangevraagd zou worden als bevoegd gezag optreedt. Wanneer de aanvrager ervoor kiest om alle activiteiten, dus ook de Natura 2000- activiteit of flora- en fauna- activiteit, in één aanvraag aan te vragen, komt de gehele aanvraag bij het college van B en W terecht. Het college van burgemeester wethouders dient dan aan de provincie of de minister een advies met instemming te vragen op grond van artikel 16.14 jo. 16.15 wetsvoorstel.¹⁰⁴ In subparagraaf 3.3.2.2 zal uitgebreid worden ingegaan op het bevoegd gezag.

Overige activiteiten artikel 5.1 lid 1 en 2

- Voor de ontgrondingsactiviteit, artikel 5.1 lid 1 sub d wetsvoorstel, is op grond van artikel 5.10 lid 1 sub b jo. artikel 5.11 lid 1 sub b gedeputeerde staten of het rijk bevoegd gezag. Deze bevoegdheid komt overeen met artikel 8 Ontgrondingenwet.
- Voor de stortingsactiviteit op zee, artikel 5.1 lid 1 sub e wetsvoorstel, is het Rijk bevoegd gezag. Deze bevoegdheid komt overeen met artikel 6.3 Waterwet.
- Voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk en een wateronttrekkingsactiviteit, artikel 5.1 lid 2 sub c jo. sub d wetsvoorstel, is of het dagelijks bestuur van het waterschap of gedeputeerde staten of de minister van Infrastructuur en Milieu het bevoegd gezag. Deze bevoegdheid komt overeen met artikel 6.2 lid 1 sub a jo. artikel 6.2 lid 2 sub a jo. artikel 6.4 Waterwet.
- Voor een mijnbouwactiviteit, artikel 5.1 lid 2 sub e wetsvoorstel, is het Rijk het bevoegd gezag, artikel 5.11 lid 1 sub c onder 1° wetsvoorstel. Deze bevoegdheid komt overeen met artikel 6 jo. artikel 25 Mijnbouwwet.¹⁰⁵

Bovenstaande geldt indien er een aanvraag voor één activiteit wordt ingediend. Indien er een aanvraag voor meerdere activiteiten wordt ingediend bij het college van B en W, dan is het college van B en W aan te merken als het bevoegd gezag. Het college van B en W dient dan wel het orgaan dat bevoegd gezag zou zijn om op de aanvraag voor één activiteit te beslissen, om advies met instemming te vragen.¹⁰⁶

Nieuwe omgevingsvergunningplichtige activiteiten

De mogelijkheid dat bij AMvB andere omgevingsvergunningplichtige activiteiten aangewezen kunnen worden (artikel 2.1 lid 1 sub i Wabo), is in het wetsvoorstel komen te vervallen. Een nieuwe omgevingsvergunningplichtige activiteit kan alleen aan artikel 5.1 wetsvoorstel worden toegevoegd als daarvoor aanleiding bestaat en de criteria van artikel 2.3 lid 3 wetsvoorstel in aanmerking worden genomen. Om de omgevingsvergunningplichtige activiteit vervolgens in artikel 5.1 wetsvoorstel op te nemen is een wetswijziging nodig.¹⁰⁷

Revisievergunning

Artikel 5.41 wetsvoorstel regelt de revisievergunning¹⁰⁸ en is een vernieuwde voortzetting van artikel 2.6 Wabo. Het verschil met nu is dat de revisievergunning straks niet alleen meer ziet op de van kracht zijnde omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten en wateractiviteiten, maar op alle van kracht zijnde omgevingsvergunningen ongeacht de activiteit. Daarnaast wordt op dit moment de revisievergunning in de praktijk ook gebruikt om veranderingen te vergunnen of om voorschriften te gebruiken. De Omgevingswet kent daarvoor straks alleen nog de bepalingen uit de artikelen 5.36 tot en met 5.38. Lid 1 van artikel 5.41 wetsvoorstel geeft aan dat het bevoegd gezag ambtshalve een omgevingsvergunning kan verlenen die alle eerder verleende omgevingsvergunningen vervangt, indien voor één of meer activiteiten verschillende

¹⁰⁴ Annemarie Drahmman, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

¹⁰⁵ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.485 (MvT).

¹⁰⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁰⁷ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.486 (MvT).

¹⁰⁸ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

omgevingsvergunningen van kracht zijn. Het bevoegd gezag kan alleen in het belang van een doelmatige uitvoering en handhaving van deze mogelijkheid gebruik maken. Dit lid komt overeen met artikel 2.6 lid 4 Wabo, met als verschil dat een revisievergunning alleen nog ambtshalve door het bevoegd gezag verleend kan worden en niet meer op verzoek. De leden 2 en 3 zijn nieuw.¹⁰⁹

Conclusie

Onder de Omgevingswet zullen de artikelen 2.1 lid 1 jo. artikel 2.2 Wabo worden uitgebreid. Voor welke activiteiten precies een omgevingsvergunning nodig is, voor welke activiteiten volstaan kan worden met een melding of voor welke activiteiten een combinatie nodig is, zal uitgewerkt worden in het Omgevingsbesluit, het Bbl en het Bal. Wel is duidelijk dat ten opzichte van nu, voor meer activiteiten zal kunnen worden volstaan met een meldingsplicht.

3.3.2 Omgevingsvergunning in strijd met bestemmingsplan

Hieronder zal worden ingegaan op de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik. In subparagraaf 3.3.2.1 zal worden ingegaan op artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo. In subparagraaf 3.3.2.2 zal worden ingegaan op het bevoegd gezag. In subparagraaf 3.3.2.3 zal worden ingegaan op de afwijkingsmogelijkheden. In subparagraaf 3.3.2.4 zal worden ingegaan op de indiening van de aanvraag. In subparagraaf 3.3.2.5 zal worden ingegaan op de voorbereidingsprocedure. In subparagraaf 3.3.2.6 zal worden ingegaan op de inwerkingtreding en het beroep.

3.3.2.1 artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo

Huidige wet- en regelgeving

Op grond van artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo is een omgevingsvergunning nodig voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan of beheersverordening¹¹⁰. Met deze omgevingsvergunning wordt mogelijk gemaakt dat activiteiten of ontwikkelingen die niet binnen het bestemmingplan passen, toch uitgevoerd kunnen worden. Deze mogelijkheid wordt de buitenplanse afwijkingsmogelijkheid genoemd.¹¹¹ Op grond van artikel 2.7 lid 1 Wabo dient een aanvrager voor activiteiten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, één omgevingsvergunning aan te vragen. Met onlosmakelijke activiteiten wordt bedoeld de uitvoering van activiteiten die behoren tot verschillende categorieën activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 en 2.2 Wabo.¹¹² Een voorbeeld van activiteiten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, zijn het bouwen van een bouwwerk en het oprichten van een inrichting (artikel 2.1 lid 1 sub a jo. sub e onder 1° Wabo).¹¹³

Omgevingswet

In het wetsvoorstel is de mogelijkheid om af te wijken van het bestemmingsplan ondergebracht in artikel 5.1 lid 1 sub b en heeft het de term afwijkactiviteit gekregen. Een afwijkactiviteit wordt in het wetsvoorstel als volgt gedefinieerd: 'Activiteit in strijd met in het omgevingsplan gestelde regels of een voorbereidingsbesluit'¹¹⁴.¹¹⁵ In de definitie van de afwijkactiviteit wordt de beheersverordening niet genoemd, dit komt doordat de beheersverordening deel gaat uitmaken van het omgevingsplan.¹¹⁶ Onder artikel 5.1 lid 1 sub valt niet alleen artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo, maar ook:

- artikel 2.1 lid 1 sub b Wabo, de omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten.

¹⁰⁹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 174 en 509-510 (MvT).

¹¹⁰ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

¹¹¹ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofddlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 145.

¹¹² Artikel 1.1 lid 1 Wabo.

¹¹³ A.Z.R. Koning, *Praktijkgids milieuregelgeving in het bouwproces*. Milieuregelgeving voor de ontwikkelings- en bouwpraktijk, Stichting Instituut voor Bouwrecht 2014, p. 19.

¹¹⁴ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

¹¹⁵ Wetsvoorstel Omgevingswet, *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 2, p.95.

¹¹⁶ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 6 (MvT).

- artikel 2.1 lid 1 sub g Wabo, de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten.
- artikel 2.1 lid 1 sub h Wabo, de omgevingsvergunning voor sloopactiviteiten in een beschermd stads- of dorpsgezicht.
- artikel 2.2 lid 1 sub a tot en met k Wabo, de omgevingsvergunning voor activiteiten die in een gemeentelijke of provinciale verordening zijn opgenomen.

Zoals uit bovenstaande valt af te leiden krijgt de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit onder de Omgevingswet een ruimere reikwijdte dan onder de Wabo het geval is. Dit komt ten eerste doordat het nieuwe omgevingsplan meer onderwerpen op het gebied van de fysieke leefomgeving omvat dan het huidige bestemmingsplan. Ten tweede komt dit doordat in het omgevingsplan niet langer de mogelijkheid van binnenplanse afwijking, artikel 3.6 lid 1 sub c Wro jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo, is opgenomen.¹¹⁷ Op dit laatste punt zal in subparagraaf 3.3.2.3 uitgebreid worden ingegaan.

Artikel 5.7 wetsvoorstel regelt de aanvraag van een omgevingsvergunning. De voorwaarde van onlosmakelijke verbondenheid is in het wetsvoorstel komen te vervallen. In plaats daarvan kan de aanvrager zelf beslissen of hij een aanvraag voor meerdere omgevingsvergunningplichtige activiteiten in één aanvraag indient of dat hij dit los en gespreid doet (artikel 5.7 lid 1 wetsvoorstel). Een aanvrager is er zelf verantwoordelijk voor dat hij voor alle uit te voeren activiteiten beschikt over de juiste omgevingsvergunningen en dat hij zich laat informeren over de geldende wet- en regelgeving. Via het Omgevingsloket online kan de aanvrager zien voor welke uit te voeren activiteiten een omgevingsvergunning vereist is. Daarnaast kan de aanvrager bij het bevoegd gezag een zogenoemd vooroverleg aanvragen. Tijdens het vooroverleg kan de aanvrager zijn plannen toelichten en kan het bevoegd gezag aangeven welke wet- en regelgeving op zijn plannen van toepassing is en welke omgevingsvergunningen hij daarvoor dient aan te vragen. Wanneer de aanvrager niet voor alle uit te voeren activiteiten beschikt over een omgevingsvergunning, kan het bevoegd gezag handhavend optreden.¹¹⁸

In tegenstelling tot de Wabo werkt het wetsvoorstel bij de aanvraag voor omgevingsvergunningplichtige activiteiten niet meer met het woord project, maar met het woord activiteit. Dit komt omdat het begrip activiteit gebruikt wordt voor handelingen die de Omgevingswet regelt en het begrip project de realisatie van werken en andere ingrepen in de leefomgeving omvat.¹¹⁹

Conclusie

De omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan of beheersverordening (artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo), blijft onder de Omgevingswet bestaan en zal vallen onder de afwijkactiviteit van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel. Onder de afwijkactiviteit valt niet alleen artikel 2.1 lid 1 sub c wabo, maar ook artikel 2.1 lid 1 sub b, sub h, sub g en artikel 2.2 sub a tot en met k Wabo. De voorwaarde dat onlosmakelijke activiteiten in één omgevingsvergunning aangevraagd dienen te worden, is in het wetsvoorstel komen te vervallen.

3.3.2.2 Bevoegd gezag

Huidige wet- en regelgeving

Artikel 2.4 lid 1 Wabo geeft aan dat het college van B en W van de gemeente waar het betrokken project in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd bevoegd is om te beslissen op de aanvraag, tenzij één van de gevallen als genoemd in de leden twee tot en met vijf zich voordoet:

¹¹⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.157-160, 484-485 (MvT).

¹¹⁸ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.162 (MvT).

¹¹⁹ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 10 (MvT).

- lid 2, gedeputeerde staten is bevoegd gezag, is nu uitgewerkt in de artikelen 3.1 Bor, 3.3 lid 1 Bor en 3.4 Bor.
- lid 3, minister van Infrastructuur en Milieu is bevoegd gezag, is nu uitgewerkt in de artikelen 3.2 Bor, 3.3 lid 2 Bor en 3.3 lid 3 Bor.
- lid 3, minister van Economische Zaken is bevoegd gezag, is nu uitgewerkt in artikel 3.3 lid 4 Bor.
- lid 4 is niet uitgewerkt, maar wordt bepaald bij de uitvoering van het project.
- lid 5 is van toepassing indien de aanvraag betrekking heeft op een project dat zal worden uitgevoerd op een plaats waar eerder door gedeputeerde staten of door de minister een omgevingsvergunning is verleend.^{120,121}

Omgevingswet

Het wetsvoorstel maakt onderscheid tussen het bevoegd gezag voor de aanvraag van één activiteit en het bevoegd gezag voor de aanvraag van meerdere activiteiten. Van een aanvraag met één activiteit is sprake als de aanvraag één activiteit als bedoeld in artikel 5.1 wetsvoorstel bevat. Van een aanvraag met meerdere activiteiten is sprake als een aanvraag meerdere activiteiten als bedoeld in artikel 5.1 wetsvoorstel bevat en deze activiteiten in één keer worden aangevraagd. Artikel 5.8 wetsvoorstel geeft als hoofdregel dat het college van B en W het bevoegd gezag is om te beslissen op een omgevingsvergunning die betrekking heeft op één activiteit, tenzij artikel 5.9, 5.10 of 5.11 een ander bestuursorgaan aanwijst.¹²²

Artikel 5.9 wetsvoorstel geeft aan wie het bevoegd gezag is voor de aanvraag van één wateractiviteit. Dit is of het dagelijks bestuur van het waterschap of gedeputeerde staten of de minister van Infrastructuur en Milieu. Artikel 5.10 wetsvoorstel geeft aan dat gedeputeerde staten als bevoegd gezag beslist op een aanvraag met één activiteit dat in artikel 5.10 is genoemd. Tenslotte geeft artikel 5.11 wetsvoorstel aan dat het Rijk als bevoegd gezag beslist op een aanvraag met één activiteit dat in artikel 5.11 is genoemd.

In artikel 5.12 wetsvoorstel is aangegeven wie het bevoegd gezag is voor de aanvraag van meerdere activiteiten in één aanvraag. Artikel 5.12 lid 1 geeft als hoofdregel dat het bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn om te beslissen op een aanvraag met één activiteit (artikel 5.8, 5.9, 5.10 of 5.11) ook het bevoegd gezag is om over een aanvraag voor meerdere activiteiten te beslissen. Indien de aanvrager alle activiteiten in één keer aanvraagt, wordt de aanvraag bij het college van B en W ingediend. Voor de activiteiten waarvoor het college van B en W niet als bevoegd gezag is aan te merken, dient het college van B en W aan het bevoegd gezag een advies met instemming te vragen (artikel 16.14 jo. artikel 16.15 wetsvoorstel).¹²³ Artikel 5.12 lid 1 is niet van toepassing indien in het Omgevingsbesluit¹²⁴ anders wordt bepaald (artikel 5.12 lid 2). Lid 4 geeft aan dat de minister van Infrastructuur en Milieu beslist op de aanvraag voor meerdere activiteiten indien dat nodig is in verband met de nationale veiligheidsbelangen.¹²⁵

Artikel 5.13 wetsvoorstel geeft vervolgens aan wie het bevoegd gezag is voor een grondgebiedoverstijgende aanvraag. De hoofdregel is dat het bestuursorgaan dat op grond van artikel 5.8, 5.9, 5.10 of 5.12 bevoegd is om te beslissen op de aanvraag, ook het bevoegd gezag is om

¹²⁰ M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning, Commentaar bij: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Artikel 2.4 [Bevoegd gezag]*, Kluwer 2010.

¹²¹ 'Bevoegd gezag', Kenniscentrum InfoMil, www.infomil.nl (klik op *Onderwerpen* en klik op *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* en klik op *Wabo in het kort* en klik op *Bevoegd gezag*), geraadpleegd op 23 februari 2015.

¹²² *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 167-171 (MvT)*.

¹²³ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18*.

¹²⁴ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18*.

¹²⁵ Gedacht dient te worden aan aanvragen voor een omgevingsvergunning voor Koninklijke paleizen en laboratoria van de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek.

te beslissen op de aanvraag waar de activiteit of activiteiten geheel of in hoofdzaak zullen plaatsvinden. Deze hoofdregel komt grotendeels overeen met artikel 2.4 Wabo.¹²⁶

Artikelen 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12 en 5.13 wetsvoorstel geven dus aan wie het bevoegd gezag is om te beslissen op de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Artikel 5.15 wetsvoorstel geeft vervolgens een afwijkende mogelijkheid weer: het bestuursorgaan dat het bevoegd gezag is om op de aanvraag te beslissen kan haar bevoegdheid overdragen aan een ander bestuursorgaan, mits er sprake is van wederzijdse instemming. Deze mogelijkheid kan, volgens de memorie van toelichting, bijvoorbeeld worden toegepast wanneer het vanuit het oogpunt van doelmatigheid gewenst is samenhangende activiteiten bij één bestuursorgaan onder te brengen om ongewenste versnippering van het bevoegd gezag te voorkomen. Dit artikel geldt voor bestuursorganen die bevoegd zijn om op een aanvraag voor een omgevingsvergunning te beslissen of die op grond van afdeling 5.1.5 bevoegd zijn om de omgevingsvergunning te actualiseren, te wijzigen, in te trekken of die bevoegd zijn om te beslissen op een revisievergunning. Een dergelijke regeling komt op dit moment nog niet voor in het omgevingsrecht, maar al wel in artikel 6.17 Waterwet.¹²⁷

Conclusie

Waar de Wabo heel duidelijk aangeeft wie het bevoegd gezag is, is dat in het wetsvoorstel wel anders. Het wetsvoorstel maakt onderscheid tussen het bevoegd gezag voor de aanvraag van één activiteit en het bevoegd gezag voor de aanvraag van meerdere activiteiten. De eerste hoofdregel is dat het college van B en W het bevoegd gezag is om te beslissen op een omgevingsvergunning die betrekking heeft op één activiteit, tenzij artikel 5.9, 5.10 of 5.11 een ander bestuursorgaan aanwijst. De tweede hoofdregel is dat het bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn om te beslissen op een aanvraag met één activiteit (artikel 5.8, 5.9, 5.10 of 5.11) ook het bevoegd gezag is om over een aanvraag met meerdere activiteiten te beslissen. Als de aanvraag voor meerdere activiteiten wordt ingediend bij het college van B en W, treedt het college van B en W als bevoegd gezag op. Indien het college van B en W niet voor elke activiteit als het bevoegd gezag is aan te merken, dient zij het bevoegd gezag van die activiteiten om een advies met instemming te vragen (artikel 16.14 jo. artikel 16.15 wetsvoorstel). De tweede hoofdregel gaat niet op indien in het Omgevingsbesluit ander is bepaald. De derde hoofdregel is dat het bestuursorgaan dat op grond van artikel 5.8, 5.9, 5.10 of 5.11 bevoegd is om te beslissen op de aanvraag, ook het bevoegd gezag is om te beslissen op de grondgebied overstijgende aanvraag waar de activiteit of activiteiten geheel of in hoofdzaak zullen plaatsvinden. Naast deze drie hoofdregels is een afwijkingsmogelijkheid in artikel 5.15 wetsvoorstel opgenomen: het bestuursorgaan dat als bevoegd gezag bevoegd is om op de aanvraag te beslissen kan haar bevoegdheid overdragen aan een ander bestuursorgaan, mits er sprake is van wederzijdse instemming.

3.3.2.3 Afwijkingsmogelijkheden

Huidige wet- en regelgeving

Artikel 2.12 Wabo geeft het toetsingskader aan om met een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan af te wijken. Artikel 2.12 lid 1 sub a geeft aan dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken slechts kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en:

- a. indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan of de beheersverordening:
 - 1°. met toepassing van de in het bestemmingsplan of de beheersverordening opgenomen regels inzake afwijking,
 - 2°. in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, of

¹²⁶ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 167-171 (MvT).

¹²⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 169 en 495-496 (MvT).

- 3°. in overige gevallen, indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Op grond van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo kan er binnenplannen van het bestemmingsplan en de beheersverordening worden afgeweken. De tweede mogelijkheid van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo is nader uitgewerkt in artikel 4 Bijlage II Bor, de kruimelregeling. Wanneer de activiteit in artikel 4 is uitgewerkt, kan de omgevingsvergunning verleend worden met de reguliere procedure in plaats van met de uitgebreide procedure. De derde en laatste mogelijkheid van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo betreft de buitenplanse afwijkmogelijkheid.

Op dit moment wordt een omgevingsvergunning die met de buitenplanse afwijking wordt afgedaan getoetst aan:

1. een goede ruimtelijke ordening / zorgvuldige belangenafweging.
2. verplichtingen (milieu)wetgeving.
3. vvgb gemeenteraad.

De vvgb houdt in dat de gemeenteraad aan het college van B en W een verklaring afgeeft over de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Wanneer de gemeenteraad de vvgb afgeeft, mag de omgevingsvergunning verleend worden. Wanneer de gemeenteraad de vvgb niet afgeeft, mag de omgevingsvergunning niet afgegeven worden. Het college van B en W mag niet van de verklaring afwijken. De buitenplanse afwijkmogelijkheid wordt met de uitgebreide procedure voorbereid. Op grond van een goede ruimtelijke ordening maakt een ruimtelijke onderbouwing deel uit van de uitgebreide procedure. De ruimtelijke onderbouwing maakt duidelijk op welke gronden de activiteit met toepassing van de buitenplanse afwijking aanvaardbaar is. Artikel 5.20 Bor jo. artikel 3.1.6 lid 1 Bro geeft aan dat de ruimtelijke onderbouwing in ieder geval naar de volgende punten kijkt:

- ruimtelijke en functionele structuur.
 - o functie.
 - o beleid (rijk, provinciaal of gemeentelijk beleid).
 - o stedenbouw.
 - o monumentenzorg.
 - o welstand.
 - o parkeer/vervoer.
- omgevingsaspecten.
 - o milieuzonering.
 - o geluid.
 - rail- en wegverkeerslawaaï.
 - industrielawaaï.
 - o luchtkwaliteit.
 - o externe veiligheid.
 - o archeologie.
 - o cultuurhistorische en karakteristieke panden.
 - o karakteristieke panden.
 - o bodem.
 - o waterparagraaf.
 - o ecologie.
 - o stikstofdepositie.
 - o groen.
 - o kabels- en leidingen.
 - o plan-m.e.r.¹²⁸ / m.e.r.-beoordelingsplicht¹²⁹.

¹²⁸ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

¹²⁹ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

- ladder voor duurzame verstedelijking.
- uitvoerbaarheid.
 - maatschappelijke uitvoerbaarheid.
 - economische uitvoerbaarheid.¹³⁰

Het komt ook voor dat het college van B en W als bevoegd gezag een vvgb bij een ander bestuursorgaan, zoals de provincie of de minister van Economische Zaken, dient aan te vragen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er voor het verlenen van de omgevingsvergunning een vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig is.¹³¹

Omgevingswet

Het vereiste dat de activiteit niet in strijd met een 'goede ruimtelijke ordening' dient te zijn, komt in het wetsvoorstel niet terug. In plaats daarvan dient de activiteit niet in strijd te zijn met een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (artikel 5.20 lid 1 wetsvoorstel). De wetgever heeft voor evenwichtige toedeling van functies aan locaties gekozen, omdat het omgevingsplan regels stelt met betrekking tot alle aspecten van de fysieke leefomgeving en zich niet beperkt tot een goede ruimtelijke ordening.¹³² Uitzondering op deze hoofdregel is artikel 5.20 lid 3 wetsvoorstel. Dit lid geeft aan dat de activiteit niet in strijd mag zijn met het oogmerk waarmee de regels in het omgevingsplan zijn opgesteld. Lid 3 geldt alleen wanneer de regels in het bestemmingsplan niet zijn gesteld met het oog op de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.¹³³

De binnenplanse afwijking is in het wetsvoorstel komen te vervallen. De wetgever noemt in de memorie van toelichting als reden voor het verdwijnen deze mogelijkheid dat het mogelijk is dat het verlenen van een binnenplanse afwijking voor een activiteit op grond van de beoordelingsregels in het bestemmingsplan dient te worden geweigerd, terwijl de omgevingsvergunning voor de activiteit via een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan wel mogelijk is. Dit kan problemen opleveren en om die problemen in de toekomst te voorkomen, is er in het wetsvoorstel besloten om de binnenplanse afwijkmogelijkheid op te laten gaan in de buitenplanse afwijkmogelijkheid.¹³⁴

Doordat de binnenplanse afwijkmogelijkheid opgaat in de buitenplanse afwijkmogelijkheid, wordt de afwijkactiviteit van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel de grondslag om van de regels in het omgevingsplan af te wijken.¹³⁵ Het is nog niet duidelijk of de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit onder de Omgevingswet met de reguliere procedure of met de uitgebreide procedure zal worden voorbereid. Dit zal volgen uit het Omgevingsbesluit.¹³⁶

De mogelijkheid om via artikel 4 van Bijlage II van het Bor, de kruimelregeling, van de regels in het bestemmingsplan af te wijken, blijft onder de Omgevingswet ook bestaan.¹³⁷ In subparagraaf 3.3.4 zal verder op de kruimelregeling worden ingegaan.

Op dit moment is duidelijk dat de vvgb van de gemeenteraad¹³⁸ als toetsingsgrond komt te vervallen. In plaats daarvan krijgt de gemeenteraad een adviesbevoegdheid.¹³⁹ Hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien, wordt in het Omgevingsbesluit nader bepaald. Wel is al duidelijk dat de adviesbevoegdheid gebaseerd zal worden op artikel 169 lid 4 Gemeentewet. Het uitgangspunt van

¹³⁰ 'Buitenplans afwijken', Kenniscentrum InfoMil, www.infomil.nl klik op *Onderwerpen* en klik op *Handreiking Ruimtelijke ordening en milieu* en klik op *Wabo* en klik op *Buitenplans afwijken*), geraadpleegd op 23 februari 2015.

¹³¹ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijs en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 288-316.

¹³² *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 52 en 139 (MvT).

¹³³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 498 (MvT).

¹³⁴ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.157-160, 484-486 (MvT).

¹³⁵ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.159 (MvT).

¹³⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

¹³⁷ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

¹³⁸ Artikel 2.27 Wabo.

¹³⁹ Artikel 16.14 Wetsvoorstel.

de adviesbevoegdheid is dat de gemeenteraad gevallen kan aanwijzen waarin het college van B en W voorafgaand inlichtingen geeft over de wijze waarop het college van B en W zijn bevoegdheid omtrent het nemen van een beslissing op de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit uitvoert. In alle gevallen dat een advies van de gemeenteraad nodig is, zal de gemeenteraad een bepaalde termijn krijgen om het advies (met eventuele wensen en bedenkingen) uit te brengen aan het college van B en W. Het college van B en W neemt mede op basis van dat advies een definitief besluit op de aanvraag voor een omgevingsvergunning, maar kan ook gemotiveerd van het advies afwijken (artikel 3:50 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb)).^{140,141}

Naast de vvgb van de gemeenteraad verdwijnt ook de vvgb die het college van B en W als bevoegd gezag bij een ander bestuursorgaan aanvraagt. In plaats daarvan dient het college van B en W dat andere bestuursorgaan om een advies of om een advies met instemming te vragen (artikel 16.14 jo. 16.15 wetsvoorstel). Advies met instemming geldt (in bepaalde gevallen) bij de provincie of het Rijk, voor alle andere organen (zoals de Veiligheidsregio) geldt alleen het vragen van advies.¹⁴² Het bestuursorgaan zal eerst om advies gevraagd dienen te worden en vervolgens zal het bestuursorgaan gevraagd worden om in te stemmen met het concept-besluit. De termijn om in te stemmen met het concept-besluit bedraagt vier weken en is een termijn van orde. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente de omgevingsvergunning niet kan verlenen als er niet binnen die vier weken een beslissing is genomen.¹⁴³

Op dit moment is het nog niet duidelijk of het toetsingscriterium ruimtelijke onderbouwing, zoals onder huidige wet- en regelgeving is geschetst, en het toetsingscriterium (milieu)wetgeving onder de Omgevingswet blijven bestaan. In artikel 5.17 wetsvoorstel is neergelegd dat bij AMvb, het Bkl¹⁴⁴, beoordelingsregels worden opgesteld voor de omgevingsvergunning. De beoordelingsregels geven aan op welke wijze beoordeeld wordt of voor een activiteit wel of geen omgevingsvergunning kan worden verleend, naar welke aspecten gekeken moet worden en op welke wijze het besluit op de aanvraag voor de omgevingsvergunning gemotiveerd moet worden.¹⁴⁵ Daarnaast krijgt de gemeente op grond van artikel 5.18 lid 1 wetsvoorstel de mogelijkheid om in het omgevingsplan beoordelingsregels op te nemen. De beoordelingsregels hebben als doel dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit in ieder geval wordt verleend indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit niet voldoet aan de voorwaarden, en in principe niet kan worden verleend, betekent dit nog niet dat de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit daadwerkelijk dient te worden geweigerd. Het bevoegd gezag zal in een dergelijk geval een belangenafweging tussen het belang van de aanvrager en de achterliggende reden van de beoordelingsregel, waarvan afgeweken wil worden, dienen te maken. Door deze beoordelingsregels op te nemen in het omgevingsplan, kan er een vergelijkbaar resultaat behaald worden als op dit moment mogelijk is met de huidige binnenplanse afwijkingmogelijkheid met de daarbij behorende toetsingskaders.¹⁴⁶

Conclusie

De eis dat een activiteit niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening mag zijn, is in het wetsvoorstel komen te vervallen. In plaats daarvan mag een activiteit niet in strijd zijn met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor een afwijking van andere regels in het omgevingsplan die geen betrekking hebben op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties,

¹⁴⁰ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.212 (MvT).

¹⁴¹ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁴² Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁴³ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 211-212 (MvT).

¹⁴⁴ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁴⁵ R. Uylenburg, 'Milieu & Recht, De omgevingsvergunning in het wetsvoorstel Omgevingswet. Voorlopig beoordeeld', *M en R* 2014/123.

¹⁴⁶ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.159-160 (MvT).

geldt dat de activiteit niet in strijd mag zijn met het oogmerk waarmee de regels in het omgevingsplan zijn opgesteld. De binnenplanse afwijkmogelijkheid is in het wetsvoorstel komen te vervallen en opgegaan in de buitenplanse afwijkmogelijkheid. Hierdoor worden alle afwijkingen van het omgevingsplan middels de afwijkactiviteit gerealiseerd. Of de afwijkactiviteit met de reguliere procedure of de uitgebreide procedure zal worden voorbereid, zal blijken uit het Omgevingsbesluit. De vvgb van de gemeenteraad komt te vervallen en zal worden vervangen door een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad. Ook de vvgb van een ander bestuursorgaan zal komen te vervallen en zal vervangen worden door een advies met instemming. In het Bkl worden de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning opgenomen.

Op grond van het voorstaande is een aandachtspunt de vele (procedurele) veranderingen die de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning met zich meebrengt.

3.3.2.4 Indiening aanvraag

Huidige wet- en regelgeving

Onder de huidige wet- en regelgeving kan een aanvraag voor een omgevingsvergunning zowel digitaal, via het Omgevingsloket online, als schriftelijk worden ingediend bij het bevoegd gezag.¹⁴⁷ In dit geval is dat het college van B en W.¹⁴⁸ De aanvraag dient te voldoen aan de eisen die de Awb in titel 4.1 stelt.¹⁴⁹

Wanneer de aanvraag is ingediend bij een bestuursorgaan dat niet als bevoegd gezag is aan te merken, dient het onbevoegde bestuursorgaan de aanvraag aan het bevoegde bestuursorgaan door te sturen. Deze doorzendplicht geldt op grond van de algemene regel van artikel 2:3 Awb, omdat de Wabo niet voorziet in een specifieke regeling. Deze doorzendplicht geldt volgens de rechtbank Gelderland alleen wanneer het voor het niet bevoegde bestuursorgaan op eenvoudige wijze is na te gaan welk bestuursorgaan bevoegd is om de aanvraag in behandeling te nemen.¹⁵⁰ Artikel 2:3 Awb geeft aan dat de datum waarop het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag ontvangt, aan te merken is als de datum waarop de aanvraag is ingediend.¹⁵¹

Artikel 2.8 Wabo regelt op dit moment de aanvraagvereisten. Op grond van artikel 2.8 lid 1 Wabo zijn vanaf artikel 4.1 Bor nadere regels gesteld omtrent de wijze van indiening van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Voorgenoemd artikel geeft ook aan dat in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (hierna: Mor) aangegeven is welke gegevens en bescheiden de aanvrager bij zijn aanvraag dient te verstrekken.¹⁵²

Wanneer het bevoegd gezag de omgevingsvergunning wijzigt, is zij op grond van artikel 2.31a lid 1 Wabo niet gebonden aan de grondslag van de oorspronkelijke aanvraag om vergunning.¹⁵³ Artikel 2.32 Wabo geeft aan dat de minister van Infrastructuur en Milieu de omgevingsvergunning wijzigt, indien het bevoegd gezag niet binnen de gestelde termijn de omgevingsvergunning op verzoek van de minister van Infrastructuur en Milieu heeft gewijzigd. Ook kan de minister van Infrastructuur en

¹⁴⁷ Artikel 4.1 jo. 4.2 jo. 4.3 Bor.

¹⁴⁸ Artikel 2.4 lid 1 jo. artikel 3.1 lid 1 Wabo.

¹⁴⁹ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 153-154.

¹⁵⁰ Rb. Gelderland 18 november 2014, ECLI:NL:RBGEL:2014:7115.

¹⁵¹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.564 (MvT).

¹⁵² *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.565 (MvT).

¹⁵³ Van den Broek, *Tekst & Commentaar Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Verlaten grondslag aanvraag bij: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Artikel 2.31a [Toepassing andere technieken]*, Kluwer 2010.

Milieu de omgevingsvergunning wijzigen indien zodanige spoed geboden is, dat een verzoek niet aan de orde is.¹⁵⁴

Artikel 3.3 Wabo geeft aan dat het bevoegd gezag de aanvraag voor een omgevingsvergunning verplicht dient aan te houden, indien de aanvraag betrekking heeft op een in artikel 3.3 lid 1 Wabo genoemd geval. In artikel 3.3 lid 2 Wabo wordt aangegeven wat de duur van de aanhouding is.¹⁵⁵

Artikel 3.4 Wabo geeft aan het bevoegd gezag de bevoegdheid om de aanvraag aan te houden, indien de aanvraag betrekking heeft op sloopactiviteiten van bouwwerken. De aanhouding duurt totdat er onherroepelijk op de aanvraag voor een omgevingsvergunning is beslist.¹⁵⁶ Artikel 3.5 Wabo geeft aan dat het bevoegd gezag de aanvraag voor een omgevingsvergunning verplicht dient aan te houden, indien de aanvraag betrekking heeft op bouwactiviteiten of aanlegactiviteiten en daarop een exploitatieplan¹⁵⁷ van toepassing is. De aanhouding duurt totdat het exploitatieplan onherroepelijk is. Lid 3 van artikel 3.5 Wabo geeft omstandigheden aan waarin het bevoegd gezag de omgevingsvergunning toch kan verlenen en de aanvraag voor een omgevingsvergunning niet hoeft aan te houden.¹⁵⁸

Omgevingswet

Artikel 16.1 lid 1 wetsvoorstel geeft aan dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning of een melding elektronisch kan worden ingediend, als dat in het Omgevingsbesluit is bepaald. Lid 2 geeft als aanvulling dat in het Omgevingsbesluit kan worden bepaald dat de aanvraag of melding alleen elektronisch kan worden ingediend of gedaan.^{159,160} Deze laatste mogelijkheid is tijdens de inwerkingtreding van het Bor in artikel 4.1 lid 2 Bor opgenomen voor ondernemingen en personen die een zelfstandig beroep uitoefenen. De verwachting was dat deze verplichting twee jaar na de inwerkingtreding van het Bor inwerking zou treden. Op het moment van schrijven is de verplichting echter nog steeds niet in werking getreden.¹⁶¹ Op grond van artikel 16.4 wetsvoorstel kunnen alle meldingen en alle op aanvraag te nemen besluiten via het Omgevingsloket online worden ingediend.¹⁶²

Afdeling 16.5 wetsvoorstel stelt regels omtrent de indiening van de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit. Lid 2 van artikel 16.52 wetsvoorstel geeft aan dat de omgevingsvergunning is ontvangen op de dag dat de aanvraag is ingediend, ook al is dat bij het verkeerde bevoegd gezag. Als aanvulling geeft lid 2 aan dat de voorbereidingsprocedure start op het moment dat het niet bevoegde gezag de aanvraag ontvangt. Lid 5 van artikel 16.52 wetsvoorstel is een artikel dat in de huidige wet- en regelgeving nog niet voorkomt en geeft aan dat artikel 16.52 van overeenkomstige toepassing is op een aanvraag om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning of om intrekking van een omgevingsvergunning.¹⁶³

¹⁵⁴ Van den Broek, Tekst & Commentaar *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Wijzigingsbevoegdheid Minister van IenM bij: *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Artikel 2.32 [Wijzigingsplicht Minister van VROM (ongewoon verval, inrichtingen)], Kluwer 2010.

¹⁵⁵ M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning*, *Samenvatting bij: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Artikel 3.3 [Aanhouding bij bouw- en aanlegactiviteiten (planologische voorbereidingsbescherming)], Kluwer 2010.

¹⁵⁶ M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning*, *Commentaar bij: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Artikel 3.4 [Aanhouding bij sloopactiviteiten (voorbereidingsbescherming in verband met leefmilieu en beschermd stad- en dorpsgezicht)], Kluwer 2010.

¹⁵⁷ Een definitie van het begrip is opgenomen in de begrippenlijst.

¹⁵⁸ M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning*, *Commentaar bij: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Artikel 3.5 [Aanhouding bij bouw- en aanlegactiviteiten (voorbereidingsbescherming in verband met exploitatieplan)], Kluwer 2010.

¹⁵⁹ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁶⁰ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 543 (MvT).

¹⁶¹ Stb. 2010, 143.

¹⁶² *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 545 (MvT).

¹⁶³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 564-565 (MvT).

Artikel 16.53 wetsvoorstel regelt de vereisten van de aanvraag. Lid 1 van artikel 16.53 geeft als aanvulling op artikel 16.52 aan dat in het Omgevingsbesluit nadere regels worden gesteld omtrent de wijze van indiening van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Of de bepalingen omtrent de wijze van indiening in het Omgevingsbesluit identiek zullen zijn met de huidige bepalingen in het Bor, is op dit moment nog niet duidelijk. Lid 2 van artikel 16.53 geeft aan dat bij ministeriele regeling regels worden gesteld omtrent de door de aanvrager te verstrekken gegevens en bescheiden. Of de bepalingen omtrent de te verstrekken gegevens en bescheiden in het Omgevingsbesluit identiek zullen zijn met de huidige bepalingen in het Bor, is op dit moment nog niet duidelijk. Lid 4 geeft nog aan dat ook in het omgevingsplan regels kunnen worden gesteld over de door de aanvrager te verstrekken gegevens en bescheiden. Op dit moment bestaat deze mogelijkheid nog niet.^{164,165}

Artikel 16.54 wetsvoorstel geeft in samenhang met artikel 5.32 lid 2 jo. 5.37 aanhef en onder a jo. 5.40 lid 2 wetsvoorstel aan dat de vergunninghouder op verzoek van het bevoegd gezag gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag verstrekt, indien het bevoegd gezag voornemens is om de voorschriften van de aanvraag te wijzigen. Dit artikel wordt in het nader op te stellen Omgevingsbesluit¹⁶⁶ uitgewerkt, hierdoor is over de precieze formulering nog niks te zeggen. Wel is duidelijk dat dit artikel een voortzetting van de artikelen 2.31a en 2.32 lid 1 sub b Wabo is.¹⁶⁷

Artikel 16.56 wetsvoorstel betreft de aanhoudingsregels in verband met een voorbereidingsbesluit. Artikel 16.56 lid 1 geeft gronden aan waarvoor de omgevingsvergunning aangehouden *kan* worden en artikel 16.56 lid 2 geeft gronden aan waarvoor de omgevingsvergunning aangehouden *moet* worden. Op dit moment kent de Wabo dit verschil niet en is alleen de verplichting om aan te houden opgenomen. Het vereiste van artikel 3.3 lid 1 Wabo dat er geen grond is om de vergunning te weigeren, is in artikel 16.56 lid 1 sub a als aparte ‘aanhoudingsgrond’ opgenomen. Artikel 16.57 wetsvoorstel betreft de aanhoudingsregels in verband met een exploitatieplan. Het artikel geldt alleen indien de aanvraag voor een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit en niet meer op de aanlegactiviteit (onder de Omgevingswet valt de aanlegactiviteit onder de afwijkactiviteit). Voor het overige komt artikel 16.57 overeen met artikel 3.5 Wabo. Onder de omgevingswet worden geen aparte aanhoudingsregels voor sloopactiviteiten gesteld.¹⁶⁸

Conclusie

Onder de Omgevingswet zal meer met de digitale aanvraag voor een omgevingsvergunning en melding worden gewerkt. Uit het Omgevingsbesluit zal blijken of een aanvraag voor een omgevingsvergunning en melding digitaal kan worden ingediend of digitaal moet worden ingediend. Anders dan onder de Wabo het geval is kent de Omgevingswet straks een eigen regeling omtrent de doorzendplicht. Op dit moment begint de voorbereidingsprocedure te lopen op het moment dat het bevoegd gezag de aanvraag ontvangt. Wanneer de aanvraag bij een bestuursorgaan is ingediend dat niet als bevoegd gezag is aan te merken, start volgens de Omgevingswet de voorbereidingsprocedure op het moment dat het niet bevoegde gezag de aanvraag ontvangt. Het is nog niet duidelijk aan welke vereisten de aanvraag dient te voldoen, dit wordt nader uitgewerkt in het Omgevingsbesluit en een ministeriele regeling. Daarnaast krijgt het bevoegd gezag de mogelijkheid om in het omgevingsplan aanvraagvereisten op te nemen. Het bevoegd gezag heeft onder de Omgevingswet de bevoegdheid om een aanvraag aan te houden en de verplichting om een aanvraag aan te houden.

Op grond van het voorstaande is het digitale werken onder de Omgevingswet een aandachtspunt.

¹⁶⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 565-566 (MvT).

¹⁶⁵ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁶⁶ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁶⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 566 (MvT).

¹⁶⁸ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567 (MvT).

3.3.2.5 Voorbereidingsprocedure

Huidige wet- en regelgeving

Het bevoegd gezag bereidt de beslissing op de aanvraag voor een afwijking van het bestemmingsplan voor met de uitgebreide voorbereidingsprocedure, artikel 3.10 e.v. Wabo. Op de uitgebreide voorbereidingsprocedure is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Awb van toepassing.¹⁶⁹ Op grond van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure ligt het ontwerpbesluit omgevingsvergunning samen met het concept vvgb zes weken ter inzage, vindt er een publicatie van het ontwerpbesluit en concept vvgb plaats in de Huis aan Huis, Staatscourant en website, kunnen er zienswijzen tegen het ontwerpbesluit en het concept vvgb worden ingediend, wordt er uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag een beslissing op de aanvraag genomen, kan de beslistermijn eventueel met acht weken verlengd worden en staat er tegen de afgegeven omgevingsvergunning geen bezwaar open maar direct beroep, mits er een zienswijze is ingediend. Wanneer het bevoegd gezag niet binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag een beslissing op de aanvraag heeft genomen, heeft dat geen consequenties. De termijn van zes maanden is namelijk een termijn van orde.¹⁷⁰

Op grond van artikel 2.27 Wabo dient de gemeenteraad om een vvgb gevraagd te worden. Als aanvulling geeft artikel 3.11 lid 1 Wabo aan dat het college van B en W onverwijld aan de gemeenteraad een exemplaar van de aanvraag en de daarbij gevoegde stukken stuurt. De gemeenteraad geeft een concept vvgb af, die samen met het ontwerpbesluit ter inzage ligt. Na de ter inzage legging geeft de gemeenteraad een definitieve vvgb af.¹⁷¹

Op andere aanvragen voor een omgevingsvergunning is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing. Het bevoegd gezag dient dan acht weken na de datum van ontvangst op de aanvraag te beslissen. Deze termijn kan maximaal één keer met ten hoogste zes weken worden verlengd.¹⁷² Wanneer het bevoegd gezag verzuimd heeft om binnen de beslistermijn een beslissing te nemen, geldt op grond van de Wabo en Awb¹⁷³ dat de vergunning van rechtswege is verleend en na bekendmaking zal de vergunning in werking treden. De vergunning van rechtswege wordt ook wel de 'lex silencio positivo' (fictieve positieve beschikking) genoemd.¹⁷⁴ Wanneer de van rechtswege verleende omgevingsvergunning niet binnen twee weken is bekend gemaakt, kan de aanvrager het bevoegd gezag in gebreke stellen en een dwangsom vorderen. Het bevoegd gezag is voor het eerst een dwangsom verschuldigd op de dag waarop twee weken zijn verstreken, nadat het bevoegd gezag in gebreke is gesteld en het bevoegd gezag verzuimd heeft om een beslissing te geven.¹⁷⁵ De dwangsom geldt maximaal tweeënveertig dagen en bedraagt de eerste veertien dagen twintig euro per dag, de daarop volgende veertien dagen dertig euro per dag en de overige dagen veertig euro per dag.¹⁷⁶ Tegen de verleende omgevingsvergunning staat op grond van artikel 7:1 Awb bezwaar open.¹⁷⁷

Omgevingswet

Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning. De reguliere voorbereidingsprocedure is geregeld in de artikelen 16.60 tot en met 16.62 wetsvoorstel. De beslistermijn bedraagt acht weken na ontvangst van de aanvraag, tenzij er instemming van een ander bestuursorgaan vereist is zoals bedoeld in

¹⁶⁹ Artikel 3.10 lid 1 sub a Wabo.

¹⁷⁰ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 153-159.

¹⁷¹ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 154.

¹⁷² Artikel 3.9 lid 1 jo. lid 2 Wabo.

¹⁷³ Artikel 3.9 lid 3 Wabo verklaart afdeling 4.1.3.3 Awb van overeenkomstige toepassing.

¹⁷⁴ L.J.A. Damen e.a., *Bestuursrecht deel 1*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013, p. 220

¹⁷⁵ Artikel 4:20d Awb.

¹⁷⁶ Artikel 4:17 lid 1 jo. lid 1 Awb.

¹⁷⁷ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 155.

artikel 16.15. Op grond van artikel 16.62 lid 1 wetsvoorstel bedraagt de beslistermijn dan maximaal twaalf weken na ontvangst van de aanvraag. Het verschil van vier weken volgt uit het feit dat het instemmende bestuursorgaan vier weken de tijd krijgt om op het verzoek om instemming te beslissen.¹⁷⁸

Artikel 16.62 lid 3 wetsvoorstel geeft aan dat de *lex silencio positivo* onder de Omgevingswet niet langer van toepassing is. In plaats daarvan is de dwangsom bij niet tijdig beslissen¹⁷⁹ van toepassing op een aanvraag voor een omgevingsvergunning waarvan het bevoegd gezag heeft verzuimd om binnen de beslistermijn een beslissing te nemen. Het bevoegd gezag is voor het eerst een dwangsom verschuldigd op de dag waarop twee weken zijn verstreken, nadat het bevoegd gezag in gebreke is gesteld en het bevoegd gezag verzuimd heeft om een beslissing te geven. De duur en hoogte van de dwangsom blijven hetzelfde.¹⁸⁰

De uitgebreide procedure, in het wetsvoorstel aangeduid als afdeling 3.4 Awb, is geregeld in artikel 16.63 tot en met artikel 16.66 wetsvoorstel. Lid 1 van artikel 16.63 geeft aan dat afdeling 3.4 Awb alleen van toepassing is, als de aanvraag geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op een activiteit die in het Omgevingsbesluit¹⁸¹ is aangewezen. De beslistermijn blijft ook onder de Omgevingswet zes maanden met een eventuele verlenging van acht weken. Wanneer het bevoegd gezag niet binnen die termijn een beslissing heeft genomen op de aanvraag, is net als bij de reguliere voorbereidingsprocedure de dwangsom bij niet tijdig beslissen van toepassing.¹⁸² Lid 2 van artikel 16.63 verklaart afdeling 3.4 Awb van overeenkomstige toepassing op een aanvraag om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning, om intrekking van een omgevingsvergunning, tot ambtshalve wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning en tot ambtshalve intrekking van de omgevingsvergunning.¹⁸³

Artikel 16.75 wetsvoorstel geeft aan dat de beslistermijn opgeschort kan worden indien dat noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan een internationaalrechtelijke verplichting. Volgens de memorie van toelichting dient dan bijvoorbeeld gedacht te worden aan een notificatie. De opschorting geldt zowel als de omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure als met afdeling 3.4 Awb. Het artikel komt op dit moment nog niet voor in de Wabo, maar is ontleend aan artikel 13.9 Wm.¹⁸⁴

Artikel 16.65 wetsvoorstel betreft de openbaarheid van informatie en komt onder de Wabo op dit moment niet voor. Artikel 16.65 is een samenvoeging van de artikelen 19.3 tot en met 19.5 Wm. Artikel 16.66 tenslotte betreft de uitzonderingen op de artikelen 16.63, 16.64 en 16.65 wetsvoorstel. Het artikel is een verzameling van de artikelen 3.2 Wabo en 3.10 lid 2 Wabo en de artikelen 13.10 en 13.11 van de Wm.¹⁸⁵

Zoals in subparagraaf 3.3.2.3 al te lezen was, keert de vvgb niet terug onder de Omgevingswet en wordt deze vervangen door een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad. Hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien is op dit moment nog niet duidelijk, omdat deze in het nader op te stellen Omgevingsbesluit vorm krijgt.¹⁸⁶

¹⁷⁸ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567-569 (MvT).

¹⁷⁹ Paragraaf 4.1.3.2 Awb.

¹⁸⁰ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 227-228 (MvT).

¹⁸¹ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

¹⁸² *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 227-228 (MvT).

¹⁸³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 569 (MvT).

¹⁸⁴ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 572 (MvT).

¹⁸⁵ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567 (MvT).

¹⁸⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

Vanwege de toepasselijkheid van afdeling 3.4 Awb is wel duidelijk dat, net als nu het geval is, het ontwerpbesluit omgevingsvergunning zes weken ter inzage wordt gelegd, dat er een publicatie van het ontwerpbesluit plaatsvindt in de Huis aan Huis, Staatscourant en website, dat er zienswijzen ingediend kunnen worden tegen het ontwerpbesluit, dat uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag een beslissing op de aanvraag dient te worden genomen, dat de beslistermijn eventueel met acht weken verlengd kan worden en dat er geen bezwaar openstaat tegen de beslissing maar direct beroep, mits er een zienswijze is ingediend.¹⁸⁷

Conclusie

Onder de Omgevingswet is de hoofdregel dat de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Hierdoor is het nog niet zeker of afdeling 3.4 Awb van toepassing is op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit. Dit zal blijken uit het nader op te stellen Omgevingsbesluit. Wanneer het bevoegd gezag te laat een beslissing neemt op de aanvraag voor een omgevingsvergunning en ook na in gebreke gesteld te zijn geen beslissing neemt, is het bevoegd gezag een dwangsom verschuldigd aan de aanvrager. Dit geldt zowel voor aanvragen waarop de reguliere procedure van toepassing is als afdeling 3.4 Awb.

Op grond van het voorstaande is een aandachtspunt de voorbereidingsprocedure die onder de Omgevingswet zal gaan veranderen. Dit geldt zowel voor de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

3.3.2.6 Inwerkingtreding en beroep

Huidige wet- en regelgeving

Op grond van artikel 6.1 lid 2 Wabo jo. artikel 6:7 Awb treedt de omgevingsvergunning in werking op de eerste dag na afloop van de termijn om een beroepsschrift in te dienen. Op de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning zijn de regels omtrent de bekendmaking en mededeling van artikel 3.40 e.v. Awb van toepassing.¹⁸⁸ Artikel 3:44 lid 1 sub a Awb geeft aan dat het besluit omgevingsvergunning inclusief bijbehorende stukken ter inzage liggen totdat de beroepstermijn is verstreken. Op grond van artikel 6:7 Awb bedraagt de beroepstermijn zes weken. Wanneer binnen de beroepstermijn een verzoek om een voorlopige voorziening is ingediend, wordt de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning opgeschort totdat er op het verzoek is beslist. Er kan alleen beroep en/of een voorlopige voorziening worden ingediend door belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit.¹⁸⁹ Belanghebbenden die door de voorlopige voorziening rechtstreeks in hun belangen worden getroffen, kunnen een verzoek om opheffing of wijziging van de voorlopige voorziening doen (artikel 8:87 lid 2 Awb). Wanneer dit verzoek gehonoreerd wordt, treedt de omgevingsvergunning alsnog in werking.¹⁹⁰

Omgevingswet

In het wetsvoorstel zijn de regels omtrent de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning geregeld in artikel 16.77. Lid 1 van artikel 16.77 geeft aan dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag waarop twee weken zijn verstreken sinds de dag waarop:

- a. het besluit is bekendgemaakt, of
- b. als van het besluit na de bekendmaking ervan mededeling moet worden gedaan: van het besluit mededeling is gedaan.

Lid 2 van artikel 16.77 wetsvoorstel geeft vervolgens aan dat wanneer binnen twee weken nadat de omgevingsvergunning in werking is getreden een verzoek om een voorlopige voorziening is

¹⁸⁷ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 153-159.

¹⁸⁸ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 159.

¹⁸⁹ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 159.

¹⁹⁰ ABRvS 13 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2249.

ingediend, de omgevingsvergunning niet in werking treedt voordat er op het verzoek is beslist. Belanghebbenden kunnen dan, net als nu op grond van artikel 8:87 lid 2 Awb het geval is, de voorzieningenrechter verzoeken de opschorting op te heffen of te wijzigen. Wanneer dit verzoek gehonoreerd wordt, treedt de omgevingsvergunning alsnog in werking.¹⁹¹ Lid 3 van artikel 16.77 geeft vervolgens aan dat het bevoegd gezag in afwijking van het eerste en tweede lid kan bepalen dat vanwege spoedeisende omstandigheden, de omgevingsvergunning eerder in werking treedt en dat lid twee niet van toepassing is. Dit lid komt onder de Wabo op dit moment niet voor. Lid 4 van artikel 16.77 geeft tenslotte nog aan dat artikel 16.77 van overeenkomstige toepassing is op een besluit tot wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning of tot intrekking van een omgevingsvergunning. Op de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning zijn de regels omtrent de bekendmaking en mededeling van artikel 3:40 e.v. Awb van toepassing.¹⁹²

Artikel 16.81 wetsvoorstel betreft een wijziging van een besluit hangende beroep bij de bestuursrechter. Artikel 16.81 geeft aan dat afdeling 3.4 Awb buiten toepassing kan worden gelaten als het gaat om wijzigingen van ondergeschikte aard, zolang er geen strijd is met internationale verplichtingen. Deze regeling komt op dit moment nog niet voor bij omgevingsvergunningen op grond van de Wabo, maar al wel bij bestemmingsplannen op grond van artikel 8.4a Wro.¹⁹³

Conclusie

Op grond van de Wabo en Awb treedt een omgevingsvergunning pas in werking op de eerste dag na afloop van de termijn om een beroepsschrift in te dienen. Onder de Omgevingswet zal een omgevingsvergunning al na twee weken nadat het besluit is bekendgemaakt in werking treden. De termijn om een voorlopige voorziening in te dienen wordt onder de Omgevingswet teruggebracht van zes weken naar twee weken. Het bevoegd gezag krijgt ingeval van spoedeisende omstandigheden de bevoegdheid om in afwijking van artikel 16.77 lid 1 en lid 2 te bepalen dat de omgevingsvergunning eerder in werking treedt en om lid 2 van artikel 16.77 niet van toepassing te verklaren.

3.3.3. Tijdelijke omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan

Wabo en Bor

Zoals in subparagraaf 3.3.2.3 te lezen was kan een aanvraag voor een omgevingsvergunning die in strijd met het bestemmingsplan is, toch verleend worden middels de buitenplanse afwijking (artikel 2.1 lid 1 sub c jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo). Naast deze mogelijkheid kan een aanvraag voor een omgevingsvergunning welke in strijd met het bestemmingsplan is, ook tijdelijk, voor maximaal vijf jaar, verleend worden op grond van artikel 2.12 lid 2 Wabo jo. artikel 5.18 lid 1 Bor. Het dient dan te gaan om een activiteit voor een bepaalde termijn en de activiteit dient niet in strijd te zijn met een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast dient het op grond van artikel 5.18 lid 1 Bor te gaan om een tijdelijke behoefte. Uit jurisprudentie is gebleken dat het bevoegd gezag aan de hand van concrete gegevens dient te bepalen of er sprake is van een tijdelijke behoefte die maximaal vijf jaar bedraagt.¹⁹⁴ De omgevingsvergunning voor een tijdelijke afwijking wordt voorbereid met afdeling 3.4 Awb, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.¹⁹⁵

¹⁹¹ ABRvS 13 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2249.

¹⁹² Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 572-573 (MvT).

¹⁹³ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 574-575 (MvT).

¹⁹⁴ ABRvS 27 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY7296.

¹⁹⁵ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 145-162.

Besluit pChw, pChw en Bor

Bovenstaande is sinds 1 november 2014 niet meer van toepassing op aanvragen die op grond van artikel 5.18 Bor voorzien in een tijdelijke behoefte. Dit komt omdat per 1 november 2014 het Besluit permanent maken van de Crisis- en herstelwet (hierna: Besluit pChw) in werking is getreden. Het Besluit pChw is een uitwerking van de op 23 april 2013 gedeeltelijk in werking getreden wet tot het permanent maken van de Crisis- en herstelwet (hierna: pChw). Door de invoering van het Besluit pChw is de tijdelijke afwijkingsvergunning van artikel 2.12 lid 2 Wabo jo. artikel 5.18 Bor komen te vervallen. De pChw voorziet in het vervallen van voornoemde afwijkingsmogelijkheid door aan artikel 4 bijlage II Bor (kruimelregeling) een elfde lid toe te voegen. Artikel 4 aanhef en lid 11 bijlage II Bor luidt op dit moment als volgt:

‘Voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, komen in aanmerking: ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar.’¹⁹⁶

Artikel 4 aanhef en lid 11 bijlage II Bor dient in samenhang met artikel 2.23 Wabo gelezen te worden. Op grond van artikel 2.23 Wabo is het mogelijk dat de omgevingsvergunning voor een afwijking zowel voor permanent planologisch strijdig gebruik als voor tijdelijk planologisch strijdig gebruik kan worden verleend. Uit het voorstaande blijkt dus dat een omgevingsvergunning voor het afwijken ook verleend kan worden voor permanent planologisch strijdig gebruik en niet meer alleen voor tijdelijk planologisch strijdig gebruik, zoals onder artikel 5.18 lid 1 Bor het geval was.¹⁹⁷

In een omgevingsvergunning voor tijdelijk planologisch strijdig gebruik kan een concrete termijn worden opgenomen of een termijn die afhankelijk wordt gesteld van een bepaalde omstandigheid of een termijn die afhankelijk is van het voordoen van een bepaald voorval of gebeurtenis. Wanneer het gaat om een omgevingsvergunning met een concrete termijn, kan die termijn door het bevoegd gezag te allen tijde worden verlengd of het bevoegd gezag verleent voor het strijdige planologische gebruik opnieuw een omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag kan van die mogelijkheid gebruik maken, zolang de maximale termijn van tien jaar niet wordt overschreden. Wanneer van voornoemde mogelijkheid gebruik wordt gemaakt door het bevoegd gezag, worden er, aldus het artikelsgewijs commentaar bij het gewijzigde artikel 5.18 Bor, zwaardere eisen gesteld aan de motivering. Daarnaast kan het bevoegd gezag ook het planologisch strijdig gebruik in het bestemmingsplan inpassen en daarmee het strijdige gebruik toelaatbaar achten.¹⁹⁸

Aan het wel of niet verlenen van de omgevingsvergunning ligt niet langer ten grondslag dat het aannemelijk dient te zijn dat er na de gegeven termijn in het geheel geen behoefte meer bestaat aan de activiteit. In plaats daarvan ligt aan het wel of niet verlenen van de omgevingsvergunning ten grondslag dat het slechts feitelijk mogelijk en aannemelijk dient te zijn dat de activiteit zonder onomkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. Op grond van artikel 2.23a lid 1 Wabo hoeft in de omgevingsvergunning niet langer de verplichting opgenomen te worden dat de vergunninghouder de situatie in oude toestand herstelt. Reden hiervoor is dat wanneer de situatie niet na afloop van de termijn in de oude toestand is hersteld, de activiteit in strijd is met het geldende bestemmingsplan. Tegen dit planologisch strijdig gebruik kan het bevoegd gezag handhavend optreden. Lid 2 van artikel 2.23a Wabo geeft daarentegen aan dat voor de activiteiten die in artikel 5.16 Bor zijn genoemd, in de omgevingsvergunning opgenomen dient te worden dat na het verstreken van de termijn de situatie in de oude toestand hersteld dient te worden. De maximale duur voor het in stand laten van het tijdelijk planologisch strijdig gebruik bedraagt tien jaar. Voor het planologisch strijdig gebruik, zowel

¹⁹⁶ J.C. van Oosten, ‘Bouwrecht, Het Besluit pChw nader beschouwd: meer mogelijkheden, meer vragen’, *BR* 2015/3.

¹⁹⁷ *Stb.* 2014, 333.

¹⁹⁸ *Stb.* 2014, 333.

permanent als tijdelijk, wordt de reguliere voorbereidingsprocedure doorlopen, in plaats van de uitgebreide procedure.¹⁹⁹

Wanneer een omgevingsvergunning voor permanent planologisch strijdig gebruik is verleend, dient het omgevingsplan uiterlijk vijf jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning in overeenstemming met die omgevingsvergunning te worden gebracht (artikel 4.17 wetsvoorstel Omgevingswet). Deze bepaling gold in eerste instantie ook in de Invoeringswet Wabo en de daarmee samenhangende aanpassing van de Wro. Binnen één jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning moest de omgevingsvergunning ingepast worden in het bestemmingsplan. Deze bepaling is door de invoering van de Crisis- en herstelwet uiteindelijk niet opgenomen in de Wabo.²⁰⁰

Het wetsvoorstel Omgevingswet kent geen inhoudelijke bepalingen omtrent de omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan.

Conclusie

Op grond van artikel 2.23 Wabo jo. artikel 4 aanhef en lid 11 bijlage II Bor kan een omgevingsvergunning worden verleend voor zowel permanent planologisch strijdig gebruik als tijdelijk planologisch strijdig gebruik. De grondslag voor de verlening van een omgevingsvergunning voor tijdelijk planologisch strijdig gebruik is, dat het slechts feitelijk mogelijk en aannemelijk dient te zijn dat de activiteit zonder onomkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. In de af te geven omgevingsvergunning kan een concrete termijn worden opgenomen of een termijn die afhankelijk wordt gesteld van een bepaalde omstandigheid of een termijn die afhankelijk is van het voordoen van een bepaald voorval of gebeurtenis. De maximale duur voor het in stand laten van het tijdelijk planologisch strijdig gebruik bedraagt tien jaar. Voor het planologisch strijdig gebruik, zowel permanent als tijdelijk, wordt de reguliere voorbereidingsprocedure doorlopen, in plaats van de uitgebreide procedure. Wanneer een omgevingsvergunning voor permanent planologisch strijdig gebruik wordt afgegeven, dient het omgevingsplan uiterlijk vijf jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning in overeenstemming met die vergunning te worden gebracht.

3.3.4 Omgevingsvergunning op grond van de kruimelregeling

Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 bijlage II Bor biedt de mogelijkheid om met een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan af te wijken. Artikel 4 bijlage II Bor is door de inwerkingtreding van de pChw en het Besluit pChw op 1 november 2014 herzien. Deze herziening heeft vooruitlopend op het intreden van de Omgevingswet bewust plaatsgevonden, zodat er in de praktijk al enige belangrijke verbeteringen kunnen worden bereikt.²⁰¹ Het Bor gaat onder de Omgevingswet op in een nieuw op te stellen AMvB: het Omgevingsbesluit.²⁰²

Hoewel de herziene kruimelregeling alweer enige tijd in werking is, verdient deze wel een nadere bespreking. Aan de herziene kruimelregeling zijn meer activiteiten toegevoegd die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Deze activiteiten kunnen worden voorbereid met de reguliere procedure in plaats van met de uitgebreide procedure.²⁰³ Voorstaande komt overeen met het uitgangspunt dat de Omgevingswet meer planologische strijdigheden met de reguliere voorbereidingsprocedure wil voorbereiden.²⁰⁴ Daarnaast levert het de aanvrager sneller een vergunning op en kost het de aanvrager minder geld.

¹⁹⁹ Stb. 2014, 333.

²⁰⁰ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofddlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 147.

²⁰¹ Stb. 2014, 333.

²⁰² Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15*, 33118, nr. 18.

²⁰³ Stb. 2014, 333.

²⁰⁴ *Kamerstukken II 2013/14*, 33962, nr. 3, p. 567-569 (MvT).

Oude regeling

Artikel 4 bijlage II bor kent tien leden. Allereerst stelt artikel 4 aanhef en lid 1 bijlage II Bor regels omtrent een bijbehorend bouwwerk. Het lid maakt onderscheid tussen een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom en een bijbehorend bouwwerk buiten de bebouwde kom, waarbij aan een bijbehorend bouwwerk buiten de bebouwde kom meer regels worden gesteld. Een bijbehorend bouwwerk is een uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.²⁰⁵

Artikel 4 aanhef en lid 3 bijlage II Bor stelt regels omtrent een bouwwerk, geen gebouw zijnde. Het verschil tussen een bouwwerk en een gebouw is dat een gebouw een bouwwerk is, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt en een bouwwerk een bouwkundige constructie van enige omvang is die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.²⁰⁶

Artikel 4 aanhef en lid 4 bijlage II Bor geeft aan dat voor een dakkapel, dakopbouw of gelijksoortige uitbreiding van een gebouw een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling kan worden verleend. Artikel 4 aanhef en lid 8 bijlage II Bor regelt hoeveel evenementen er maximaal per jaar mogen worden gehouden met toepassing van de kruimelregeling en wat de maximale duur van één evenement is. Artikel 4 aanhef en lid 9 bijlage II Bor stelt regels omtrent de mogelijkheid om aan bestaande gebouwen (al dan niet tijdelijk) een andere functie te geven.²⁰⁷ Op grond van artikel 5 lid 1 bijlage II Bor dient bij deze nieuwe functie het aantal woningen gelijk te blijven. Indien er sprake is van kamergewijze verhuur, wordt de zelfstandige ruimte omgezet in onzelfstandige woonruimten. Hierbij neemt het aantal zelfstandige woningen niet toe.²⁰⁸

Herziene regeling

Artikel 4 bijlage II Bor kent elf leden. De indeling van de leden komt overeen met de indeling van de oude regeling.

Artikel 4 aanhef en lid 1 bijlage II Bor stelt regels omtrent een bijbehorend bouwwerk. In tegenstelling tot de oude regeling gelden deze regels alleen ten aanzien van een bijbehorend bouwwerk buiten de bebouwde kom. Ten aanzien van een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom gelden geen regels. De herziene regeling maakt het mogelijk om een uitbreiding van een bijbehorend bouwwerk te realiseren. Daarnaast is in de herziene regeling niet meer opgenomen dat het bouwen niet tot gevolg heeft dat het aansluitend terrein voor meer dan vijftig procent wordt bebouwd, dan wel dat de oppervlakte die op grond van het bestemmingsplan of de beheersverordening voor bebouwing in aanmerking komt voor meer dan vijftig procent wordt overschreden (artikel 4 aanhef en lid 1 sub b onder 3° bijlage II Bor oude regeling).²⁰⁹

Aan artikel 4 aanhef en lid 3 bijlage II Bor is ten opzichte van de oude regeling toegevoegd dat het ook mag gaan om een gedeelte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde. Hiermee wordt beoogd dat alleen dat gedeelte van het bouwwerk dat in strijd is met het bestemmingsplan, moet voldoen aan de eisen die in artikel 4 aanhef en lid 3 zijn genoemd. Hiermee slaat de wetgever een andere weg in dan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in 2013 is ingeslagen. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in twee uitspraken uit 2013 geconcludeerd dat het

²⁰⁵ Artikel 1 lid 1 bijlage II Bor.

²⁰⁶ 'Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o., Deelplan Zuidoost', *Gemeente Leeuwarden* 6 oktober 2014, www.leeuwarden.nl (klik op *Ruimtelijke plannen* en klik op *Zoek in lijst met plannen* en zoek op *Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o., Deelplan Zuidoost*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

²⁰⁷ *Stb.* 2014, 333.

²⁰⁸ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

²⁰⁹ *Stb.* 2014, 333.

bevoegd gezag dient te toetsen aan de voorwaarde dat de oppervlakte van het bouwplan niet meer dan 50 m² bedraagt, en dat het bevoegd gezag zich niet mag beperken tot het gedeelte van het bouwwerk dat met het bestemmingsplan in strijd is.^{210,211} Het staat de wetgever vrij om na een uitspraak van de rechter de wet te wijzigen.²¹²

Aan artikel 4 aanhef en lid 4 bijlage II Bor is ten opzichte van de oude regeling toegevoegd dat ook een omgevingsvergunning verleend kan worden voor een uitbreiding van een bouwwerk met een bouwdeel van ondergeschikte aard. Bij een bouwdeel van ondergeschikte aard gaat het bijvoorbeeld om een schoorsteen, brandtrappen, ventilatiekanalen en glazenwasserinstallaties.²¹³

Artikel 4 aanhef en lid 8 bijlage II Bor is nieuw en geeft aan dat een omgevingsvergunning verleend kan worden voor het gebruik van gronden voor een niet-ingrijpende herinrichting van het openbaar gebied. Hierbij kan het, aldus het artikelsgewijs commentaar, gaan om het toevoegen van een aantal parkeerplaatsen in een groenstrook of het verleggen van trottoirs.²¹⁴

Artikel 4 aanhef en lid 9 bijlage II Bor stelt regels omtrent de mogelijkheid om aan bestaande gebouwen (al dan niet tijdelijk) een andere functie te geven. Ten opzichte van de oude regeling stelt lid 9 niet langer als eis dat het gebruik van bouwwerken binnen de bebouwde kom gelegen dient te zijn en dat de oppervlakte niet meer dan 1500 m² mag bedragen. Lid 9 stelt wel als eis dat wanneer het gaat om bouwwerken en het daarbij aansluitend terrein die buiten de bouwde kom zijn gelegen, het alleen mag gaan om een logiesfunctie voor werknemers.²¹⁵ Deze logiesfunctie wordt in de toekomst uitgebreid met een logiesfunctie voor de opvang van asielzoekers of andere categorieën van vreemdelingen.²¹⁶ Op grond van artikel 5 lid 1 sub c bijlage II Bor geldt de eis dat het aantal woningen gelijk dient te blijven bij een nieuwe functie niet meer voor de leden 9 en 11 van artikel 4 bijlage II Bor.

Lid 11 is toegevoegd en geeft aan dat een afwijking van het bestemmingsplan is toegestaan zolang het gaat om ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar. Hieronder komt ook de oude regeling van artikel 4 aanhef en lid 8 bijlage II Bor, omtrent het maximum aantal keer en de maximale duur van het houden van een evenement, te vallen. Bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van lid 11 dient het aannemelijk te zijn dat de activiteit na de in de omgevingsvergunning gestelde termijn daadwerkelijk kan en zal worden beëindigd. Relevant daarbij is dat de activiteit zonder onomkeerbare gevolgen kan worden beëindigd.²¹⁷

Het wetsvoorstel Omgevingswet kent geen inhoudelijke bepalingen omtrent de kruimelregeling. Uit het Omgevingsbesluit zal blijken hoe de kruimelregeling onder de Omgevingswet vorm krijgt, omdat het Bor (deels) op zal gaan in het Omgevingsbesluit.²¹⁸

Conclusie

De kruimelregeling van artikel 4 bijlage II Bor is door de herziening uitgebreid met activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning verleend kan worden met toepassing van de reguliere voorbereidingsprocedure in plaats van met de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

²¹⁰ Stb. 2014, 333.

²¹¹ ABRvS 24 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:485 en ABRvS 31 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2692.

²¹² Geert Corstens, 'De veranderende constitutionele rol van de rechter', *Rechtspraak* 2012, www.rechtspraak.nl (zoek op *Wijziging nationaal recht* en klik op *De veranderende constitutionele rol van de rechter*), geraadpleegd op 31 maart 2015.

²¹³ Stb. 2014, 333.

²¹⁴ Stb. 2014, 333.

²¹⁵ Stb. 2014, 333.

²¹⁶ J.C. van Oosten, 'Bouwrecht, Het Besluit pChw nader beschouwd: meer mogelijkheden, meer vragen', *BR* 2015/3

²¹⁷ Stb. 2014, 333.

²¹⁸ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

Op grond van het voorstaande is de verruimde kruimelregeling een aandachtspunt.

3.3.5 Leges omgevingsvergunning

In hoofdstuk drie heeft tot nu toe een vergelijking plaatsgevonden tussen een (omgevings)vergunning op grond van huidige wet- en regelgeving en de Omgevingswet. Allereerst is er gekeken naar alle activiteiten die op grond van de Wabo omgevingsvergunningplichtig zijn, alle activiteiten die op grond van andere wet- en regelgeving (omgevings)vergunningplichtig zijn en alle activiteiten die op grond van de Omgevingswet omgevingsvergunningplichtig zijn. Ten tweede is er gekeken naar de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik op grond van de huidige wet- en regelgeving en de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet. Hieronder zal worden ingegaan op de hoogte van de leges op een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik. Reden dat specifiek op de leges zal worden ingegaan, heeft te maken met de derde praktijkvraag en de derde analysevraag. In de derde praktijkvraag zal worden gekeken voor welke activiteiten de gemeente Leeuwarden in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 een aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling, artikel 4 bijlage II Bor, heeft verleend of geweigerd. Voorstaande heeft te maken met de herziene kruimelregeling die in subparagraaf 3.3.4 is besproken. In de derde analysevraag zal worden gekeken of de gemeente Leeuwarden sinds de inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure heeft voorbereid, die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid. Wanneer dit inderdaad het geval blijkt te zijn, zal ook worden aangegeven hoeveel leges de gemeente Leeuwarden dan minimaal minder heeft ontvangen.

De hoogte van de leges zijn vastgelegd in een gemeentelijke legesverordening, bij de gemeente Leeuwarden in de Legesverordening Leeuwarden 2015.²¹⁹ De leges verschillen per activiteit en per voorbereidingsprocedure, daarom is ervoor gekozen om in een aparte subparagraaf op de leges in te gaan. Hieronder zullen de leges voor 2014 en 2015 per van toepassing zijnde artikel worden weergegeven.

Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo

- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo van toepassing is en waarbij ook sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 339,55 euro en in 2015 343,28 euro (artikel 4.6.1.1).
- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo van toepassing is en waarbij geen sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 536,55 euro en in 2015 542,24 euro (artikel 4.6.2.1).

Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 bijlage II Bor

- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 bijlage II Bor van toepassing is en waarbij ook sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 339,55 euro en in 2015 343,28 euro (artikel 4.6.1.2).
- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 bijlage II Bor van toepassing is en waarbij geen sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 536,55 euro en in 2015 542,24 euro (artikel 4.6.2.2).

Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo

- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo van toepassing is en waarbij ook sprake is van bouwen, is de hoogte van de leges afhankelijk van de bouwkosten:
 - o maximale bouwkosten 750.000 euro: 2.021,34 euro aan leges in 2014 en 2.043,57 euro aan leges in 2015.

²¹⁹ Gemeenteblad 2014, nr. 74077.

- bouwkosten minimaal 750.000 euro tot 2 miljoen euro: 4.620,26 euro aan leges in 2014 en 4.671,08 euro aan leges in 2015.
- bouwkosten meer dan 2 miljoen: 8.662,96 euro aan leges in 2014 en 8.758,25 euro aan leges in 2015 (artikel 4.6.1.3.1).
- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo van toepassing is en waarbij geen sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 1.590,55 euro en in 2015 1.608,04 euro (artikel 4.6.2.3.1).

Artikel 2.12 lid 2 Wabo

- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 2 Wabo van toepassing is en waarbij ook sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 339,55 euro en in 2015 343,28 euro (artikel 4.6.1.4).
- Op een omgevingsvergunning waarop artikel 2.12 lid 2 Wabo van toepassing is en waarbij geen sprake is van bouwen, bedragen de leges in 2014 687,18 euro en in 2015 694,73 euro (artikel 4.6.2.4).

Alle hierboven genoemde bedragen zijn exclusief de leges voor het bouwen. Voor het bouwen is in artikel 4.5.5 de hoogte van de leges opgenomen. Op de aanvraag voor een omgevingsvergunning zijn de leges van het jaar waarin de aanvraag is ingediend van toepassing.²²⁰

3.4 Samenvatting en onderzoekspunten

Onder de Omgevingswet zal voor meer activiteiten een omgevingsvergunning nodig zijn dan nu op grond van de Wabo het geval is. De uitbreiding is het gevolg van de vele wetten die opgaan in de Omgevingswet. Voor welke activiteiten precies een omgevingsvergunning nodig is, voor welke activiteiten volstaan kan worden met een melding of voor welke activiteiten een combinatie nodig is, zal uitgewerkt worden in het Omgevingsbesluit, het Bbl en het Bal. Duidelijk is al wel dat voor meer activiteiten volstaan kan worden met alleen een meldingsplicht. De omgevingsvergunning om van het bestemmingsplan af te wijken zal onder de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit gaan heten. Onder de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit zullen ook de omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten, sloopactiviteiten, sloopactiviteiten in een beschermd stads- of dorpsgezicht en activiteiten die uit de gemeentelijke of provinciale verordening voortvloeien vallen. Uit het Omgevingsbesluit zal blijken of de aanvraag voor een omgevingsvergunning digitaal kan worden ingediend of digitaal moet worden ingediend.

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen een aanvraag voor één activiteit en een aanvraag voor meerdere activiteiten. Hoofregel is dat het college van B en W als bevoegd gezag optreedt bij een aanvraag met één activiteit, tenzij een ander bestuursorgaan op grond van de Omgevingswet als bevoegd gezag is aangewezen.

Wanneer het gaat om een aanvraag met meerdere activiteiten is de hoofregel dat het bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn om te beslissen op een aanvraag met één activiteit, ook het bevoegd gezag is om over een aanvraag voor meerdere activiteiten te beslissen, tenzij in het Omgevingsbesluit anders is bepaald. Als de aanvraag voor meerdere activiteiten wordt ingediend bij het college van B en W, treedt het college van B en W als bevoegd gezag op. Indien het college van B en W niet voor elke activiteit als het bevoegd gezag is aan te merken, dient zij het bevoegd gezag van die activiteiten om een advies met instemming te vragen.

Onder de Omgevingswet zal de binnenplanse afwijking niet meer als afzonderlijke afwijkmogelijkheid bestaan, maar opgaan in de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit. Hierdoor wordt de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit de grondslag om van de regels in het omgevingsplan af te wijken. Of de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit voorbereid wordt met de uitgebreide

²²⁰ Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

voorbereidingsprocedure of met de reguliere voorbereidingsprocedure is nog niet bekend en zal volgen uit het Omgevingsbesluit. Wel is duidelijk dat het uitgangspunt van de Omgevingswet is dat de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning. De vvgb die de gemeenteraad verplicht afgeeft komt onder de Omgevingswet te vervallen en zal worden vervangen door een adviesbevoegdheid. Hoe die adviesbevoegdheid er precies uitkomt te zien, zal blijken uit het Omgevingsbesluit. Ook de vvgb die het bevoegd gezag bij een ander bestuursorgaan aanvraagt komt te vervallen en zal worden vervangen door of een advies of een advies met instemming.

De vergunning van rechtswege zal onder de Omgevingswet niet terugkeren, in plaats daarvan zal de dwangsom bij niet tijdig beslissen van toepassing zijn op een aanvraag voor een omgevingsvergunning waarvan het bevoegd gezag heeft verzuimd om binnen de beslistermijn een beslissing te nemen. De dwangsom bij niet tijdig beslissen zal ook van toepassing zijn op aanvragen die met de uitgebreide procedure worden voorbereid, daar geldt nu nog een termijn van orde. Deze dwangsom zal voor het eerst verschuldigd zijn op de dag waarop twee weken zijn verstreken, nadat het bevoegd gezag in gebreke is gesteld en het bevoegd gezag verzuimd heeft om een beslissing te geven. Een verleende omgevingsvergunning zal onder de Omgevingswet twee weken nadat het besluit is bekendgemaakt in werking treden, nu treedt een omgevingsvergunning pas in werking op de eerste dag na afloop van de termijn om een beroepschrift in te dienen.

De tijdelijke omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12 lid 2 Wabo jo. artikel 5.18 Bor, is door de invoering van het Besluit pChw komen te vervallen. In plaats daarvan kan een tijdelijke omgevingsvergunning op grond van artikel 4 aanhef en lid 11 bijlage II Bor jo. artikel 2.23 Wabo worden afgegeven. Op grond van deze nieuwe grondslag kan een omgevingsvergunning worden verleend voor zowel permanent planologisch strijdig gebruik als tijdelijk planologisch strijdig gebruik. Een omgevingsvergunning voor tijdelijk planologisch strijdig gebruik wordt verleend, indien het slechts feitelijk mogelijk en aannemelijk is dat de activiteit zonder onomkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. De maximale duur voor het in stand laten van het tijdelijk planologisch strijdig gebruik bedraagt tien jaar. Voor het planologisch strijdig gebruik, zowel permanent als tijdelijk, wordt de reguliere voorbereidingsprocedure doorlopen, in plaats van de uitgebreide procedure. Wanneer een omgevingsvergunning voor permanent planologisch strijdig gebruik wordt afgegeven, dient het omgevingsplan uiterlijk vijf jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning in overeenstemming met die omgevingsvergunning te worden gebracht.

Op grond van de kruimelregeling (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 bijlage II Bor) kan een omgevingsvergunning verleend worden met toepassing van de reguliere voorbereidingsprocedure. Artikel 4 bijlage II Bor is door de inwerkingtreding van de pChw en het Besluit pChw op 1 november 2014 herzien. Aan de herziene kruimelregeling zijn meer activiteiten toegevoegd die strijdig zijn met het bestemmingsplan en met de reguliere voorbereidingsprocedure kunnen worden voorbereid in plaats van met de uitgebreide procedure.

Uit het theoretisch kader komen de volgende vier aandachtspunten naar voren:

- de Omgevingswet brengt veel (procedurele) veranderingen met zich mee ten aanzien van de omgevingsvergunning.
- onder de Omgevingswet zal de voorbereidingsprocedure gaan veranderen. Dit geldt zowel voor de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure.
- onder de Omgevingswet zal er meer digitaal gewerkt gaan worden.
- de kruimelregeling is uitgebreid met meer activiteiten die met toepassing van de reguliere procedure kunnen worden voorbereid in plaats van met de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

Bovenstaande aandachtspunten brengen de volgende onderzoekspunten met zich mee:

- onderzocht zal moeten worden of het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik voldoet aan de procedurele bepalingen uit de Omgevingswet.
- onderzocht zal moeten worden of er problemen in doorlooptijd ontstaan wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de reguliere procedure wordt voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden of er problemen in doorlooptijd ontstaan wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de uitgebreide procedure wordt voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden of het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte voldoet aan de bepalingen uit de Omgevingswet.
- onderzocht zal moeten worden of de gemeente Leeuwarden sinds inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure heeft voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid.
- onderzocht zal moeten worden op welke manier andere gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) het vergunningsproces doorlopen.

Hoofdstuk 4. Praktijkonderzoek

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de praktijkvragen:

1. Hoe is op dit moment het afgeven van een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik geregeld binnen de gemeente Leeuwarden?
2. Hoe heeft het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden op dit moment haar werkproces omtrent de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik opgesteld?
3. Voor welke activiteiten heeft de gemeente Leeuwarden een aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling verleend of geweigerd?
4. Op welke manier doorlopen (pilot)gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden het vergunningsproces?

Bovenstaande praktijkvragen zijn middels de geformuleerde onderzoekspunten in paragraaf 3.4 tot stand gekomen. In paragraaf 4.1 zal op de eerste praktijkvraag worden ingegaan. In paragraaf 4.2 zal op de tweede praktijkvraag worden ingegaan. In paragraaf 4.3 zal op de derde praktijkvraag worden ingegaan en in paragraaf 4.4 zal op de vierde praktijkvraag worden ingegaan.

4.1 Route omgevingsvergunning binnen de gemeente Leeuwarden

In deze eerste praktijkvraag zal worden onderzocht hoe het vergunningsproces van een aanvraag voor een omgevingsvergunning die in strijd is met het geldende bestemmingsplan eruitziet. Door dit te onderzoeken zal in de analyse antwoord gegeven kunnen worden op de volgende onderzoekspunten:

- 'voldoet het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik aan de procedurele bepalingen uit de Omgevingswet?'
- 'ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de reguliere procedure wordt voorbereid?'
- 'ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de uitgebreide procedure wordt voorbereid?'

Zoals uit het theoretisch kader bleek kan een omgevingsvergunning wegens strijdig gebruiken van gronden en bouwwerken toch worden verleend via een binnenplanse of buitenplanse afwijking. In deze eerste praktijkvraag zal daarom het vergunningsproces van zowel de binnenplanse afwijking als de buitenplanse afwijking onderzocht worden.

Door het afnemen van interviews met vier medewerkers die binnen de gemeente Leeuwarden in verschillende teams werkzaam zijn, is duidelijk geworden welke varianten voor een omgevingsvergunning er zijn ten aanzien van het planologisch strijdig gebruik. Daarnaast is duidelijk geworden dat al deze varianten een eigen 'route' binnen de gemeentelijke organisatie doorlopen. Naast de hierboven genoemde interviews zijn er ook interviews afgenomen met vijf vakspecialisten, omdat uit de gehouden interviews met de vier medewerkers ook informatie naar voren kwam waar de vakspecialisten meer informatie over konden vertellen dan de medewerkers konden. In totaal zijn negen medewerkers binnen de gemeente Leeuwarden geïnterviewd.

De eerste medewerker die geïnterviewd is, is een procesregisseur omgevingsvergunning binnen het team Vergunningen en Leefomgeving. Het team Vergunningen en Leefomgeving is onder andere belast met het inboeken van de aanvraag en met het afhandelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning die met een binnenplanse afwijking verleend kunnen worden.

De tweede medewerker die geïnterviewd is, is een administratief medewerkster binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten. Deze administratief medewerkster zet onder andere adviesaanvragen uit en maakt de beschikking op voor aanvragen voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de reguliere procedure worden voorbereid.

De derde medewerker die geïnterviewd is, is een juridisch adviseur binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten. Deze juridisch adviseur is onder andere belast met het afhandelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen die zowel met toepassing van de reguliere procedure als de uitgebreide procedure worden voorbereid.

De vierde medewerker die geïnterviewd is, is een medewerker ruimtelijke ordening binnen het team Mobiliteit en Ruimte. Deze medewerker ruimtelijke ordening is onder andere belast met het afhandelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een activiteit die op grond van het bestemmingsplan strijdig is met het gebruiken van gronden en bouwwerken en die zowel met toepassing van de reguliere procedure als de uitgebreide procedure worden voorbereid.

De vijfde medewerker die geïnterviewd is, is een technisch medewerker binnen het team cluster Technisch Beheer. Deze technisch medewerker is belast met het geven van advies op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De technisch medewerker kijkt onder andere of er kabels en leidingen liggen op de strook waarop gebouwd gaat worden.

De zesde medewerker die geïnterviewd is, is een binnen-inspecteur binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten. De binnen-inspecteur is belast met het geven van advies op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De binnen-inspecteur voert een technische toets aan de hand van het Bouwbesluit 2012 uit.

De zevende medewerker die geïnterviewd is, is een Wabo vergunningverlener voor het aspect milieu binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten. De Wabo vergunningverlener is belast met het geven van advies op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De Wabo vergunningverlener kijkt onder andere of er bedrijven in de buurt van een woning staan en of de minimale richtlijn afstand tussen de woningen en bedrijven gehanteerd wordt.

De achtste medewerker die geïnterviewd is, is een bodemmedewerker binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten. De bodemmedewerker is belast met het geven van advies op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen die de grond raakt.

De negende medewerker die geïnterviewd is, is een geluidsadviseur binnen het team Advies en Ontwikkeling. De geluidsadviseur is belast met het geven van advies op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De geluidsadviseur toetst daarbij aan de geluid of trilling voorschriften.

Alle afgenomen interviews zijn in bijlage A van dit onderzoek toegevoegd. Hieronder zal de route die elke variant doorloopt worden weergegeven.

Variant 1A: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo, binnenplanse afwijking. Strijdigheid met bouwvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team Vergunningen en Leefomgeving (hierna: V&L).
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.

4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. V&L of Bouwen, Milieu en Monumenten (hierna: BMM) behandelt de aanvraag.
6. Toets ontvankelijkheid.
7. Bestemmingsplan toets, indien dit nog niet is gedaan.
8. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten.
9. Aanvraag wordt voor advies voorgelegd aan de welstandscommissie.
10. De aanvraag wordt technisch getoetst.
11. Beschikking opgemaakt.
12. Verlenen omgevingsvergunning.

Ad. 3

- De aanvraag krijgt een dossiernummer.
- De aanvraag wordt in vijfvoud uitgeprint. Het printen duurt één dag.

Ad 4. Hiervoor wordt het 'knipformulier'²²¹ gebruikt. Op het knipformulier staan veertien verschillende punten aangegeven. Al deze punten afzonderlijk maken dat de aanvraag niet snel kan worden afgedaan, maar dat er meer afstemming moet plaatsvinden binnen of buiten de organisatie. Wanneer één of meer punten van toepassing zijn op de aanvraag, gaat de aanvraag naar team BMM. V&L toetst de aanvraag dan niet aan het vigerende bestemmingsplan, maar dit doet BMM. Wanneer geen van de veertien punten van toepassing is op de aanvraag, handelt V&L de aanvraag af.

Ad. 5 V&L handelt aanvragen af die strijdig zijn met de bouwvoorschriften uit het bestemmingsplan en waarvoor de omgevingsvergunning middels een binnenplanse afwijking verleend kan worden. Indien de afwijking niet helder toetsbaar is (één van de punten op het knipformulier) gaat de aanvraag alsnog naar BMM. Binnen twee á drie werkdagen nadat de aanvraag in het systeem is ingeboekt, komt de aanvraag bij BMM terecht.

Ad. 6

- Wanneer de aanvraag compleet is, kan naar stap zeven worden gegaan.
- Wanneer de aanvraag niet compleet is, dan verzoek om aanvulling. De termijn die aan de aanvrager gegeven wordt schort de beslistermijn op. De termijn is afhankelijk van wat aangeleverd moet worden. Wanneer de aanvrager de gegevens niet of onvoldoende aanvult, wordt binnen vier weken, nadat de termijn voor aanvulling is verstreken, aan de aanvrager kenbaar gemaakt dat de aanvraag buiten behandeling wordt gelaten.

Ad 8. De aanvraag gaat voor advies tegelijk naar:

1. Wijkzaken.

De technisch medewerker toezicht kijkt met behulp van het bestemmingsplan of er kabels en leidingen liggen op de strook waarop gebouwd gaat worden en kijkt of er op korte termijn werkzaamheden plaatsvinden, zoals renovaties en het opnieuw leggen van straten en trottoirs. Vervolgens kijkt het cluster Groene Infrastructuur of er bomen staan op de stroken met kabels en leidingen. Na advies van het cluster Groene Infrastructuur stelt de technisch medewerker toezicht een advies op en stuurt het advies naar de behandelend ambtenaar.

2. Milieu.

Er zijn verschillende teams die zich bezighouden met de discipline milieu, onder te verdelen in de aspecten geluid, bodem en bedrijven.

Geluid

De geluidsadviseur toetst de aanvraag aan de geluid en/of trilling voorschriften. Wanneer niet duidelijk is of er aan de geluid en/of trilling voorschriften kan worden voldaan, wordt de aanvrager

²²¹ Dit formulier is als bijlage B aan het onderzoek toegevoegd.

hiervan per brief op de hoogte gesteld. Bij die brief wordt de 'Beleidsregel geluidshinder bij bouw- en sloopwerkzaamheden en overige tijdelijke werkzaamheden in gemeente Leeuwarden'²²² meegezonden. De aanvrager dient aan te tonen dat aan de voorschriften kan worden voldaan, door de vragen te beantwoorden die in deze beleidsregel zijn opgenomen. Als niet aan de voorschriften kan worden voldaan, dient er een geluidsontheffing aangevraagd te worden via www.leeuwarden.nl. De geluidsadviseur schrijft vervolgens de geluidsontheffing.

Bodem

De bodemmedewerker geeft alleen advies als de uit te voeren activiteit de grond raakt. De aanvraag wordt getoetst aan de hand van een stroomschema. Het stroomschema geeft precies aan welke stappen genomen moeten worden. Het bodemadvies kan nooit voorkomen dat een aanvraag niet afgegeven wordt.

Bedrijven

De vergunningverlener milieu bedrijven toetst de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Deze handreiking geeft ten aanzien van verschillende aspecten een richtlijn afstand die minimaal gehanteerd moet zijn tussen een woning en één of meer bedrijven. Van de handreiking kan door middel van het uitvoeren van aanvullende onderzoeken op grond van de Mor gemotiveerd worden afgeweken. Daarnaast wordt in het eigen milieusysteem van de gemeente Leeuwarden gekeken. Het advies is sowieso negatief als het plan beperkingen oplevert voor omliggende bedrijven en wanneer bedrijven te dicht op woningen staan.

3. Binnen-inspecteur.

De binnen-inspecteur kijkt eerst of de aanvraag compleet is. Wanneer de aanvraag niet compleet is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. Vervolgens voert de binnen-inspecteur een technische toets uit door de aanvraag te toetsen aan het Bouwbesluit 2012. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een toetsformulier welke op grond van het Bouwbesluit 2012 is opgesteld. Wanneer de toets positief is, is de aanvraag akkoord. Wanneer de toets negatief is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te passen of worden in de aanvraag voorwaarden opgenomen. Tijdens de toetsing anticipeert de binnen-inspecteur ook op de uitvoering. De binnen-inspecteur kijkt of de aanvrager een gebruiksmelding of gebruiksvergunning brandveiligheid dient aan te vragen. Als laatste toetst de binnen-inspecteur op grond van de Legesverordening Leeuwarden 2014 of de bouwsom aannemelijk is.

Alle adviseurs krijgen twee weken de tijd om advies uit te brengen. Indien uit het advies blijkt dat de aanvrager aanvullende gegevens dient in te dienen, krijgt de aanvrager hiervoor een termijn. De termijn is afhankelijk van wat aangeleverd moet worden. De termijn schort de beslistermijn op. Ook is het mogelijk dat er in de beschikking een voorwaarde wordt opgenomen. De aanvrager mag de activiteit dan alleen uitvoeren indien aan de voorwaarde is voldaan.

Wanneer de aanvraag in strijd is met de bouwvoorschriften uit het bestemmingsplan en een binnenplanse afwijking mogelijk is, wordt de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting (hierna: ROI) om advies gevraagd.²²³ Tijdens het bouwplanoverleg²²⁴ wordt de aanvraag aan een stedenbouwkundig adviseur voorgelegd. De stedenbouwkundig adviseur geeft advies op de aanvraag.

²²² Gemeentebld 2014, nr. 2531.

²²³ Het team Mobiliteit en Ruimte valt onder de sector ROI.

²²⁴ Het bouwplanoverleg is een overleg dat één keer per week tussen het team V&L, het team BMM en de sector ROI wordt gehouden.

Ad. 9 Wanneer de welstandscommissie op- of aanmerkingen heeft ten aanzien van een bouwplan en dit aanleiding is voor de gemeente om een reactie van de aanvrager te vragen, wordt een termijn gegeven waarbinnen de aanvrager een reactie moet geven. Deze termijn schort de beslistermijn van de aanvraag niet op.

Ad. 10 De aanvraag wordt getoetst aan het Bouwbesluit 2012.

Ad. 11 De vergunningverlener maakt een beschikking op.

Ad. 12 Alleen wanneer alle adviezen positief zijn. Wanneer niet binnen acht weken tot een beslissing kan worden gekomen, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

Variant 1B: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 1° Wabo, binnenplanse afwijking. Strijdigheid met gebruiksvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team V&L.
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.
4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. ROI doet aanvraag af.
6. Toets ontvankelijkheid.
7. Bestemmingsplan toets.
8. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten.
9. Beschikking opgemaakt.
10. Verlenen omgevingsvergunning.

Ad. 5 Een omgevingsvergunning die strijdig is met de gebruiksvoorschriften wordt altijd door ROI afgehandeld. De aanvraag komt vanuit V&L gelijk naar ROI en gaat niet eerst naar BMM.

Ad. 8 De medewerker ruimtelijke ordening bekijkt de aanvraag om te beoordelen welke omgevingsaspecten van belang zijn en zet vervolgens intern en eventueel extern adviesaanvragen uit. De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen in een memo.

Ad. 9 De medewerker ruimtelijke ordening maakt een beschikking op.

Ad. 10 Alleen wanneer alle adviezen positief zijn. Wanneer niet binnen acht weken tot een beslissing kan worden gekomen, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

Variant 2A: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo, afwijking middels kruimelregeling reguliere procedure. Strijdigheid met bouwvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team V&L.
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.
4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. BMM doet aanvraag af.
6. Tweede check 'knipformulier'.
7. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten en toets ontvankelijkheid door binnen-inspecteur.
8. Adviezen worden bij elkaar gebundeld.

9. Beschikking opgemaakt.
10. Verlenen vergunning.

Ad. 6 De administratief medewerkster van BMM beoordeelt de aanvraag nogmaals met het 'knipformulier'.

Ad. 7 De aanvraag gaat voor advies tegelijk naar:

1. Wijkzaken.

De technisch medewerker toezicht kijkt met behulp van het bestemmingsplan of er kabels en leidingen liggen op de strook waarop gebouwd gaat worden en kijkt of er op korte termijn werkzaamheden plaatsvinden, zoals renovaties en het opnieuw leggen van straten en trottoirs. Vervolgens kijkt het cluster Groene Infrastructuur of er bomen staan op de stroken met kabels en leidingen. Na advies van het cluster Groene Infrastructuur stelt de technisch medewerker toezicht een advies op en stuurt het advies naar de behandelend ambtenaar.

2. Juridisch medewerker BMM.

De juridisch medewerker BMM toetst de aanvraag aan het vigerende bestemmingsplan. ROI wordt om advies gevraagd. ROI krijgt twee weken de tijd om advies uit te brengen.

De medewerker ruimtelijke ordening bekijkt de aanvraag om te beoordelen welke omgevingsaspecten van belang zijn en zet vervolgens intern en eventueel extern adviesaanvragen uit. De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen in een memo en stuurt deze aan de juridisch medewerker BMM.

De juridisch medewerker BMM dient na het verkregen advies van ROI de aanvraag in bij de welstandscommissie. Wanneer de welstandscommissie op- of aanmerkingen heeft ten aanzien van een bouwplan en dit aanleiding is voor de gemeente om een reactie van de aanvrager te vragen, wordt een termijn gegeven waarbinnen de aanvrager een reactie moet geven. Deze termijn schort de beslistermijn van de aanvraag niet op.

3. Milieu.

Er zijn verschillende teams die zich bezighouden met de discipline milieu, onder te verdelen in de aspecten geluid, bodem en bedrijven.

Geluid

De geluidsadviseur toetst de aanvraag aan de geluid en/of trilling voorschriften. Wanneer niet duidelijk is of er aan de geluid en/of trilling voorschriften kan worden voldaan, wordt de aanvrager hiervan per brief op de hoogte gesteld. Bij die brief wordt de 'Beleidsregel geluidshinder bij bouw- en sloopwerkzaamheden en overige tijdelijke werkzaamheden in gemeente Leeuwarden' meegezonden. De aanvrager dient aan te tonen dat aan de voorschriften kan worden voldaan, door de vragen te beantwoorden die in deze beleidsregel zijn opgenomen. Als niet aan de voorschriften kan worden voldaan, dient er een geluidsontheffing aangevraagd te worden via www.leeuwarden.nl. De geluidsadviseur schrijft vervolgens de geluidsontheffing.

Bodem

De bodemmedewerker geeft alleen advies als de uit te voeren activiteit de grond raakt. De aanvraag wordt getoetst aan de hand van een stroomschema. Het stroomschema geeft precies aan welke stappen genomen moeten worden. Het bodemadvies kan nooit voorkomen dat een aanvraag niet afgegeven wordt.

Bedrijven

De vergunningverlener milieu bedrijven toetst de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Deze handreiking geeft ten aanzien van verschillende aspecten een richtlijn afstand die minimaal

gehanteerd moet zijn tussen een woning en één of meer bedrijven. Van de handreiking kan door middel van het uitvoeren van aanvullende onderzoeken op grond van de Mor gemotiveerd worden afgeweken. Daarnaast wordt in het eigen milieusysteem van de gemeente Leeuwarden gekeken. Het advies is sowieso negatief als het plan beperkingen oplevert voor omliggende bedrijven en wanneer bedrijven te dicht op woningen staan.

4. Binnen-inspecteur.

De binnen-inspecteur kijkt eerst of de aanvraag compleet is. Wanneer de aanvraag niet compleet is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. Vervolgens voert de binnen-inspecteur een technische toets uit door de aanvraag te toetsen aan het Bouwbesluit 2012. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een toetsformulier welke op grond van het Bouwbesluit 2012 is opgesteld. Wanneer de toets positief is, is de aanvraag akkoord. Wanneer de toets negatief is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te passen of worden in de aanvraag voorwaarden opgenomen. Tijdens de toetsing anticipeert de binnen-inspecteur ook op de uitvoering. De binnen-inspecteur kijkt of de aanvrager een gebruiksmelding of gebruiksvergunning brandveiligheid dient aan te vragen. Als laatste toetst de binnen-inspecteur op grond van de Legesverordening Leeuwarden 2014 of de bouwsom aannemelijk is.

Ad. 8 Alle adviezen worden naar de administratief medewerkster BMM gestuurd.

Ad. 9 De administratief medewerkster BMM stelt een concept beschikking op die door de juridisch medewerker BMM wordt gecontroleerd. De administratief medewerkster BMM stelt de definitieve vergunning op.

Ad. 10 Alleen wanneer alle adviezen positief zijn. Wanneer niet binnen acht weken tot een beslissing kan worden gekomen en er zicht is op een positieve beschikking, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

Variant 2B: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo, afwijking middels kruimelregeling reguliere procedure. Strijdigheid met gebruiksvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team V&L.
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.
4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. ROI doet aanvraag af.
6. Toets ontvankelijkheid.
7. Bestemmingsplan toets.
8. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten.
9. Adviezen worden bij elkaar gebundeld.
10. Beschikking opgemaakt.
11. Verlenen omgevingsvergunning.

Ad. 5 De aanvraag komt vanuit V&L gelijk naar ROI en gaat niet eerst naar BMM.

Ad. 8 De medewerker ruimtelijke ordening bekijkt de aanvraag om te beoordelen welke omgevingsaspecten van belang zijn en zet vervolgens intern en eventueel extern adviesaanvragen uit. De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen in een memo.

Ad.10 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de beschikking op.

Ad 11. Alleen wanneer alle adviezen positief zijn. Wanneer niet binnen acht weken tot een beslissing kan worden gekomen, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

Variant 3a: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo, buitenplanse grote afwijking, met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure afdeling 3.4 Awb. Strijdigheid met bouwvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team V&L.
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.
4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. BMM doet aanvraag af.
6. Tweede check 'knipformulier'.
7. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten en toets ontvankelijkheid door binnen-inspecteur.
8. Adviezen worden bij elkaar gebundeld.
9. Ontwerp-omgevingsvergunning maken.
10. Publicatie ontwerp-omgevingsvergunning.
11. Zienswijze reactie
12. Beschikking opgemaakt.
13. Publicatie omgevingsvergunning.
14. Verlenen omgevingsvergunning.

Ad. 5 Een omgevingsvergunning die strijdig is met de bouwschriften en die met de uitgebreide procedure wordt voorbereid, wordt altijd door BMM afgehandeld.

Ad. 7 De aanvraag gaat voor advies tegelijk naar:

1. Wijkzaken.

De technisch medewerker toezicht kijkt met behulp van het bestemmingsplan of er kabels en leidingen liggen op de strook waarop gebouwd gaat worden en kijkt of er op korte termijn werkzaamheden plaatsvinden, zoals renovaties en het opnieuw leggen van straten en trottoirs. Vervolgens kijkt het cluster Groene Infrastructuur of er bomen staan op de stroken met kabels en leidingen. Na advies van het cluster Groene Infrastructuur stelt de technisch medewerker toezicht een advies op en stuurt het advies naar de handelend ambtenaar.

2. Juridisch medewerker BMM.

De juridisch medewerker BMM toetst de aanvraag aan het vigerende bestemmingsplan. ROI wordt om advies gevraagd. ROI krijgt twee weken de tijd om advies uit te brengen.

Het advies van ROI bevat een ruimtelijke onderbouwing. Deze onderbouwing is gericht op alle omgevingsaspecten en op ruimtelijke en functionele structuren. Om de ruimtelijke onderbouwing op te stellen worden er intern en extern adviesaanvragen uitgezet door de medewerker ruimtelijke ordening. Ook vraagt zij eventueel een vvgb aan de gemeenteraad.

De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen in de ruimtelijke onderbouwing. De ruimtelijke onderbouwing en de ontwerp vvgb wordt naar de juridisch medewerker BMM gestuurd.

De juridisch medewerker BMM dient na het verkregen advies van ROI de aanvraag in bij de welstandscommissie. Wanneer de welstandscommissie op- of aanmerkingen heeft ten aanzien van een bouwplan en dit aanleiding is voor de gemeente om een reactie van de aanvrager te vragen, wordt een termijn gegeven waarbinnen de aanvrager een reactie moet geven. Deze termijn schort de beslistermijn van de aanvraag niet op.

3. Milieu.

Er zijn verschillende teams die zich bezighouden met de discipline milieu, onder te verdelen in de aspecten geluid, bodem en bedrijven.

Geluid

De geluidsadviseur toetst de aanvraag aan de geluid en/of trilling voorschriften. Wanneer niet duidelijk is of er aan de geluid en/of trilling voorschriften kan worden voldaan, wordt de aanvrager hiervan per brief op de hoogte gesteld. Bij die brief wordt de 'Beleidsregel geluidshinder bij bouw- en sloopwerkzaamheden en overige tijdelijke werkzaamheden in gemeente Leeuwarden' meegezonden. De aanvrager dient aan te tonen dat aan de voorschriften kan worden voldaan, door de vragen te beantwoorden die in deze beleidsregel zijn opgenomen. Als niet aan de voorschriften kan worden voldaan, dient er een geluidsontheffing aangevraagd te worden via www.leeuwarden.nl. De geluidsadviseur schrijft vervolgens de geluidsontheffing.

Bodem

De bodemmedewerker geeft alleen advies als de uit te voeren activiteit de grond raakt. De aanvraag wordt getoetst aan de hand van een stroomschema. Het stroomschema geeft precies aan welke stappen genomen moeten worden. Het bodemadvies kan nooit voorkomen dat een aanvraag niet afgegeven wordt.

Bedrijven

De vergunningverlener milieu bedrijven toetst de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Deze handreiking geeft ten aanzien van verschillende aspecten een richtlijn afstand die minimaal gehanteerd moet zijn tussen een woning en één of meer bedrijven. Van de handreiking kan door middel van het uitvoeren van aanvullende onderzoeken op grond van de Mor gemotiveerd worden afgeweken. Daarnaast wordt in het eigen milieusysteem van de gemeente Leeuwarden gekeken. Het advies is sowieso negatief als het plan beperkingen oplevert voor omliggende bedrijven en wanneer bedrijven te dicht op woningen staan.

4. Binnen-inspecteur.

De binnen-inspecteur kijkt eerst of de aanvraag compleet is. Wanneer de aanvraag niet compleet is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. Vervolgens voert de binnen-inspecteur een technische toets uit door de aanvraag te toetsen aan het Bouwbesluit 2012. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een toetsformulier welke op grond van het Bouwbesluit 2012 is opgesteld. Wanneer de toets positief is, is de aanvraag akkoord. Wanneer de toets negatief is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te passen of worden in de aanvraag voorwaarden opgenomen. Tijdens de toetsing anticipeert de binnen-inspecteur ook op de uitvoering. De binnen-inspecteur kijkt of de aanvrager een gebruiksmelding of gebruiksvergunning brandveiligheid dient aan te vragen. Als laatste toetst de bouwinspecteur op grond van de Legesverordening Leeuwarden 2014 of de bouwsom aannemelijk is.

Ad. 9 De juridisch medewerker BMM verwerkt alle adviezen en ruimtelijke onderbouwing in een ontwerp-omgevingsvergunning. De eventuele ontwerp vvgb wordt daar aan toegevoegd. De administratief medewerkster BMM verwerkt alle informatie in de ontwerp-omgevingsvergunning.

Ad. 10 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties voor de website, Huis aan Huis en Staatscourant en zorgt dat de ontwerp-omgevingsvergunning daadwerkelijk gepubliceerd wordt.

Ad. 11 Wanneer er op de ontwerp-omgevingsvergunning zienswijzen zijn binnengekomen, verwerkt de medewerker ruimtelijke ordening in samenspraak met de juridisch medewerker BMM deze zienswijzen.

Ad. 12 De medewerker ruimtelijke ordening vraagt de definitieve vvgb aan.²²⁵ Na verkrijging van de definitieve vvgb maakt de juridisch medewerker BMM de definitieve beschikking. Alleen wanneer de zienswijzen niet maken dat de omgevingsvergunning niet verleend kan worden.

Ad. 13 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties voor de website, Huis aan Huis en Staatscourant en zorgt dat de omgevingsvergunning daadwerkelijk gepubliceerd wordt.

Ad. 14 Wanneer niet binnen zesentwintig weken tot een beslissing kan worden gekomen, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

Variant 3b: Afwijking van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo, buitenplanse grote afwijking, met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure afdeling 3.4 Awb. Strijdigheid met gebruiksvoorschriften.

1. De aanvraag is digitaal via het Omgevingsloket online of per post ingediend bij de gemeente.
2. De aanvraag komt binnen bij het Klant Contact Centrum, team V&L.
3. De aanvraag wordt door V&L in het systeem, Key2vergunningen, ingeboekt. De proceduretermijn begint te lopen.
4. De aanvraag wordt door V&L 'geknipt'.
5. ROI doet aanvraag af.
6. Toets ontvankelijkheid.
7. Bestemmingsplan toets.
8. Advies inwinnen bij verschillende vakspecialisten.
9. Adviezen worden bij elkaar gebundeld.
10. Ontwerp-omgevingsvergunning maken.
11. Publicatie ontwerp-omgevingsvergunning.
12. Zienswijze reactie.
13. Beschikking opgemaakt.
14. Publicatie omgevingsvergunning.
15. Verlenen omgevingsvergunning.

Ad. 5 De aanvraag komt vanuit V&L gelijk naar ROI en gaat niet eerst naar BMM.

Ad. 8 Het advies van ROI bevat een ruimtelijke onderbouwing. Deze onderbouwing is gericht op alle omgevingsaspecten en op ruimtelijke en functionele structuren. Om de ruimtelijke onderbouwing op te stellen worden er intern en extern adviesaanvragen uitgezet door de medewerker ruimtelijke ordening.

De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen in de ruimtelijke onderbouwing. Daarnaast stelt zij eventueel de ontwerp vvgb op.

Ad. 10 De medewerker ruimtelijke ordening verwerkt alle adviezen en de ruimtelijke onderbouwing in een ontwerp-omgevingsvergunning. De eventuele ontwerp vvgb wordt daar aan toegevoegd.

Ad. 11 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties voor de website, Huis aan Huis en Staatscourant en zorgt dat de ontwerp-omgevingsvergunning daadwerkelijk gepubliceerd wordt.

Ad. 12 Wanneer er op de ontwerp-omgevingsvergunning zienswijzen zijn binnengekomen, dan verwerkt de medewerker ruimtelijke deze zienswijzen.

²²⁵ In bijlage C zal worden uitgelegd hoe het aanvragen van de definitieve vvgb binnen de gemeente Leeuwarden werkt.

Ad. 13 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de definitieve beschikking en vraagt de definitieve vvgb aan bij de gemeenteraad. Alleen wanneer de zienswijzen niet maken dat de omgevingsvergunning niet verleend kan worden.

Ad. 14 De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties voor de website, Huis aan Huis en Staatscourant en zorgt dat de omgevingsvergunning daadwerkelijk gepubliceerd wordt.

Ad. 15 Alleen wanneer alle adviezen positief zijn. Wanneer niet binnen zesentwintig weken tot een beslissing kan worden gekomen, kan de termijn met zes weken verdaagd worden.

4.2 Werkproces team Mobiliteit en Ruimte

In deze tweede praktijkvraag zal worden onderzocht hoe het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte, onderdeel van de sector ROI, van de gemeente Leeuwarden op dit moment is opgesteld. Door dit te onderzoeken zal in de analyse antwoord gegeven kunnen worden op het onderzoekspunt:

- 'voldoet het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte aan de bepalingen uit de Omgevingswet?'

Er zal specifiek naar het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte gekeken worden, omdat het team Mobiliteit en Ruimte alle aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik behandelt. Ten aanzien van de varianten die in paragraaf 4.1 zijn uiteengezet, betekent dit dat het team Mobiliteit en Ruimte voor de varianten 1B, 2B en 3B het volledige vergunningsproces doorloopt en voor de varianten 2A en 3A slechts advies geeft.

Het team Mobiliteit en Ruimte hanteert op dit moment één werkproces voor de behandeling van de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Het werkproces geldt voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid. Voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de reguliere procedure wordt voorbereid hanteert het team Mobiliteit en Ruimte geen werkproces.

Het werkproces is onderverdeeld in vier hoofdpunten:

1. Voorbereiding: Beoordeling.
2. Ontwerpfase.
3. Vaststellingsfase: Besluitvorming.
4. Beroepsprocedure.

Deze hoofdpunten kennen elk eigen procedurestappen die doorlopen dienen te worden. Hieronder zal alleen op de belangrijkste procedurestappen van elk hoofdpunt worden ingegaan. Reden dat alleen op de belangrijkste procedurestappen zal worden ingegaan, is dat niet alle procedurestappen van belang zijn voor dit onderzoek. Voor dit onderzoek is bijvoorbeeld niet relevant wie zorgt voor de publicatie van de omgevingsvergunning in de Staatscourant en de Huis aan Huis.

Voorbereiding

Onder het hoofdpunt voorbereiding:

- wordt er gekeken of er sprake is van een aanhoudingsplicht.
- wordt er gekeken of er op grond van andere wet- en regelgeving (Coördinatieregeling Wro, Ffw, Wm en Waterwet) nog andere vergunningen aangevraagd dienen te worden en of er een vvgb bij een vvgb-orgaan aangevraagd dient te worden.
- wordt er gekeken of de aanvraag naar de brandweer en het Wetterskip gestuurd dient te worden. Wanneer dit het geval blijkt te zijn, dient dit vroegtijdig te gebeuren.

- wordt er gekeken of er informatie over omgevingsaspecten ingewonnen dient te worden. Dit wordt deels via de contactpersonen binnen de gemeente Leeuwarden gedaan en deels wordt dit door de medewerker ruimtelijke ordening zelf gedaan.
- wordt indien nodig een terugkoppeling van de ambtelijke beoordeling en de adviezen in het initiatievenoverleg²²⁶ en het portefeuilleoverleg²²⁷ gegeven.

Ontwerpfase

Onder het hoofdpunt ontwerpfase:

- dient er een ontwerpbesluit omgevingsvergunning door BMM opgesteld en aangeleverd te worden. Dient er een ruimtelijke onderbouwing opgesteld te worden op basis van de geleverde adviezen. Dient er gekeken te worden of de aanvraag op de door de gemeenteraad opgestelde lijst van wel/geen vvgb staat. Dient er gekeken te worden of er een vvgb bij de provincie of het Rijk is aangevraagd.
- wordt de ontwerp-omgevingsvergunning pas ter inzage gelegd indien de anterieure overeenkomst²²⁸ dan wel een planschadeovereenkomst²²⁹ is ondertekend.
- wordt de ontwerp-omgevingsvergunning inclusief ruimtelijke onderbouwing naar de aanvrager gestuurd.
- ligt het ontwerpbesluit inclusief bijbehorende stukken zes weken op papier bij de balie van het Stadskantoor ter inzage.

Vaststellingsfase: Besluitvorming.

Onder het hoofdpunt vaststellingsfase: besluitvorming:

- dient er een reactienota²³⁰ te worden opgesteld. Dit gebeurt alleen als er zienswijzen zijn ingediend.
- voor het opstellen van de reactienota:
 - o worden alle zienswijzen verzameld en wordt er een ontvangstbevestiging gestuurd aan de indieners.
 - o worden alle zienswijzen verstuurd naar de aanvrager en vvgb-orgaan.
 - o worden adviesaanvragen indien nodig naar interne en/of externe specialisten gestuurd.
 - o worden de zienswijzen en eventuele adviezen inhoudelijk beoordeeld in de reactienota.
 - o wordt de concept reactienota voorbesproken met de tweede lezer en de wethouder en/of het college van B en W.
 - o wordt de adviesnota opgesteld en aangeleverd aan het college van B en W of portefeuilleoverleg. De adviesnota bevat de reactienota (indien er zienswijzen en/of adviezen zijn), het besluit omgevingsvergunning, de ruimtelijke onderbouwing, het raadsvoorstel vvgb gemeenteraad en de verleende vvgb van overige organen.²³¹
- wordt de vvgb in de gemeenteraad behandeld en volgt er een besluit vvgb.

²²⁶ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat het initiatievenoverleg een overleg met de directie en sectorhoofden is, waarbij wat grotere bouwinitiatieven worden besproken.

²²⁷ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat het portefeuilleoverleg een overleg is met de wethouder. Waarbij de wethouder op de hoogte wordt gesteld van wat er speelt.

²²⁸ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat de anterieure overeenkomst een overeenkomst is waarbij op voorhand de financiële risico's (ambtelijke kosten en planschade) worden neergelegd bij de initiatiefnemer.

²²⁹ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat een planschadeovereenkomst een overeenkomst is waarin is vastgelegd dat de initiatiefnemer opdraait voor eventuele planschade en niet de gemeente Leeuwarden.

²³⁰ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat een reactienota een nota is, waarin de reactie op de zienswijzen wordt vastgelegd.

²³¹ Uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D) blijkt dat deze stap alleen uitgevoerd dient te worden als er een vvgb van de gemeenteraad vereist is.

- wordt het besluit omgevingsvergunning naar de aanvrager en de indieners van de zienswijzen gestuurd.
- ligt het besluit omgevingsvergunning inclusief bijbehorende stukken zes weken op papier bij de balie van het Stadskantoor ter inzage.

Beroepsprocedure

Er kan beroep bij de rechtbank worden ingediend en hoger beroep bij de Raad van State.

4.3 De kruimelregeling

In deze derde praktijkvraag zal worden onderzocht voor welke activiteiten de gemeente Leeuwarden in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 een aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de kruimelregeling, artikel 4 bijlage II Bor, heeft verleend of geweigerd. Door dit te onderzoeken zal in de analyse antwoord gegeven kunnen worden op het onderzoekspunt: 'heeft de gemeente Leeuwarden sinds inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid?'

Reden dat specifiek vanaf 1 november 2014 naar de kruimelregeling gekeken zal worden, is dat sinds 1 november 2014 de herziene kruimelregeling van kracht is geworden. Aan de herziene kruimelregeling zijn meer activiteiten toegevoegd die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Deze activiteiten kunnen worden voorbereid met de reguliere procedure in plaats van met de uitgebreide procedure.²³²

Reden dat specifiek naar de kruimelregeling zal worden gekeken is dat, zoals hierboven ook al bleek, de activiteiten die op de kruimelregeling staan met de reguliere procedure kunnen worden voorbereid en dat sinds 1 november 2014 meer activiteiten aan de kruimelregeling zijn toegevoegd die met de reguliere procedure kunnen worden voorbereid. Uitgangspunt van de Omgevingswet zal zijn dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt onder de Omgevingswet alleen nog met toepassing van afdeling 3.4 Awb voorbereid, wanneer het Omgevingsbesluit dat voorschrijft.²³³

In bijlage E is een tabel opgenomen met aanvragen voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de kruimelregeling in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 zijn verleend of geweigerd. In deze tabel kan precies gelezen worden voor welke activiteit een omgevingsvergunning is aangevraagd, welke artikelen van toepassing zijn op de activiteit, welke strijdigheid de activiteit oplevert met het bestemmingsplan, in welk jaar de aanvraag is ingediend en in welk jaar de aanvraag verleend of geweigerd is.

Uitkomst van het onderzoek is dat de gemeente Leeuwarden in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 in totaal negentien aanvragen voor een omgevingsvergunning heeft ontvangen die met toepassing van de kruimelregeling verleend of geweigerd konden worden. Van de negentien aanvragen zijn er achttien aanvragen verleend en is er één aanvraag geweigerd.

²³² Stb. 2014, 333.

²³³ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15*, 33118, nr. 18.

4.4 Werkwijzen gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden

In deze vierde praktijkvraag zal worden onderzocht op welke manier de gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden het vergunningsproces doorlopen en op welke manier de omgevingsvergunning binnen die gemeenten wordt afgegeven. Door bovenstaande te onderzoeken zal in de analyse antwoord gegeven kunnen worden op het onderzoekspunt: 'op welke manier doorlopen andere gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) het vergunningsproces?'

Met het onderzoeken van bovenstaande vragen zal duidelijk in kaart worden gebracht of de gemeente Leeuwarden op dit moment al voldoet aan de manier van werken die de Omgevingswet met zich meebrengt, namelijk digitaal werken in plaats van op papier werken. Er is gekozen voor een onderzoek naar de digitale vergunningverlening, omdat onder de Omgevingswet steeds meer met digitale aanvragen gewerkt zal worden²³⁴ en in de toekomst het vergunningsproces alleen nog digitaal zal kunnen worden doorlopen.²³⁵

Indien blijkt dat de gemeente Leeuwarden op dit moment niet voldoet aan de manier van werken die de Omgevingswet met zich meebrengt, dienen de onderzochte vragen te bewerkstelligen dat de gemeente Leeuwarden aan de slag gaat om haar manier van werken aan te passen aan de manier van werken die Omgevingswet met zich meebrengt. Indien blijkt dat de gemeente Leeuwarden niet van plan is om haar manier van werken aan te passen, zal dat gevolgen hebben voor haar bedrijfsvoering. Dit laatste sluit ook aan bij de doelstelling en de centrale vraag die in dit onderzoek centraal staan, omdat zowel bij de beantwoording van de doelstelling als de centrale vraag aangegeven zal worden welke gevolgen de Omgevingswet met zich meebrengt. Bij de centrale vragen zijn deze gevolgen aangegeven voor de gehele gemeente Leeuwarden en bij de doelstelling alleen voor het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden.

Deze praktijkvraag sluit ook aan bij de eerste praktijkvraag die in paragraaf 4.1 is onderzocht. In paragraaf 4.1 is namelijk onderzocht hoe het vergunningsproces van zowel de binnenplanse afwijking als de buitenplanse afwijking eruitziet. In deze praktijkvraag zal gekeken worden op welke manier de gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden het vergunningsproces doorlopen.

Door het afnemen van interviews bij medewerkers binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden is duidelijk geworden op welke manier het vergunningsproces bij voornoemde gemeenten doorlopen wordt en op welke manier die voornoemde gemeenten de omgevingsvergunning afgeven. Alle afgenomen interviews zijn in bijlage F van dit onderzoek toegevoegd.

In paragraaf 4.4.1 zal de werkwijze van de gemeente Delft besproken worden. In paragraaf 4.4.2 zal de werkwijze van de gemeente Heerenveen besproken worden. In paragraaf 4.4.3 zal de werkwijze van de gemeente Woerden besproken worden en in paragraaf 4.4.4 zal de werkwijze van de gemeente Leeuwarden besproken worden.

4.4.1 Werkwijze binnen de gemeente Delft

Systeem

Binnen de gemeente Delft wordt sinds 1 oktober 2010 de aanvraag voor een omgevingsvergunning deels digitaal en deels op papier afgehandeld. Aanvragen voor een omgevingsvergunning worden ingediend in het Omgevingsloket online en blijven daar ook staan. Ook wordt de aanvraag in een eigen gehanteerd systeem gezet.

²³⁴ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 543 (MvT).

²³⁵ Dit laatste is ook nog eens bevestigd door dhr. Arjen Nijenhuis van het ministerie van Infrastructuur en Milieu tijdens de Roadshow Omgevingswet van 2 april 2015 te Leeuwarden.

Advies

Zowel de interne als externe adviesaanvragen worden via het Omgevingsloket online aangevraagd en aangeleverd.

Communicatie

Als er vragen zijn over de aanvraag verloopt het contact met de aanvrager via de e-mail of telefonisch. Bij hele complexe zaken komt de aanvrager langs bij de gemeente.

De formele communicatie met de aanvrager verloopt per brief. De aanvrager krijgt de verleende omgevingsvergunning op papier. In de verleende omgevingsvergunning is een tabel opgenomen waarin de bijlagen behorende bij de verleende omgevingsvergunning zijn opgenomen. Deze bijlagen worden niet met de verleende omgevingsvergunning meegezonden, maar staan in het Omgevingsloket online. Reden dat de formele communicatie en dus ook de omgevingsvergunning per post wordt verstuurd, is dat de gemeente Delft nog niet digitaal kan ondertekenen. Het digitaal ondertekenen moet door de gemeente bestuurlijk worden vastgelegd, maar dat is op dit moment nog niet gebeurd.

Archief

Het archiveren van het dossier vindt pas plaats als de bouw is opgeleverd. Het archiveren verloopt zowel via het Omgevingsloket online als via een eigen digitaal archief. Het gearchiveerde bouwdoossier wordt ook aan het Geografisch Informatiesysteem van de gemeente Delft gekoppeld. Hierdoor kan er in het Geografisch Informatiesysteem onder andere in één opslag worden gezien welke omgevingsvergunningen er zijn verleend en wanneer iets is gebouwd.

Voor een meer technische beschrijving van de digitale vergunningverlening wordt verwezen naar de interviews die in bijlage F nummers vier, vijf en zes zijn opgenomen.

4.4.2 Werkwijze binnen de gemeente Heerenveen

Systeem

Binnen de gemeente Heerenveen wordt sinds 2010, in stapjes, de aanvraag voor een omgevingsvergunning digitaal afgehandeld. Aanvragen worden vanuit het Omgevingsloket online in het eigen systeem gezet. Wanneer het de aanvrager niet lukt om de aanvraag digitaal in te dienen, kan de aanvrager een afspraak maken met een medewerker van het bouwloket. Deze medewerker zal de aanvraag dan voor de aanvrager digitaal indienen.

Advies

Externe adviesaanvragen worden via het Omgevingsloket online aangevraagd en geleverd. Interne adviesaanvragen worden via de e-mail aangevraagd en aangeleverd. Alle bijbehorende stukken worden dan via de e-mail klaargezet en meegezonden.

Communicatie

De gemeente Heerenveen communiceert via de e-mail en het Omgevingsloket online met de aanvrager. In het Omgevingsloket online worden de belangrijkste stukken, zoals het ontwerpbesluit omgevingsvergunning, de geweigerde omgevingsvergunning en de verleende omgevingsvergunning gezet.

Wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt verleend krijgt de aanvrager deze omgevingsvergunning niet. De aanvrager krijgt via de e-mail een brief toegestuurd van de gemeente Heerenveen waarin staat dat de omgevingsvergunning is verleend. De omgevingsvergunning staat voor de aanvrager klaar in het Omgevingsloket online. De verleende omgevingsvergunning wordt

digitaal ondertekend. Dit ondertekenen gebeurt met een machtiging van het afdelingshoofd. Naast de handtekening van het afdelingshoofd staat de datum van verlening.

Archief

De archivering van het dossier verloopt op dit moment via de e-mail. Via de e-mail wordt het dossier naar het archief gestuurd. Het archief registreert de digitale stukken uit het dossier in een digitaal archief en slaan de stukken op de vereiste wijze in dat digitale archief op.

Voor een meer technische beschrijving van de digitale vergunningverlening wordt verwezen naar het interview die in bijlage F nummer zeven is opgenomen.

4.4.3 Werkwijze binnen de gemeente Woerden

Systeem

Binnen de gemeente Woerden wordt sinds het najaar van 2013 de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig digitaal afgehandeld. Aanvragen worden vanuit het Omgevingsloket online in het eigen systeem gezet. Aanvragen die op papier worden ingediend, worden ingescand en het eigen systeem gezet.

Advies

Interne adviesaanvragen van adviseurs die vaak om advies worden gevraagd, worden in hetzelfde systeem als waarin de aanvraag wordt gezet aangevraagd en aangeleverd. Adviseurs die niet vaak om advies worden gevraagd, worden per e-mail om advies gevraagd en het advies wordt dan ook per e-mail aangeleverd. Adviesaanvragen van externe adviseurs worden via het Omgevingsloket online aangevraagd en aangeleverd.

Communicatie

De gemeente Woerden communiceert op drie manieren met de aanvrager, namelijk via de telefoon, per e-mail en via een digitaal systeem. Informele communicatie, zoals vragen, verloopt via de telefoon of per e-mail. De formele communicatie, zoals verzoek om aanvulling en het toesturen van de verleende omgevingsvergunning, verloopt via een digitaal systeem. De omgevingsvergunning wordt digitaal ondertekend. Dit gebeurt in het Word document waarin de omgevingsvergunning wordt opgemaakt. De handtekeningen van de vergunningverleners en de teammanager zijn digitaal. Vervolgens worden de brief en de bijlagen behorende bij de omgevingsvergunning, zoals tekeningen, via een door de applicatiebeheerder ontwikkeld stempelprogramma gestempeld.

Archief

Nadat het besluit is genomen wordt het besluit en andere belangrijke stukken in een digitaal systeem gezet.

Voor een meer technische beschrijving van de digitale vergunningverlening wordt verwezen naar het interview die in bijlage F nummers acht is opgenomen.

4.4.4 Werkwijze binnen de gemeente Leeuwarden

Systeem

De digitaal ingediende aanvraag komt rechtstreeks in het systeem van de gemeente Leeuwarden te staan.²³⁶ De digitaal ingediende aanvraag wordt vervolgens in vijfvoud²³⁷ uitgeprint of gekopieerd.

²³⁶ Deze koppeling werkt alleen nog niet optimaal, waardoor er nog steeds gegevens handmatig moeten worden ingevoerd. Welke gegevens nog handmatig ingevoerd dienen te worden is te lezen in bijlage F nummer één. Daarin is ook te lezen tegen welke problemen de vergunningverlener aanloopt.

De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt op papier afgehandeld.

Adviezen

Externe adviezen, zoals van de provincie en het Rijk, worden in het Omgevingsloket online aangevraagd. Deze adviezen worden over het algemeen niet in het Omgevingsloket online aangeleverd, maar op papier. Reden hiervan is dat de adviesaanvragen niet automatisch in het gehanteerde systeem worden verwerkt. Interne adviezen worden via het gehanteerde systeem, per e-mail of op papier aangeleverd.

Communicatie

De communicatie met de aanvrager verloopt per post, per e-mail of telefonisch. Wanneer de aanvrager de aanvraag digitaal heeft ingediend en de aanvraag niet ontvankelijk is, dient de aanvrager de ontbrekende gegevens en/of stukken via het Omgevingsloket online in te dienen. Wanneer de aanvrager de aanvraag op papier heeft ingediend en de aanvraag niet ontvankelijk is, dient de aanvrager de ontbrekende gegevens en/of stukken op papier in te dienen. De omgevingsvergunning wordt altijd op papier verleend.

Archief

De archivering van de verleende omgevingsvergunning verloopt op papier.

Voor een meer technische beschrijving van de digitale vergunningverlening wordt verwezen naar de interviews die in bijlage F nummers één, twee en drie zijn opgenomen.

²³⁷ De exacte hoeveelheid volgt uit de interviews die voor praktijkvraag één zijn afgenomen.

Hoofdstuk 5. Analyse

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de analysevragen:

1. Wat levert de vergelijking op tussen een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet?
2. Wat levert de vergelijking op tussen het werkproces op grond van huidige wetgeving- en regelgeving en het werkproces op grond van de Omgevingswet?
3. Wat levert de vergelijking op tussen aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de oude kruimelregeling en aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de herziene kruimelregeling?
4. Wat levert de vergelijking op tussen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden en de werkwijze van de gemeente Leeuwarden?

Bovenstaande analysevragen zijn middels de behandelde praktijkvragen in hoofdstuk vier tot stand gekomen. In paragraaf 5.1 zal op de eerste analysevraag worden ingegaan. In paragraaf 5.2 zal op de tweede analysevraag worden ingegaan. In paragraaf 5.3 zal op de derde analysevraag worden ingegaan en in paragraaf 5.4 zal op de vierde analysevraag worden ingegaan.

5.1 Vergelijking omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik

In deze analyse staat de volgende analysevraag centraal: ‘wat levert de vergelijking op tussen een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet?’ Deze analysevraag geldt alleen voor de gemeente Leeuwarden.

In paragraaf 4.1 is de route die een omgevingsvergunning binnen de gemeente Leeuwarden voor het planologisch strijdig gebruik doorloopt uiteengezet. Deze route is tot stand gekomen door het afnemen van interviews met medewerkers die binnen de gemeente Leeuwarden werkzaam zijn. In deze analysevraag zullen de praktijk, de huidige route omgevingsvergunning en de interviews met elkaar vergeleken worden.

Door specifiek naar bovenstaande te kijken zal aan het einde van deze analyse een antwoord gegeven kunnen worden op de onderzoeksvragen:

- ‘voldoet het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik aan de procedurele bepalingen uit de Omgevingswet?’
- ‘ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de reguliere procedure wordt voorbereid?’
- ‘ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de uitgebreide procedure wordt voorbereid?’

Ook zal aan het einde van deze analyse een antwoord op de analysevraag gegeven kunnen worden.

Deze analysevraag is onderverdeeld in de kopjes algemeen, uitgebreid en regulier/uitgebreid. Voor deze verdeling is gekozen, zodat inzichtelijk aangegeven kan worden welke veranderingen en/of problemen waar spelen. Er is gekozen voor een kopje uitgebreid en een kopje regulier/uitgebreid, vanwege het feit dat onder het kopje regulier/uitgebreid zowel op de beslistermijn van de reguliere procedure wordt ingegaan als van de uitgebreide procedure. Hierdoor wordt er onder één kopje ingegaan op de beslistermijn. Onder het kopje uitgebreid zal niet op de beslistermijn worden ingegaan, maar alleen op punten die met de uitgebreide procedure te maken hebben.

Algemeen

Zoals uit paragraaf 4.1 bleek kan de gemeente Leeuwarden op grond van huidige wet- en regelgeving drie verschillende omgevingsvergunningen voor het planologisch strijdig gebruik afgeven. Van de drie omgevingsvergunningen wegens het planologisch strijdig gebruik blijven er onder de Omgevingswet nog twee bestaan. De mogelijkheid om binnenplannen van het bestemmingsplan af te wijken zal verdwijnen en opgaan in de afwijkactiviteit, nu de omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking. De afwijkactiviteit wordt dan de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken.²³⁸

Zoals uit het theoretisch kader bleek zullen meer activiteiten onder de afwijkactiviteit komen te vallen, dan nu onder het planologisch strijdig gebruik vallen. Onder de Omgevingswet kunnen de volgende omgevingsvergunningen wegens strijdig gebruik worden verleend:

1. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van het Omgevingsbesluit, de kruimelregeling.²³⁹
- 2A. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met bouwvoorschriften.
- 2B. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met gebruiksvoorschriften.
- 2C. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met aanlegvoorschriften.
- 2D. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met sloopvoorschriften.
- 2E. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met sloopvoorschriften in een beschermd stads- of dorpsgezicht.
- 2F. afwijking van het omgevingsplan met toepassing van artikel 5.1 lid 1 sub b wetsvoorstel, strijdigheid met activiteiten die in een omgevingsverordening of omgevingsplan zijn opgenomen.²⁴⁰

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning kan op grond van huidige wet- en regelgeving zowel digitaal, via het Omgevingsloket online, als op papier worden ingediend.²⁴¹ Uit artikel 16.1 wetsvoorstel blijkt dat onder de Omgevingswet meer met digitale aanvragen voor een omgevingsvergunning en meldingen zal worden gewerkt. Uit het Omgevingsbesluit²⁴² zal blijken wanneer een aanvraag voor een omgevingsvergunning of een melding digitaal kan worden ingediend en wanneer een aanvraag voor een omgevingsvergunning of een melding digitaal moet worden ingediend.²⁴³

Uit één van de afgenomen interviews²⁴⁴ kwam naar voren dat, nadat de aanvraag is ingeboekt in het systeem, de aanvraag 'geknipt' wordt aan de hand van het knipformulier. Dit formulier is met het openbaar geworden wetsvoorstel niet meer actueel. Allereerst zijn de punten 'Bestemmingsplan: Binnenplanse ontheffing' en 'Bestemmingsplan: Binnenplanse ontheffing, niet helder toetsbaar' niet langer van toepassing, omdat de binnenplanse afwijking verdwijnt en opgaat in de buitenplanse afwijking (de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit).²⁴⁵ Ten tweede verdwijnt de aparte vergunning op grond van de Wm, omdat in het Omgevingsbesluit wordt uitgewerkt voor welke milieubelastende activiteiten een vergunningsplicht geldt en in het Bal zal worden uitgewerkt voor welke milieubelastende activiteiten een meldingsplicht geldt.²⁴⁶ Voorts gaat de omgevingsvergunning

²³⁸ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.158-159 (MvT).*

²³⁹ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.*

²⁴⁰ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 484-485 (MvT).*

²⁴¹ Artikel 4.1 jo. 4.2 jo. 4.3 Bor.

²⁴² Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.*

²⁴³ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 543 (MvT).*

²⁴⁴ Bijlage A nummer één.

²⁴⁵ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.158-159 (MvT).*

²⁴⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.*

voor een aanlegactiviteit op in de omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit.²⁴⁷ Als laatste zal de vergunning op grond van de Ffw en de Nbw 1998 verdwijnen. In plaats van die vergunning is of een omgevingsvergunning nodig op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1 lid 3) of op grond van de Wet natuurbescherming. Een omgevingsvergunning is nodig indien de uit te voeren Natura 2000-activiteit en/of flora- en fauna-activiteit, in verband staan bij de uitvoering van een activiteit die op grond van artikel 5.1 lid 1 of lid 2 of artikel 5.3 of 5.4 wetsvoorstel verboden is. Wanneer de activiteit geen verband houdt met de verboden uit die artikelen, is er voor de Natura 2000-activiteit en/of flora- en fauna-activiteit een afzonderlijke vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist.²⁴⁸

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt op grond van huidige wet- en regelgeving getoetst aan het bestemmingsplan. Daarnaast wordt op grond van het Bouwbesluit 2012 de aanvraag ook onderworpen aan een technische toets. Onder de Omgevingswet zal een aanvraag voor een omgevingsvergunning getoetst worden aan het omgevingsplan²⁴⁹ en zal op grond van het Bbl de aanvraag technisch getoetst worden.²⁵⁰

Uit de afgenomen interviews en het theoretisch kader blijkt dat de beslistermijn zowel bij de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure verlengd kan worden met zes weken. Uit de afgenomen interviews blijkt vervolgens dat het team V&L de beslistermijn alleen verlengt als er zicht is op een positieve beschikking, terwijl het team BMM en de sector ROI de beslistermijn zowel bij zicht op een negatieve als positieve beschikking verlengt. Hier hanteert het team V&L en andere werkwijze dan het team BMM en de sector ROI.

Uitgebreid

Op grond van artikel 6.5 lid 1 Bor geeft de gemeenteraad een vvgb af als dat vereist is. Voordat de gemeenteraad een definitieve vvgb afgeeft, geeft zij eerst een ontwerp vvgb af. De ontwerp vvgb wordt samen met de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Tegen de ontwerp vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning kunnen zienswijzen ingediend worden. Voorstaande volgt uit een afgenomen interview²⁵¹. Uit datzelfde interview blijkt dat in de praktijk niet de gemeenteraad de ontwerp vvgb afgeeft, maar dat de medewerker ruimtelijke ordening dat zelf doet. De gemeenteraad verzorgt alleen de definitieve vvgb. Onder de Omgevingswet zal de vvgb komen te vervallen en vervangen worden door een adviesbevoegdheid. Hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien, wordt in het Omgevingsbesluit nader bepaald.²⁵²

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de uitgebreide procedure voorbereid wordt, dient een ruimtelijke onderbouwing te bevatten. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de huidige ruimtelijke onderbouwing ook onder de Omgevingswet blijft bestaan. Uit het nog nader op te stellen Bkl zal blijken op welke wijze het besluit op de aanvraag voor een omgevingsvergunning gemotiveerd dient te worden.²⁵³

Regulier/uitgebreid

Regulier

Op een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de reguliere procedure wordt voorbereid dient op grond van huidige wet- en regelgeving binnen acht weken na ontvangst een beslissing te zijn

²⁴⁷ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.157-160, 484-486 (MvT).

²⁴⁸ Annemarie Drahmman, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

²⁴⁹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p.402 (MvT).

²⁵⁰ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

²⁵¹ Bijlage A nummer vier.

²⁵² Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

²⁵³ R. Uylenburg, 'Milieu & Recht, De omgevingsvergunning in het wetsvoorstel Omgevingswet. Voorlopig beoordeeld', *M en R* 2014/123.

genomen. Eventueel kan de beslistermijn met zes weken verlengd worden.²⁵⁴ Wanneer niet binnen de beslistermijn een beslissing is genomen volgt een omgevingsvergunning van rechtswege, die na bekendmaking in werking zal treden.²⁵⁵ Uit drie afgenomen interviews²⁵⁶ blijkt dat op dit moment niet op elke aanvraag binnen de beslistermijn een beslissing wordt genomen. De voornaamste reden hiervan is, dat adviezen niet binnen de adviestertermijn en soms zelfs niet binnen de beslistermijn worden gegeven. Dat adviezen niet binnen de adviestertermijn worden gegeven komt onder andere doordat de persoon aan wie advies uitgebracht dient te worden een andere adviestertermijn hanteert dan de persoon die het advies aanvraagt. Dit blijkt uit het volgende voorbeeld dat uit drie afgenomen interviews afgeleid kan worden: *er wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend die strijdig is met de bouwvoorschriften en eventueel met toepassing van de kruimelregeling verleend kan worden. De aanvraag wordt door BMM behandeld. Medewerker A²⁵⁷ zet adviesaanvragen uit en hanteert als adviestertermijn één week. Vervolgens zet medewerker B²⁵⁸ een adviesaanvraag uit bij ROI en hanteert een adviestertermijn van twee weken. Medewerker C²⁵⁹ zet , indien op de aanvraag van toepassing, een advies uit bij milieu. Medewerker C geeft daarbij geen termijn aan. De adviestertermijn wordt bepaald door medewerker D. De adviestertermijn bedraagt over het algemeen twee weken. Van de adviestertermijn raakt medewerker C door middel van een 'CC e-mail' op de hoogte.*

Uit bovenstaand voorbeeld blijkt dat de adviestertermijn door medewerker B als eerste overschreden wordt. Medewerker B hanteert voor het advies van ROI namelijk een adviestertermijn van twee weken, terwijl medewerker B voor zijn eigen advies maar een termijn van één week heeft. Ook de adviestertermijn die medewerker C van medewerker B heeft gekregen wordt ruimschoots overschreden. De voornaamste reden hiervan is dat medewerker C geen adviestertermijn geeft als zij haar advies uitzet bij medewerker D, maar medewerker D zelf een adviestertermijn bepaalt.

Daarnaast hanteren verschillende teams verschillende adviestertermijnen. Wanneer het team V&L de aanvraag voor een omgevingsvergunning afhandelt, krijgen de adviseurs twee weken de tijd om advies uit te brengen. Wanneer het team BMM de aanvraag voor een omgevingsvergunning afhandelt, krijgen de adviseurs één week de tijd om advies uit te brengen. Twee teams hanteren dus andere adviestertermijnen. Voorts blijkt uit één van de afgenomen interviews²⁶⁰ dat het team BMM en de sector ROI geen werkafspraken hebben gemaakt over adviestertermijnen. Dat er geen werkafspraken zijn, zou indirect ook een reden kunnen zijn dat adviestertermijnen nu niet gehaald worden.

Wanneer niet binnen de beslistermijn een beslissing wordt genomen wordt de omgevingsvergunning op dit moment van rechtswege verleend. Onder de Omgevingswet zal de omgevingsvergunning van rechtswege komen te vervallen en plaats maken voor een dwangsom. Deze dwangsom is de gemeente na in gebreke te zijn gesteld verschuldigd.²⁶¹ Vanwege de toepassing van de dwangsom, zijn de adviestertermijnen in de toekomst nog meer van belang dan nu het geval is.

Uitgebreid

Onder de Omgevingswet is het uitgangspunt dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure. Dit geldt ook voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik die op dit moment met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt

²⁵⁴ Artikel 3.9 lid 1 jo lid 2 Wabo.

²⁵⁵ Artikel 3.9 lid 3 Wabo verklaart afdeling 4.1.3.3 Awb van overeenkomstige toepassing.

²⁵⁶ Bijlage A nummers twee tot en met vier.

²⁵⁷ Bijlage A nummer twee.

²⁵⁸ Bijlage A nummer drie.

²⁵⁹ Bijlage A nummer vier.

²⁶⁰ Bijlage A nummer vier.

²⁶¹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 227-228 (MvT).*

onder de Omgevingswet alleen nog met toepassing van afdeling 3.4 Awb voorbereid, wanneer het Omgevingsbesluit dat voorschrijft.^{262,263} Het is (daarom) waarschijnlijk dat de gemeente Leeuwarden in de toekomst meer aanvragen voor een omgevingsvergunning zal behandelen met de reguliere procedure. Een dergelijke aanvraag zal binnen acht weken verleend moeten worden, tenzij er instemming van een ander bestuursorgaan is vereist. Dan geldt namelijk de beslistermijn van twaalf weken.²⁶⁴

Zoals hierboven al te lezen was, is onder de Omgevingswet het uitgangspunt dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure. Dit geldt ook voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid. In subparagraaf 3.3.5 zijn de leges besproken. Daaruit bleek dat de hoogte van de leges afhankelijk is van de van toepassing zijnde voorbereidingsprocedure. Indien de uitgebreide procedure van toepassing is bedragen de leges meer dan wanneer de reguliere procedure van toepassing is. Indien de reguliere procedure onder de Omgevingswet meer van toepassing zal zijn op de aanvraag voor een omgevingsvergunning betekent dat, dat de gemeente Leeuwarden minder leges per aanvraag zal ontvangen.

Uit een afgenomen interview²⁶⁵ blijkt dat het team BMM aan de sector ROI een adviestermijn van twee weken geeft om advies te geven op een aanvraag voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de bouwvoorschriften en met de uitgebreide procedure wordt voorbereid. Uit een ander afgenomen interview²⁶⁶ blijkt dat de adviestermijn van twee weken alleen geldt bij de reguliere procedure, dat er voor de uitgebreide procedure een langere adviestermijn geldt en dat die exacte termijn niet is aan te geven. Voorts blijkt uit het laatste interview dat er tussen het team BMM en de sector ROI geen werkafspraken bestaan.

Wanneer niet binnen de beslistermijn een beslissing wordt genomen heeft dat consequenties, omdat de termijn van orde wordt vervangen door de dwangsom bij niet tijdig beslissen.²⁶⁷ Vanwege de toepasselijkheid van de dwangsom, zijn de adviestermijnen in de toekomst nog meer van belang dan nu het geval is.

Conclusie

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'voldoet het vergunningsproces dat binnen de gemeente Leeuwarden doorlopen wordt voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik aan de procedurele bepalingen uit de Omgevingswet?', gemaakt worden:

- onder de Omgevingswet zullen minder varianten voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik zijn, omdat de binnenplanse afwijking verdwijnt. Er zullen wel meer activiteiten onder het planologisch strijdig gebruik vallen.
- het knipformulier is onder de Omgevingswet niet meer actueel.
- de technische toets zal niet meer aan de hand van het Bouwbesluit 2012 plaatsvinden, maar aan de hand van het Bal.
- de vvgb van de gemeenteraad zal verdwijnen en plaats maken voor een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad.
- onder de Omgevingswet is het uitgangspunt dat de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Hierdoor is het mogelijk dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik die nu

²⁶² Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567-569 (MvT).

²⁶³ Brief van 18 februari 2015, Kamerstukken II 2014/15, 33118, nr. 18.

²⁶⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567-569 (MvT).

²⁶⁵ Bijlage A nummer drie.

²⁶⁶ Bijlage A nummer vier.

²⁶⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 227-228 (MvT).

met toepassing van uitgebreide procedure wordt voorbereid, onder de Omgevingswet met de reguliere procedure wordt voorbereid.

- onder de Omgevingswet zal meer met digitale aanvragen voor een omgevingsvergunning en melding gewerkt gaan worden.

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de reguliere procedure wordt voorbereid?', gemaakt worden: er kunnen problemen in doorlooptijd ontstaan, omdat op dit moment niet alle adviezen binnen de adviestertermijn gegeven worden, teams verschillende adviestertermijnen hanteren en er op dit moment geen werkafspraken bestaan tussen het team BMM en de sector ROI. Wanneer voorgenoemde problemen zich onder de Omgevingswet blijven voordoen kan dit uiteindelijk tot financiële consequenties voor de gemeente Leeuwarden leiden, omdat bij zowel de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure de dwangsom bij niet tijdig beslissen van toepassing zal zijn.

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'ontstaan er problemen in doorlooptijd wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met de uitgebreide procedure wordt voorbereid?', gemaakt worden: er kunnen problemen in doorlooptijd ontstaan, omdat de exacte adviestertermijn niet bij iedereen bekend is. Daarnaast wordt op dit moment de ontwerp vvgb door de medewerker ruimtelijke ordening opgesteld en niet door de gemeenteraad. De vvgb zal onder de Omgevingswet plaatsmaken voor een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad. Hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien, is op dit moment nog niet duidelijk. Voorts is nog onduidelijk of de huidige ruimtelijke onderbouwning onder de Omgevingswet blijft bestaan.

Concluderend kan gesteld worden dat de vergelijking tussen een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van huidige wet- en regelgeving en een omgevingsvergunning wegens planologisch strijdig gebruik op grond van de Omgevingswet het volgende heeft opgeleverd: het huidige vergunningsproces zal onder de omgevingswet niet meer voldoen aan een aantal procedurele bepalingen van de Omgevingswet, zal het uitgangspunt van de Omgevingswet worden dat de reguliere procedure van toepassing is op de voorbereiding van de aanvraag en zullen zowel adviestertermijnen als beslistermijnen nog belangrijker worden vanwege de van toepassing zijnde dwangsom bij niet tijdig beslissen bij zowel de reguliere procedure als de uitgebreide procedure.

5.2 Vergelijking werkproces

In deze analyse staat de volgende analysevraag centraal: 'wat levert de vergelijking op tussen het werkproces op grond van huidige wetgeving- en regelgeving en het werkproces op grond van de Omgevingswet?'

In paragraaf 4.2 is het werkproces dat het team Mobiliteit en Ruimte hanteert voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de uitgebreide procedure wordt voorbereid weergegeven. Deze weergave heeft op hoofdlijnen plaatsgevonden, dat wil zeggen dat alleen op de belangrijkste procedurestappen is ingegaan. In deze analysevraag zal gekeken worden of het huidige werkproces van de gemeente Leeuwarden nog wel op orde is wanneer de Omgevingswet in werking treedt.

Door specifiek naar bovenstaande te kijken zal aan het einde van deze analyse antwoord gegeven kunnen worden op de onderzoeksvraag: 'voldoet het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte aan de bepalingen uit de Omgevingswet?' Ook zal aan het einde van deze analyse een antwoord op de analysevraag gegeven kunnen worden.

Voor deze vergelijking zal gebruik worden gemaakt van dezelfde opzet als in paragraaf 4.2 is gehanteerd. Hierdoor zal de vergelijking per hoofdpunt en per procedurestap aangegeven worden.

Vorbereiding

Onder het hoofdpunt voorbereiding:

- wordt er gekeken of de aanvraag aangehouden dient te worden. Wanneer de aanvraag aangehouden dient te worden volgt uit de artikelen 3.3, 3.4 en 3.5 Wabo.²⁶⁸ Het huidige artikel 3.3 Wabo geeft het bevoegd gezag alleen de verplichting om de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan te houden. De omgevingswet maakt onderscheid tussen een verplichting en een bevoegdheid. Het huidige artikel 3.4 Wabo komt onder de Omgevingswet niet in een apart artikel terug. Het huidige artikel 3.5 Wabo geldt voor bouwactiviteiten en aanlegactiviteiten, maar onder de Omgevingswet zal het huidige artikel 3.5 Wabo alleen nog voor bouwactiviteiten gelden.²⁶⁹
- wordt er gekeken of er op grond van andere wet- en regelgeving (Coördinatieregeling Wro, Ffw, Wm en Waterwet) nog andere vergunningen aangevraagd dienen te worden. Zoals uit paragraaf 3.2 bleek gaat de Coördinatieregeling Wro op in het projectbesluit en gaan de Wm en de Waterwet in eerste instantie grotendeels op in de Omgevingswet en via latere wetwijzigingen volledig op in de Omgevingswet. Zoals uit paragraaf 3.2 en subparagraaf 3.3.1.2 bleek zal de Ffw (samen met de Nbw 1998 en de Boswet) naar verwachting in 2015 opgaan in de Wet natuurbescherming. Van de Wet natuurbescherming zullen in eerste instantie slechts één of enkele bepalingen opgaan in de Wet natuurbescherming en via latere wetwijzigingen zal de Wet natuurbescherming volledig opgaan in de Omgevingswet.^{270,271}
- wordt er gekeken of er een vvgb bij een vvgb-orgaan aangevraagd dient te worden. Onder de Omgevingswet zal de vvgb niet terugkomen, maar vervangen worden door een advies of een advies met instemming. Een advies is voldoende bij bijvoorbeeld de Veiligheidsregio. Een advies met instemming geldt (in bepaalde gevallen) bij de provincie of het Rijk.²⁷² Het bestuursorgaan zal eerst om advies gevraagd dienen te worden en vervolgens zal het bestuursorgaan gevraagd worden om in te stemmen met het concept-besluit. Hierdoor gaat de aanvraag twee keer naar het andere bestuursorgaan, in plaats van het huidige één keer.²⁷³

Ontwerpfase

Onder het hoofdpunt ontwerpfase:

- dient er een ruimtelijke onderbouwing opgesteld te worden op basis van de geleverde adviezen. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de huidige ruimtelijke onderbouwing ook onder de Omgevingswet blijft bestaan. Uit het nog nader op te stellen Bkl zal blijken op welke wijze het besluit op de aanvraag voor een omgevingsvergunning gemotiveerd dient te worden.²⁷⁴
- dient er gekeken te worden of de aanvraag op de door de gemeenteraad opgestelde lijst van wel/geen vvgb staat. Op dit moment is duidelijk dat de vvgb van de gemeenteraad als toetsingsgrond komt te vervallen. In plaats daarvan krijgt de gemeenteraad een

²⁶⁸ Dit blijkt uit het gehouden interview met Johanna Wijmenga (bijlage D).

²⁶⁹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 567 (MvT).

²⁷⁰ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.infomil.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Factsheet Omgevingswet*), geraadpleegd op 10 maart 2015.

²⁷¹ Annemarie Drahmman, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

²⁷² Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

²⁷³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 211-212 (MvT).

²⁷⁴ R. Uylenburg, 'Milieu & Recht, De omgevingsvergunning in het wetsvoorstel Omgevingswet. Voorlopig beoordeeld', *M en R* 2014/123.

adviesbevoegdheid.²⁷⁵ Hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien, wordt in het Omgevingsbesluit nader bepaald.²⁷⁶

- dient er gekeken te worden of er een vvgb bij de provincie of het Rijk is aangevraagd. Op dit moment is duidelijk dat de vvgb van de provincie of het Rijk als toetsingsgrond komt te vervallen. In plaats daarvan krijgen de provincie en het Rijk een advies- en instemmingsbevoegdheid

Vaststellingsfase: Besluitvorming.

Onder het hoofdpunt vaststellingsfase: besluitvorming:

- ligt het besluit omgevingsvergunning inclusief bijbehorende stukken zes weken op papier bij de balie van het Stads kantoor ter inzage. Binnen deze zes weken kan beroep en een voorlopige voorziening worden ingediend bij de rechtbank. De omgevingsvergunning treedt in werking op de eerste dag na afloop van de termijn om een beroepsschrift in te dienen (artikel 6:7 Awb jo. artikel 3:44 lid 1 sub a Awb). Onder de Omgevingswet zal de omgevingsvergunning in werking treden met ingang van de dag waarop twee weken zijn verstreken sinds de dag waarop:
 - a. het besluit is bekendgemaakt, of
 - b. als van het besluit na de bekendmaking ervan mededeling moet worden gedaan: van het besluit mededeling is gedaan.²⁷⁷

Een voorlopige voorziening dient binnen twee weken nadat de omgevingsvergunning in werking is getreden te zijn ingediend.²⁷⁸

Conclusie

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'voldoet het werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte aan de bepalingen uit de Omgevingswet?', gemaakt worden: het werkproces dat het team Mobiliteit en Ruimte op dit moment hanteert voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de uitgebreide procedure wordt voorbereid, komt grotendeels overeen met de bepalingen uit de Omgevingswet. Reden hiervan is, dat afdeling 3.4 Awb ook onder de Omgevingswet van toepassing zal zijn op de uitgebreide voorbereidingsprocedure²⁷⁹. Punten die wel veranderen zijn:

- de aanhoudingsplicht. Onder de Omgevingswet zal de aanvraag voor een omgevingsvergunning aangehouden moeten worden of aangehouden mogen worden.
- de vergunningplicht op grond van andere wet- en regelgeving. Onder de Omgevingswet zal gekeken dienen te worden of er een vergunning nodig is op grond van het projectbesluit, de Wm, de Waterwet en de Wet natuurbescherming.
- de vvgb van een ander bestuursorgaan. Deze zal verdwijnen en plaats maken voor een advies met instemming van de provincie of het Rijk of een advies van ander bestuursorganen. Hierdoor gaat de aanvraag twee keer naar het andere bestuursorgaan, in plaats van het huidige één keer
- de vvgb van de gemeenteraad. Deze zal verdwijnen en plaats maken voor een advies.
- de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. Op dit moment treedt deze in werking op de eerste dag na afloop van de termijn om een beroepsschrift in te dienen. Onder de Omgevingswet treedt deze in werking met ingang van de dag waarop twee weken zijn verstreken sinds de dag waarop het besluit is bekendgemaakt of van het besluit mededeling is gedaan.

²⁷⁵ Artikel 16.14 Wetsvoorstel.

²⁷⁶ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

²⁷⁷ Artikel 16.77 lid 1 Wetsvoorstel.

²⁷⁸ Artikel 16.77 lid 2 Wetsvoorstel.

²⁷⁹ Artikel 16.63 lid 1 Wetsvoorstel.

Onduidelijk is op dit moment of de ruimtelijke onderbouwing onder de Omgevingswet blijft bestaan. Dit zal pas duidelijk worden als het Bkl opgesteld en openbaar is geworden.

Concluderend kan gesteld worden dat de vergelijking tussen het werkproces op grond van de huidige wetgeving- en regelgeving en het werkproces op grond van de Omgevingswet het volgende heeft opgeleverd: het huidige werkproces zal onder de Omgevingswet grotendeels kunnen worden gehanteerd. Er is wel een aantal procedurele bepalingen die in het werkproces aangepast dienen te worden.

5.3 Vergelijking kruimelregeling

In deze analyse staat de volgende analysevraag centraal: ‘wat levert de vergelijking op tussen aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de oude kruimelregeling en aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de herziene kruimelregeling?’

In paragraaf 4.3 is onderzocht hoeveel aanvragen voor een omgevingsvergunning de gemeente Leeuwarden in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 met toepassing van de kruimelregeling heeft verleend of geweigerd. De resultaten van dat onderzoek zijn vastgelegd in een tabel, die in bijlage E is opgenomen.

In deze analysevraag zal worden gekeken of de aanvragen die in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 met toepassing van de herziene kruimelregeling zijn verleend of geweigerd, ook voor 1 november 2014 met de kruimelregeling zouden zijn verleend of geweigerd of dat de aanvragen toen met toepassing van de uitgebreide procedure zouden zijn verleend of geweigerd. Indien blijkt dat niet elke aanvraag voor 1 november 2014 met de kruimelregeling zou zijn verleend, zal ook worden aangegeven hoeveel leges de gemeente Leeuwarden (minimaal) minder heeft ontvangen per omgevingsvergunning. Reden dat bij die aanvragen specifiek naar de leges zal worden gekeken is, dat, zoals uit subparagraaf 3.3.5 bleek, de hoogte van de leges afhankelijk is van de van toepassing zijnde voorbereidingsprocedure. Indien de aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de reguliere procedure wordt voorbereid zijn de leges lager, dan wanneer de aanvraag voor een omgevingsvergunning met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid.

Door specifiek naar bovenstaande te kijken zal aan het einde van deze analyse antwoord gegeven kunnen worden op de onderzoeksvraag: ‘heeft de gemeente Leeuwarden sinds inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure voorbereid zouden zijn voorbereid?’ Ook zal aan het einde van deze analyse een antwoord op de analysevraag gegeven kunnen worden.

Door de uitkomsten van de analysevraag kan ook worden gekeken in hoeverre het uitgangspunt van de Omgevingswet, namelijk dat aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure worden voorbereid in plaats van met de uitgebreide procedure²⁸⁰, zich binnen de gemeente Leeuwarden al heeft ontwikkeld. Ook kan worden gekeken hoeveel inkomsten de gemeente Leeuwarden door de herziene kruimelregeling minimaal minder heeft ontvangen.

Hieronder zijn alle aanvragen die in bijlage E zijn opgenomen weergegeven op volgorde van het van toepassing zijnde lid. Dit betreft dezelfde volgorde als in bijlage E.

Artikel 4 lid 1 bijlage II Bor

De eerste aanvraag betreft het uitbreiden van een binnen de bebouwde kom gelegen woning. De maximale toegestane oppervlakte mag op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan 100

²⁸⁰ Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II 2014/15*, 33118, nr. 18.

m² zijn en wordt 107 m². De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

De tweede aanvraag betreft het uitbreiden van een binnen de bebouwde kom gelegen woning door het plaatsen van een opbouw op de garage. De goothoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen mag op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan niet meer bedragen dan 3,00 m. Door de opbouw wordt de goothoogte aan de voorzijde met één meter overschreden. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

De derde aanvraag betreft het uitbreiden van een binnen de bebouwde kom gelegen pand met 98 m². De uitbreiding is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreiding buiten het bouwvlak voor 'Gemengde doeleinden 1' wordt gesitueerd. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

De vierde aanvraag betreft het plaatsen van een nieuw schuurtje. Het plaatsen van een nieuw schuurtje is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat op of in de gronden van de bestemming 'Tuin' geen gebouwen mogen worden gebouwd. De aanvraag is geweigerd, omdat in het verleden de aanbouw al eens is vergroot en door het nieuwe schuurtje wordt de totale lengte van de aan- en uitbouwen c.q. bijgebouwen volgens de gemeente onevenredig groot.

De vijfde aanvraag betreft het uitbreiden van een winkelpand met 264 m² dat binnen de bebouwde kom is gelegen. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreiding buiten het bouwvlak wordt gesitueerd. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

De zesde aanvraag betreft het bouwen van een schiphuis met walbeschoeiing. Het schiphuis is binnen de bebouwde kom gelegen en de uitbreiding zal 40 m² bedragen. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het schiphuis wordt gesitueerd buiten de op de plankaart aangegeven zone 'te bebouwen erven' en omdat de toegestane oppervlakte voor bijgebouwen wordt overschreden. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

De zevende aanvraag betreft het uitbreiden van een supermarkt met 46 m² dat binnen de bebouwde kom is gelegen. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreiding buiten beide bouwvlakken wordt gesitueerd. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 1 bijlage II Bor, omdat net als nu het geval is voor 1 november 2014 geen voorwaarden werden gesteld aan een bijbehorend bouwwerk binnen de bebouwde kom.

Artikel 4 lid 3 bijlage II Bor

De aanvraag betreft het plaatsen van een hekwerk. Het hekwerk zal 3,00 meter bedragen, terwijl de maximale bouwhoogte op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan 2,00 meter mag

bedragen. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 3 bijlage II Bor, omdat het artikel niet veranderd is.

Artikel 4 lid 4 bijlage II Bor

De eerste aanvraag betreft het bouwen van appartementen op het dak. Het bouwplan is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de diepte van 6,00 meter gerekend vanaf de gevelbouw grens niet wordt gehaald nu de rechthoekige uitbreiding op 5,00 meter van de gevelbouw grens begint. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 4 bijlage II Bor, omdat het artikel niet veranderd is.

De tweede aanvraag betreft het plaatsen van een opbouw op de bestaande uitbouw. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de goothoogte hoger wordt dan 3,00 meter. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 4 bijlage II Bor, omdat het artikel niet veranderd is.

Artikel 4 lid 9 bijlage II Bor

De eerste aanvraag betreft het wijzigen van het gebruik van de huidige 'Gemengd-1' bestemming naar een 'Woonbestemming' van een pand waarbij de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet wordt vergroot. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het wonen in de eerste bouwlaag niet is toegestaan en er geen sprake is van een bestaande woning. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 9 van artikel 4 bijlage II Bor. Voor 1 november 2014 diende een dergelijke aanvraag met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder 3° Wabo, de uitgebreide voorbereidingsprocedure, te worden verleend. Reden hiervan is dat voor 1 november 2014 op grond van artikel 5 lid 1 bijlage II Bor bij toepassing van artikel 4 bijlage II Bor het aantal woningen gelijk diende te blijven.²⁸¹ Op grond van het huidige artikel 5 lid 1 sub c bijlage II Bor geldt de eis dat het aantal woningen gelijk dient te blijven niet meer voor de leden 9 en 11 van artikel 4 bijlage II Bor. De aanvraag is in 2014 ingediend, daarom gelden de leges van 2014. Onder de reguliere procedure bedragen de leges voor het strijdig gebruik 536,55 euro. Indien de uitgebreide procedure van toepassing was geweest op de aanvraag bedroegen de leges voor het strijdig gebruik 1.590,55 euro.²⁸²

De tweede aanvraag betreft het wijzigen van het gebruik van een pand in verband met kamergewijze verhuur, met in eventuele samenhang van bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of bouwvolume niet doet vergroten. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de betreffende woning slechts gebruikt mag worden voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden en bij kamergewijze verhuur is er sprake van meer dan één huishouden. Deze aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 9 bijlage II Bor. Reden hiervan is dat bij kamergewijze verhuur de zelfstandige ruimte wordt omgezet in onzelfstandige woonruimten, waarbij het aantal zelfstandige woningen niet toeneemt.²⁸³

De derde aanvraag betreft het voeren van een bed en brochje (bed and breakfast). De aanvraag is strijdig met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat een bed en brochje geen aan huis verbonden beroep is. Deze aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 9 bijlage II Bor, omdat het een inpandige bouwactiviteit betreft en de oppervlakte niet met meer dan 1500 m² toeneemt.

²⁸¹ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

²⁸² Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

²⁸³ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

De vierde aanvraag betreft het wijzigen van de bestemming en het verbouwen van het pand tot appartementen. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de bestemming 'Kantoor' op het perceel rust en niet de bestemming 'Wonen'. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 9 van artikel 4 bijlage II Bor. Voor 1 november 2014 diende een dergelijke aanvraag met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder 3° Wabo, de uitgebreide voorbereidingsprocedure, te worden verleend. Reden hiervan is dat voor 1 november 2014 op grond van artikel 5 lid 1 bijlage II Bor bij toepassing van artikel 4 bijlage II Bor het aantal woningen gelijk diende te blijven.²⁸⁴ Op grond van het huidige artikel 5 lid 1 sub c bijlage II Bor geldt de eis dat het aantal woningen gelijk dient te blijven niet meer voor de leden 9 en 11 van artikel 4 bijlage II Bor. De aanvraag is in 2014 ingediend, daarom gelden de leges van 2014. Onder de reguliere procedure bedragen de leges voor het strijdig gebruik minimaal 339,55 euro. Indien de uitgebreide procedure van toepassing was geweest op de aanvraag bedroegen de leges voor het strijdig gebruik minimaal 4.620,26 euro. De leges voor het bouwen en het welstandsadvies zijn in de voorgenoemde bedragen niet opgenomen.²⁸⁵

De vijfde aanvraag betreft het intern verbouwen van het pand ten behoeve van dagopvang, inloophuis, tweedehands kledingwinkel, wasserette en één woonruimte boven. De aanvraag, behalve de woonruimte, is strijdig met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het perceel niet de aanduidingen 'Maatschappelijk' en 'Detailhandel' bevat. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 9 van artikel 4 bijlage II Bor. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 9 bijlage II Bor, omdat de woning niet op de begane grond maar op de verdieping is gevestigd, omdat er sprake is van in pandige bouwactiviteiten en de oppervlakte niet met meer dan 1500 m² toeneemt.

De zesde aanvraag betreft het wijzigen van de verleende omgevingsvergunning. In plaats van vijf appartementen worden er in het gewijzigde bouwplan acht appartementen gerealiseerd, waarvan twee op de begane grond. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat woningen in de eerste bouwlaag niet zijn toegestaan. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 9 van artikel 4 bijlage II Bor. Voor 1 november 2014 diende een dergelijke aanvraag met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder 3° Wabo, de uitgebreide voorbereidingsprocedure, te worden verleend. Reden hiervan is dat voor 1 november 2014 op grond van artikel 5 lid 1 bijlage II Bor bij toepassing van artikel 4 bijlage II Bor het aantal woningen gelijk diende te blijven.²⁸⁶ Op grond van het huidige artikel 5 lid 1 sub c bijlage II Bor geldt de eis dat het aantal woningen gelijk dient te blijven niet meer voor de leden 9 en 11 van artikel 4 bijlage II Bor. Het aantal woningen neemt in de gewijzigde aanvraag met drie toe. De aanvraag is in 2014 ingediend, daarom gelden de leges van 2014. Onder de reguliere procedure bedragen de leges voor het strijdig gebruik 339,55 euro. Indien de uitgebreide procedure van toepassing was geweest op de aanvraag bedroegen de leges voor het strijdig gebruik minimaal 1.590,55 euro. De leges voor het bouwveiligheidsplan en het welstandsadvies zijn in de voorgenoemde bedragen niet opgenomen.²⁸⁷

De zevende aanvraag betreft het realiseren van een pizzarestaurant. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het betreffende perceel niet is voorzien van een horeca-aanduiding. Deze aanvraag voor een omgevingsvergunning zou ook voor 1 november 2014 zijn verleend met toepassing van artikel 4 lid 9 bijlage II Bor, omdat het een in pandige bouwactiviteit betreft en de oppervlakte niet met meer dan 1500 m² toeneemt.

²⁸⁴ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

²⁸⁵ Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

²⁸⁶ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

²⁸⁷ Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

De achtste aanvraag betreft het wijzigen van de huidige 'Detailhandelbestemming' naar een 'Woonbestemming'. De aanvraag is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat wonen alleen uitgeoefend mag worden op de verdieping(en) van de gebouwen en niet in het gehele pand. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 9 van artikel 4 bijlage II Bor. Voor 1 november 2014 diende een dergelijke aanvraag met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder 3° Wabo, de uitgebreide voorbereidingsprocedure, te worden verleend. Reden hiervan is dat voor 1 november 2014 op grond van artikel 5 lid 1 bijlage II Bor bij toepassing van artikel 4 bijlage II Bor het aantal woningen gelijk diende te blijven.²⁸⁸ Op grond van het huidige artikel 5 lid 1 sub c bijlage II Bor geldt de eis dat het aantal woningen gelijk dient te blijven niet meer voor de leden 9 en 11 van artikel 4 bijlage II Bor. De aanvraag is in 2015 ingediend, daarom gelden de leges van 2015. Onder de reguliere procedure bedragen de leges minimaal 542,24 euro. Indien de uitgebreide procedure van toepassing was geweest op de aanvraag bedroegen de leges minimaal 1.608,04 euro.²⁸⁹

Artikel 4 lid 11 bijlage II Bor

De aanvraag betreft het bouwen van een tijdelijk bouwwerk voor maximaal vijf jaar. Deze aanvraag is verleend met toepassing van lid 11 van artikel 4 bijlage II Bor. Voor 1 november 2014 diende een dergelijke aanvraag met toepassing van artikel 2.12 lid 2 Wabo jo. artikel 5.18 Bor verleend te worden. De aanvraag werd toen met de uitgebreide voorbereidingsprocedure voorbereid²⁹⁰ en wordt nu met de reguliere voorbereidingsprocedure voorbereid. De aanvraag is in 2014 ingediend, daarom gelden de leges van 2014. Onder de reguliere procedure bedragen de leges voor het strijdig gebruik minimaal 339,55 euro. Indien de uitgebreide procedure van toepassing was geweest op de aanvraag bedroegen de leges voor het strijdig gebruik minimaal 687,18 euro. De leges voor het bouwen is in de voorgenoemde bedragen niet opgenomen.^{291 292}

Conclusie

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'heeft de gemeente Leeuwarden sinds inwerkingtreding van de herziene kruimelregeling aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure voorbereid zouden zijn voorbereid?', gemaakt worden: vijf aanvragen zijn door de herziene kruimelregeling met de reguliere procedure voorbereid en zouden voor de herziene kruimelregeling met de uitgebreide procedure zijn voorbereid. Hierdoor heeft de gemeente Leeuwarden voor vijf omgevingsvergunningen minder leges ontvangen en dus minder inkomsten ontvangen.

Concluderend kan gesteld worden dat de vergelijking tussen aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de oude kruimelregeling en aanvragen voor een omgevingsvergunning op grond van de herziene kruimelregeling het volgende heeft opgeleverd: het uitgangspunt van de Omgevingswet, namelijk dat aanvragen voor een omgevingsvergunning met de reguliere procedure wordt voorbereid in plaats van met de uitgebreide procedure, heeft zich binnen de gemeente Leeuwarden al ontwikkeld. In de vijfenhalve maand dat de herziene kruimelregeling in werking is, zijn er vijf aanvragen met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente Leeuwarden minder inkomsten door de lagere leges per omgevingsvergunning heeft ontvangen.

²⁸⁸ ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456.

²⁸⁹ Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

²⁹⁰ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 145-162.

²⁹¹ Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

²⁹² Gemeenteblad 2014, nr. 74077 (klik op externe bijlagen).

5.4 Vergelijking werkwijzen gemeenten Delft, Heerenveen, Woerden en Leeuwarden

In deze analyse staat de volgende analysevraag centraal: ‘wat levert de vergelijking op tussen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden en de werkwijze van de gemeente Leeuwarden?’

In paragraaf 4.4 is onderzocht op welke manier binnen de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden het vergunningsproces doorlopen wordt en hoe de omgevingsvergunning wordt afgegeven. In deze analysevraag zullen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen, Leeuwarden en Woerden met elkaar vergeleken worden.

Door de werkwijzen van de gemeenten onderling te vergelijken zal in de analyse antwoord gegeven kunnen worden op de onderzoeksvraag: ‘op welke manier doorlopen andere gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) het vergunningsproces?’ Ook zal aan het einde van deze analyse een antwoord op de analysevraag gegeven kunnen worden.

Digitale of papieren vergunningverlening?

De gemeenten Heerenveen en Woerden werken met een volledige digitale vergunningverlening en de gemeente Delft werkt grotendeels met een digitale vergunningverlening. De gemeente Leeuwarden werkt niet met een digitale vergunningverlening, maar met een papieren vergunningverlening.

Systeem

Alle gemeenten werken met dezelfde behandelssystemen²⁹³, waarbij de gemeente Delft als enige gemeente ook het Omgevingsloket online als behandelstelsel hanteert. De gemeente Leeuwarden is de enige gemeente die de aanvraag voor een omgevingsvergunning in vijfvoud uitprint.

Advies

Alle gemeenten gebruiken het Omgevingsloket online voor het aanvragen en verkrijgen van externe adviesaanvragen. Alleen bij de gemeente Leeuwarden worden de adviezen niet via het Omgevingsloket online aangeleverd, maar op papier.

Voor interne adviesaanvragen gebruiken de gemeenten verschillende manieren en systemen. Binnen de gemeente Leeuwarden worden de interne adviesaanvragen op papier, via de e-mail of via het behandelstelsel aangevraagd en verkregen. De gemeente Heerenveen vraagt en verkrijgt de interne adviesaanvragen via de e-mail. De gemeente Woerden vraagt en verkrijgt de interne adviesaanvragen via de e-mail of het behandelstelsel. De gemeente Delft vraagt en verkrijgt de interne adviesaanvragen via het Omgevingsloket online.

Communicatie

De communicatie met de aanvrager verloopt bij de gemeente Leeuwarden via een brief, via de e-mail of telefonisch. Bij de gemeente Heerenveen verloopt de communicatie met de aanvrager via de e-mail en het Omgevingsloket online. Bij de gemeente Woerden verloopt de communicatie met de aanvrager via een digitaal systeem, via de e-mail of telefonisch en bij de gemeente Delft verloopt de communicatie met de aanvrager via de e-mail, telefonisch of per brief.

De aanvrager krijgt bij de gemeente Leeuwarden en bij de gemeente Delft de verleende omgevingsvergunning op papier. Bij de gemeente Heerenveen staat de verleende

²⁹³ De precieze systemen zijn terug te lezen in de afgenomen interviews die in bijlage F zijn opgenomen.

omgevingsvergunning in het Omgevingsloket online en bij de gemeente Woerden krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning via een digitaal systeem.

De bijbehorende documenten worden bij de gemeente Leeuwarden op papier gestuurd, bij de gemeenten Delft en Heerenveen staan deze in het Omgevingsloket online en bij de gemeente Woerden staan deze in een digitaal systeem.

De gemeente Leeuwarden werkt op dit moment nog niet met een digitale handtekening, omdat zij de vergunningverlening nog op papier afhandelt. De gemeente Heerenveen werkt op dit moment wel met een digitale handtekening. De omgevingsvergunning wordt met een machtiging van het afdelingshoofd ondertekend en naast de handtekening staat de datum van verlening. De gemeente Woerden werkt op dit moment ook met een digitale handtekening. De omgevingsvergunning wordt in Word ondertekend met een handtekening van de vergunningverlener of teammanager. De gemeente Delft werkt op dit moment nog niet met een digitale handtekening. Reden hiervan is dat er op dit moment geen bestuurlijk besluit ligt dat het digitaal ondertekenen mogelijk maakt. Dit is ook de reden dat de gemeente Delft de omgevingsvergunning niet digitaal, maar op papier naar de aanvrager stuurt.

Archief

De archivering van de verleende omgevingsvergunning verloopt binnen de gemeente Leeuwarden op papier, omdat er geen digitaal archief aanwezig is. De gemeenten Heerenveen en Woerden archiveren de verleende omgevingsvergunning in een digitaal archief. De gemeente Delft archiveert de verleende omgevingsvergunning zowel in het archief van het Omgevingsloket online als in een eigen digitaal archief. Daarnaast wordt het gearcheiverde bouwdoossier aan het Geografisch Informatiesysteem van de gemeente Delft gekoppeld.

Conclusie

Op grond van bovenstaande kan de volgende terugkoppeling ten aanzien van de onderzoeksvraag, 'op welke manier doorlopen andere gemeenten (Delft, Heerenveen en Woerden) het vergunningsproces?', gemaakt worden: de gemeenten Heerenveen en Woerden doorlopen het vergunningsproces volledig digitaal en de gemeente Delft doorloopt het vergunningsproces grotendeels digitaal. De gemeente Leeuwarden daarentegen doorloopt het vergunningsproces nog volledig op papier.

Concluderend kan gesteld worden dat de vergelijking tussen de werkwijzen van de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden en de werkwijze van de gemeente Leeuwarden het volgende heeft opgeleverd: de gemeente Leeuwarden is, in tegenstelling tot de gemeenten Delft, Heerenveen en Woerden, nog niet voorbereid op de manier van werken die de Omgevingswet met zich meebrengt. De gemeente Leeuwarden doorloopt het vergunningsproces nog volledig op papier, terwijl de gemeenten Heerenveen en Woerden dat volledig digitaal doen en de gemeente Delft grotendeels. Het vergunningsproces digitaal doorlopen zal onder de Omgevingswet verplicht worden.

Hoofdstuk 6. Conclusies en aanbevelingen

Nu het theoretisch kader, de praktijk en de analyse besproken zijn, is het tijd voor de conclusies en de aanbevelingen. De conclusies zullen logisch voortvloeien uit de analyse en de aanbevelingen zullen logisch voortvloeien uit de conclusies.

6.1 Conclusies

De conclusies geven een antwoord op de centrale vraag. De centrale vraag die in dit onderzoek centraal staat luidt als volgt: *‘Welke gevolgen kan de Omgevingswet ten aanzien van de omgevingsvergunning meebrengen voor de gemeente Leeuwarden?’*

AMvB's

Op dit moment is het nog niet duidelijk welke gevolgen de AMvB's voor de gemeente Leeuwarden met zich meebrengen, omdat deze nog niet opgesteld en openbaar zijn.

Vorbereidingsprocedure

Onder de Omgevingswet zullen meer activiteiten onder het strijdig gebruik gaan vallen, dan nu het geval is met artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo. Het is op dit moment nog niet bekend of die activiteiten met de reguliere procedure of de uitgebreide procedure zullen worden voorbereid. Op dit moment is wel duidelijk dat het uitgangspunt onder de Omgevingswet zal worden dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure. Indien de reguliere procedure vaker van toepassing zal zijn en de uitgebreide procedure minder, heeft dat tot gevolg dat de gemiddelde hoogte van de leges per aanvraag minder zal bedragen en dat heeft weer tot gevolg dat de gemeente Leeuwarden minder inkomsten uit de leges zal ontvangen.

Het uitgangspunt dat de reguliere procedure van toepassing wordt op een aanvraag voor een omgevingsvergunning heeft zich al ontwikkeld bij de kruimelregeling. In de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 zijn vijf aanvragen met de reguliere procedure voorbereid die anders met de uitgebreide procedure zouden zijn voorbereid. Voor deze aanvragen heeft de gemeente minder leges en dus minder inkomsten ontvangen.

Werkproces

Het gehanteerde werkproces van het team Mobiliteit en Ruimte zal onder de Omgevingswet niet meer actueel zijn, omdat het niet voldoet aan een aantal procedurele bepalingen van de Omgevingswet.

Vvgb

Onder de Omgevingswet zal de vvgb van de gemeenteraad verdwijnen en opgaan in een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad. Het is nog niet duidelijk hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien. Wanneer het advies verkregen dient te worden voordat de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage wordt gelegd zal dit problemen met het werkproces opleveren, omdat op dit moment de ontwerp vvgb niet door de gemeenteraad wordt afgegeven, zoals zou moeten, maar door de medewerker ruimtelijke ordening. Hierdoor is er in het werkproces geen rekening gehouden met de gemeenteraad tijdens het ontwerpfase.

Onder de Omgevingswet zal ook de vvgb die van een ander bestuursorgaan verkregen dient te worden verdwijnen. Deze vvgb zal opgaan in een advies met instemming. Hierdoor gaat de aanvraag twee keer naar het andere bestuursorgaan, in plaats van het huidige één keer.

Zoals uit paragraaf 4.2 bleek hanteert het team Mobiliteit en Ruimte alleen een werkproces voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de uitgebreide procedure wordt voorbereid. Voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning die met toepassing van de reguliere procedure wordt voorbereid hanteert het team Mobiliteit en Ruimte geen werkproces. Dit kan onder de Omgevingswet tot problemen leiden, omdat onder de Omgevingswet het uitgangspunt zal zijn dat de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is.

(Beslis)termijnen

Onder de Omgevingswet zullen de beslistermijnen nog belangrijker worden. Reden hiervan is dat zowel op de reguliere voorbereidingsprocedure als de uitgebreide voorbereidingsprocedure de dwangsom bij niet tijdig beslissen van toepassing zal zijn. Zoals uit paragraaf 5.1 bleek wordt op dit moment niet op elke aanvraag binnen de beslistermijn een beslissing genomen, worden adviezen niet binnen de adviestertermijn gegeven, hanteren verschillende teams verschillende adviestertermijnen, is de exacte adviestertermijn niet bij iedereen bekend en bestaan er geen toereikende werkafspraken tussen het team BMM en de sector ROI. Als aan voorstaande niks wordt gedaan, kan dit problemen opleveren voor de vergunningverlening en kan de kwaliteit van de vergunningverlening misschien wel verslechteren.

Digitalisering

Onder de Omgevingswet zal meer met digitale aanvragen voor een omgevingsvergunning en melding gewerkt gaan worden. Daarnaast zal het vergunningsproces in de toekomst alleen nog digitaal doorlopen kunnen worden. Zoals uit paragrafen 4.4 en 5.4 bleek doorloopt de gemeente Leeuwarden op dit moment het vergunningsproces volledig op papier en niet digitaal. De gemeente Leeuwarden zal binnen de organisatie aan de digitalisering moeten werken, anders zal zij niet kunnen voldoen aan de eisen die de Omgevingswet stelt.

6.2 Aanbevelingen

De aanbevelingen zullen een antwoord geven op de doelstelling. De doelstelling die in dit onderzoek centraal staat luidt als volgt: *'Het inzichtelijk maken aan het team Mobiliteit en Ruimte van de gemeente Leeuwarden welke gevolgen en kansen de invoering van de Omgevingswet meebrengt voor haar bedrijfsvoering.'*

AMvB's

- Voor het onderzoek is geen gebruik gemaakt van de AMvB's die bij de Omgevingswet horen, omdat deze AMvB's nog opgesteld en openbaar moeten worden. In het onderzoek is wel aangegeven uit welke AMvB, welke informatie zal volgen.

Aanbeveling: kijk in combinatie met dit onderzoek naar de veranderingen die de AMvB's ten opzichte van de huidige AMvB's met zich meebrengen voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik en kijk vervolgens welke gevolgen en kansen die veranderingen met zich meebrengen.

Werkproces

- Het gehanteerde werkproces zal onder de Omgevingswet niet meer actueel zijn.

Aanbeveling: pas het werkproces aan, maar doe dit nadat in kaart is gebracht welke veranderingen de AMvB's met zich meebrengen en welke gevolgen en kansen die veranderingen met zich meebrengen. Maak bij het aanpassen gebruik van de veranderingen die zijn genoemd in paragraaf 5.2 en het theoretisch kader.

- Het team Mobiliteit en Ruimte hanteert op dit moment geen werkproces voor een omgevingsvergunning die met de reguliere procedure wordt voorbereid, terwijl de reguliere procedure onder de Omgevingswet het uitgangspunt zal zijn.

Aanbeveling: stel een werkproces op voor de omgevingsvergunning die met de reguliere voorbereidingsprocedure wordt voorbereid.

Vvgb

- De vvgb van de gemeenteraad zal verdwijnen en opgaan in een adviesbevoegdheid van de gemeenteraad. Het is nog niet duidelijk hoe deze adviesbevoegdheid eruit komt te zien.

Aanbeveling: wanneer duidelijk is hoe de adviesbevoegdheid eruit komt te zien zal er met de gemeenteraad of met de griffie van de gemeenteraad afspraken gemaakt dienen te worden omtrent de wijze waarop de gemeenteraad haar adviesbevoegdheid wil gaan uitoefenen.

- De vvgb die van een ander bestuursorgaan verkregen dient te worden zal verdwijnen en opgaan in een advies met instemming.

Aanbeveling: maak met de bestuursorganen die een advies met instemming dienen af te geven afspraken omtrent het (op tijd) afgeven van zowel het advies als de instemming. Door deze afspraken te maken zal voorkomen kunnen worden dat de gemeente Leeuwarden de omgevingsvergunning te laat verleent of moet weigeren.

(Beslis)termijnen

- Uit afgenomen interviews is naar voren gekomen dat niet op elke aanvraag binnen de beslistermijn een beslissing wordt genomen, dat adviezen niet binnen de adviestermin worden gegeven, dat niet elk team dezelfde adviesterminen hanteert, dat de exacte adviestermin niet bij iedereen bekend is en dat er geen werkafspraken bestaan tussen het team BMM en de sector ROI.

Aanbeveling: maak werkafspraken met het team BMM over adviesterminen. Doe dit zo snel mogelijk, zodat adviesterminen in de toekomst vaker gehaald zullen gaan worden en zodat de gemeente Leeuwarden de omgevingsvergunning binnen de beslistermijn kan verlenen. Kijk tegen de tijd dat de Omgevingswet en bijbehorende AMvB's in werking treden of de werkafspraken voldoen aan de bepalingen uit de Omgevingswet en bijbehorende AMvB's.

Kansen: wanneer er werkafspraken worden gemaakt met het team BMM zal dit ten goede komen aan de vergunningverlening binnen de gemeentelijke organisatie, zullen adviesterminen in de toekomst vaker gehaald worden en kan de kwaliteit van de vergunningverlening misschien (nog) beter worden.

Digitalisering

- Uit afgenomen interviews is naar voren gekomen dat de gemeente Leeuwarden op dit moment het vergunningsproces op papier afhandelt. Onder de Omgevingswet zal het vergunningsproces alleen nog digitaal doorlopen kunnen worden.

Aanbeveling: treedt in overleg met de teams V&L en BMM om te kijken welke systemen er op dit moment binnen de gemeente gebruikt worden voor de vergunningverlening, welke systemen er aangeschaft moeten worden en welke systemen daarvoor het beste in aanmerking komen. Maak daarbij gebruik van de informatie die uit de afgenomen interviews (bijlage F) volgt.

Aanbeveling: zorg ervoor dat er een bestuurlijk besluit verkregen wordt die het digitaal ondertekenen mogelijk maakt. Hierdoor kan digitaal met de aanvrager gecommuniceerd worden.

Aanbeveling: werk waar mogelijk intern meer met digitale adviezen.

Een andere aanbeveling is dat er gezorgd moet worden dat de problemen die zich nu aan de voorkant van de vergunningverlening met betrekking tot het Omgevingsloket online voordoen worden opgelost.²⁹⁴ Gezien het vergunningsproces dat in paragraaf 4.1 is beschreven kan deze aanbeveling beter aan het team V&L worden gedaan dan aan het team Mobiliteit en Ruimte. Vanwege de eerste aanbeveling die ten aanzien van dit punt is gedaan, kan dit punt daarin worden meegenomen.

Kansen: door samen met de teams V&L en BMM te kijken hoe de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Leeuwarden het beste gerealiseerd kan worden, kunnen er gerichte en verantwoorde keuzes gemaakt worden over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Leeuwarden.

²⁹⁴ Deze problemen volgen uit een afgenomen interview en zijn te lezen in bijlage F nummer één.

Afkortingenlijst

Amvb	algemene maatregel van bestuur
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
Besluit pChw	Besluit permanent maken van de Crisis- en herstelwet
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
Bor	Besluit omgevingsrecht
BR	Bouwrecht
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BMM	Bouwen, Milieu en Monumenten
college van B en W	college van burgemeester en wethouders
Ffw	Flora- en faunawet
Monw 1998	Monumentenwet 1988
Mor	Ministeriële regeling omgevingsrecht
Nbw 1998	Natuurbeschermingswet 1998
M en R	Milieu en Recht
NTB	Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht
pChw	wet tot het permanent maken van de Crisis- en herstelwet
ROI	Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting
Stb.	Staatsblad
V&L	Vergunningen en Leefomgeving
vvgb	verklaring van geen bedenkingen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wm	Wet milieubeheer
Wro	Wet ruimtelijke ordening

Begrippenlijst

Algemene regel:	een regel die voor iedereen geldt. ²⁹⁵
Algemene rijksregel:	een regel die voor iedereen geldt op grond van een AMvB of ministeriële regeling. ²⁹⁶
Beheersverordening:	een algemeen verbindend voorschrift dat het bestaand gebruik van een gebied regelt waar geen ontwikkelingen worden voorzien. ²⁹⁷
Bestemmingsplan:	juridisch bindend plan, waarin algemeen verbindende voorschriften voor het gebruik van de grond worden gegeven. ²⁹⁸
Doelvoorschrift:	bepaling die het doel aangeeft dat moet worden bereikt, waarbij het aan de initiatiefnemer overgelaten wordt om te bepalen met welke middelen dat doel wordt bereikt. ²⁹⁹
Exploitatieplan:	een plan waarmee de gemeente de kosten van een particuliere grondexploitatie publiekrechtelijk kan verhalen op een particuliere ontwikkelaar en regels kan stellen aan de ontwikkeling van de locatie. ³⁰⁰
Fysieke leefomgeving:	omvat in ieder geval: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. ³⁰¹
Gemeentelijke structuurvisie:	beleidsdocument waarin het strategisch ruimtelijk beleid van de gemeente is vastgelegd. ³⁰²
Grootstedelijke agglomeratie:	een aaneengesloten gebied met stedelijke bebouwing waarin meer dan honderdduizend mensen wonen, meer dan vijftigduizend banen zijn en meer dan honderdvijftigduizend potentiële regionale klanten zijn. ³⁰³
M.e.r.-beoordelingsplicht:	een beoordeling van het bevoegd gezag om te bepalen of er bij een voorgenomen activiteit, die in onderdeel D van het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen, mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. ³⁰⁴
Middelvoorschrift:	bepaling die een middel voorschrijft dat de initiatiefnemer moet hanteren. ³⁰⁵
Milieueffectrapportage:	een rapportage waarin de mogelijke milieugevolgen in kaart worden gebracht. ³⁰⁶

²⁹⁵ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 388 (MvT).*

²⁹⁶ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 388 (MvT).*

²⁹⁷ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijse en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 255-256.

²⁹⁸ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijse en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 228.

²⁹⁹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 388 (MvT).*

³⁰⁰ 'Handleiding voor het maken van een exploitatieplan', Vereniging van Nederlandse Gemeenten 25 november 2010, www.vng.nl (zoek op Exploitatieplan en klik op Handleiding voor het maken van een exploitatieplan), geraadpleegd op 26 april 2015.

³⁰¹ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p.60 (MvT).*

³⁰² M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijse en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 127

³⁰³ 'Grootstedelijke agglomeratie', *Centraal Bureau voor de Statistiek*, www.cbs.nl (zoek op *Agglomeratie* en klik op *Grootstedelijke agglomeratie*), geraadpleegd op 25 februari 2015.

³⁰⁴ 'M.e.r.-beoordeling', *Kenniscentrum InfoMil*, www.infomil.nl (zoek op *M.e.r.-beoordeling* en klik op *M.e.r.-beoordeling*), geraadpleegd op 27 mei 2015.

³⁰⁵ *Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).*

Instructieregels:	regels over de uitoefening van een taak of bevoegdheid door een bestuursorgaan. ³⁰⁷
Omgevingsplan:	plan met de door het gemeentebestuur gestelde regels over de fysieke leefomgeving. Het bevat in ieder geval voor het gehele gemeentelijke grondgebied een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en de regels die met het oog daarop nodig zijn. ³⁰⁸
Omgevingsvergunning:	toestemming op de aanvraag tot het uitvoeren van één of meer activiteiten in de fysieke leefomgeving. ³⁰⁹
Omgevingsvisie:	een beleidsdocument waarin de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, de bescherming, het beheer en het behoud van het grondgebied van een bestuursorgaan en de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid zijn opgenomen. ³¹⁰
Omgevingswaarden:	maatstaven voor de staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan, of de toelaatbare belasting door activiteiten of toelaatbare concentratie of depositie van stoffen in de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan, uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of andere objectieve termen. ³¹¹
Plan-m.e.r.:	een plan dat voorafgaand aan een besluit van het bevoegd gezag uitgevoerd dient te worden, indien de voorgenomen activiteit in onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen. ³¹²
Programma:	een uitwerking van het te voeren beleid of de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud, of maatregelen om aan één of meer omgevingswaarden te voldoen of aan één of meer andere doelstellingen van de fysieke leefomgeving. ³¹³
Projectbesluit:	besluit van het Rijk, een provincie of een waterschap voor het uitvoeren van een project en het in werking hebben of in stand houden daarvan. ³¹⁴
Revisievergunning:	vergunning die de eerder verleende omgevingsvergunning(en) of onderdelen daarvan vervangt. ³¹⁵
Vorbereidingsbesluit:	besluit waarbij de gemeenteraad verklaart dat een nieuw omgevingsplan wordt voorbereid. ³¹⁶

³⁰⁶ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofdlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 433.

³⁰⁷ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 388 (MvT).

³⁰⁸ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³⁰⁹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³¹⁰ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³¹¹ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³¹² A.Z.R. Koning, *Praktijkgids milieuregelgeving in het bouwproces*. Milieuregelgeving voor de ontwikkelings- en bouwpraktijk, Stichting Instituut voor Bouwrecht 2014, p. 77-78.

³¹³ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³¹⁴ *Kamerstukken II* 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389 (MvT).

³¹⁵ M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijs en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010, p. 189.

Literatuurlijst

Boeken

Boeve, Groothuijse en Uylenburg 2010

M.N. Boeve, F.A.G. Groothuijse en R. Uylenburg, *Omgevingsrecht*, Amsterdam: Europa Law Publishing 2010.

Van Buuren e.a. 2010

P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofddlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010.

Damen e.a. 2013

L.J.A. Damen e.a., *Bestuursrecht deel 1*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.

Dresden 2010

M.J. Dresden, *Module Wabo en omgevingsvergunning*, Kluwer 2010.

Druijff e.a. 2012

F.D. Druijff e.a., *Module Monumenten en Archeologie (UA)*, Kluwer 2012.

Koning 2014

A.Z.R. Koning, *Praktijkgids milieuregelgeving in het bouwproces. Milieuregelgeving voor de ontwikkelings- en bouwpraktijk*, Stichting Instituut voor Bouwrecht 2014.

Van Schaaijk 2011

G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2011.

Van den Broek 2010

Van den Broek, *Tekst & Commentaar Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*, Kluwer 2010.

Verschuren en Doorewaard 2010

P. Verschuren en H. Doorewaard, *Het ontwerpen van een onderzoek*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010.

Tijdschriften

De Graaf 2010

K.J. de Graaf, 'Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht, De verhouding Awb-Wabo beoordeeld', NTB 2010, 30.

Uylenburg 2014

R. Uylenburg, 'Milieu & Recht, De omgevingsvergunning in het wetsvoorstel Omgevingswet. Voorlopig beoordeeld', *M en R* 2014/123.

Van Oosten 2015

J.C. van Oosten, 'Bouwrecht, Het Besluit pChw nader beschouwd: meer mogelijkheden, meer vragen', *BR* 2015/3.

Jurisprudentie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 13 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2249.

³¹⁶ P.J.J. van Buuren e.a., *Hoofddlijnen ruimtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2010, p. 128.

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 31 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2692.

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 24 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:485.

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8456

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 27 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY7296.

Rechtbank Gelderland 18 november 2014, ECLI:NL:RBGEL:2014:7115.

Regelgeving

Algemene wet bestuursrecht.

Besluit omgevingsrecht.

Besluit permanent maken van de Crisis- en herstelwet.

Besluit ruimtelijke ordening.

Flora- en faunawet.

Ministeriële regeling omgevingsrecht.

Natuurbeschermingswet 1998.

Stb. 2014, 333.

Wet tot het permanent maken van de Crisis- en herstelwet.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Wet milieubeheer.

Wet ruimtelijke ordening.

Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 2.

Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3.

Kamerstukken II 2014/15, 33 118, nr. 17.

Brief van 18 februari 2015, *Kamerstukken II* 2014/15, 33118, nr. 18.

Gemeentebld 2014, nr. 2531.

Gemeentebld 2014, nr. 74077.

Elektrische bronnen

Aaldert ten Veen, 'De Omgevingsvergunning in de Omgevingswet' *Stibbe Blog* 23 oktober 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingsvergunning Omgevingswet* en klik op De Omgevingsvergunning in de Omgevingswet), geraadpleegd op 9 maart 2015.

Annemarie Drahmann, 'Natuur in de Omgevingswet', *Stibbe Blog* 21 november 2014, www.stibbeblog.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Natuur in de Omgevingswet*), geraadpleegd op 18 februari 2015.

'Bevoegd gezag', *Kenniscentrum InfoMil*, www.infomil.nl (klik op *Onderwerpen* en klik op *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* en klik op *Wabo in het kort* en klik op *Bevoegd gezag*), geraadpleegd op 23 februari 2015.

'Bouwbesluit 2012', *Omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik*, *Rijksoverheid* 27 april 2012, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Bouwbesluit 2012* en klik op *Infobladen Bouwbesluit 2012* en klik op *Bouwbesluit 2012. Omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

'Buitenplans afwijken', *Kenniscentrum InfoMil*, www.infomil.nl klik op *Onderwerpen* en klik op *Handreiking Ruimtelijke ordening en milieu* en klik op *Wabo* en klik op *Buitenplans afwijken*), geraadpleegd op 23 februari 2015.

'Checken of vergunning nodig is voor (ver)bouwen', *Rijksoverheid*, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Meldingsplicht bouwen* en klik op *Checken of vergunning nodig is voor (ver)bouwen*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

Daniëlla Altman, 'Digitale dossierkast Delft', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Nu al eenvoudig beter* en klik op *Voorbeeldprojecten en klik op Digitale dossierkast Delft*), geraadpleegd op 14 april 2015.

Daniëlla Altman, 'Kamerstukken', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Kamerstukken*), geraadpleegd op 16 februari 2015.

Daniëlla Altman, 'Omgevingsvergunning', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Instrumenten* en klik op *Omgevingsvergunning*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

Daniëlla Altman, 'Projectbesluit', *Omgevingswet: Eenvoudig Beter*, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Instrumenten* en klik op *Projectbesluit*), geraadpleegd op 10 februari 2015.

Geert Corstens, 'De veranderende constitutionele rol van de rechter', *Rechtspraak* 2012, www.rechtspraak.nl (zoek op *Wijziging nationaal recht* en klik op *De veranderende constitutionele rol van de rechter*), geraadpleegd op 31 maart 2015.

'Grootstedelijke agglomeratie', *Centraal Bureau voor de Statistiek*, www.cbs.nl (zoek op *Agglomeratie* en klik op *Indeling van Nederland in 22 grootstedelijke agglomeraties en...*), geraadpleegd op 25 februari 2015.

'Handleiding voor het maken van een exploitatieplan', *Vereniging van Nederlandse Gemeenten* 25 november 2010, www.vng.nl (zoek op *Exploitatieplan* en klik op *Handleiding voor het maken van een exploitatieplan*), geraadpleegd op 26 april 2015.

'Indeling van Nederland in 22 grootstedelijke agglomeraties en stadsgewesten. Gemeentelijke indeling van Nederland op 1 januari 2014', *Centraal Bureau voor de Statistiek*, www.cbs.nl (zoek op *Agglomeratie* en klik op *Grootstedelijke agglomeratie*), geraadpleegd op 25 februari 2015.

'Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o., Deelplan Zuidoost', *Gemeente Leeuwarden* 6 oktober 2014, www.leeuwarden.nl (klik op *Ruimtelijke plannen* en klik op *Zoek in lijst met plannen en zoek op Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o., Deelplan Zuidoost*), geraadpleegd op 27 februari 2015.

'M.e.r.-beoordeling', *Kenniscentrum InfoMil*, www.infomil.nl (zoek op *M.e.r.-beoordeling* en klik op *M.e.r.-beoordeling*), geraadpleegd op 27 mei 2015.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'De zes instrumenten van de Omgevingswet. Algemene rijksregels', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *Informatieblad inzake algemene rijksregels*), geraadpleegd op 16 maart 2015.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet in het kort. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.omgevingswet.pleio.nl (klik op *Publicaties* en klik op *Publicaties Eenvoudig Beter* en klik op *2014 - Omgevingswet in het kort*), geraadpleegd op 9 februari 2015.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 'Omgevingswet. Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit', *Ministerie van Infrastructuur en Milieu* juni 2014, www.infomil.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Factsheet Omgevingswet*), geraadpleegd op 10 maart 2015.

P. Hoekman e.a. 'Afstudeerhandleiding HBO-Rechten voltijd (versie 9.4)', geraadpleegd op 1 april 2015.

'Vernieuwing omgevingsrecht', *Rijksoverheid*, www.rijksoverheid.nl (zoek op *Omgevingswet* en klik op *Omgevingswet* en klik op *Inhoud*), geraadpleegd op 6 mei 2014.

Overige

Plaatsjes op de omslag:

- zoek op Google op Gemeente Leeuwarden
(https://www.google.nl/search?q=gemeente+leeuwarden%5C&hl=nl&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=69RmVbubM8HuUI3ggcAC&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1670&bih=846#hl=nl&tbm=isch&q=gemeente+leeuwarden).
- zoek op Google op Omgevingswet

(https://www.google.nl/search?q=gemeente+leeuwarden%5C&hl=nl&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=69RmVbubM8HuUI3ggcAC&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1670&bih=846#hl=nl&tbm=isch&q=Omgevingswet).

Bijlagen

Bijlage A (nummers 1 tot en met 9):

Bijlage B :

Bijlage C:

Bijlage D:

Bijlage E:

Bijlage F (nummers 1 tot en met 8):

Bijlage G:

interviews praktijkvraag 4.1.

knipformulier.

verklaring van geen bedenkingen binnen de gemeente Leeuwarden.

interview praktijkvraag 4.2.

tabel met aanvragen voor een omgevingsvergunning die in de periode 1 november 2014 tot 15 april 2015 met toepassing van de kruimelregeling zijn verleend of geweigerd.

interviews praktijkvraag 4.4.

onderzoeksmodel.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 1

1. Wat is uw naam?

Christel Meppelink.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben procesregisseur omgevingsvergunning binnen het team Vergunningen en Leefomgeving.

3. Hoe wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend?

Een aanvraag kan digitaal via het landelijk systeem Omgevingsloket online worden ingediend of per post.

4. Hoe ziet het proces eruit dat na indiening van de aanvraag voor een omgevingsvergunning doorlopen wordt?

Wanneer de aanvraag is ingediend boeken wij van het Klant Contact Centrum, team Vergunningen en Leefomgeving, de aanvraag in, in ons eigen systeem: Key2Vergunningen. De beslistermijn begint te lopen zodra de gemeente de aanvraag heeft ontvangen. De aanvraag krijgt een dossiernummer toegewezen. Als de aanvraag digitaal is ingediend wordt de aanvraag in vijfvoud uitgeprint. Hier gaat ongeveer één dag overheen. Vervolgens wordt de aanvraag 'geknipt' met het knipformulier. Uitgangspunt is dat alles wat snel kan, door het team Vergunningen en Leefomgeving wordt afgehandeld. De punten die op het knipformulier staan maken juist dat de aanvraag niet snel kan worden afgedaan, maar dat er meer afstemming moet plaatsvinden binnen of buiten de organisatie. Wanneer geen van de punten op de aanvraag van toepassing zijn, wordt de aanvraag afgehandeld door het team Vergunningen en Leefomgeving. Wanneer één of meer punten van het knipformulier van toepassing zijn op de aanvraag, handelt de back office, team Bouwen, Milieu en Monumenten, de aanvraag af.

5. Welke aanvragen voor een omgevingsvergunning worden door het team Vergunningen en Leefomgeving afgehandeld?

Aanvragen die bij recht passen op grond van het bestemmingsplan en aanvragen die met een binnenplanse afwijking kunnen worden verleend. Het betreft aanvragen die met de reguliere voorbereidingsprocedure kunnen worden voorbereid. Daarnaast worden aanvragen met de deelactiviteit uitrit, reclame, kappen en sloopmeldingen afgedaan in het team Vergunningen en Leefomgeving. Wanneer de binnenplanse afwijking niet helder toetsbaar is, wordt de aanvraag afgehandeld door het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

6. Binnen hoeveel dagen nadat de aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingeboekt krijgt team Bouwen, Milieu en Monumenten de aanvraag?

Binnen twee á drie werkdagen gaat de aanvraag naar het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

7. Welke vervolgstappen worden er doorlopen als het team Vergunningen en Leefomgeving de aanvraag voor een omgevingsvergunning afhandelt?

Allereerst wordt er gekeken of de aanvraag volledig is. Wanneer de aanvraag niet volledig is, wordt er een verzoek om aanvulling gedaan aan de aanvrager. De termijn die aan de aanvrager gegeven wordt, is afhankelijk van wat aangeleverd moet worden en schort de beslistermijn op. Wanneer de aanvrager de gegevens niet of onvoldoende aanvult, wordt binnen vier weken aan de aanvrager kenbaar gemaakt dat de aanvraag buiten behandeling wordt gelaten. Het is ook mogelijk dat de aanvrager de gegevens niet hoeft aan te vullen, maar dat in de beschikking één of meer voorwaarden worden opgenomen (bijvoorbeeld constructieve details). De activiteit mag dan alleen worden uitgevoerd, als aan de voorwaarden is voldaan.

Vervolgens wordt de aanvraag aan het bestemmingsplan getoetst, mocht dat nog niet zijn gebeurd. Daarna worden er zo spoedig mogelijk adviesaanvragen uitgezet en wordt de aanvraag zo spoedig mogelijk bij welstand ingediend. Er wordt standaard advies ingewonnen bij wijkzaken en milieu. Bij milieu wordt er advies ingewonnen bij geluid, bodem en bedrijven. Wanneer het een bedrijf betreft kan milieu ook aangeven of er een melding gedaan moet worden. De teams krijgen twee weken de tijd om advies uit te brengen.

Als de welstandscommissie op- of aanmerkingen heeft ten aanzien van het bouwplan en dit voor de gemeente aanleiding is om de aanvrager om een reactie te vragen, krijgt de aanvrager een termijn waarbinnen de aanvrager een reactie moet geven. Die termijn schort de beslistermijn van de aanvraag niet op.

Daarnaast wordt de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting tijdens het bouwplanoverleg om advies gevraagd als de aanvraag in strijd is met de bouwvoorschriften uit het bestemmingsplan en een binnenplanse afwijking mogelijk is. Het bouwplanoverleg is een overleg dat één keer per week tussen het team Vergunningen en Leefomgeving, het team Bouwen, Milieu en Monumenten en de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting wordt gehouden. Tijdens het bouwplanoverleg wordt de aanvraag voorgelegd aan een stedenbouwkundig adviseur. De stedenbouwkundig adviseur geeft, indien mogelijk, tijdens het bouwplanoverleg advies op de aanvraag.

Ook wordt de aanvraag technisch getoetst. Dit wordt gedaan aan de hand van het Bouwbesluit 2012. De aanvraag wordt binnen het team Vergunningen en Leefomgeving afgehandeld door één behandelend ambtenaar. Deze medewerker is van start tot eind verantwoordelijk voor de afhandeling van het dossier. Binnen het team Bouwen, Wonen en Milieu zijn meerdere specialisten inhoudelijk met het dossier bezig. Vervolgens wordt er een beschikking opgemaakt en wordt de aanvraag voor een omgevingsvergunning verleend of geweigerd.

8. Wanneer er een verzoek om aanvulling wordt gedaan en de aanvrager niet binnen de termijn reageert, wordt de aanvraag voor een omgevingsvergunning dan binnen vier weken nadat hij is ingediend buiten behandeling gelaten of binnen vier weken nadat een verzoek om aanvulling is gedaan?

Binnen vier weken nadat de termijn om aanvulling is verstreken.

9. Wanneer wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning verleend en wanneer niet?

Wanneer een aanvraag voldoet aan het Bouwbesluit 2012, de Bouwverordening, het bestemmingsplan en welstand wordt de aanvraag verleend. Dit noem je een gebonden beschikking. Wanneer één van de toetsingsgronden negatief is, kan de aanvraag worden geweigerd.

10. Wanneer wordt de beslistermijn verdaagd?

De beslistermijn van de reguliere procedure wordt met maximaal zes weken verlengd wanneer niet binnen acht weken tot een beslissing kan worden gekomen en er zicht is op een positieve beschikking.

11. Wie stelt de omgevingsvergunning op?

De ambtenaar die de aanvraag voor een omgevingsvergunning behandeld heeft.

12. Wie verleent de omgevingsvergunning?

Marga Stam van het team Vergunningen en Leefomgeving.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 2

1. Wat is uw naam?

Simona de Jong.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben senior administratief medewerkster binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Welke aanvragen voor een omgevingsvergunning worden door het team Bouwen, Milieu en Monumenten afgehandeld?

Alle aanvragen met de activiteit bouwen en die een kruisje op het knipformulier hebben. Dit zijn zowel aanvragen die met de reguliere procedure worden voorbereid als met de uitgebreide procedure.

4. Hoe ziet het proces eruit dat u doorloopt als er een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend?

Ik krijg de aanvraag vanuit het team Vergunningen en Leefomgeving in vijfvoud aangeleverd. De aanvraag wordt in vijfvoud uitgeprint, waarvan één voorlopig bij de balie blijft ter inzage. Allereerst kijk ik of de aanvraag procesmatig compleet is. Ik kijk niet of de aanvraag inhoudelijk compleet is, dat doet de binnen-inspecteur. Vervolgens kijk ik nog een keer naar de aanvraag in combinatie met het knipformulier. Ik kijk of er nog meer aan moet gebeuren. Ook overleg ik met de juridisch medewerker of de aanvraag met de reguliere procedure of uitgebreide procedure moet worden voorbereid, maar dit zal pas echt blijken wanneer de juridisch medewerker de aanvraag aan het bestemmingsplan heeft getoetst. Ook gaat er, van de in vijfvoud aangeleverde aanvraag, één aanvraag voor advies naar wijkzaken, één aanvraag voor advies naar de juridisch medewerker, één aanvraag voor advies naar milieu en de rest voor advies naar de binnen-inspecteur. Als het nodig is maak ik kopieën voor huisnummering en gaat er een setje naar archeologie. De adviezen krijg ik vervolgens terug en de resultaten worden genoteerd op de geleidestaat. De adviezen worden meegenomen in de brief 'verzoek aanvulling'.

5. Binnen hoeveel dagen nadat de aanvraag voor een omgevingsvergunning bij het team Bouwen, Milieu en Monumenten is gekomen gaat u met de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan het werk?

Dat hangt af van de werkdruk bij de binnen-inspecteur en de juridisch medewerker, ik ben van hun afhankelijk wat betreft het aanleveren van setjes voor welstand en het uitgaan van brieven.

6. Binnen welke termijn moet er een advies worden gegeven?

De afspraak is dat ik binnen een week de adviezen terug moet hebben van wijkzaken, de juridisch medewerker, milieu en archeologie, maar in de praktijk gebeurt dit niet altijd. Het komt een enkele keer voor dat de omgevingsvergunning al is verleend en er daarna nog een advies van wijkzaken komt.

7. Wanneer wordt de beslistermijn verdaagd?

Wanneer er nog geen advies van welstand is, wanneer er een verzoek om aanvulling is gedaan of wanneer de zaak complex is.

8. Welke problemen levert het te laat afgeven van een advies op?

Als het welstandsadvies te laat binnenkomt kunnen we de termijnen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning opschorten. In het algemeen valt het wel mee, mocht er een advies van wijkzaken of milieu ontbreken dan neemt de binneninspecteur contact met hun op.

9. Wie stelt de omgevingsvergunning op?

Wanneer de aanvraag alleen voor de activiteit bouwen en strijdig gebruik is aangevraagd, maak ik de beschikking op. Vervolgens gaat de juridisch medewerker de beschikking tekstueel aanvullen. Ik zorg ervoor dat de te waarmaken stukken weggeschreven worden in de vergunning, print de stukken en zorg voor de verdere afwikkeling (ondertekening en verzenden naar DI). Dit geldt ook wanneer de aanvraag zowel voor de activiteit bouwen als voor de activiteit gebruiksvoorschriften is aangevraagd. De monumentenmedewerkers maken zelf hun beschikkingen, zij verzorgen de gehele procedure van vergunningverlening.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 3

1. Wat is uw naam?

Hinkes Helbig.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben juridisch adviseur binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Hoe ziet het proces eruit dat doorlopen wordt als het team Bouwen, Milieu en Monumenten de aanvraag voor een omgevingsvergunning met behulp van de reguliere voorbereidingsprocedure voorbereidt?

Ik toets de aanvraag aan het bestemmingsplan. Wanneer de aanvraag niet met een binnenplanse afwijking kan worden afgedaan, gaat de aanvraag standaard voor advies naar de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting. Zij geven aan of er medewerking kan worden verleend aan de aanvraag of niet. Daarnaast zorg ik ervoor dat de aanvraag voor advies wordt voorgelegd aan de welstandscommissie. Nadat ik advies heb gekregen van de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting en van de welstandscommissie, maak ik een voorstel tot besluitvorming. Dit voorstel geef ik door aan de administratief medewerkster. Aan de hand van het voorstel stelt de administratief medewerkster een concept beschikking op. Nadat ik de concept beschikking heb gecontroleerd en akkoord heb bevonden stelt de administratief medewerkster de definitieve vergunning op.

4. Binnen welke termijn moet de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting een advies geven?

De sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting krijgt veertien dagen de tijd om advies uit te brengen, maar deze termijn wordt vaak niet gehaald. Hierdoor komt het geregeld voor dat ik op het laatste moment nog een beschikking moet opstellen.

5. Wanneer wordt de aanvraag voor een omgevingsvergunning bij de welstandscommissie ingediend?

Dat hangt ervan af. Soms wordt de aanvraag gelijk bij welstand ingediend en soms wacht ik eerst het advies van de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting af.

6. Wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de reguliere procedure wordt voorbereid altijd binnen de beslistermijn afgegeven?

Nee, we halen de beslistermijn van acht weken best vaak niet. We verlengen dan de beslistermijn. Soms halen we ook de beslistermijn na de verlenging niet. We nemen dan contact op met de aanvrager en door gezamenlijk te overleggen komen we meestal een langere beslistermijn overeen. Er volgt dan geen vergunning van rechtswege. Wanneer er geen overeenstemming met de aanvrager bereikt wordt, wordt de vergunning geweigerd.

7. Wie stelt de omgevingsvergunning op?

De vergunning wordt door het team Bouwen, Milieu en Monumenten opgesteld indien bij het strijdig gebruik ook bouwen is inbegrepen. De vergunning wordt door de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting opgesteld indien bij het strijdig gebruik het bouwen niet is inbegrepen.

8. Wie verleent de omgevingsvergunning?

De hoofdregel is dat Marga Stam van het team Vergunningen en Leefomgeving de vergunning namens het college ondertekent en verleent, maar het komt ook wel eens voor dat Koos Spoelstra van team Bouwen, Milieu en Monumenten de vergunning verleent.

9. Hoe ziet het proces eruit dat doorlopen wordt als het team Bouwen, Milieu en Monumenten de aanvraag voor een omgevingsvergunning met behulp van de uitgebreide voorbereidingsprocedure voorbereidt?

Ik toets de aanvraag aan het bestemmingsplan. De sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting wordt om advies gevraagd. Het advies bevat een ruimtelijke onderbouwing. De ruimtelijke onderbouwing is gericht op alle omgevingsaspecten en op ruimtelijke en functionele structuren. Voor het opstellen van die ruimtelijke onderbouwing worden er intern en extern adviesaanvragen uitgezet en wordt er eventueel een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd bij de gemeenteraad. De adviestermijn bedraagt twee weken. De adviezen worden door de medewerker ruimtelijke ordening

in een ruimtelijke onderbouwing verwerkt. De ruimtelijke onderbouwing wordt samen met de eventuele verklaring van geen bedenkingen aan mij gestuurd. Ik verwerk vervolgens alle adviezen en de ruimtelijke onderbouwing in een ontwerp-omgevingsvergunning. De eventuele verklaring van geen bedenkingen wordt aan de ontwerp-omgevingsvergunning toegevoegd. De administratief medewerkster verwerkt alle informatie in de ontwerp-omgevingsvergunning. De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties voor de website, Huis aan Huis en Staatscourant en zorgt dat de ontwerp-omgevingsvergunning gepubliceerd wordt. Wanneer er op de ontwerp-omgevingsvergunning zienswijzen zijn binnengekomen, verwerk ik deze samen met de medewerker ruimtelijke ordening in een reactie- en antwoordnota. Wanneer de zienswijzen niet maken dat de omgevingsvergunning niet verleend kan worden vraagt de medewerker ruimtelijke ordening de definitieve verklaring van geen bedenkingen aan. Na verkrijging van de definitieve verklaring van geen bedenkingen maak ik de definitieve beschikking op. De medewerker ruimtelijke ordening maakt de publicaties en zorgt ervoor dat de omgevingsvergunning gepubliceerd wordt. En als laatste zorg ik ervoor dat de omgevingsvergunning verleend wordt.

10. Wanneer wordt de beslistermijn verdaagd?

Als duidelijk is dat de beslistermijn niet gehaald wordt. Het maakt niet uit of een omgevingsvergunning wel verleend zal worden of niet verleend zal worden. Wanneer een gegeven advies negatief is, kan het advies soms toch nog positief worden door de aanvraag aan te passen.

11. Wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de uitgebreide procedure wordt voorbereid altijd binnen de beslistermijn afgegeven?

Eigenlijk nooit. Er is namelijk geen vergunning van rechtswege. Wel is er altijd contact met de aanvrager.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 4

1. Wat is uw naam?

Johanna Wijmenga.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben medewerker ruimtelijke ordening binnen het team Mobiliteit en Ruimte, sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting.

3. Welke aanvragen voor een omgevingsvergunning worden door de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting afgehandeld?

Alle aanvragen die in strijd met de gebruiksvoorschriften zijn en eventueel met toepassing van de binnenplanse afwijking, de kruimelregeling of de buitenplanse afwijking verleend kunnen worden. Daarnaast komen alle aanvragen die in strijd met de bouwvoorschriften zijn voor advies bij de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting terecht.

4. Hoe ziet het proces eruit dat doorlopen wordt als er advies wordt gegeven aan het team Bouwen, Milieu en Monumenten?

Allereerst bekijk ik de aanvraag. Als de aanvraag met de reguliere procedure wordt voorbereid, kijk ik welke omgevingsaspecten op de aanvraag van toepassing zijn. Vervolgens zet ik intern een advies uit. De adviestertermijn bedraagt twee weken. Wanneer ik advies vraag bij milieu, zet ik het advies uit bij de geluidsadviseur. De geluidsadviseur zet vervolgens intern de adviesaanvraag uit en geeft daarbij een adviestertermijn aan. Deze adviestertermijn bedraagt meestal twee weken en via een 'CC e-mail' ben ik van de termijn op de hoogte. Wanneer ik alle adviezen heb, verwerk ik deze in een memo en stuur ik de memo naar de juridisch medewerker Bouwen, Milieu en Monumenten.

5. Welke termijn krijgt de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting van het team Bouwen, Milieu en Monumenten om advies uit te brengen?

Wanneer de reguliere procedure van toepassing is krijg ik vanuit het team Bouwen, Milieu en Monumenten twee weken de tijd om advies uit te brengen, maar dit lukt mij niet. Mijn adviezen staan namelijk ook maximaal twee weken uit. Wanneer de uitgebreide procedure van toepassing is, is de adviestertermijn langer, maar hier is niet echt een termijn voor. Tussen het team Bouwen, Milieu en Monumenten en de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting bestaan ook geen werkafspraken over termijnen.

6. Wie stelt de omgevingsvergunning op?

De vergunning wordt door het team Bouwen, Milieu en Monumenten opgesteld indien bij het strijdig gebruik ook bouwen is inbegrepen. De vergunning wordt door de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting opgesteld indien bij het strijdig gebruik niet het bouwen is inbegrepen.

7. Wie verleent de omgevingsvergunning?

In eerste instantie verleent Marga Stam van het team Vergunningen en Leefomgeving de omgevingsvergunning, maar het komt ook wel eens voor dat Koos Spoelstra van het team Bouwen, Milieu en Monumenten de vergunning verleent.

8. Hoe ziet het proces eruit dat doorlopen wordt als de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting de aanvraag voor een omgevingsvergunning met behulp van de reguliere voorbereidingsprocedure voorbereidt?

Ik krijg de aanvraag vanuit het team Vergunningen en Leefomgeving aangeleverd. Allereerst kijk ik of de aanvraag compleet is. Wanneer dat niet het geval is, verzoek ik de aanvrager om de aanvraag aan te vullen. Wanneer de aanvraag compleet is volgt de bestemmingsplan toets. Vervolgens kijk ik welke omgevingsaspecten van belang zijn op de aanvraag en zet ik intern, en eventueel extern, adviesaanvragen uit. De adviestertermijn bedraagt twee weken. Wanneer ik advies vraag bij milieu, zet ik het advies uit bij de geluidsadviseur. De geluidsadviseur zet vervolgens intern de adviesaanvraag uit en geeft daarbij een adviestertermijn aan. Deze adviestertermijn bedraagt meestal twee weken en via een 'CC e-mail' ben ik van de termijn op de hoogte. Alle adviezen worden in een memo verwerkt waarna de beschikking wordt opgemaakt. Vervolgens wordt, wanneer alle adviezen positief zijn, de vergunning verleend.

9. Wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de reguliere procedure wordt voorbereid altijd binnen de beslistermijn afgegeven?

Niet altijd. Er wordt ook wel eens verdaagd. Ik heb nog nooit meegemaakt dat er een omgevingsvergunning van rechtswege is afgegeven.

10. Hoe ziet het proces eruit dat doorlopen wordt als de sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting de aanvraag voor een omgevingsvergunning met behulp van de uitgebreide voorbereidingsprocedure voorbereidt?

Ik krijg de aanvraag vanuit het team Vergunningen en Leefomgeving aangeleverd. Allereerst kijk ik of de aanvraag compleet is. Wanneer dat niet het geval is verzoek ik de aanvrager om de aanvraag aan te vullen. Wanneer de aanvraag compleet is, volgt de bestemmingsplan toets. Bij een uitgebreide procedure is altijd een ruimtelijke onderbouwing vereist. Deze onderbouwing is gericht op alle omgevingsaspecten en op ruimtelijke en functionele structuren. Om de ruimtelijke onderbouwing op te stellen worden er interne en externe adviesaanvragen uitgezet. De adviestertermijn bedraagt twee weken. Daarnaast wordt er eventueel een verklaring van geen bedenkingen bij de gemeenteraad aangevraagd. Alle adviezen verwerk ik in de ruimtelijke onderbouwing en ik ontvang de eventuele ontwerpverklaring van geen bedenkingen. Vervolgens verwerk ik de adviezen en de ruimtelijke onderbouwing in een ontwerp-omgevingsvergunning. De ontwerp-omgevingsvergunning wordt samen met de eventuele verklaring van geen bedenkingen ter inzage gelegd en van die inzage wordt een publicatie opgesteld die in de Staatscourant, de Huis aan Huis en de gemeentelijke website wordt gepubliceerd. Wanneer er zienswijzen zijn binnen gekomen op het ontwerp, verwerk ik deze zienswijzen. Wanneer de zienswijzen niet maken dat de omgevingsvergunning niet verleend kan worden, maak ik een definitieve beschikking en vraag ik een definitieve verklaring van geen bedenkingen aan. Ik maak de publicaties, zorg ervoor dat de omgevingsvergunning gepubliceerd wordt en dat de omgevingsvergunning verleend wordt.

11. Wanneer wordt de beslistermijn verdaagd?

Dat is afhankelijk van de complexiteit van de zaak en of er nog adviezen uitgebracht moeten worden. De beslistermijn wordt zowel bij een eventuele positieve als negatieve beschikking verlengd.

12. Wanneer is een verklaring van geen bedenkingen vereist?

Als de uitgebreide procedure van toepassing is, tenzij de gemeente een lijst heeft opgesteld waarin een verklaring niet is vereist. Dit volgt uit artikel 6.5 lid 1 Besluit omgevingsrecht en uit artikel 6.5 lid 4 Besluit omgevingsrecht.

13. Hoe wordt een ontwerpverklaring van geen bedenkingen aangevraagd?

Niet, die maak ik namelijk zelf.

14. Binnen welke termijn wordt de ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven?

Er is geen termijn, omdat ik de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zelf maak.

15. Hoe wordt een definitieve verklaring van geen bedenkingen aangevraagd?

Dat is afhankelijk van de vraag of er zienswijzen zijn ingediend tegen de ontwerp-omgevingsvergunning en/of de ontwerpverklaring van geen bedenkingen. Als er geen zienswijzen zijn ingediend, stel ik een raadsbrief met raadsbesluit op. Hierin adviseert het college de gemeenteraad om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. De raadsbrief wordt door het college vastgesteld en het raadsbesluit door de gemeenteraad. Als het college het advies heeft uitgebracht stuur ik de stukken naar de griffie van de gemeenteraad. De griffie stuurt de stukken vervolgens naar de gemeenteraadsleden, zij krijgen twee weken de tijd om eventuele reacties te geven of opmerkingen kenbaar te maken. Als er geen reacties of opmerkingen worden gegeven, is de interne werkafpraak binnen de gemeente Leeuwarden dat de verklaring van geen bedenkingen op het eerst volgende onderdeel besluitvorming van het Politiek Podium als hamerstuk op de agenda wordt gezet. De verklaring van geen bedenkingen wordt dan afgedaan als hamerstuk en niet als besprekspunt. Wanneer er wel reacties of opmerkingen worden gegeven, komt de verklaring van geen bedenkingen als besprekspunt op de agenda van het politiek debat van het Politiek Podium. Dit betreft nog niet het besluitvormende deel. De gemeenteraad beslist vervolgens of de verklaring van geen bedenkingen als hamerstuk of besprekspunt verder gaat. De verklaring van geen bedenkingen komt als hamerstuk of besprekspunt op de agenda van het Politiek Podium, onderdeel

besluitvorming te staan. Als er wel zienswijzen zijn ingediend, stel ik een reactie- en antwoordnota op. In de reactie- en antwoordnota maak ik een samenvatting van de ingediende zienswijzen en wordt een reactie gegeven op de zienswijzen. Aan het einde van de reactie- en antwoordnota wordt aangegeven of de zienswijzen gegrond of ongegrond zijn en of de zienswijzen tot aanpassingen van het plan leiden. Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen af te geven. De verklaring van geen bedenkingen wordt als bespreekpunt op de agenda van het politiek debat van het Politiek Podium gezet, omdat de indiener van de zienswijze twee minuten mag inspreken in het politiek debat. Insprekers kunnen zich op de dag van het politiek debat tot 12:00 uur 's middags aanmelden. Het politiek debat wordt één keer in de twee week op maandagavond gehouden. Dit betreft nog niet het besluitvormende deel. De gemeenteraad beslist vervolgens of de verklaring van geen bedenkingen als hamerstuk of bespreekpunt verder gaat. De verklaring van geen bedenkingen komt als hamerstuk of bespreekpunt op de agenda van het Politiek Podium, onderdeel besluitvorming te staan.

16. Binnen welke termijn wordt de definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven?

Dat is heel moeilijk te zeggen. Dat is afhankelijk van de agendacommissie van de gemeenteraad. Zij zorgen ervoor dat de verkrijging van de definitieve verklaring van geen bedenkingen een agendapunt wordt.

17. Wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning die met de uitgebreide procedure wordt voorbereid altijd binnen de beslistermijn afgegeven?

Nee, niet altijd. De verkrijging van de definitieve verklaring van geen bedenkingen is een bepalende factor. Er zijn geen consequenties aan het te laat afgeven van de omgevingsvergunning, omdat de beslistermijn een termijn van orde is. De aanvrager kan daarentegen nadat de beslistermijn is verstreken wel verzoeken om een beslissing te nemen, maar dit gebeurt nooit.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 5

1. Wat is uw naam?

Hielke Wiersma

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben technisch medewerker toezicht binnen het cluster Technisch Beheer.

3. Naar welke aspecten kijkt de afdeling Wijkzaken als advies wordt gegeven voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen?

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de bouwvoorschriften komt voor advies bij mij terecht. Ik kijk of er op de strook waarop gebouwd gaat worden kabels en leidingen liggen. In het bestemmingsplan is opgenomen waar kabels en leidingen mogen liggen. Daarnaast wordt er gekeken of er op korte termijn werkzaamheden plaatsvinden, zoals het uitvoeren van renovaties en het opnieuw leggen van straten en trottoirs. Vervolgens gaat de aanvraag naar het cluster Groene Infrastructuur. Zij kijken of er bomen staan op de stroken met kabels en leidingen. Vervolgens krijg ik de aanvraag terug en stel ik een advies op. Het advies stuur ik vervolgens weer terug naar de collega die de aanvraag in behandeling heeft. Er wordt in ieder geval geen omgevingsvergunning afgegeven zonder een handtekening onder mijn advies.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 6

1. Wat is uw naam?

Ariën Kampman

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben Wabo vergunningverlener aspect bouwen, kortgezegd binnen-inspecteur, binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Naar welke aspecten kijkt de binnen-inspecteur als advies wordt gegeven voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen?

De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de welstandsnota, het bestemmingsplan en het Bouwbesluit 2012. Als binnen-inspecteur voer ik een technische toets uit aan de hand van het Bouwbesluit 2012. De gemeente Leeuwarden heeft hiervoor aan de hand van het Bouwbesluit 2012 een toetsformulier opgesteld. Allereerst kijk ik of de aanvraag compleet is. Wanneer de aanvraag niet compleet is, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. Vervolgens ga ik de aanvraag toetsen aan de hand van het toetsformulier. Wanneer de aanvraag de toetsing doorstaat, is de aanvraag akkoord. Wanneer de aanvraag de toetsing niet doorstaat, wordt de aanvrager verzocht om de aanvraag aan te passen. Daarnaast is het ook mogelijk dat er in de omgevingsvergunning voorwaarden worden opgenomen. Als blijkt dat de aanvraag niet compleet is, toets ik met een schuinoog ook al de aanvraag. Hierdoor kan de aanvrager eventueel tegelijk met het verzoek om aanvulling, de aanvraag aanpassen. Dit scheelt de aanvrager een hoop tijd. Tijdens de toetsing wordt ook geanticipeerd op de uitvoering. Ik kijk of de aanvrager een gebruiksmelding of gebruiksvergunning brandveiligheid dient aan te vragen. Wanneer een gebruiksmelding nodig is, is opgenomen in paragraaf 1.5 van het Bouwbesluit 2012. Wanneer een gebruiksvergunning brandveiligheid nodig is, is opgenomen in artikel 2.2 Besluit Omgevingsrecht. Als laatste toets ik of de bouwsom aannemelijk is op grond van de Legesverordening Leeuwarden 2014. In de Legesverordening zijn situaties opgenomen voor welke delen je leges mag heffen. Als de omgevingsvergunning is verleend en de vergunninghouder beginnen wil met de uitvoering, dient de aanvrager uiterlijk vier weken voor start van de uitvoering een gebruiksmelding of gebruiksvergunning brandveiligheid aan te vragen.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 7

1. Wat is uw naam?

Gerlof van Minnen.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben Wabo vergunningverlener aspect milieu binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Naar welke aspecten kijkt de discipline milieu, aspect bedrijven als advies wordt gegeven voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen?

De aanvraag wordt getoetst aan de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Deze handreiking geeft ten aanzien van verschillende aspecten een richtlijn afstand weer die gehanteerd moet worden tussen een woning en één of meer bedrijven. Van de handreiking kan door middel van het uitvoeren van aanvullende onderzoeken op grond van de Ministeriële regeling omgevingsrecht gemotiveerd worden afgeweken. Ook wordt er in het eigen milieusysteem van de gemeente Leeuwarden gekeken. Het advies is sowieso negatief als het plan beperkingen oplevert voor omliggende bedrijven en wanneer bedrijven te dicht op woningen staan.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 8

1. Wat is uw naam?

Jasper van der Meulen.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben bodemmedewerker binnen het team Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Naar welke aspecten kijkt de discipline milieu, aspect bodem als advies wordt gegeven voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen?

Als bodemmedewerker geef ik een advies af voor alle aanvragen die de grond raken. De aanvraag wordt getoetst aan de hand van een stroomschema. Uit dit stroomschema volgt precies welke stappen genomen moeten worden. Het advies dat wordt afgegeven kan nooit een aanvraag tegenhouden.

Bijlage A. Interviews praktijkvraag 4.1, nummer 9

1. Wat is uw naam?

Henk Breukelaar.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben geluidsadviseur binnen het team Advies en Ontwikkeling.

3. Naar welke aspecten kijkt de discipline milieu, aspect geluid als advies wordt gegeven voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen?

De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan hoofdstuk 8 van het Bouwbesluit 2012. Dit hoofdstuk geeft voorschriften omtrent geluid en trillingen. Indien niet duidelijk is of er aan de geluid en of trilling voorschriften kan worden voldaan, wordt de aanvrager hiervan middels een schrijven op de hoogte gesteld. Bij dit schrijven wordt de 'Beleidsregel geluidshinder bij bouw- en sloopwerkzaamheden en overige tijdelijke werkzaamheden in gemeente Leeuwarden' meegezonden. De aanvrager dient aan te tonen dat aan de voorschriften kan worden voldaan, door de vragen te beantwoorden die in deze beleidsregel zijn opgenomen. Als niet aan de voorschriften kan worden voldaan, dient er een geluidsontheffing aangevraagd te worden via www.leeuwarden.nl. De geluidsadviseur schrijft een geluidsontheffing.

Bijlage B. Knipformulier

Knipformulier: verdeling FO / BO

Dossiernr:

	Ja
Monument of OGM (= Onderzoek Gemeentelijke Monumenten)	☐
Politiek gevoelig	☐
Vliegbasis en/of Medisch Centrum Leeuwarden (MCL)	☐
Kamerverhuur of Woningsplitsing	☐
Bouw- / sloopveiligheidsplan nodig	☐
Gebruiksvergunning nodig	☐
Vergunning Wet milieubeheer nodig	☐
Vergunning Flora- en Faunawet / Natuurbeschermingswet nodig	☐
Aanleg- of archeologievergunning nodig	☐
Verdachte grond	☐
Brandcompartiment(en) > 1000 m ²	☐
Bestemmingsplan: Buitenplanse ontheffing	☐
Bestemmingsplan: Binnenplanse ontheffing, niet helder toetsbaar	☐
Bestemmingsplan: Binnenplanse ontheffing, waarop zienswijze ingediend	☐
Zodra antwoord op een vraag = "Ja" ---> Back Office	
Alles "Nee" ---> Front: team V&L	☐

Geheugensteuntje:

- Lijst planontwikkeling RO. Staat plan hier op? Mail dan behandelaar.
- Bedrijf: altijd laten beoordelen door procesregisseur.
- Plan naar BO: Mail procesregisseur.
- Tjallingaweg (exploitantenterrein): contact met Greet Weber (Wijkzaken)

Globale plantoets (resultaat)

Bijlage C. Verklaring van geen bedenkingen binnen de gemeente Leeuwarden

Hoe werkt het aanvragen van de verklaring van geen bedenkingen binnen de gemeente Leeuwarden?

Nadat de ontwerp-omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen ter inzage hebben gelegen wordt er een definitieve verklaring van geen bedenkingen aangevraagd. Hoe de definitieve verklaring van geen bedenkingen aangevraagd en verkregen wordt is afhankelijk van de vraag of er zienswijzen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning en/of de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zijn ingediend.

1. Geen zienswijzen ingediend

Indien er geen zienswijzen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning en/of de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zijn ingediend, stelt de medewerker ruimtelijke ordening een raadsbrief met raadsbesluit op. In de raadsbrief met raadsbesluit adviseert het college de gemeenteraad om een vvgb af te geven. De raadsbrief wordt door het college vastgesteld en het raadsbesluit door de gemeenteraad. Nadat het college voorgenoemd advies heeft uitgebracht stuurt de medewerker ruimtelijke ordening de stukken naar de griffie van de gemeenteraad. De griffie stuurt de stukken naar de gemeenteraadsleden, die vervolgens twee weken de tijd krijgen om eventuele reacties te geven of opmerkingen kenbaar te maken. Indien er geen reacties of opmerkingen worden gegeven, is de interne werkafspraak binnen de gemeente Leeuwarden dat de verklaring van geen bedenkingen op het eerst volgende onderdeel besluitvorming van het Politiek Podium als hamerstuk op de agenda wordt gezet. De verklaring van geen bedenkingen wordt dan afgedaan als hamerstuk en niet als besprekspunt. Indien er wel een reacties of opmerkingen worden gegeven, komt de verklaring van geen bedenkingen als besprekspunt op de agenda van het politiek debat van het Politiek Podium. Dit betreft nog niet het besluitvormende deel. De gemeenteraad beslist vervolgens of de verklaring van geen bedenkingen als hamerstuk of besprekspunt verder gaat. De verklaring van geen bedenkingen komt als hamerstuk of besprekspunt op de agenda van het Politiek Podium, onderdeel besluitvorming te staan.

2. Wel zienswijzen ingediend

Indien er één of meer zienswijzen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning en/of de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zijn ingediend, stelt de medewerker ruimtelijke ordening een reactie- en antwoordnota op. In de reactie- en antwoordnota worden de zienswijzen samengevat en geeft de gemeente een reactie op de zienswijzen. Aan het einde van de reactie- en antwoordnota geeft de gemeente een conclusie waarin staat of de zienswijzen gegrond of ongegrond zijn en of de zienswijzen tot aanpassingen van het plan leiden. Vervolgens adviseert het college van B en W de gemeenteraad om de verklaring van geen bedenkingen af te geven. De verklaring van geen bedenkingen wordt als besprekspunt op de agenda van het politiek debat van het Politiek Podium gezet, omdat de indiener van de zienswijze twee minuten mag inspreken in het politiek debat. Insprekers kunnen zich op de dag van het politiek debat tot 12:00 uur 's middags aanmelden. Dit betreft nog niet het besluitvormende deel. De gemeenteraad beslist vervolgens of de verklaring van geen bedenkingen als hamerstuk of besprekspunt verder gaat. De verklaring van geen bedenkingen komt als hamerstuk of besprekspunt op de agenda van het Politiek Podium, onderdeel besluitvorming te staan.

Bijlage D. Interview praktijkvraag 4.2

1. Wat is uw naam?

Johanna Wijmenga.

2. Wat is uw functie?

Ik ben medewerker ruimtelijke ordening binnen het team Mobiliteit en Ruimte, sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting.

3. Wat houdt de check aanhoudingsplicht in?

Het gaat hier om de aanhoudingen bedoeld in artikel 3.3, 3.4 en 3.5 van de Wabo.

4. Wanneer wordt een verklaring van geen bedenkingen bij de provincie of het Rijk aangevraagd?

Dat wordt door het team Vergunningen en Leefomgeving gedaan. Gelijk nadat de aanvraag in het eigen systeem is ingeboekt, wordt een verklaring van geen bedenkingen via het Omgevingsloket online bij de provincie of het Rijk aangevraagd.

5. Binnen welke termijn wordt de verklaring van geen bedenkingen ontvangen?

De provincie en het Rijk hebben acht weken de tijd om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Dit is een termijn van orde.

6. In het werkproces wordt aangegeven dat de aanvraag vroegtijdig naar de brandweer en het Wetterskip wordt gestuurd, maar wat is vroegtijdig?

Gelijk na de bestemmingsplan toets, ongeveer twee weken na indiening van de aanvraag.

7. Wanneer wordt er informatie over omgevingsaspecten ingewonnen?

Op hetzelfde moment dat de aanvraag naar de brandweer wordt gestuurd. Er vindt altijd een omgevingsaspecten toets ten aanzien van alle omgevingsaspecten plaats. Een standaard omgevingsaspect is bijvoorbeeld water.

8. Bij wie wordt er informatie over omgevingsaspecten ingewonnen?

Dit gebeurt zowel intern als extern. Intern wordt er deels gebruik gemaakt van contactpersonen. Bij de contactpersonen wordt dan de adviesaanvraag uitgezet en de contactpersonen zetten de adviesaanvraag vervolgens uit binnen het eigen team. Op deze manier willen we dubbele adviesaanvragen voorkomen.

9. Hoe wordt er informatie over omgevingsaspecten ingewonnen?

Intern zet ik via een memo een adviesaanvraag uit en krijg ik het advies ook via een memo terug. Extern verschilt. Bij de brandweer zet ik de adviesaanvraag via de e-mail uit en krijg ik het advies ook via de e-mail. Bij het Wetterskip maken ze gebruik van een digitale watertoets. Deze watertoets aanvraag staat op de website www.dewatertoets.nl. Het wateradvies krijg ik via de e-mail aangeleverd.

10. Wanneer in de procedure wordt er informatie over omgevingsaspecten ingewonnen?

Twee weken na indiening van de aanvraag.

11. Wat is de aanlevertermijn voor het aanleveren van adviezen?

Over het algemeen twee weken. Afhankelijk van het plan kan dit langer duren.

12. Wat is PO?

Het Portefeuilleoverleg. Als alle adviezen zijn ontvangen wordt het plan voorgelegd aan de desbetreffende wethouder. Hierdoor wordt de wethouder op de hoogte gebracht van wat er speelt.

13. Wanneer wordt er gebruik gemaakt van het PO?

Bij alle uitgebreide procedures en bij reguliere procedures die politiek gevoelig zijn. De wethouder is hierdoor op de hoogte gebracht van wat er speelt.

14. Wat is het initiatievenoverleg?

Een overleg met de directie en sectorhoofden, waarbij wat grotere bouwinitiatieven worden besproken.

15. Wanneer wordt er gebruik gemaakt van het initiatievenoverleg?

Bij grotere plannen waarbij het van belang is dat er vanuit de dienst/directie een standpunt wordt ingenomen/richting wordt aangegeven.

16. Wanneer vind het initiatieven overleg plaats?

Dat is ruim voorafgaand aan enige procedure. De vragen zijn vaak: wel of geen medewerking verlenen aan een plan en onder welke voorwaarden?

17. Wanneer wordt er een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd?

Als de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage heeft gelegen en de inzagetermijn voorbij is.

18. Hoe wordt er een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd?

In Digi-pro. Ik schrijf een B en W advies en een behandelvoorstel gemeenteraad. Alles wat in de gemeenteraad komt brengt het college van B en W in. Daarnaast maak ik een concept raadsbrief + raadsbesluit + verzoek van het college van B en W waarin zij de gemeenteraad voorstellen om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Het college van B en W stelt de raadsbrief vast. De gemeenteraad neemt het uiteindelijke besluit om een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

19. Binnen welke termijn wordt de definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven?

Dat is heel moeilijk te zeggen, omdat het afhankelijk van de agendacommissie van de gemeenteraad is. De agendacommissie zorgt ervoor dat de verkrijging van de definitieve verklaring van geen bedenkingen een agendapunt wordt.

20. Wat wordt er bedoeld met het punt: niet op lijst: ontwerpverklaring van geen bedenkingen gemeenteraad/provincie/rijk?

Een extra check waarin gekeken wordt of er een verklaring van geen bedenkingen is aangevraagd.

21. Wat is een anterieure overeenkomst?

Een overeenkomst waarbij op voorhand de financiële risico's (ambtelijke kosten en planschade) worden neergelegd bij de initiatiefnemer.

22. Wat is een planschadeovereenkomst?

Een overeenkomst waarin staat dat de gemeente Leeuwarden de mogelijke planschade niet voor rekening wil nemen en dat de initiatiefnemer voor eventuele planschade dient op te draaien.

23. Wat is een reactienota?

Een reactie op de zienswijzen.

24. Wat wordt er bedoeld met het punt: adviesaanvragen worden indien nodig naar interne en/of externe specialisten gestuurd?

Als de indiener van de zienswijze het niet eens is met een bepaald aspect van de ontwerp-omgevingsvergunning, wordt de ontwerp-omgevingsvergunning met de zienswijze bij de specialist neergelegd met het verzoek om een reactie te geven.

25. Wanneer is onderdeel f van punt twee onder stap acht van toepassing?

Als er een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad vereist is.

26. Hoelang bent u bezig met stap acht?

Zo'n twee á drie weken.

27. Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een omgevingsvergunning waarop de uitgebreide procedure van toepassing is?

Indien er geen verklaring van geen bedenkingen hoeft te worden aangevraagd, wordt de omgevingsvergunning rond de vijftiende á zestiende week verleend. Dit is inclusief inzagetermijn. Indien er wel een verklaring van geen bedenkingen moet worden aangevraagd, wordt de omgevingsvergunning rond de zesentwintigste week verleend. Dit is inclusief inzagetermijn.

Bijlage E. Tabel met aanvragen voor een omgevingsvergunning die in de periode 1 november 2014 tot 15 april met toepassing van de kruimelregeling zijn verleend of geweigerd

	Aanvraag	Artikelen	Strijdigheid	Ingediend	Verleend/ geweigerd
1.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitbreiden van de woning. Het perceel is buiten de bebouwde kom gelegen. Er wordt maximaal 38 m ² bijgebouwd.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het uitbreiden van de woning is in strijd met het geldende bestemmingsplan, vanwege de strijdigheid met de bebouwingsvoorschriften behorende bij de bestemming 'Wonen'. De maximale toegestane oppervlakte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen wordt door de uitbreiding van de woning verder overschreden. De maximale toegestane oppervlakte mag 100 m ² zijn en wordt 107 m ² .	2014	2014
2.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitbreiden van de woning door het plaatsen van een opbouw op de garage. Het perceel is binnen de bebouwde kom gelegen en de goothoogte wordt met één meter overschreden.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het uitbreiden van de woning door het plaatsen van een opbouw op de garage is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Op grond van de voorschriften behorend bij de geldende bestemming 'Wonen-3' mag de goothoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen niet meer bedragen dan 3,00 m. Door de opbouw wordt deze maat aan de voorzijde overschreden.	2014	2015
3.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verbouwen van het pand. Het perceel is binnen de bebouwde kom gelegen en de	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het verbouwen van het pand is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreiding buiten het bouwvlak voor 'Gemengde	2014	2015

	uitbreiding bedraagt 98 m2.		doeleinden 1' wordt gesitueerd.		
4.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het plaatsen van een nieuw schuurtje. Het schuurtje is binnen de bebouwde kom gelegen.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het plaatsen van een nieuw schuurtje is strijdig met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het schuurtje geplaatst moet worden binnen de bestemming 'Tuin'. Op grond van artikel 9.2.1 van de bestemming 'Tuin' mogen er op of in deze gronden geen gebouwen worden gebouwd.	2015	De aanvraag is in 2015 geweigerd. Reden van de weigering is dat in het verleden de aanbouw van het perceel al eens is vergroot. Bij realisatie van de schuur wordt de totale lengte van de aan- en uitbouwen c.q. bijgebouwen volgens de gemeente onevenredig groot. Dit leidt volgens de gemeente tot een ongewenst ruimtelijk beeld en dit druist in tegen de waarden die de gemeente-raad in het bestemmingsplan juist met de bestemming 'Tuin' wil beschermen.
5.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitbreiden van het winkelpand. Het perceel is binnen de bebouwde kom gelegen en de uitbreiding bedraagt 264 m ² .	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het uitbreiden van het winkelpand is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreiding buiten de op de plankaart aangegeven bouwvlak wordt gesitueerd.	2015	2015

6.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van een schiphuis met walbeschoeiing. Het perceel is binnen de bebouwde kom gelegen en de vergroting zal 40 m ² bedragen.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het bouwen van een schiphuis met walbeschoeiing is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat het schiphuis wordt gesitueerd buiten de op de plankaart aangegeven zone 'te bebouwen erven'. Ook wordt de in de basisregeling toegestane oppervlakte voor bijgebouwen overschreden. Op grond van het bestemmingsplan is er tot 50 m ² aan bijgebouwen toegestaan. Op het perceel staan al twee bijgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 75 m ² . De oppervlakte zal na het bouwen 115 m ² bedragen.	2015	2015
7.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verbouwen van een supermarkt. Het perceel is binnen de bebouwde kom gelegen. De uitbreiding is een bijbehorend bouwwerk.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 1 bijlage II Bor.	Het verbouwen van een supermarkt is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan en het ter plaatse geldende ontwerp bestemmingsplan, omdat de uitbreiding van de supermarkt buiten de beide op de plankaart aangegeven bouwvlakken wordt gesitueerd. Dat deel van de uitbreiding dat strijdig met het bestemmingsplan is, bedraagt 46m ² .	2015	2015
8.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een erfafscheiding langs	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2°	Het plaatsen van een hekwerk is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan,	2014	2015

	een kavel waar sprake is van een nieuwe woning.	Wabo jo. artikel 4 lid 3 bijlage II Bor.	omdat de hoogte van het hekwerk de toegelaten bouwhoogte overschrijdt. Het hekwerk zal 3,00 meter bedragen, terwijl de maximale bouwhoogte op grond van het bestemmingsplan 2,00 meter mag bedragen.		
9.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van appartementen op het dak.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 4 bijlage II Bor.	Het bouwen van appartementen op het dak is in strijd met de voorschriften van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. De goothoogte en dakhelling van de dakopbouw zijn in strijd met het bestemmingsplan. Ook is de dubbelbestemming 'Beschermd Stadsgezicht 1' van toepassing. Het bouwplan is in strijd met de planvoorschriften, omdat de genoemde diepte van 6,00 meter vanaf de gevelbouwgrens waar een afgeknot schild- of zadeldak moet zitten niet wordt gehaald nu de rechthoekige uitbreiding op minder dan 6,00 meter van de gevelbouwgrens begint, namelijk op 5,00 meter.	2014	2015
10.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het plaatsen van een opbouw op de bestaande uitbouw.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 4 bijlage II Bor.	Het plaatsen van een opbouw op de bestaande uitbouw is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. De goothoogte is in strijd met de planvoorschriften, omdat deze hoger	2015	2015

			wordt dan 3,00 meter.		
11.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan ten behoeve van een reguliere woning.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	Het perceel heeft op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan de bestemming 'Gemengd-1', de dubbelbestemming 'Beschermd Stadsgezicht' en de functieaanduiding 'horeca-prostitutie'. Op grond van de bestemmingsplankaart zijn de aangegeven gronden met de bestemming 'Gemengd-1' bestemd voor woningen, voor zover het de tweede en hogere bouwlaag betreft, tenzij in de bestaande situatie woningen in de eerste bouwlaag aanwezig zijn, in welk geval de bestaande woningen zijn toegestaan. Het wonen in de eerste bouwlaag is strijdig met het betreffende bestemmingsplan en er is geen sprake van een bestaande woning. De aanvraag voorziet in het wijzigen van het gebruik van een pand waarbij de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet wordt vergroot.	2014	2014
12.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van kamerverhuur.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor jo. voorwaarden van artikel 2.2	Het gebruik voor kamergewijze verhuur is strijdig met het geldende bestemmingsplan. De betreffende woning mag op grond van het bestemmingsplan alleen gebruikt worden voor	2014	2014

		Huisvestings- verordening.	de huisvesting van één afzonderlijk huishouden en bij kamergewijze verhuur is er sprake van meer dan één huishouden. De aanvraag voorziet in het wijzigen van het gebruik van een pand, met in eventuele samenhang van bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of bouwwolume niet doet vergroten.		
13.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het voeren van een bed en brochje (bed and breakfast).	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor jo. regeling 'Bed en Brochje in Leeuwarden mei 2010'.	Het voeren van een bed en brochje is in strijd met de bestemmings- omschrijving 'Woendoeleinden 3' uit het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Het gebruik ten behoeve van een bed en brochje is in strijd met de begripsbepalingen in artikel 1 en artikel 6, omdat een bed en brochje geen aan huis verbonden beroep is.	2014	2015
14.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de bestemming en voor het verbouwen van het pand tot appartementen.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	Het verbouwen van het pand tot appartementen is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de bouw van appartementen niet voldoet aan de bestemmings- omschrijving 'Kantoor'.	2014	2015
15.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het intern verbouwen van het pand ten behoeve van dagopvang, inloophuis, tweedehands kledingwinkel, wasserette en één	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	Het perceel ligt in de bestemming 'Gemengde doeleinden 2' en 'Gemengd- 2' van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Het perceel bevat niet de aanduidingen 'Maatschappelijk' en 'Detailhandel' zodat de	2014	2015

	woonruimte boven.		aangevraagde functie, behalve de woonruimte welke gevestigd is op de bovenverdieping, strijdig zijn met het bestemmingsplan.		
16.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de verleende vergunning. In plaats van vijf appartementen worden er in het gewijzigde bouwplan acht appartementen gerealiseerd waarvan twee op de begane grond.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	De volgens het gewijzigde plan extra te realiseren twee woningen op de begane grond zijn in strijd met de bestemmingen 'Centrum – 2' en 'Gemengd – 1' van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Op grond van de bestemmings-omschrijving behorende bij voorgenoemde bestemmingen, zijn woningen in de eerste bouwlaag niet toegestaan.	2014	2015
17.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van een pizzarestaurant.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	Het perceel valt binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan binnen de bestemming 'Centrum-1' en de dubbelbestemming 'Waarde- Beschermd stadsgezicht' en 'Waarde- Archeologie 3'. Op grond van de bestemmingsplankaart zijn de gronden met een 'Centrum-1' bestemming bestemd voor detailhandel, niet zijnde supermarkten, al dan niet in combinatie met ondergeschikte horeca en publiekgerichte dienstverlening voor zover het de eerste bouwlaag betreft. Een 'horecabedrijf categorie 2' is enkel op de begane grond toegestaan, indien het perceel is	2015	2015

			voorzien van de functieaanduidingen 'horeca tot en met horeca categorie 2' of 'horeca tot en met horeca categorie 3'. Het betreffende perceel is niet voorzien van een horeca-aanduiding. Hierdoor is het in strijd met het bestemmingsplan.		
18.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de huidige 'Detailhandel' bestemming naar een 'Woonbestemming'.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 9 bijlage II Bor.	Het gebruik van het pand ten behoeve van een woning is volgens artikel 9 'Detailhandel' van het ter plaatse geldende bestemmingsplan in strijd met het bestemmingsplan, omdat wonen alleen uitgeoefend mag worden op de verdieping(en) van de gebouwen. De aanvraag voorziet in het wijzigen van het gebruik van een pand binnen de bebouwde kom waarbij de oppervlakte niet meer bedraagt dan 1500 m ² .	2015	2015
19.	Aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een tijdelijk bouwwerk met een instandhoudings-termijn van maximaal vijf jaar.	Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2° Wabo jo. artikel 4 lid 11 bijlage II Bor.	Het bouwen van een boomhuthotelkamer is in strijd met het geldende bestemmingsplan. De logiesfunctie past niet binnen de bestemming 'Gemengde doeleinden'. Het betreft een tijdelijke invulling voor maximaal 5 jaar van het ter plaatse aanwezige onbebouwde terrein vooruitlopend op een definitieve invulling.	2014	2015

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 1

1. Wat is uw naam?

Christel Meppelink.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben procesregisseur omgevingsvergunning bij het team Vergunningen en Leefomgeving.

3. Wat is het Omgevingsloket online?

Een digitaal loket waar je, je aanvraag voor een omgevingsvergunning mee indient en waar je voorafgaand kunt checken of je omgevingsvergunningplichtig bent. Binnen de gemeente Leeuwarden gebruiken we het Omgevingsloket online alleen als postbus.

4. Wat is Key2Vergunningen?

Een digitaal systeem waarin vergunningaanvragen worden verwerkt. Key2Vergunningen kent vier modules. De eerste module heet Key2Vergunningen. Hierin wordt de aanvraag ingeboekt, wordt de hoofdprocedure gevoerd en wordt de beschikking opgemaakt. Deze module kent basisgegevens en een beschikking veld. De tweede module heet Key2Activiteiten. Hierin vindt de ontvankelijkheidstoets, de welstandstoets en de technische toets plaats. Hier worden ook alle adviezen verwerkt en wordt aangegeven of een advies akkoord is of niet. De derde module heet Key2Milieu. Hier staan alle bedrijven in met hun lopende projecten. De vierde module heet Key2Procedure. Hierin is de werkvoorraad te zien op medewerkerniveau.

5. Wie kunnen Key2Vergunningen inzien?

Alle vergunningverleners, adviseurs en alle andere medewerkers die een relatie hebben met de vergunningverlening. Al deze medewerkers hebben wel eigen rechten toegewezen gekregen van ICT.

6. Wie kunnen in Key2Vergunningen wijzigingen aanbrengen?

Dat hangt af van de rechten die je toegewezen hebt gekregen van ICT. Teamleiders kunnen bijvoorbeeld heel veel in het systeem en bepalen ook welke rechten de medewerkers krijgen.

7. Wie kunnen het vergunningsproces inzien?

Alle vergunningverleners, adviseurs en alle andere medewerkers die een relatie hebben met de vergunningverlening.

8. Hoe verloopt de afstemming met de verschillende vakafdelingen?

Adviseurs kunnen via Key2Procedure hun eigen werkvoorraad zien. De inhoudelijke advisering wordt in Key2Activiteiten geplaatst. Uit Key2Activiteiten blijkt ook naar wie het advies gestuurd moet worden. Daarnaast ontvangen de adviseurs ook allemaal een uitgeprint setje met de aanvraag en bijbehorende documenten.

9. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en aangeleverd?

Interne adviezen worden via Key2Activiteiten of op papier aangevraagd en aangeleverd. Externe adviezen worden soms digitaal via het Omgevingsloket online aangeleverd en soms op papier. Advies voor een flora- en fauna-activiteit wordt via het Omgevingsloket online bij het ministerie aangevraagd. Advies voor een activiteit op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt via het Omgevingsloket online bij de provincie aangevraagd. Deze adviezen worden vaak op papier aangeleverd en niet via het Omgevingsloket online, zoals zou moeten. Dit komt omdat adviesaanvragen niet automatisch in Key2Vergunningen worden verwerkt.

10. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

Op papier (brief of e-mail) of telefonisch.

11. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Op papier.

12. Hoe verloopt de archivering van de afgegeven papieren vergunning?

Op papier via onze afdeling documentenbeheer.

13. Werkt toezicht- en handhaving met dezelfde systemen als de vergunningverleners?

Ja, in principe wel.

14. Tegen welke problemen loopt de vergunningverlener aan bij de papieren vergunningverlening in combinatie met Key2Vergunningen?

Het werkt nog niet optimaal. Sinds oktober 2010 wordt er gewerkt met Key2Vergunningen, maar het werkt nog niet goed. Dit begint bij binnenkomst van een digitale aanvraag. Sinds één jaar worden digitale aanvragen die via het Omgevingsloket online zijn ingediend automatisch in Key2Vergunningen gezet. Alleen werkt de koppeling tussen het Omgevingsloket online en Key2Vergunningen niet optimaal. Soms komen aanvragen niet goed door en ook externe adviesaanvragen van provincie en het ministerie van Infrastructuur en Milieu komen niet door. Aanvragen die per post zijn ingediend moeten nog wel steeds handmatig in Key2Vergunningen worden ingevoerd. Ook zijn de werkprocessen nog niet optimaal aangepast en zijn de brieven die uit het systeem moeten volgen nog niet de juiste standaarden. Daarnaast is Key2Vergunningen niet heel gebruiksvriendelijk. Verder is binnen de gemeente op dit moment onvoldoende kennis aanwezig voor het beheer van Key2Vergunningen. Hierdoor is er een lange lijst met punten ontstaan die aangepakt moeten worden. Ik vind dit best wel zorgwekkend en met mij meer mensen. Als voorbeeld kan ik je enkele voorbeelden geven om een beeld te schetsen van het werk dat we van digitale aanvragen hebben. De volgende gegevens moeten handmatig worden ingevoerd:

- de hoogte van de bouwsom.
- de buiteninspecteur.
- KvK-nummers.

Deze nummers zijn vaak niet compleet en moeten aangevuld worden.

- controle deeltoestemming.

Alle aanvragen voor een activiteit met een monument worden automatisch als Rijksmonument ingeboekt en niet als gemeentelijk monument.

- Aanvraag meerdere adressen.

Als er een aanvraag is ingediend om bijvoorbeeld op meerdere adressen een boom te kappen, pakt het systeem maar één adres en niet alle adressen.

- Wijzigen gegevens aanvraag.

Het komt wel eens voor dat de titel waarvoor een aanvraag is ingediend niet klopt. De aanvrager heeft dit zelf ingevuld. Wij mogen de titel alleen met toestemming van de aanvrager wijzigen.

Het kost veel tijd om al die punten te controleren. Het komt ook nog wel eens voor dat een aanvraag niet is doorgekomen in Key2Vergunningen. Hierdoor is het voorgekomen dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning na acht weken van rechtswege is verleend. Wij moeten onze werkvoorraad in Key2Vergunningen en het Omgevingsloket online dus continu goed controleren.

15. Wat zijn de voor- en nadelen van de papieren vergunningverlening?

Nadelen zijn dat het veel papier, tijd en geld kost. Het is een voordeel voor mensen die graag met papier werken.

16. Wat vindt u van de papieren vergunningverlening?

Dat werkt op dit moment het beste voor ons, omdat we nog niet digitaal kunnen werken.

17. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Digitaal werken betekent voor mij dat er bij het doorlopen van een vergunningprocedure geen papier meer aan te pas komt. De aanvraag komt digitaal binnen. Wij beoordelen de aanvraag digitaal en uiteindelijk gaat er een digitale vergunning de deur uit. De vergunningaanvraag en beschikking worden vervolgens digitaal gearchiveerd.

18. Wat kost de papieren vergunningverlening voor de gemeente Leeuwarden?

Dat weet ik niet, maar de aanvraag moet kostendekkend zijn met de legesverordening en dat is niet altijd zo. Dat hangt onder andere af van de kwaliteit van de vergunningverlening.

19. Waarom werkt de gemeente Leeuwarden nog niet met een digitale vergunningverlening?

Wij werken nog niet digitaal, omdat onder andere onze systemen niet op orde zijn. Ook is de gemeente Leeuwarden er nog niet klaar voor om digitaal te werken. Dit heeft onder meer te maken met geld en de wijze van archiveren (aanvragen van substitutie) Er zitten volgens mij nog veel haken en ogen aan het digitaal werken. Er is overigens binnen de gemeente een projectgroep gestart voor

het digitale werken (gemeentebreed). Het komt dus vast en zeker van de grond en wij liften daar dan in mee.

20. Hoe staat u tegenover volledige digitale vergunningverlening?

Dat is het ideale beeld. Voordelen zijn dat het minder papier kost en dat het voor iedereen zichtbaar, transparant en sneller is. We willen er naar toe dat mensen vanuit huis binnen een bepaalde straal kunnen zien welke omgevingsvergunning is verleend. Ik ben voor.

21. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Ik lees en hoor er regelmatig wat over, maar er zijn nog geen wetsteksten openbaar. In die zin kan ik er inhoudelijk nog niets over zeggen.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 2

1. Wat is uw naam?

Koos Spoelstra.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben teamleider Bouwen, Milieu en Monumenten.

3. Wat is het Omgevingsloket online?

Een landelijk door de overheid geregelde voorziening waar je digitaal je aanvraag kunt indienen. Vanuit het loket wordt de aanvraag automatisch in het systeem van de gemeente of provincie geplaatst. Het Omgevingsloket online is nu eigenlijk een postbus. Er zijn wel mogelijkheden om de aanvraag voor een omgevingsvergunning in het Omgevingsloket online af te handelen of om de aanvraag aan te leveren via het Omgevingsloket online en vervolgens te koppelen aan het eigen systeem. Wanneer een advies van een ander orgaan nodig is, kan dat orgaan met toestemming van de gemeente kijken naar de aanvraag in het Omgevingsloket online. Het Omgevingsloket online heeft formeel geen archieffunctie. Dat is één van de redenen dat wij met een eigen systeem werken. Daarnaast blijft het archief dat het Omgevingsloket online hanteert niet altijd bestaan.

4. Wat is Key2Vergunningen?

Een pakket met systemen dat je kunt gebruiken om de aanvraag in te registreren en de afhandeling in te monitoren. Het systeem geeft aan wie welke aanvraag afhandelt, welke deelaspecten van toepassing zijn en wie op welke deelaspecten advies geeft. Ook kunnen procedures worden aangemaakt waaruit blijkt wie wat doet. Daarnaast geeft het systeem ook aan wat de hoogte van de leges is. Er is één deel waarin alles wat met de cyclus toezicht en handhaving te maken heeft is opgenomen en er is één deel waarin alles wat met bouwen te maken heeft is opgenomen. Toezicht en handhaving werkt voornamelijk met BWT4all en milieu met MPM4all. Het wordt voornamelijk als hulpmiddel gebruikt om alle lopende procedures weer te geven en voor de termijnbewaking. Over het algemeen wordt het systeem niet heel klantvriendelijk ervaren. Dit heeft er mee te maken dat het systeem al vijftientig jaar oud is.

5. Wie kunnen Key2Vergunningen inzien?

Heel veel mensen, maar wie precies weet ik niet. Binnen de gemeente Leeuwarden kent het systeem meer dan 200 medewerkers. Wat ik wel weet is dat de teams Vergunningen en Leefomgeving, Bouwen, Milieu en Monumenten en Toezicht en Handhaving hoofdgebruikers zijn. Subgebruikers zijn de medewerkers die adviezen aanleveren, zoals Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting en Wijkzaken. De 'kijkers' bestaan uit de mensen van de belasting, het Klant Contact Centrum en Stadstoezicht.

6. Wie kunnen in Key2Vergunningen wijzigingen aanbrengen?

Dat ligt er aan welke rechten je ten aanzien van je rol hebt gekregen of welke rechten je per gebruik hebt gekregen. De teams Vergunningen en Leefomgeving, Bouwen, Milieu en Monumenten en Toezicht en Handhaving hebben meer rechten dan adviseurs. Sommige punten zijn afgeschermd en kunnen alleen door de teamleider worden geraadpleegd.

7. Wie kunnen het vergunningsproces inzien?

Belasting, het Klant Contact Centrum en Stadstoezicht. In principe is het algemene openbare informatie. Als afdelingen niet kunnen kijken, kunnen zij een verzoek om inzien doen.

8. Hoe verloopt de afstemming met de verschillende vakafdelingen?

In het systeem en op de uitgeprinte aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt aangegeven naar wie de aanvraag gaat voor advies. Het mooiste is dan dat het advies ook in het systeem wordt aangeleverd, maar dit gebeurt ook nog wel via een memo.

9. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en aangeleverd?

Als het kan digitaal.

10. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

Per brief. Als de aanvraag digitaal via het Omgevingsloket online is ingediend en de aanvraag niet ontvankelijk is, dient de aanvrager via het Omgevingsloket online nadere stukken en/of gegevens in te dienen. Als de aanvraag analoog is ingediend, dient de aanvrager de nadere stukken en/of

gegevens analoog in te dienen. Zeventig procent van de aanvragen wordt digitaal ingediend en komen automatisch in het systeem. Dertig procent van de aanvragen wordt niet digitaal ingediend. Deze aanvragen bevatten vaak ook deelactiviteiten voor bijvoorbeeld kappen en een uitrit. Alle aanvragen die digitaal worden ingediend worden ook nog uitgeprint, omdat wij geen digitaal archief hebben. Om een digitaal archief te hebben is toestemming van de inspectie nodig. De gemeente Leeuwarden heeft nu geen toestemming, omdat er geen zekerheid bestaat dat brieven niet veranderd en vervangen worden. Er zal pas toestemming worden gegeven als zeker is dat medewerkers geen brieven kunnen veranderen en vervangen.

11. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Per post.

12. Hoe verloopt de archivering van de afgegeven papieren vergunning?

Van een verleende omgevingsvergunning zijn drie exemplaren: één voor de aanvrager, één voor de toezichthouder en één voor het archief. Een verleende omgevingsvergunning krijgt een zaaknummer in het systeem toegewezen en wanneer de gehele procedure is afgerond zal de omgevingsvergunning naar het archief gaan.

13. Werkt toezicht- en handhaving met dezelfde systemen als de vergunningverleners?

Ja, ze gebruiken systemen uit hetzelfde pakket maar wel andere delen. Milieu maakt gebruik van MPM4all en Toezicht en Handhaving maakt gebruik van BWT4all.

14. Tegen welke problemen loopt de vergunningverlener aan bij de papieren vergunningverlening in combinatie met Key2Vergunningen?

Geen. In het systeem wordt alles gemaakt en de papieren set met de aanvraag gaat naar het archief. Een digitaal archief heeft nu nog geen status, maar een papieren archief wel.

15. Wat zijn de voor- en nadelen van de papieren vergunningverlening?

Voordelen zijn dat het makkelijk is en dat de medewerkers gewend zijn om zo te werken. Nadelen zijn dat papier beperkt houdbaar is en het bij het bewaren veel ruimte in beslag neemt. Een voordeel van digitaal werken is dat je niet veel archiefruimte hebt. Nadelen van digitaal werken zijn dat je meer computers nodig hebt, meer systemen en een digitaal archief. Belangrijke vraag daarbij is, hoelang een harde schijf meegaat waarop alle archiefstukken staan.

16. Wat vindt u van de papieren vergunningverlening?

Op papier of digitaal maakt niet uit. Je toetst alleen de aanvraag op papier. Wij zijn nu bezig om de digitale aanvragen voor een omgevingsvergunning digitaal naar www.overheid.nl te krijgen. Wij zijn de eerste gemeente in Nederland die hier mee bezig is, andere gemeenten voeren de vergunning handmatig op www.overheid.nl in. Automatiseren is een ander verhaal, dan zou het systeem namelijk ook in één keer de aanvraag voor een omgevingsvergunning aan de bouwtoets kunnen toetsen. Het gevolg van automatiseren is dat er minder mensen nodig zijn.

17. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Dat alles digitaal wordt afgehandeld, ook de toetsing.

18. Wat kost de papieren vergunningverlening voor de gemeente Leeuwarden?

Om alle digitale bestanden af te drukken zijn we per jaar zo'n vijftigduizend á zestigduizend euro kwijt. Digitale vergunningverlening kost ook geld, denk aan grotere beeldschermen en tools.

19. Waarom werkt de gemeente Leeuwarden nog niet met een digitale vergunningverlening?

Ten eerste waren we nog niet digitaal aan de voorkant, maar dat is inmiddels gereed. Ten tweede hebben we nog geen digitaal archief, hier zijn we wel mee bezig. Ten derde werken mensen (soms) liever analoog.

20. Hoe staat u tegenover volledige digitale vergunningverlening?

Dat lijkt mij fantastisch. Ik ben wel van het experimenteren en kijk heel erg naar wat vind ik wel van belang en wat niet en hoe kan ik dat het beste aanpakken.

21. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Over de omgevingswet valt inhoudelijk nog niet zo veel te zeggen. De basisgedachte erachter wordt door ons wel onderschreven: meer integratie van wetten, meer bestuurlijke afwegingsruimte, et cetera. De invulling ervan zal vooral via de nog op te stellen AMvB's duidelijk worden en de

concepten daarvan zijn er nog niet, dus in hoeverre deregulering en decentralisatie werkelijk vorm kunnen krijgen is nog niet bekend.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 3

1. Wat is uw naam?

Johannes Postma.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Leeuwarden?

Ik ben inspecteur omgevingsvergunning.

3. Wat is het Omgevingsloket online?

Een digitale computer waarin alle aanvragen voor een omgevingsvergunning kunnen worden aangevraagd.

4. Wat is Key2Vergunningen?

Een systeem waarin alle aanvragen worden afgedaan. Het systeem heet Key2Vergunningen en daaronder hangen deelpakketten, zoals OVX4all. In OVX4all worden alle aanvragen uit het Omgevingsloket online geplaatst. Onder OVX4all zitten de deelprocessen BWT4all en MPM4all. In BWT4all worden alle bouwprocessen en het toezicht afgehandeld. Wanneer in OVX4all de status van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen op afgehandeld staat, is de vergunning verleend. De status die in BWT4all staat kan niet in OVX4all gewijzigd worden. In MPM4all wordt alles omtrent brandveilig gebruik en milieu afgehandeld.

5. Wie kunnen Key2Vergunningen inzien?

Iedereen die geautoriseerd is, dit geldt sowieso voor iedereen binnen de sector Bouwen, Wonen en Milieu. Iedereen werkt in zijn eigen proces. Sommige processen zijn afgeschermd zodat niet iedereen mutaties in het proces kan aanbrengen. Wel kan iedereen het proces inzien.

6. Wie kunnen in Key2Vergunningen wijzigingen aanbrengen?

Medewerkers van de sector Bouwen, Wonen en Milieu en alle andere medewerkers die werken met huisnummers, bouwconstructies en bestemmingsplannen.

7. Wie kunnen het vergunningsproces inzien?

Iedereen die met het programma werkt. Ik kijk of de omgevingsvergunning is verleend en of er constructieve gegevens zijn ingediend.

8. Hoe verloopt de afstemming met de verschillende vakafdelingen?

Wanneer er vragen zijn, is er één op één contact. Tijdens het bouwproces is er contact over de brandveiligheid en over de riolering. Het komt ook voor dat er een omgevingvergunning met voorwaarden is verleend, dan vindt er altijd communicatie met de vakafdelingen plaats. Ook komt het voor dat er in afwijking van de omgevingsvergunning wordt gebouwd of dat er afgeweken wordt van de voorwaarden in de omgevingsvergunning. Er is dan contact met de verschillende vakafdelingen om te kijken of de afwijking te legaliseren is of dat de bouw stil gelegd moet worden of dat de afwijking binnen het bestemmingsplan past.

9. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en aangeleverd?

Via een memo of e-mail. In BWT4all zijn procedure momenten opgenomen. Alle inspecties en controlemomenten worden in de daarvoor bestemde tabbladen vastgelegd in BWT4all. Onder het tabblad inspecties vallen controle momenten en onder controle momenten valt het werkrapport. In het werkrapport zijn de werkafspraken opgenomen. Ook staat er in BWT4all dat er adviezen zijn aangevraagd. Dit geldt zowel voor adviezen die tijdens het vergunningsproces zijn aangevraagd als na de vergunningverlening. De status van het bouwtoezicht is te zien in OVX4all.

10. Hoe verloopt de communicatie met de vergunninghouder?

Wanneer de omgevingsvergunning is verleend krijg ik een kennisgeving bouw. Afhankelijk van het soort activiteit dat uitgevoerd gaat worden bepaal ik of ik contact met de vergunninghouder of met de gemachtigde opneem. Wanneer ik wel contact heb opgenomen worden de gemaakte afspraken vastgelegd in BWT4all.

11. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Per post.

12. Hoe verloopt de archivering van de afgegeven papieren omgevingsvergunning?

Als de vergunning is verleend gaat er altijd direct één complete set naar het archief. Alle bouwconstructies die bij of tijdens de aanvraag zijn ingediend, worden verzameld door de bouwinspecteur. De bouwinspecteur heeft deze bouw instructies nodig om toezicht te houden. Wanneer de toezichtprocedure voorbij is, stuurt de bouwinspecteur de bouw instructies naar het archief.

13. Werkt toezicht met dezelfde systemen als de vergunningverleners?

Ja.

14. Tegen welke problemen loopt de bouwinspecteur aan bij de papieren vergunningverlening?

Wanneer de omgevingsvergunning verleend is, wil de aannemer in veel gevallen heel snel beginnen. Het probleem is dan dat in BWT4all nog niet zichtbaar is dat de bouwconstructie is ingediend of is ingeboekt. Ik heb dan geen zicht of de bouwconstructie al is ingediend of ingeboekt. Ook is de toezichtcontrole vanuit OVX4all aan BWT4all niet goed gekoppeld.

15. Wat zijn de voor- en nadelen van de papieren vergunningverlening?

Voordelen zijn dat je direct de aanvraag kan naslaan en kan controleren of je alles hebt wat je nodig bent. Ook kun je veel makkelijker de tekeningen bekijken. Nadelen zijn dat het veel tijd kost om alles door te nemen en dat je niet gelijk weet of je alles hebt wat je nodig bent.

16. Wat vindt u van de papieren vergunningverlening?

Op dit moment ben ik van mening dat het achterhaald is en dat het digitaal zou moeten. Sinds één jaar werken wij met de pilot digitaal toezicht. Het is een prima systeem alleen is de voorkant, de front office, er nog niet klaar voor.

17. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Dat ik mijn controles op de i-Pad kan controleren en afdoen, dat de vergunningverlening volledig digitaal is en dat de documenten voor het toezicht volledig digitaal zijn.

18. Wat kost de papieren vergunningverlening voor de gemeente Leeuwarden?

Dat weet ik niet. Veel te veel denk ik. Wij werken sinds één jaar met digitaal toezicht, via het programma ED Controls. Dit programma is speciaal voor aannemers ontwikkeld. In het programma staan alle projecten die worden uitgevoerd. Wij zetten de omgevingsvergunning digitaal in het project en ook alle tekeningen worden digitaal in ED Controls gezet. Daarnaast voeren wij ons controlemoment uit met het systeem en kunnen wij tijdens het controlemoment foto's maken en die in het project zetten. Wij kunnen dan gelijk aan de aannemer laten zien dat iets niet in orde is en waarom dat niet in orde is. Er kan alleen met de aannemer via het systeem gecommuniceerd worden als de aannemer ook met het systeem werkt. Wanneer er een controlemoment voor het brandveilig gebruik op locatie wordt uitgevoerd, wordt er een audit uitgevoerd in de vorm van een checklist. Aan de hand van scores wordt bepaald of er aan het brandveilig gebruik wordt voldaan. De resultaten worden in een document gezet en vervolgens uitgeprint naar de opdrachtgever gestuurd. De wens is om het gehele proces omtrent vergunningverlening in één systeem te hebben.

19. Waarom werkt de gemeente Leeuwarden nog niet met digitale toezicht?

Omdat het digitaal werken nog niet honderd procent op orde is.

20. Hoe staat u tegenover volledig digitaal toezicht?

Dat is de ideale situatie, maar dan moeten de systemen wel voldoende ondersteuning bieden en moeten er duidelijke werkprocessen zijn.

22. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Geen mening.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 4

1. Wat is uw naam?

Linda Hogervorst.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Delft?

Ik ben inspecteur binnendienst, bouwplantoetser Wabo.

3. Kunt u mij iets vertellen over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Delft?

Wij krijgen de aanvragen digitaal binnen. Vanuit het Omgevingsloket online worden de aanvragen in BWT4all en OVX4all gezet. Wanneer een aanvraag op papier binnenkomt wordt deze door de administratie gedigitaliseerd. Grote tekeningen worden gescand bij een reproservice, A4 en A3 gebeurt bij de gemeente zelf. Wij werken met OVX4all. Alle aanvragen uit het Omgevingsloket online en OVX4all worden op onze eigen G-schijf gezet. We gebruiken de G-schijf voornamelijk voor de tekeningen, omdat het openen van tekeningen in het Omgevingsloket online heel lang duurt. De aanvraag wordt digitaal beoordeelt. Alleen de nieuwe bestemmingsplannen staan op www.ruimtelijkeplannen.nl, maar alle bestemmingsplannen staan op de G-schijf. Wanneer de eerste brief de deur uit gaat, komt er een kopie van die brief in het Omgevingsloket online te staan. Dit is puur voor onze eigen administratie, de aanvrager kan die brief niet zien. De adviezen worden via het Omgevingsloket online aangevraagd, door de aanvraag op 'aanvraag om beoordeling' te zetten. De uiteindelijke adviezen worden in het Omgevingsloket online gezet. De vergunning wordt opgemaakt in OVX4all. In de vergunning wordt verwezen naar de stukken in het Omgevingsloket online en het onderliggend besluit. Ook de fysieke aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt in het Omgevingsloket online gezet. Dit kan de aanvrager niet zien.

4. Wat is het Omgevingsloket online?

Een middel om een omgevingsvergunning aan te vragen. Ik vind het een opstapje naar de digitalisering.

5. Wat is Key2Vergunningen?

Ik verwacht dat het een verbeterend hulpmiddel zal worden voor onze brieven. Op dit moment werken wij nog niet met Key2Vergunningen, dat zal eind april gaan gebeuren.

6. Welk systeem hanteert de gemeente Delft voor de digitale vergunningverlening?

Het Omgevingsloket online, OVX4all en BWT4all. Die laatste twee zijn applicaties van Centric.

7. Waarom hebben jullie gekozen voor het Omgevingsloket online en niet voor een eigen systeem?

Er is gekozen voor het Omgevingsloket online uit financieel oogpunt. Het ontwikkelen en het onderhouden van het systeem kost extra geld. Nu wordt dat door het ministerie geregeld.

8. Welke stappen heeft de gemeente Delft moeten ondernemen om volledig digitaal te werken ten aanzien van haar systemen?

Alle processen zijn aangepast, zowel de processen intern als de contacten met de aanvrager en dergelijke. Ook is er behoorlijk veel geïnvesteerd in applicaties. Wij gebruiken nog steeds BWT4all, OVX4all en Verseon. Wij gebruiken het Omgevingsloket online als 'dynamische archiefkast'. De status in het Omgevingsloket online wordt niet gebruikt. Pas wanneer een bouwwerk is opgeleverd wordt de status veranderd naar verleend en daarna gearchiveerd. Het Omgevingsloket online werkt zo dat wanneer de status op verleend staat, het dossier na een half jaar 'verdwijnt'. Wij moeten er dan voor zorgen dat de dossiers in ons archief, Verseon, worden gezet, want ook het archief is digitaal.

9. Hoelang werkt de gemeente Delft met de digitale vergunningverlening?

Sinds 1 oktober 2010, de invoering van de Wabo.

10. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Uit één systeem alles doen, we gebruiken OVX4all nu nog wel voor brieven, en niets meer fysiek per post, zoals nu nog met de verleende omgevingsvergunning gebeurt. Op dit moment wordt alles nog fysiek verstuurd. Wanneer er gekozen wordt voor geheel digitaal werken moeten de brieven en het besluit digitaal aan de aanvrager, gemachtigde en indiener van een zienswijze kunnen worden verstrekt. Er bestaat een koppeling tussen het Omgevingsloket online en OVX4all

(Key2Vergunningen) die dit enigszins mogelijk maakt, maar deze koppeling wordt bij de gemeente Delft nog niet gebruikt. Mede, omdat er binnen de gemeente nog niet wordt gewerkt met digitale handtekeningen.

11. Tegen welke problemen liep de gemeente Delft in het begin aan?

Volgens mij was de overgangsfase voor de burger wat onduidelijk. Wij dachten dat de informatievoorziening voor de invoering voldoende was, dit bleek achteraf niet altijd zo te zijn.

Ook lag in het begin het Omgevingsloket online er regelmatig uit en zaten er kinderfoutjes in het systeem.

12. Hoe zijn die problemen opgelost?

Door continu het proces bij te werken. Vandaag ligt het Omgevingsloket online eruit. De overheid gaat pas actie aan het systeem ondernemen, wanneer er meer meldingen zijn over hetzelfde probleem. Het Omgevingsloket online is geen maatwerk ten opzichte van de verordening van de gemeente. Dat is een nadeel.

13. Heeft de gemeente Delft haar werkproces moeten aanpassen?

Ja, omdat de viewer van het Omgevingsloket online vrij traag is zijn er allerlei andere werkprocessen opgetuigd.

14. Wat heeft de gemeente Delft in haar werkproces moeten aanpassen?

Alle lopende procedures. Er was opeens sprake van een activiteit, een reguliere procedure en een uitgebreide procedure en alle onlosmakelijke activiteiten moesten met elkaar gekoppeld worden. Ook heeft de administratie meer werkzaamheden gekregen, omdat zij meer stappen moeten doorlopen. De beoordeling van een aanvraag op papier heeft een totaal andere werkmethode dan een beoordeling op beeldscherm.

15. Wie kunnen het vergunningsproces volgen?

De aanvrager kan via het Omgevingsloket online de aanvraag heel summier volgen. De aanvrager kan geen tijdlijn zien. De aanvrager krijgt alleen een melding van het Omgevingsloket online als de aanvraag 'in behandeling is genomen'. Deze melding zegt alleen helemaal niets. Voorheen werd de status uit BWT4all gehaald en deze status kon de aanvrager, na zich te hebben aangemeld, zien op een eigen 'persoonlijke internet pagina'. In OVX4all kan de inspecteur zien in welke stap de aanvraag zich bevindt.

16. Wie kunnen er in het systeem wijzigingen aanbrengen?

De applicatiebeheerder.

17. Hoe verloopt de afstemming tussen de verschillende vakafdelingen?

Dat is afhankelijk van de complexiteit van het dossier. Wanneer het een complexe aanvraag is, wordt deze met een aantal medewerkers mondeling besproken. Een lichte aanvraag wordt via de e-mail of telefoon besproken. Adviesaanvragen en beoordelingen lopen zowel intern als extern (Veiligheidsregio Haaglanden / Omgevingsdienst Haaglanden) via het Omgevingsloket online. De adviezen en beoordelingen kunnen door deze partijen aan het Omgevingsloket online worden toegevoegd.

18. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en geleverd?

Digitaal via het Omgevingsloket online. Je krijgt de adviezen alleen via het Omgevingsloket online aangeleverd, als je via het Omgevingsloket online het advies aanvraagt. Adviezen in het kader van een melding kunnen niet digitaal worden uitgezet.

19. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

De formele communicatie verloopt per brief. Als er vragen zijn, is er telefonisch contact. Bij hele complexe zaken wordt de aanvrager uitgenodigd om bij de gemeente langs te komen.

20. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Per post. Wanneer gewenst ook per e-mail, maar nooit alleen per e-mail.

21. Hoe gaat het digitaal ondertekenen?

Op dit moment hebben wij nog geen digitale handtekening. Alles wordt nu nog geprint en vervolgens ondertekend.

22. Verloopt de digitale vergunningverlening sneller ten opzichte van de papieren vergunningverlening?

Dat denk ik wel. Vroeger moesten alle stukken bij de verleende bouwvergunning gestempeld worden. Nu is er in de brief een tabel opgenomen, waarin verwezen wordt naar de stukken die bij de omgevingsvergunning horen en die in het Omgevingsloket online staan.

23. Hoe verloopt de archivering van de digitale vergunningverlening?

Wanneer een bouwwerk is opgeleverd wordt de status veranderd naar verleend en daarna gearhiveerd. Het Omgevingsloket online werkt zo dat wanneer de status op verleend staat, het dossier na een half jaar 'verdwijnt'. Wij moeten er dan voor zorgen dat de dossiers in ons archief, Verseon, worden gezet, want ook het archief is digitaal. Hiervoor zorgen onze mensen van de administratie.

24. Levert de digitale vergunningverlening een kostenbesparing op voor de gemeente Delft?

Ik denk het niet, omdat wij half digitaal en half fysiek werken en omdat de administratie meer stappen moet uitvoeren dan vroeger. Investeringskosten voor de werkplekken zijn ook vrij hoog.

25. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op meldingen?

Ja, alleen kunnen de adviesaanvragen niet via het Omgevingsloket online verlopen.

26. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op toezicht?

Ja.

27. Wat zijn de voor en nadelen van de digitaal vergunningverlening?

Voordelen zijn ten eerste dat bij volledig digitaal werken het een kostenbesparing kan opleveren. Ten tweede hoeft elke wijziging van de tekeningen niet meer in zesvoud te worden ingediend. Dit levert minder papierverspilling en printkosten op voor de aanvrager. Nadelen zijn ten eerste dat je bij grote bouwplannen in de documenten door de bomen het bos niet meer ziet. Ten tweede worden tekeningen te pas en te onpas vervangen en geüpload.

28. Wat zijn de voor en nadelen van het digitale toezicht?

Voordeel is dat je nu niet meer met de bouwtekening op de bouwplaats hoeft te lopen. Nu lopen ze met een tablet en zijn alle tekeningen met één druk op de knop te raadplegen. Een nadeel zou ik zo gauw niet weten.

29. Wat zijn de voor en nadelen van digitaal werken?

Voordelen zijn dat je een leeg bureau hebt en ook geen grote pakketten op je bureau hebt liggen. Nadelen zijn dat je zoveel systemen hebt en zoveel stappen moet doorlopen. Het ontbreekt aan één systeem waarin je alle handelingen kunt uitvoeren en waarin de aanvrager meer informatie krijgt over de aanvraag.

30. Hoe ervaart u het digitale werken?

Het digitaal werken kan een voordeel zijn als je volledig digitaal werkt. Dat is bij ons nog niet het geval. Het raadplegen van meerdere systemen binnen één aanvraag is tijdrovend (dus kostbaar) en de medewerker moet veel repeterende handelingen verrichten.

31. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Op dit moment is het moeilijk om een oordeel hierover te geven doordat ik mij daar nog niet genoeg in heb kunnen verdiepen.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 5

1. Wat is uw naam?

Marnix Duinkerken.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Delft?

Ik ben opdrachtgever bouw- en milieutoezicht.

3. Kunt u mij iets vertellen over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Delft?

Toen de Wabo kwam was ik beleidsmedewerker digitaal werken. In eerste instantie zou het Omgevingsloket online alleen als brievenbus dienen en zouden de aanvragen overgehaald worden naar ons eigen systeem, maar daar hadden we wel een goed document managementsysteem met workflow systeem voor nodig. Het document managementsysteem en het systeem zouden niet op tijd klaar zijn, maar wij hadden alle hardware wel op tijd klaar. Twee maanden voor de inwerkingtreding van de Wabo is ons gevraagd of we een werkwijze konden creëren waarmee we wel digitaal konden werken. Toen zijn we aan de slag gegaan, met als uitkomst dat het Omgevingsloket online als centrale dossierkast wordt gebruikt en gebruikt wordt om interne en externe adviezen aan te vragen en aan te leveren. Alle relevante stukken zoals adviezen, correspondentie, rapportages en het besluit staan in het Omgevingsloket online. De medewerkers hebben een machtiging om in het Omgevingsloket online te werken. De administratief medewerkers hebben de meeste rechten in het Omgevingsloket online.

Waar het Omgevingsloket online ophoudt bij de vergunningverlening, hebben wij dat doorgetrokken tot de oplevering van de bouw. Hierdoor staan de inspectierapporten ook in het Omgevingsloket online. Wij archiveren pas als de bouw is opgeleverd. We kwamen er achter dat de brievenbus functie en de adviezen van de adviseurs de meest eenvoudige wijze is om de ketenintegratie te realiseren. Onder de Omgevingswet wordt de ketenintegratie uitgebreid.

Vroeger toen het Omgevingsloket online er nog niet was, wist de aanvrager niet wie het bevoegd gezag was en hoe je een aanvraag moest indienen. Nu geeft het Omgevingsloket online aan wie het bevoegd gezag is en hoe je een aanvraag moet indienen. Ook kunnen adviezen van de provincie, welstand, interne afdelingen, Veiligheidsregio Haaglanden, Hoogheemraadschap van Delfland, Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed, et cetera via het Omgevingsloket online worden aangevraagd en aangeleverd. Voordelen van het Omgevingsloket online zijn dat je vroeger met al die organisaties aparte afspraken moest maken over het aanleggen van lijntjes voor samenwerking, nu is er één centrale voorziening waarop die organisaties zijn aangesloten en hoeft je dus minder individuele lijntjes te leggen. Zeker met de goed beveiligde netwerken per organisatie, is dat een groot voordeel. Ook kunnen alle organisaties alle stukken inzien die van toepassing zijn op de aanvraag. Hierdoor is het gestandaardiseerd.

De ketenintegratie onder de Wabo en straks ook onder de Omgevingswet brengt ons dat er één kanaal is voor het indienen van de omgevingsvergunning. Wij borduren daarop voort. De gemeente wil heel graag de eigen autonomie hebben over het eigen proces met daarbij goede ondersteuning voor de samenwerking binnen de hele uitvoeringsketen, maar het Rijk wil dat vooralsnog niet helemaal. De Wabo is qua ondersteuning gericht op de omgevingsvergunning en daardoor focust het ministerie zich daar op. Wij richten ons daarentegen ook op de realisatie, toezicht en handhaving en het uiteindelijke gebruik. Voor toezicht en handhaving werken wij met dezelfde partners samen als tijdens het vergunningsproces, daarom kan voor toezicht en handhaving op hoofdlijnen hetzelfde proces en dezelfde centrale ondersteuning worden gebruikt als bij de vergunningverlening. Wij zijn erg tevreden over het digitale werken en accepteren de kinderziektes. Het Omgevingsloket online biedt een samenwerkingsruimte die zonder een centrale voorziening niet van de grond zal komen.

4. Wat is het Omgevingsloket online?

Het Omgevingsloket online is een digitaal loket, dat ook een behandelmodule heeft. Wij gebruiken ze allebei.

5. Wat is Key2Vergunningen?

Key2Vergunningen is een workflow systeem die de medewerkers ondersteunt om aanvragen in af te handelen, die de proceduretermijnen bewaakt en die de werkvoorraad van de medewerkers weergeeft.

6. Welk systeem hanteert de gemeente Delft voor de digitale vergunningverlening?

Het Omgevingsloket online. Het Omgevingsloket online is voor ons echt de digitale dossierkast. De aanvragen voor een omgevingsvergunning worden vanuit het Omgevingsloket online in OVX4all gezet. Binnenkort gaan wij over op Key2Vergunningen, de opvolger van OVX4all.

7. Waarom hebben jullie gekozen voor het Omgevingsloket online en niet voor een eigen systeem?

Een eigen document managementsysteem is in 2010 niet op tijd gelukt en de enige manier om digitaal te werken was via het Omgevingsloket online.

8. Welke stappen heeft de gemeente Delft moeten ondernemen om volledig digitaal te werken ten aanzien van haar systemen?

Behalve het aanschaffen van de hardware en nieuwe processen in een vernieuwd workflow systeem relatief weinig. Bijvoorbeeld geen ingewikkelde, digitale koppelingen. We hebben wel een paar stapjes gemaakt om het ons zelf makkelijker te maken. Het gebruik van het Omgevingsloket online is een kwestie van accounts regelen. Vervolgens hebben we gezegd dat we de ingediende aanvraag vanuit het Omgevingsloket online direct in ons eigen systeem willen kunnen plaatsen, zonder de aanvraag over te moeten tikken. Dat is helaas nog niet gelukt. Om goede integrale beoordeling te faciliteren hebben we er ook voor gekozen om alle aanvragen op een locatie op het een eigen netwerk te zetten, zodat meerdere documenten (tekeningen, rapporten) tegelijkertijd kunnen worden geopend en in samenhang worden beoordeeld. Ook hebben we een eigen viewer voor de tekeningen aangeschaft. De viewer die in het Omgevingsloket online staat was te langzaam en daar kon je te weinig mee. Daarnaast hebben wij tablet-PC's aangeschaft. De vergunningverleners en toetsers hebben op hun werkplek drie beeldschermen. De buiteninspecteurs hebben op hun werkplek twee beeldschermen en hebben de beschikking over een tablet-PC, die zo robuust is dat die ook goed op de bouwplaats kan worden gebruikt bij inspecties.

9. Hoelang werkt de gemeente Delft met de digitale vergunningverlening?

Sinds 1 oktober 2010.

10. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Zowel het proces als de informatie die je hebt digitaal verwerken. Wij doen één ding nog niet digitaal en dat is de verzending van correspondentie zoals de omgevingsvergunning, omdat wij nog geen digitale handtekening hebben.

11. Tegen welke problemen liep de gemeente Delft in het begin aan?

Tegen de slechte performance van het Omgevingsloket online. Zo was de viewer heel slecht, kon je sowieso geen vier tekeningen naast elkaar leggen en was de archief functie niet goed. Daarnaast stond ons workflow systeem nog in de kinderschoenen door de aanpassingen van de Wabo. Bij een hele omvangrijke aanvraag, was de tabel met bijlagen bij de vergunning in het Omgevingsloket online niet overzichtelijk.

12. Hoe zijn die problemen opgelost?

Door pragmatische workarounds te verzinnen en je niet te laten tegenhouden. Wij hebben alle zaken met bijlagen vanuit het omgevingsloket online in ons eigen netwerk gezet en dat synchroniseren we dagelijks. Hierdoor kunnen wij het proces in ons eigen systeem afhandelen wanneer het Omgevingsloket online eruit ligt. Ten aanzien van het archiveren hebben wij besloten om bepaalde stappen in het Omgevingsloket online in een bepaalde volgorde uit te voeren. Hierdoor behoud je de metagegevens, zoals de status en wanneer iets is ingediend.

13. Heeft de gemeente Delft haar werkproces moeten aanpassen?

Ja.

14. Wat heeft de gemeente Delft in haar werkproces moeten aanpassen?

Voornamelijk over hoe je iets digitaal toepast ten opzichte van papier. Doordat de aanvragen ook nog steeds op papier mogen worden ingediend, moeten de administratief medewerkers ervoor zorgen dat de papieren aanvragen worden gedigitaliseerd en zowel in het Omgevingsloket online als het workflowsysteem worden ingevoerd. Hierdoor hebben zij meer taken gekregen. Voor het archief hebben we ten aanzien van de vraag: 'hoe kun je goed archiveren?' een stappenplan opgesteld. Daarnaast wordt nu alles via het Omgevingsloket online aan de adviespartners gevraagd en moeten zij de gevraagde adviezen via het Omgevingsloket online aanleveren.

15. Wie kunnen het vergunningsproces volgen?

Voor de Wabo had de aanvrager in Delft een persoonlijke internet pagina, waarop hij met een aparte code de status kon volgen. In het Omgevingsloket online is dit niet mogelijk. De aanvrager kan nu alleen zien wat de status is. Binnen de gemeente kunnen alle betrokkenen die een account hebben in het werksysteem het proces volgen.

16. Wie kunnen er in het systeem wijzigingen aanbrengen?

De applicatiebeheerder. De key users, een vergunningverlener, een toezichthouder en een (juridisch) adviseur, kunnen met de applicatiebeheerder overleggen over aanpassingen.

17. Hoe verloopt de afstemming tussen de verschillende vakafdelingen?

Daar heb ik minder zicht op. Ons motto is: 'wij maken bouwen mogelijk'. We kijken dan wat mogelijk is en hoe het mogelijk is. In het begin leverde dit wat spanningen op, maar het gaat nu wel steeds makkelijker. We overleggen nu veel meer in plaats van dat er direct een discussie plaatsvindt. We hebben veel tijd gestoken in elkaar leren kennen, hoe ga je met elkaar om, heb begrip voor elkaars perspectief en verantwoordelijkheden.

18. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en geleverd?

Digitaal, misschien eens een uitzondering.

19. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

Formele communicatie verloopt per brief en de vragen worden telefonisch of per e-mail beantwoord.

20. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Op papier. In de brief is een tabel vanuit het Omgevingsloket online opgenomen waarin de bijlagen van de vergunning staan genoemd. Die bijlagen zijn te vinden in het Omgevingsloket online.

21. Hoe gaat het digitaal ondertekenen?

Helaas nog niet.

22. Verloopt de digitale vergunningverlening sneller ten opzichte van de papieren vergunningverlening?

Ik vind het moeilijk daar wat over te zeggen. De adviezen worden sneller uitgezet, maar de adviestermin is nog wel steeds hetzelfde. Ook zijn de proceduretermijnen nog hetzelfde. Daarnaast werken er nu ook minder mensen op de afdeling, dat heeft voornamelijk te maken met de crisis. Voordeel is wel dat je geen stukken kwijt bent en ook zijn je dossiers nooit in de war. Het is ook prettig werken.

23. Hoe verloopt de archivering van de digitale vergunningverlening?

Moeizaam. De archieffunctie in het Omgevingsloket online is niet goed. Wanneer je de stukken gelijk archiveert ben je de informatie over de status kwijt en heb je geen relevant overzicht van de bijlagen en documenten. Wanneer je de stukken tijdelijk archiveert heb je wel een overzicht van de documenten met de goede metagegevens, is er niks met de status gedaan en blijft het dossier in behandeling. Daarna wordt het dossier pas definitief gearchiveerd. Wij archiveren uiteindelijk in ons eigen document management systeem. Formeel moet het uiteindelijk naar een zogenaamd e-Depot. Dat is een permanent digitaal archief, maar hier zitten heel veel eisen aan verbonden wil je voldoen aan de archief wetgeving. Wij hebben geen e-Depot.

24. Levert de digitale vergunningverlening een kostenbesparing op voor de gemeente Delft?

Ja, dat weet ik zeker. Het is wel lastig te kwantificeren, maar je bent in ieder geval minder tijd kwijt met zoeken, met sorteren en er hoeven geen setjes meer gemaakt te worden voor adviezen omdat alles in het Omgevingsloket online staat.

25. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op meldingen?

De milieumelding en gebruiksmelding kunnen via het Omgevingsloket online worden ingediend. De bouwmelding in Delft kan niet via het Omgevingsloket online, maar daar hebben we zelf een digitaal loket voor. Het vooroverleg kan ook via het Omgevingsloket online, maar daar hebben we ook een eigen loket voor.

26. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op toezicht?

Op de realisatie wel, op de gebruiksfase niet.

27. Wat zijn de voor en nadelen van de digitaal vergunningverlening?

Voordeel is dat je altijd alle documenten ter beschikking hebt. Als er vroeger bezwaar ingediend werd, dan had de jurist een aantal weken het dossier en wanneer je het dossier dan terug kreeg was het dossier door de war of misten er stukken. Voordeel is ook dat de keten van samenwerking beter geborgd is. Iedereen kan het hele dossier inzien, hierdoor heeft iedereen de beschikking over betere informatie. Ook sluit de digitale vergunningverlening aan bij de wens van de aanvrager.

Nadeel is dat het papierwerk dat we nog hebben, ons nu meer geld kost dan het digitale werken.

28. Wat zijn de voor en nadelen van het digitale toezicht?

Voordeel is dat je op de bouwplaats de actuele stand van zaken bij je hebt. Vroeger kwam het wel voor dat ik een andere tekening had dan de uitvoerder en de uitvoerder dan zei dat de tekening die hij had was ingediend. Dat kon je pas bij terugkomst op kantoor controleren, nu kan dat direct. Andere voordelen zijn dat je minder afhankelijk bent van de plek waar je bent om toch het dossier te zien, het kost minder tijd en iedereen heeft dezelfde informatie. Je kunt buiten direct informatie over een situatie inwinnen (wel of geen vergunning, et cetera). Nadelen zijn dat veel mensen op een beeldscherm eerder zaken over het hoofd lijken te zien dan op papier. Ik haal bijvoorbeeld bij een tekst die ik uitprint, vaak nog wel tikfouten die ik eerder op het beeldscherm niet zag. In het begin is het wennen om met een scherm te werken. Je hebt niet echt meer een stok achter de deur om je dossier in orde te hebben of goed te ordenen, zoals dat op papier vaak echt noodzakelijk was. Ook heb je minder flexibiliteit om je dossier op maat in te richten, omdat daarvoor een heel systeem moet worden aangepast en maatwerk is duur.

29. Wat zijn de voor en nadelen van digitaal werken?

Voordelen zijn dat je plaats en tijd onafhankelijk bent, je met één bron werkt, je sneller adviezen hebt en veel papier kwijt bent. Ook werk je meer realtime, omdat de bijlage gelijk in het systeem staat. Nadelen zijn hetzelfde als bij vraag zevenentwintig.

30. Hoe ervaart u het digitale werken?

Uit eigen ervaring kan ik er niet veel over zeggen. Mijn ervaring is wel dat er (ook bij mijn eigen werkzaamheden) minder documenten op het bureau liggen, het bureau minder vol is en iedereen dezelfde informatie ter beschikking heeft. Nadeel is soms wel dat het medium snel is. Vroeger werd het geaccepteerd dat je binnen twee weken een schriftelijke reactie kreeg, nu krijg je soms al na twee dagen een reminder op je e-mail dat je een advies of reactie moet geven. Hierdoor gaat het soms wat vluchtiger, met als nadeel dat je dingen over het hoofd kunt zien.

31. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Ik kijk er nog met gemengde gevoelens naar. Aan de ene kant zijn de volgende zaken positief:

- meer integraliteit in kaders en uitvoering.
- meer lokale afwegingsruimte.
- deregulering en privatisering ofwel meer eigen verantwoordelijkheid naar burger en bedrijf.
- zoals het er nu naar uit ziet: voortzetting en doorontwikkeling van landelijke (digitale) voorzieningen om uitvoering van de wet te ondersteunen en daarmee meer standaardisering.

Maar ik zie ook een aantal punten van zorg:

- meer integraliteit verhoogt ook de complexiteit. Of het daarmee inderdaad eenvoudiger wordt en dat het uiteindelijk gaat leiden tot beter inzichtelijke/leesbare kaders en transparante uitvoering, is een vraag die nog niet is beantwoord.
- deregulering en privatisering heeft een verschuiving van vergunningverlening naar handhaving tot gevolg. Maar vergunningverlening wordt betaald uit leges (en die kraan

wordt een stukje dichtgedraaid) en handhaving uit algemene middelen (en daar komt vooralsnog geen compensatie voor). Daar ligt dus nog een financiële opgave. Een eerste inventarisatie van mogelijkheden levert naar mijn mening nog geen alternatief op dat kan rekenen op een breed, maatschappelijk draagvlak.

- de ondersteunende, landelijke voorzieningen worden op dit moment alleen ontwikkeld voor vergunningverlening en realisatietoezicht. Voor beheertoezicht en handhaving wordt nog niets ontwikkeld, terwijl het accent daar wel meer op komt te liggen. In die fases blijft het dus behelpen.

Ik kan nog wel meer zaken noemen aan beide zijden, maar dit zijn mijn hoofdlijnen.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 6

1. Wat is uw naam?

Marcel Zwiers.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Delft?

Ik ben buiteninspecteur.

3. Kunt u mij iets vertellen over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Delft?

Vier jaar geleden met de komst van de Wabo hebben wij ervoor gekozen om de vergunningverlening digitaal af te handelen. De binnendienst heeft toen drie 26 inch beeldschermen gekregen en de buitendienst heeft een tablet gekregen, zodat zij geen kilo's papier meer hoeven mee te nemen als zij op inspectie gaan. Het Omgevingsloket online voorzag toen niet in een toezicht en handhaving functie en ook niet in een archieffunctie.

Wij gebruiken het Omgevingsloket online en een eigen systeem, namelijk BWT4all, van Centric, voor de procedures. Wij gebruiken het Omgevingsloket online als een boekenkast. In het Omgevingsloket online worden onder andere meldingen, bouwvergunningen, vooroverleggen en een uitgestelde beoordeling geplaatst. Een uitgestelde beoordeling van de vergunning houdt in dat de binnendienst globaal de aanvraag toetst en dat er vervolgens voorwaarden in de vergunning worden opgenomen. De buitendienst kijkt dan tijdens de uitvoering of die voorwaarden worden uitgevoerd.

De communicatie met de burger verloopt op papier, zoals het toesturen van de verleende vergunning. De vergunning wordt nog per post verzonden, omdat wij op dit moment de vergunning nog niet digitaal kunnen ondertekenen. Dit moet bestuurlijk worden vastgelegd.

De monitoren van twee juristen, drie binnen-inspecteurs en drie 3 constructeurs moesten allemaal digitaal. De overheid had in het Omgevingsloket online een viewer gemaakt. Met die viewer kun je pdf-bestanden kijken, kun je tekeningen vergelijken en kun je in tekeningen meten. In het begin was het Omgevingsloket online niet toegepast op al het verkeer dat de gemeente Delft via het Omgevingsloket online deed.

Elke ochtend kopiëren wij alle dossiers met bijlagen van het Omgevingsloket online naar ons eigen systeem. Hierdoor maken wij als het ware een dump. De reden hiervan is dat het Omgevingsloket online heel langzaam is en door het naar ons eigen systeem te kopiëren kunnen wij veel sneller bij de tekeningen. Ook kunnen wij door de dump met de dossiers blijven werken als het Omgevingsloket online eruit ligt. Alle papieren vergunningen die wij voor de Wabo hebben verleend, hebben we gedigitaliseerd voor archivering. Hier zijn we in totaal twee jaar mee bezig geweest.

Het volledig bouwarchief is gekoppeld aan ons GIS-systeem. GIS staat voor Geografisch Informatiesysteem. Hierdoor kan in het GIS-systeem worden gezien wanneer iets is gebouwd, welke vergunningen er zijn verleend, de kadastrale gegevens, of iets een gemeentelijk- of Rijksmonument is, waar in de openbare ruimte zich kolken en verkeersborden bevinden, milieu en wat de hoeveelheid geluid is, zoals verkeerslawaaï. Daarnaast kun je ook nog de afstanden en oppervlakten erin meten.

De tablets die wij gebruiken zijn zorgvuldig uitgezocht en hebben een Windows systeem. Hierdoor kan alles wat op het netwerk draait, ook op de tablet draaien. Wij hebben dan ook geen speciale apps hoeven te ontwikkelen. Op de tablet is draadloos internet aanwezig, zodat je ook buiten kunt inloggen op het account van de gemeente. Door de aanwezigheid van de tablet kunnen we buiten alles doen, wat we binnen ook kunnen doen. Hierdoor is er geen dubbelwerk. Het Omgevingsloket online is alleen ingericht op het vergunningsproces en niet op toezicht.

In de Omgevingswet zal hoogst waarschijnlijk worden aangegeven dat digitaal werken verplicht wordt. Het was de bedoeling om dit al bij de inwerkingtreding van de wet in 2018 te realiseren, maar waarschijnlijk wordt dit 2024.

4. Wat is het Omgevingsloket online?

Het is een loket van de Rijksoverheid om omgevingsvergunningen in aan te vragen, met als doel één portaal te creëren waarbij je op een eenduidige manier je vergunning kunt aanvragen. Bedrijven kunnen met e-herkenning in het Omgevingsloket online inloggen en de burger met DigiD. Vroeger kon je alleen maar met een aanvraagformulier je aanvraag indienen en toen mochten de gemeenten het formulier ook aanpassen. Hierdoor had je per gemeente een ander formulier. Voor ons is het Omgevingsloket online één grote kaartenbak.

5. Wat is Key2Vergunningen?

Key2Vergunningen is een samenvoeging van BWT4all en OVX4all, onze huidige procedure programma's (het is gewoon een nieuwe versie van de MVV suite van Centric).

6. Welk systeem hanteert de gemeente Delft voor de digitale vergunningverlening?

Het Omgevingsloket online in samenhang met de MVV (Milieu, Vastgoed en Vergunningen) suite van Centric: BWT4all en OVX4all (voor de procedures). Deze worden binnenkort vervangen voor Key2Vergunningen.

7. Waarom hebben jullie gekozen voor het Omgevingsloket online en niet voor een eigen systeem?

Vanwege het geld, budget. Heel veel gemeenten hebben kosten gemaakt in het maken van een eigen systeem. Het Omgevingsloket online is een eenduidig systeem, waarin iedereen werkt.

8. Welke stappen heeft de gemeente Delft moeten ondernemen om volledig digitaal te werken ten aanzien van haar systemen?

We hebben eigen aanpassingen moeten maken ten opzichte van het Omgevingsloket online in verband met een eigen archief.

9. Hoelang werkt de gemeente Delft met de digitale vergunningverlening?

Ruim vier jaar. Wij werkten al voor de inwerkingtreding van de Wabo digitaal.

10. Wat verstaat u onder digitaal werken?

In ieder geval niet meer op papier werken. In de buitendienst kunnen we op onze tablets inloggen op het netwerk van de gemeente, dit gaat middels twee stappen authenticatie (toegangscode via SMS). Ik ga zelfs zo ver, dat alles wat ik op papier schrijf inscan. Hiervoor gebruik ik een soort white bord, maar dan van papier. En na het inscannen kan ik de tekst wegvegen en hetzelfde stukje papier weer hergebruiken.

11. Tegen welke problemen liep de gemeente Delft in het begin aan?

Het Omgevingsloket online voorziet in een vergunningsproces, maar niet in een proces rondom toezicht en handhaving en beheer.

12. Hoe zijn die problemen opgelost?

Door ervoor te kiezen om het Omgevingsloket online te gebruiken voor het hele bouwproces. Door het systeem elke dag een dump van de actuele dossier veranderingen van de laatste zes maanden te laten maken. Als laatste hebben wij ervoor gekozen om een eigen digitaal archief te maken.

13. Heeft de gemeente Delft haar werkproces moeten aanpassen?

Ja.

14. Wat heeft de gemeente Delft in haar werkproces moeten aanpassen?

Voornamelijk de manier van werken, zodat iedereen weet hoe het systeem werkt. We hebben een eenduidige werkwijze opgesteld zodat iedereen weet hoe je bepaalde stukken noemt en zodat iedereen weet op welke locatie welke stukken opgeslagen dienen te worden.

15. Wie kunnen het vergunningsproces volgen?

In principe de hele afdeling Vergunningen (binnendienst, buitendienst, juristen en constructeurs).

16. Wie kunnen er in het systeem wijzigingen aanbrengen?

Dat verschilt. De binnen-inspecteurs en buiteninspecteurs kunnen eigenlijk alles inzien. Er is maar één iemand die meer kan inzien. De constructeurs en juristen kunnen sommige punten alleen lezen.

De administratief medewerkers kunnen hetzelfde als de binnen- en buiteninspecteurs zien en zij kunnen ook nog opplussen. Dit houdt in dat zij nog een procedure kunnen toevoegen, zoals bijvoorbeeld de vergunningverlening.

17. Hoe verloopt de afstemming tussen de verschillende vakafdelingen?

Intern wordt er via de e-mail gecommuniceerd. Het advies van de Veiligheidsregio Haaglanden en de Omgevingsdienst Haaglanden kunnen via het Omgevingsloket online worden aangevraagd. De Veiligheidsregio Haaglanden en de Omgevingsdienst Haaglanden krijgen via het Omgevingsloket online een e-mail om het advies te uploaden.

18. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en geleverd?

In principe digitaal.

19. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

In principe per brief. Wij mogen de vergunning nog niet digitaal ondertekenen. Daarnaast wordt er ook via de telefoon of e-mail gecommuniceerd. Alle brieven worden tevens per e-mail vooruitgestuurd.

20. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Per post en er wordt één kopie in het Omgevingsloket online gezet. Daarnaast wordt de verleende omgevingsvergunning per e-mail vooruitgestuurd.

21. Hoe gaat het digitaal ondertekenen?

Daar werken wij nog niet mee, maar we zijn er wel mee bezig. De piket voor de buitendienst wordt wel digitaal ondertekend, omdat dat geen besluit in de zin van de Awb is.

22. Verloopt de digitale vergunningverlening sneller ten opzichte van de papieren vergunningverlening?

Dat heeft eigenlijk meer te maken met de Wabo en de procedures van de Wabo dan met de digitale vergunningverlening. Het digitale vergunningverlening is wel een gebruiksgemak.

23. Hoe verloopt de archivering van de digitale vergunningverlening?

Via Verseon. Alles wordt in Verseon gezet, ook de handhaving. Met behulp van metadata kan de omgevingsvergunning en alle bijbehorende stukken worden opgezocht.

24. Levert de digitale vergunningverlening een kostenbesparing op voor de gemeente Delft?

Absoluut.

25. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op meldingen?

Ja.

26. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op toezicht?

Ja.

27. Wat zijn de voor en nadelen van de digitaal vergunningverlening?

Voordeel is dat je altijd alles bij je hebt. Nadelen zijn dat je het overzicht op hele grote tekeningen kwijt kan zijn en dat je gebonden bent aan je beeldschermen.

28. Wat zijn de voor en nadelen van het digitale toezicht?

Voordelen zijn dat je niet meer met twee kilo papier naar buiten hoeft en dat ik door het gebruik van de tablet altijd alle informatie bij mij heb die ik binnen ook zou hebben. Nadeel is dat het systeem er nog niet helemaal op is gericht.

29. Wat zijn de voor en nadelen van digitaal werken?

Voordelen zijn dat je altijd en overal alles bij je hebt, je verricht geen dubbel werk en het is eenduidig. Nadeel is dat je jezelf afhankelijk maakt van de techniek.

30. Hoe ervaart u het digitale werken?

Bijzonder prettig.

31. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Ik vind de Omgevingswet een goede wijziging, een mooie stap naar een wetboek Omgevingsrecht (net zoals het Burgerlijk wetboek en het Wetboek van Strafrecht). Het valt mij alleen op dat er nog maar weinig gemeenten met deze grote verandering bezig zijn.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 7

1. Wat is uw naam?

Gerrit van der Staal.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Heerenveen?

Vergunningverlener.

3. Kunt u mij iets vertellen over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Heerenveen?

De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt door de aanvrager in het Omgevingsloket online gezet. De gemeente haalt de aanvraag uit het Omgevingsloket online en zet de aanvraag in haar eigen systeem, Key2Vergunningen. Key2Vergunningen is eigenlijk een paraplu waarin alle vergunningen en deelvergunningen worden verzameld. Wanneer de aanvraag in ons eigen systeem is ingeboekt wordt er gekeken wie het bevoegd gezag is. Alle aanvragen worden bij het college van B en W ingediend en dient hierdoor als ontvangend loket. De provincie is bevoegd gezag voor milieuaanvragen. Binnen de provincie Friesland treedt de FUMO als bevoegd gezag op voor milieuaanvragen. Voor een milieuactiviteit wordt er steeds minder met aanvragen gewerkt en steeds meer met algemene voorschriften.

4. Wat is het Omgevingsloket online?

Een loket van het ministerie waarin de aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt ingediend.

5. Welk systeem hanteert de gemeente Heerenveen voor de digitale vergunningverlening?

Key2Vergunningen. Tussen het Omgevingsloket online en Key2Vergunningen zit een koppeling van Centric: Midoffice. Midoffice is een algemeen ontvangstloket dat NAW-gegevens scheidt van de aanvraag en kopieert in het systeem. Het nadeel van het Omgevingsloket online is dat het systeem na een tijd weer opgeschoond wordt en je daardoor je archief kwijt raakt.

Bij ons is er één administratief medewerkster werkzaam die kijkt of het adres op de aanvraag klopt en die kijkt welke deelactiviteiten er aangevraagd dienen te worden. De NAW-gegevens en de deelactiviteiten staan in Key2vergunningen. Wij werken tegenwoordig met een intake. Deze intake vindt plaats voordat de aanvraag wordt ingediend, maar kan ook na indiening plaatsvinden. Tijdens die intake wordt er eerst gekeken of er wel een omgevingsvergunning nodig is en welke deelvergunningen er nodig zijn. In Key2Vergunningen is aangegeven welke deelvergunningen de aanvrager heeft aangegeven. De specialist kijkt vervolgens of dit klopt. Een voorbeeld is dat voor een reclamebord veel mensen alleen een omgevingsvergunning voor de deelactiviteit reclame aanvragen, terwijl ook een omgevingsvergunning voor het bouwen nodig is. Tijdens de ontvankelijkheidstoets wordt er naar alle deelactiviteiten gekeken en wordt er ook een ruimtelijke toets uitgevoerd. Ons streven is om binnen vier weken na indiening van de aanvraag een brief aan de aanvrager te sturen waarin wij aangeven hoe wij de omgevingsvergunning zien, wat de kans van slagen is en wat de proceduretermijn is.

Een sloopmelding of een milieumelding zijn onderdeel van de ontvankelijkheid, maar zijn geen harde eis. De sloopmelding mag ook nadat de omgevingsvergunning verleend is worden ingediend. De milieumelding mag ook worden ingediend in de termijn die wij daarvoor geven.

In het Omgevingsloket online zetten wij de adviezen van welstand en andere instanties en zetten wij belangrijke procedure besluiten, zoals het ontwerpbesluit omgevingsvergunning, de geweigerde omgevingsvergunning en de verleende omgevingsvergunning.

6. Wat is Key2vergunningen?

De paraplu voor alle vergunningen in de Wabo.

7. Waarom hebben jullie gekozen voor Key2vergunningen?

Het is eigenlijk meer geboren dan een keuze. Ooit is er een pakket van Centric voor Vastgoed gekocht en daardoor is iedereen met die pakketten gaan werken. Alle pakketten zijn ook aan elkaar

gekoppeld. Een koppeling met een ander systeem kost meer geld. Ook is er het wettelijk systeem BAG. BAG staat voor Basisregistraties Adressen en Gebouwen. De BAG is een systeem waarin alle veranderingen die de bouwactiviteit met zich meebrengt zijn vastgelegd. De BAG is ook weer gekoppeld aan Key2Vergunningen.

8. Welke stappen heeft de gemeente Heerenveen moeten ondernemen om volledig digitaal te werken ten aanzien van haar systemen?

We hebben allereerst gekozen voor een programma waar je tekeningen mee kunt bekijken en mee kunt meten. Hiervoor zijn wij ook bij andere gemeenten, die al digitaal werkten, nagegaan wat zij gebruiken. Wij hebben gekozen voor het pakket Bluebeam (pdf), wat nog steeds goed bevalt. Ten tweede hebben wij ons voor de vergunningverlening via het Omgevingsloket online verdiept in de mogelijkheden van het omgevingsloket. Ten derde hebben wij duidelijke handleidingen gemaakt omtrent hoe met de betreffende programma's om te gaan. Ten vierde werken wij honderd procent digitaal ten aanzien van de ingediende aanvragen. Waar nodig leggen wij bedrijven uit hoe het indienen via het Omgevingsloket online werkt. Dit gaat nu prima, de meeste bedrijven (zeker bouw gerelateerd) weten goed met het Omgevingsloket online om te gaan. De particulier die een simpele aanvraag doet en hiervoor geen professional in de hand neemt en ook niet zo thuis is met computers, wordt de mogelijkheid geboden om de aanvraag aan de balie in te dienen. De baliemedewerker helpt de aanvrager dan met het indienen van de aanvraag. Ten vijfde hebben wij ook zoveel mogelijk alle beleidsdocumenten digitaal beschikbaar gekregen. Denk aan bestemmingsplannen, beeldkwaliteitsplannen, welstandsnota en dergelijke. Ten zesde is de hardware geschikt gemaakt voor digitale toetsing. Toetsers werken met drie schermen, aan de balie omgevingsvergunning wordt gewerkt met twee schermen en één groot televisiescherm zodat de klant kan meekijken.

9. Hoelang werkt de gemeente Heerenveen met de digitale vergunningverlening?

Sinds 2010, maar wel in stapjes. Wij werken 100 procent digitaal. Als mensen toch nog een papieren aanvraag voor een omgevingsvergunning indienen, dan vragen wij aan hun of zij de aanvraag digitaal kunnen indienen. Mocht dat hun niet lukken dan kunnen zij ook een afspraak maken met een medewerker van het bouwloket. Deze medewerker zal dan de aanvraag digitaal indienen. Bij bedrijven zetten wij er druk op dat zij de aanvraag alleen digitaal indienen. Wij werken zo goed als digitaal en doen eigenlijk niets meer op papier. Wel werken wij nog met Word, dat als schaduwarchief dient. Het schaduwarchief is met name voor handhaving, omdat zij op locatie een i-Pad mee hebben

10. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Geen papier en alle mogelijkheden benutten om digitaal te werken, zoals e-mail, interne digitale processen en het Omgevingsloket online.

11. Tegen welke problemen liep de gemeente Heerenveen in het begin aan?

Eén van de grootste problemen is de flexibiliteit van het systeem. Wanneer een aanvraag op de reguliere procedure is gezet en de uitgebreide procedure van toepassing blijkt te zijn, kun je via het systeem de aanvraag niet op regulier zetten. Ook kun je niet terug in het systeem, want dan ben je alle stukken kwijt. Alle stukken moeten dan eerst gekopieerd worden en dat kost veel tijd. Het komt ook voor dat er een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt ingediend, maar dat de milieumelding wordt vergeten. De milieumelding kan dan niet worden toegevoegd. De aanvrager moet dan de vergunning intrekken en een nieuwe aanvraag indienen. De gemeente mag niet de vergunning intrekken. De aanvrager kan ook een conceptaanvraag via het Omgevingsloket online indienen. Dat wordt ook wel 'contact opnemen met het bevoegd gezag' genoemd. De gemeente kan dan de aanvrager adviseren wat hij nodig heeft en ook kan op de milieumelding gewezen worden als er een bouwactiviteit van toepassing is. De gemeente rekent hier wel kosten voor, die eventueel bij een 'echte' aanvraag met de leges verrekend kunnen worden.

12. Hoe zijn die problemen opgelost?

Deels zijn die problemen er nog steeds. Daar hebben we veel administratief werk van. We geven nu vaker het advies aan de aanvrager dat de aanvrager de vergunning moet intrekken en een nieuwe

aanvraag moet indienen. Ook geven we vaker aan dat de aanvrager een conceptaanvraag kan indienen.

13. Heeft de gemeente Heerenveen haar werkproces moeten aanpassen?

Ja.

14. Wat heeft de gemeente Heerenveen in haar werkproces moeten aanpassen?

Het gaat voornamelijk om alle deelvergunningen die als gevolg van de Wabo zijn gekomen. Bij ons zijn de Wabo en de digitale vergunningverlening tegelijk gekomen. Ook is de functie van de ambtenaar Bouw en Woningtoezicht veranderd. Dat is nu meer een procesfunctie geworden. Daarnaast is de digitale vergunningverlening één punt en de archivering een tweede punt. In de toekomst zal er steeds meer met een digitaal archief gewerkt gaan worden. De verleende vergunning zal dan direct in het archief terecht komen. Dit levert tijdswinst op en er zijn minder medewerkers bij het archief nodig.

15. Wie kunnen het vergunningsproces volgen?

In principe alle medewerkers die Key2Vergunningen kunnen inzien. Er zijn medewerkers die met het systeem kunnen werken, maar er zijn ook medewerkers die het systeem alleen kunnen inzien. In het Omgevingsloket online kunnen de gemeente, de aanvrager of de gemachtigde kijken.

16. Wie kunnen er in het systeem wijzigingen aanbrengen?

Alleen mensen die daarvoor bevoegd zijn. Als procesregisseur kan ik in alle delen werken. Veel mensen kunnen alleen inzien. De adviseurs kunnen alleen hun advies in het systeem aanbrengen.

17. Hoe verloopt de afstemming tussen de verschillende vakafdelingen?

Via de e-mail. Advies van bijvoorbeeld de afdeling Ruimtelijke Ordening wordt via de e-mail aangevraagd en gegeven, omdat die afdeling nog niet met het Omgevingsloket online en Key2Vergunningen werkt. De stukken worden via een koppeling met de e-mail klaargezet.

18. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en geleverd?

Digitaal. Externe adviezen van welstand, van de brandweer en van de FUMO kunnen via het Omgevingsloket online worden aangevraagd en geleverd. De gemeente kan zelf organen aanwijzen die via het Omgevingsloket online adviezen kunnen aanleveren. Interne adviezen worden via de e-mail geleverd. Het klaarzetten van de stukken in de e-mail kost veel tijd.

19. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

Altijd via de e-mail en ook via het Omgevingsloket online. In het Omgevingsloket online zetten we belangrijke stukken.

20. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

De aanvrager krijgt geen omgevingsvergunning. Via de e-mail sturen wij de aanvrager of gemachtigde een brief waarin de mededeling staat dat de omgevingsvergunning is verleend en als bijlage worden de leges meegezonden. De omgevingsvergunning staat klaar in het Omgevingsloket online.

21. Hoe verloopt het digitaal ondertekenen?

Met een machtiging van het afdelingshoofd. Naast de handtekening van het afdelingshoofd staat de datum van verlening. De omgevingsvergunning zetten wij in een pdf-bestand.

22. Verloopt de digitale vergunningverlening sneller ten opzichte van de papieren vergunningverlening?

Ja, ik denk het wel. Het is niet zo dat het direct veel sneller gaat. De borging van de digitale documenten staat centraal. Eerlijk gezegd hadden wij gedacht dat het sneller zou gaan.

23. Hoe verloopt de archivering van de digitale vergunningverlening?

De archivering verloopt op dit moment nog via de e-mail. De beschikking wordt geüpload in het Omgevingsloket online, de tekeningen die in het Omgevingsloket online staan en bij de beschikking horen worden 'aangevinkt' en vervolgens wordt de vergunning verstuurd via het Omgevingsloket online. Deze stukken worden via de e-mail naar de afdeling DIV (archief) gestuurd en deze registreren de digitale stukken in Corsa en slaan de zaken op de vereiste wijze op. Dit traject gaat veranderen. Aangezien we gebruik zullen gaan maken van een ander archiefsysteem, namelijk Key2Documenten, zullen we via Key2Vergunningen een koppeling hebben met Key2Documenten. Dus archiveren zal dan waarschijnlijk niet meer via de e-mail gaan. Hoe de archivering exact zal gaan

verlopen zal in de loop van dit jaar, bij de voorbereiding van de invoering van Key2Documenten blijken.

24. Levert de digitale vergunningverlening een kostenbesparing op voor de gemeente Heerenveen?

Dat is lastig te zeggen en het is ook niet exact becijferd. Kostenbesparing ligt in het feit dat we niet alle aanvragen meer hoeven uit te printen. Ook werken we sneller. Andere voordelen zijn dat snellere advisering mogelijk is, zowel intern als extern zijn de stukken sneller daar waar ze zijn moeten. Ook is er snel overleg mogelijk, eventuele benodigde aanpassingen krijgt de aanvrager / gemachtigde per e-mail binnen en kan er bij wijze van spreken voor zorgen dat er binnen een paar uur een aangepast plan ligt. Het plan zit dan nog vers in het geheugen van de toetser, daardoor kan de toetser ook weer snel de aanpassingen beoordelen. Daarnaast biedt de digitale vergunningverlening ook betere mogelijkheden om aan te sluiten bij het nieuwe werken, je hoeft niet meer perse op kantoor te zijn om met de vergunningverlening bezig te zijn. Stukken kunnen namelijk via inlog en token overal worden ingezien. Voorts is er minder kastruimte nodig, omdat er ook geen fysiek archief meer wordt opgebouwd. Dit scheelt ook in kosten. Meerkosten worden veroorzaakt door hogere eisen aan hardware (meer schermen en snellere computers), nieuwe software (bluebeam nodig) en meer software kennis nodig bij toetsers. Dit is allemaal niet op geld gezet, belangrijkste argumenten om over te gaan zijn de voordelen geweest en dat het de ingrediënten levert om snellere vergunningverlening mogelijk te maken.

25. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op meldingen?

Ja, bij ons wordt de sloopmelding in Key2Vergunningen gezet en niet in Key2Activiteiten. Het kan wel allebei. Handhaving werkt met Key2Activiteiten en daarin is een koppeling met Key2Vergunningen gemaakt. Milieumeldingen worden geregistreerd, maar hoe dat verder gaat weet ik niet precies.

26. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op toezicht?

Ja, alleen wordt er dan met Key2Activiteiten gewerkt.

27. Wat zijn de voor en nadelen van de digitaal vergunningverlening?

Voordeel is de borging van de gegevens naar de aanvrager toe. Nadeel is dat voor de aanvrager niet echt inzichtelijk is wat er allemaal gebeurt. De burger ziet ook geen nut in het Omgevingsloket online.

28. Wat zijn de voor en nadelen van het digitale toezicht?

Voordelen zijn dat je makkelijker toegang hebt tot de bestanden en je minder afhankelijk bent van de stukken die je mee hebt genomen, omdat je op locatie de backoffice kunt raadplegen.

Nadeel is de omvang van de tekeningen bij grotere werken. In deze gevallen worden de tekeningen alsnog door handhaving uitgeprint om overzicht te hebben en niet afhankelijk te zijn van een i-Pad schermje.

29. Wat zijn de voor en nadelen van digitaal werken?

Voordeel is dat adviesdata vastliggen. Nadeel is dat je heel alert moet zijn in wijzigingen.

30. Hoe ervaart u het digitale werken?

Op zich plezierig. Ik hou van borging en ik vind het ook belangrijk dat burgers het idee hebben dat wij het maximale doen voor de burger. Ik vind het ook prettig, mits het systeem meewerkt.

31. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Dit vind ik zelf nog een lastige vraag om te beantwoorden, eerlijk gezegd moet ik me hier nog meer in verdiepen om er een waardeoordeel over te kunnen vellen. Zelf ben ik wat sceptisch, vaak wordt er nieuwe wetgeving ontwikkeld, krijgt het beestje een andere naam maar verandert er feitelijk niet zoveel. Bij de Wabo was dit wel zo, toen is er veel veranderd. Ik ben benieuwd en zal me er de komende tijd wel in gaan verdiepen.

Bijlage F. Interview praktijkvraag 4.4, nummer 8

1. Wat is uw naam?

Marjan van Kippersluis.

2. Welke functie vervult u binnen de gemeente Woerden?

Ik ben Wabo vergunningverlener.

3. Kunt u mij iets vertellen over de digitale vergunningverlening binnen de gemeente Woerden?

In het najaar van 2013 zijn wij gestart met digitale vergunningverlening. Een half jaar voor de start zijn wij begonnen met de voorbereidende werkzaamheden. Het gaat heel goed. Wij zijn tevreden en de burgers zijn ook tevreden.

4. Wat is het Omgevingsloket online?

Het is voor ons een landelijke website waarbij alle aanvragen bij de gemeente kunnen worden ingediend. Wij gebruiken het als brievenbus. De aanvragen halen we uit het Omgevingsloket online en zetten we in ons eigen systeem. We gebruiken het Omgevingsloket online wel voor externe adviseurs om advies te vragen.

5. Wat is Key2Vergunningen?

Key2Vergunningen is een werkstroomsysteem. Hier boeken wij de aanvraag in, zetten wij alle gegevens, worden brieven in gegenereerd en worden interne adviezen in aangevraagd en aangeleverd.

6. Welk systeem hanteert de gemeente Woerden voor de digitale vergunningverlening?

Wij gebruiken Key2Vergunningen als registratiesysteem en voor het verzenden van de vergunning gebruiken wij Wetransfer.

7. Waarom hebben jullie gekozen voor Key2Vergunningen?

Wij hadden al BWT4all, de voorloper van Key2Vergunningen. Sinds 1 januari 2015 werken wij samen met de gemeente Oudewater. Zij werkten met een programma dat Squit heet. Wij hebben toen gekeken naar de voordelen van beide programma's. Met beide programma's kun je hetzelfde, maar wij hebben uiteindelijk gekozen voor Key2Vergunningen. Waarom we voor dat systeem hebben gekozen weet ik niet. We hebben een Wetransfer pagina gekocht of gehuurd, dat weet ik niet precies. De pagina is extra beveiligd en in het programma worden de bestanden langer bewaard.

8. Welke stappen heeft de gemeente Woerden moeten ondernemen om volledig digitaal te werken ten aanzien van haar systemen?

Aan het systeem niet zo zeer. Wanneer wij een aanvraag op papier ingediend krijgen, scannen wij de aanvraag digitaal in. De papieren aanvraag verwijderen we. Voor dit verwijderen hebben wij toestemming gevraagd bij de provincie en die toestemming hebben we ook gekregen. Daarnaast is het stempelen van bijlagen bij de omgevingsvergunning, zoals tekeningen, veranderd. Vroeger stempelden we alle bijlagen één voor één met de hand. Nu gaat dat digitaal. De applicatiebeheerder heeft hiervoor een programma ontwikkeld. Het stempelen is vooral voor het digitale archief van belang.

9. Hoelang werkt de gemeente Woerden met de digitale vergunningverlening?

Sinds het najaar van 2013.

10. Wat verstaat u onder digitaal werken?

Papierloos werken.

11. Tegen welke problemen liep de gemeente Woerden in het begin aan?

Het is wennen, omdat je nu niets meer op papier doet maar alles via je beeldscherm doet. Wij hebben allemaal twee beeldschermen gekregen. Eén keer hebben wij een spamfilter gehad die dingen tegenhield, maar dat was niet in het begin.

12. Hoe zijn die problemen opgelost?

Voornamelijk het ontdekken en aanpassen van spamfilters. Dit wordt gedaan door ICT en dus buiten mij om.

13. Heeft de gemeente Woerden haar werkproces moeten aanpassen?

Ja, wel wat.

14. Wat heeft de gemeente Woerden in haar werkproces moeten aanpassen?

Voornamelijk kleine dingen. Zo ging vroeger de vergunning voor controle op papier naar een collega, nu gebeurt dat per e-mail. Ook wordt de vergunning digitaal ondertekend. In grote lijnen is het werkproces hetzelfde.

15. Wie kunnen het vergunningsproces volgen?

Alle interne collega's die zijn aangesloten op Key2Vergunningen. Wij hebben op dit moment nog geen koppeling met het Omgevingsloket online. Dat staat wel voor dit jaar op de planning. Als de aanvrager de status van zijn aanvraag wil weten, zal hij per e-mail of telefonisch contact moeten opnemen met ons.

16. Wie kunnen er in het systeem wijzigingen aanbrengen?

De collega's die zijn aangesloten op Key2Vergunningen.

17. Hoe verloopt de afstemming tussen de verschillende vakafdelingen?

Dat wisselt. Adviseurs die vaak adviezen geven leveren hun advies via Key2Vergunningen aan. Andere afdelingen leveren hun advies per e-mail. Dit advies registreren we zelf in het systeem. Als we een omgevingsvergunning verlenen, weigeren, intrekken of buiten behandeling laten, stellen we de aanvrager hier via Wetransfer van op de hoogte. Het archief krijgt van de Wetransfer e-mail een kopie. Externe adviezen van de Omgevingsdienst, de Veiligheidsregio en het Rijk vragen we aan via het Omgevingsloket online en krijgen we daar ook in aangeleverd.

18. Hoe worden externe en interne adviezen aangevraagd en geleverd?

Digitaal via de e-mail, Key2Vergunningen en het Omgevingsloket online.

19. Hoe verloopt de communicatie met de aanvrager?

Formele communicatie, zoals verzoek om aanvulling en het uiteindelijke besluit, verloopt via Wetransfer. Andere communicatie gaat per e-mail of via de telefoon.

20. Hoe krijgt de aanvrager de verleende omgevingsvergunning?

Via Wetransfer.

21. Hoe gaat het digitaal ondertekenen?

In Word wordt het besluit ondertekend. Het ondertekenen gebeurt met de handtekening van de vergunningverleners, wij zijn gemandateerd. Alleen bij grote planologische afwijkingen moet de teammanager ondertekenen. Via het stempelprogramma wordt de brief gestempeld. Vervolgens wordt de brief omgezet in een pdf-formaat en krijgt het een kenmerk, een logo en verzenddatum. De brief wordt samen met het kenmerk en de verzenddatum vastgelegd in het postregistratiesysteem.

22. Verloopt de digitale vergunningverlening sneller ten opzichte van de papieren vergunningverlening?

Ja, het gaat sneller. Hoeveel sneller het gaat is lastig te zeggen. Het verkrijgen van externe adviezen gaat sneller, omdat die digitaal gevraagd en aangeleverd worden. Vroeger moest je een brief voor 15:00 uur verzenden, anders kon de brief pas de volgende dag worden verzonden en kreeg de aanvrager de brief twee á drie dagen later.

23. Hoe verloopt de archivering van de digitale vergunningverlening?

De verleende vergunning wordt op een aparte schijf gezet. Het besluit en andere belangrijke stukken worden ook op deze schijf gezet. Nadat het besluit is genomen worden de stukken van de schijf gehaald en in het postregistratiesysteem gezet.

24. Levert de digitale vergunningverlening een kostenbesparing op voor de gemeente Woerden?

Ja, de reprojkosten heb je nu niet meer.

25. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op meldingen?

Ja.

26. Is de digitale vergunningverlening ook van toepassing op toezicht?

Ja, de toezichthouders hebben een i-Pad die ze mee naar inspectie nemen. Zij gebruiken hetzelfde systeem als ons. Zij kunnen stukken inzien en bepaalde gegevens registreren.

27. Wat zijn de voor en nadelen van de digitaal vergunningverlening?

Voordelen zijn dat het sneller gaat, dat je minder afhankelijk bent van de postkamer en je de verzending hierdoor meer in eigen hand hebt. Ook is het meer van deze tijd.

Nadeel blijft de ICT. Er zullen altijd dingen fout blijven gaan.

28. Wat zijn de voor en nadelen van het digitale toezicht?

Dat weet ik niet.

29. Wat zijn de voor en nadelen van digitaal werken?

Voordelen zijn hetzelfde als bij vraag zevenentwintig. Nadeel is dat je minder van de werkplek af bent.

30. Hoe ervaart u het digitale werken?

Positief. Het is efficiënt. Voorheen moest je alles printen en met de hand stempelen, dat kostte veel tijd. Dit is veel makkelijker. Ik ben er erg blij mee.

31. Hoe kijkt u tegen de Omgevingswet aan?

Ik hoop dat de Omgevingswet de beloofde vereenvoudiging waar kan maken.

Bijlage G. Onderzoeksmodel